ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Pratchett Terry\Pratchett Terry - Úžasná Zeměplocha - 22 - Poslední kontinent.pdb

PDB Name: Pratchett - UZ 22 - Posledni ko
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 15.8.2006
Modification Date: 15.8.2006
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Terry Pratchett

Úžasná Zeměplocha 22

POSLEDNÍ KONTINENT

Zeměplocha je svět a zrcadlo světů.

Tohle není kniha o Austrálii. Ne, je o místě úplně jiném, které je čirou náhodou, tu a tam, tak trochu... australské.

Ale... hlavně klídek, ano?

Na pozadí hvězd se pohybuje želva a na krunýři nese čtyři slony.

Jak želva, tak sloni jsou větší, než by od nich lidé čekali, ale daleko mezi hvězdami je rozdíl mezi velkým a malým, všeobecně vzato, velmi malý.

Ale tahle želva a tihle sloni jsou v želvích a sloních měřítkách opravdu obrovští. Sloni nesou na zádech Zeměplochu s jejími rozlehlými pevninami, obrovskými poli a pruhy mračen a oceány.

Na Ploše žijí lidé stejně málo jako v jiných, zdaleka ne tak řemeslně dokonale vyrobených částech vesmíru, na koulích. Ne, počkejte, planety jsou samozřejmé to místo, kde si jejich těla dávají svačinku o páté, ale lidé sami žijí jinde, ve vlastních světech, které velmi příhodně obíhají kolem středů jejich vlastních hlav.

Když se bohové občas sejdou, vyprávějí si vždycky historku o jedné konkrétní planetě, jejíž obyvatelé s celkem nevýrazným zájmem přihlíželi, jak se ledová pole, ničící celé světadíly, srazila a vytvořila nový svět, který byl, v kosmických měřítkách, hned vedle - a vůbec nic s tím neudělali, protože se to všechno odehrálo ve vesmíru. Inteligentní rasa by našla alespoň někoho, komu by si stěžovala. Na druhé straně téhle historce skoro nikdo nevěřil, protože rasa takhle hloupá by přece nikdy neobjevila šlůp.

Jenže lidé věří na všechno možné. Tak například existují domorodé kmeny, které si vyprávějí pověst, že celý vesmír nese ve svém koženém pytli jakýsi stařík.

Taky mají pravdu.

Jiní lidé zase říkají: Tak moment, jestli nese celý vesmír v koženém pytli, no ne? Tak to znamená, že nese v tom pytli sám sebe i s pytlem, protože vesmír zahrnuje všechno. Včetně něho. A samozřejmé pytle. Který už zahrnuje jej i s pytlem. A tak dále.

Jediná odpověď na to je: No a?

Všechny kmenové pověsti jsou pravdivé, záleží na tom, jak vysokou hodnotu přiznáte slovu pravda.

Říká se, že jedním z důkazů všemocnosti boží je, že bohové dokážou vidět i pád malého ptáčete. Ale jen ti dobří bohové si dělají poznámky a provedou potřebné úpravy, aby mohlo ptáče příště padnout rychleji a hlouběji.

Mohli bychom zjistit proč.

Mohli bychom zjistit, proč je tady lidstvo, i když to je mnohem složitější a vyvolává to jinou otázku, a sice: A kde jinde bychom měli být? Bylo by hrozné jen pomyslet, že by některé z netrpělivých božstev mohlo najednou rozhrnout oblaka a říci: "K sakru, vy jste tam ještě, sebranko? Já myslel, že je to aspoň deset tisíc let, co jste objevili šlůp! Sem mi v pondělí nasypou deset trilionů tun ledu!"

Mohli bychom dokonce zjistit, proč je ptakopysk.

Na střechy a trávníky Neviditelné univerzity, nejskvělejší zeměplošské školy kouzel a magie, se sypal hustý mokrý sníh.

Sníh byl ulepený a celá univerzita tak trochu vypadala jako nějaký drahý a nechutný dort. Na botách hlavního proktnýře McAbra, dusajícího mrazivou, nepřátelskou nocí, se sníh lepil v celých koláčích.

Dva další proktnýři vystoupili z relativního závětří opěrného pilíře a zařadili se za něho, aby společně podnikli trudný pochod k hlavním branám.

Byla to prastará tradice, udržovaná celá staletí, a kdyby bylo léto, jistě by kolem postávalo několik turistů, aby celou ceremonii pozorovali, ale Obřad klíčů probíhal noc co noc bez ohledu na počasí a roční období. Obyčejný mráz, sníh ani vítr ho nikdy nezastavily. Aby mohli obřad vykonat, museli proktnýři v minulých časech přelézat obludy mávající chapadly, brodit se vodou při záplavách, odhánět svými bořinkami neodbytné holuby, harpyje a draky a ignorovat prosté členy fakulty, kteří otvírali dokořán okna svých ložnic a vykřikovali na ně urážlivé výrazy a věty jako: "Nemohli byste přestat s tím zatraceným kraválem? K čemu je to dobré?" Proktnýři nikdy nepřestali, ani je nenapadlo, že by mohli přestat. Tradice se zastavit nedá. Tradici můžete jen rozšiřovat.

Trojice mužů, v hustě vířícím sněhu téměř neviditelná, došla ke stínům u hlavní brány. Proktnýř ve službě už je očekával.

"Stát! Kdo To Přichází?" zvolal.

McAbre zasalutoval. "Arcikancléřovy Klíče!"

"Projděte, Arcikancléřovy Klíče!"

Hlavní proktnýř postoupil o krok kupředu, natáhl před sebe obě ruce s dlaněmi ohnutými směrem k sobě a popleskal si na hruď v místech, kde měl jakýsi stovky let pohřbený proktnýř kdysi náprsní kapsy. Dus, dus. Pak spustil paže k bokům a poklepal si na boky kabátu. Dus, dus.

"Proklatě! Přísahal Bych, Že Jsem Je Ještě Před Okamžikem Měl!" zvolal plným, dunivým hlasem ze všech sil a slovo za slovem pronášel s jakousi buldočí precizností.

Hlídač u brány zasalutoval. McAbre rovněž zasalutoval.

"Prohlédl Sis Všechny Kapsy?"

McAbre zasalutoval. Hlídač brány rovněž zasalutoval. Na bořince mu zatím vyrůstala malá pyramida mokrého sněhu.

"Obávám Se, Že Jsem Je Nechal Ležet Na Prádelníku. Je To Pokaždé Stejné, Že?"

"Měl By Sis Už Konečně Jednou Zapamatovat, Kam Si Odkládáš Klíče!"

"Okamžik! Možná Jsem Je Nechal V Druhém Kabátě!"

Mladý proktnýř, který byl tento týden nositelem hodnosti Strážce Druhého Kabátu, postoupil kupředu. Každý muž zasalutoval postupně oběma kolegům. Ten nejmladší si odkašlal a podařilo se mu ze sevřeného hrdla vypravit:

"Ne, Tam Jsem Se... Díval... Dnes Ráno!"

McAbre na něj nenápadně kývl, aby potvrdil, že se svého obtížného úkolu zhostil bez chyby, a znovu si poklepal na imaginární kapsy.

"Počkejte! Kat Aby To Spral! Přece Jen Jsem Je Nakonec Měl V Téhle Kapse! Jaký Jsem Já To Ale Trouba!"

"Nedělej Si S Tím Starosti! I Mně Se To Často Stává!"

"Můj Obličej Rudne Hanbou! Příště Si Snad Zapomenu Vlastní Hlavu."

Někde v temnotě zaskřípěly okenní závěsy.

"Ehm. Odpusťte, pánové -"

"Nuže, Zde Jsou Tedy Klíče!" řekl McAbre a znovu zesílil hlas.

"Mnohé Díky!"

"Víte, napadlo mě, jestli byste náhodou nemohli -" plačtivý hlas pokračoval a omlouval se dokonce i za to, že ho napadlo stěžovat si.

"Nuž, Vše Je Teď Zajištěné A Bezpečné!" zařval strážce u brány hromovým hlasem a vrátil klíče hlavnímu proktnýři.

"- býti alespoň o trošičku méně hluční -"

"Bohové Nechť Žehnají Všem Přítomným!" zaječel McAbre tak, že mu na zrudlém krku vystoupily namodralé žíly.

"A Tentokrát Dej Pozor, Kam Klíče Odložíš. Ha, Ha, Ha!"

"Ho! Ho! Ho!" sípal McAbre zuřivě. Prkenně zasalutoval a udělal čelem vzad, kteréžto úkon doprovázel nadbytečným množstvím klapání podpatků a dupání. Když tak dokončil prastarý rituál, vykročil zpět k obydlí proktnýřů a cestou si něco tiše mumlal.

Okno malého univerzitního sanatoria se znovu zavřelo.

"Ten chlap ve mně fakticky vyvolává touhu klít," prohlásil kvestor. Zašmátral v kapse a vytáhl svou malou zelenou krabičku s pilulkami ze sušených žab. Když se potýkal s víčkem, několik jich rozsypal. "Kolik já už mu poslal vzkazů! On mi odpovídá, že je to tradice, ale proč při tom musí být tak... hlasitě pompézní..." Kvestor se vysmrkal. "Jak je mu?"

"Špatně," odpověděl děkan.

Knihovník byl velmi, velmi nemocen.

Na zavřená okna knihovny se lepil sníh.

Před řvoucím ohněm v krbu se tyčila hromada pokrývek, která se tu a tam roztřásla. Mágové ji s účastí pozorovali.

Lektor Zaniklých run horečně listoval v jakési knize.

"Rozumíte, jak máme poznat, jestli je to stářím, nebo ne?" říkal. "Co je u orangutana stáří? A navíc je to přece jen mág. A strávil většinu života v knihovně. Neustále ty silné magické vlivy. Zdá se, že ta chřipka nějakým způsobem napadla jeho morfologické pole, ale na druhé straně to může být čímkoliv."

Knihovník kýchl.

A změnil tvar.

Mágové smutně zírali na to, co vypadalo jako pohodlné křeslo, které někdo z neznámého důvodu potáhl ryšavou kožešinou.

"Nemůžeme pro něj něco udělat?" zeptal se Rozšafín Ctibum, nejmladší člen sboru.

"Možná že by se cítil šťastnější, kdybychom na něj hodili pár polštářů," zauvažoval Výsměšek.

"To byl opravdu špatný vtip, arcikancléři, řekl bych."

"Cože? Každý má rád pár pohodlných teplých polštářů, když je venku takové počasí, ne?" prohlásil onen muž, pro něhož byly všechny choroby jedinou velkou neznámou.

"Dneska ráno byl stolem. Myslím, že mahagonovým. Zdá se, že už je schopen udržet si alespoň vlastní barvu."

Lektor Zaniklých run s povzdechem zavřel knihu. "Každopádně ztratil kontrolu nad svými morfologickými funkcemi," zkonstatoval. "To není nijak překvapující, řekl bych. Jakmile se jeho podoba změnila jednou, mění se pak, obávám se, mnohem snáze. To je všeobecně známá věc."

Podíval se na arcikancléřovu tvář ztuhlou v nic nechápajícím výrazu a povzdechl si. Vzoromil Výsměšek byl známý tím, že se nepokoušel věcem rozumět, pokud měl kolem sebe lidi, kteří to udělali za něho.

"Je velmi těžké změnit tvar živého tvora, ale jakmile se to jednou podaří, je to příště u téhož tvora mnohem snazší," překládal lektor sám sebe.

"Řekněte to ještě jednou?"

"Byl nejdřív člověkem a pak se teprve stal opicí, arcikancléři. Vzpomínáte?"

"A tak. Ano," přikývl Výsměšek. "Je to legrační, jak si člověk na různé věci zvykne. Opice a lidi jsou příbuzní, podle tuhle mladého Rozšafína."

Ostatní mágové nasadili lhostejné výrazy. Rozšafín se rozpačitě zachmuřil.

"Ukazoval mi některé z neviditelných písem," pokračoval spokojeně Výsměšek. "Úžasné věcičky."

Přítomní mágové se obraceli na Rozšafína Ctibuma se stejnými výrazy, s jakými by se obraceli na muže, kterého by přistihli s hořící cigaretou v muniční továrně. Takže teď konečně věděli, kdo za to může. Jako obvykle...

"A myslíte, že je to moudré, pane?" nadhodil děkan.

"Víte, shodou okolností jsem tady v okolí arcikancléřem, děkane," odpověděl mu Výsměšek odměřeně.

"To je skutečnost, kterou by bohužel nepřehlédl ani slepý," přikývl děkan vztekle. Jeho tónem by se dal krájet sýr.

"Musím se o tyhle věci zajímat. Je to otázka morálky, abyste věděl," odsekával slova Výsměšek. "Moje dveře jsou neustále otevřeny, a to pro každého. Považuji se za člena týmu." Rozšafín znovu rozpačitě zamrkal.

"Já si nemyslím, že bych byl příbuzný opic," prohlásil zamyšleně starší pAsák. "Pochopte, to bych o tom musel něco vědět, ne? Pozvali by mě třeba na nějakou jejich svatbu, ne? Rodiče by mi o tom něco řekli, třeba ‚Se strýčkem Karlem si nelam hlavu, to on tak smrdí od přírody', že? A taky bychom měli nějaké portréty v -"

Křeslo kýchlo. Na okamžik zavládla nepříjemná atmosféra morfologické nejistoty a pak se knihovník objevil ve své původní podobě. Mágové ho bedlivě pozorovali, aby zjistili, co se bude dít dál.

Bylo opravdu těžké vybavit si dobu, kdy byl knihovník člověkem. Každopádně si už nikdo nepamatoval, jak předtím vypadal ani jak se jmenoval.

V prostředí nabitém magií, jakým byla knihovna, v místech, kde jsou knihy přetékající nestabilizovanou magií nebezpečně namačkány jedna na druhou, nejsou magické exploze nijak vzácné a jedna z nich uvedla knihovníka před několika lety do nechtěného opství. Vycházel s tím skvěle. Od té doby se nikdy nedíval zpět, a když už je o tom řeč, často se nedíval ani dolů. Jeho mohutné chlupaté tělo, visící za jednu ruku z nejvyššího regálu a přerovnávající nohama knihy, se stalo populární mezi všemi příslušníky univerzity. Oddanost, s jakou vykonával své povinnosti, mohla sloužit jako zářný příklad všem.

Arcikancléř Výsměšek, do jehož hlavy se poslední věta jakýmsi zrádným způsobem propracovala, se přistihl při tom, že si v duchu sestavuje nekrolog.

"A zavolal někdo doktora?" zeptal se.

"Dneska odpoledne tady byl Jakub Kobliha," přikývl děkan. "Pokusil se mu změřit teplotu, ale knihovník ho pokousal."

"Pokousal? S teploměrem v ústech?"

"Hm. Ono to tak docela nebylo. Svou otázkou jste jaksi odhalil důvod, proč ho pokousal."

Nastal okamžik chmurného ticha. Starší pAsák pozvedl ochablou tlapu, která vypadala jako černá kožená rukavice, a nepřítomně ji popleskal.

"Říká se v té knize něco o tom, jestli mají opice puls?" zeptal se. "Má mít studený čenich, nebo něco takového?"

Ozval se tichý zvuk, takový, jaký by způsobilo několik lidí, kteří by se najednou zděšeně nadechli. Mágové začali od staršího pAsáka urychleně odstupovat.

Několik vteřin se neozval jediný zvuk kromě praskání dřeva v krbu a jekotu větru za okny.

Pak se mágové pomalu přišourali zpět.

Starší pAsák, zatímco huhlal něco užaslými tóny člověka, který děkuje bohům za to, že má stále ještě všechny známé končetiny, pomalu smekl špičatý klobouk. To bylo něco, co mág udělá jen za výjimečně pochmurných okolností.

"No, tak je tedy po všem," řekl. "Chudák. Už je na cestě domů. Zpátky na tu velkou nebeskou poušť."

"Eh, spíš do deštného pralesa," ozval se Rozšafín Ctibum.

"Možná by mu mohla paní Vidláková uvařit nějakou hodně výživnou polévku?" napadlo lektora Zaniklých run.

Arcikancléř Výsměšek si připomněl výživné polévky hlavní hospodyně. "Vyléčí, nebo zabije," zabručel spíš pro sebe. Opatrně popleskal knihovníka. "Vzmuž se, starý brachu," řekl. "My tě dostaneme na nohy a brzo budeš znovu přispívat svým cenným dílem k všeobecnému blahu."

"Na klouby," napověděl děkan.

"Cože?"

"Spíš na klouby než na nohy."

"Na špánky," přispěl se svou troškou i lektor Zaniklých run.

"To je nechutné, člověče," zavrčel arcikancléř.

Vyšli z místnosti. Z chodby sem doléhaly jejich slábnoucí hlasy:

"Kolem té dečky pod hlavou byl opravdu velmi bledý, řekl bych."

"Jistě na to existuje nějaká léčebná kúra!"

"Knihovna bez něj už nikdy nebude to, co bývala."

"Byl výjimečně jedinečný."

Když byli pryč, natáhl knihovník jednu dlouhou paži, přetáhl si pokrývku přes hlavu, objal ohřívací láhev a kýchl.

Teď pod dekou ležely dvě ohřívací láhve, jedna z nich mnohem větší a s huňatým potahem z ryšavé kožešiny.

Světlo na Ploše putuje velmi pomalu, má jistou váhu a také tendenci shromažďovat se na úpatí horských masivů. Mágové průzkumníci zkoumali možnost, že existuje ještě jeden, mnohem rychlejší typ světla, které umožňuje onomu pomalejšímu typu, aby bylo viděno, ale právě proto, že se pohybuje tak rychle, že samo není vidět, nenašli pro ně žádné praktické využití.

To ovšem znamená, že bez ohledu na to, že je Plocha plochá, není na ní na všech místech ve stejný čas... é... stejný čas. Když byla v Ankh-Morporku tak pozdní noc, že už vlastně bylo časné ráno, bylo zatím jinde...

..., ale na tomhle místě nebyly hodiny. Byl tu současně úsvit i šero, ráno i odpoledne, a pravděpodobně i půlnoc a pravé poledne, ale především tady bylo strašlivé vedro. A rudo. Něco tak umělého a lidského jako hodina by tu nevydrželo ani pět minut. Během přehršle vteřin by to bylo vysušeno a smrsklo by se na minimum.

Ale především a hlavně tady bylo ticho. Nebylo to ono mrazivé, ponuré ticho nekonečných prostorů, ale planoucí živé ticho, jaké dostanete, když je na rudě planoucím, tisíce kilometrů dlouhém obzoru všechno příliš unavené, než aby to ze sebe ještě bylo ochotno vydat nějaký zvuk.

Když se však průzkumné ucho pohybovalo nad rudou pouští, zachytilo něco jako říkanku, křehkou slabou litanii, která bušila do všepohlcujícího ticha jako můra narážející na okenní sklo vesmíru.

Onoho téměř bezdechého recitátora nebylo vidět, protože se ukrýval v jámě vykopané v rudé zemi. Tu a tam dopadla na hromadu vedle jámy další hrst červené zeminy. Špinavý a pomačkaný špičatý klobouk se kýval do rytmu s tichou, nemelodickou melodií. Zdálo se, že na přední straně klobouku kdysi bylo zlatými flitry vyšito slovo "MÁK". Lesklé kroužky už opadaly, ale slovo se tam stále ještě rýsovalo ve světlejší červeni, tam, kde si plsť klobouku zachovala původní barvu. Kolem poletovalo několik malých béžových motýlků.

Slova vycházející z jámy zněla zhruba takto:

"Potrava! To je to, co si dáme na gáblíček. Tady tomu říkají taky ponrava! A kdy najdu potravu-ponravu? Až se k ní prohrabu! Hurááá!" Další dávka červené zeminy vyletěla z jámy a skončila na hromadě vedle a hlas dodal, snad ještě tišeji: "Napadlo mě, jestli bys dokázal jíst hmyz?"

Říká se, že horko a hmyz tady dokážou dohnat člověka k šílenství. Nemusíte tomu samozřejmě věřit, stejně jako tomu nevěřil ten světle fialový slon, který jel právě na kole kolem.

Zvláštní bylo, že šílenec v díře byl jediný člověk na tomto světadíle, který by mohl vrhnout světlo na záhadné drama, které se odehrávalo o tisíc kilometrů dále a několik metrů níže, v opálovém dole, kde byl horník, známý svým soudruhům jako Himbajs, na pokraji nejcennějšího a současně nejnebezpečnějšího nálezu své kariéry.

Himbajsův krumpáč odrazil stranou kamení a prach tisíciletí a ve světle svíček se něco zablesklo.

Bylo to zelené jako ojíněný zelený plamen.

S myšlenkami, náhle stejně zmrzlými jako onen zelený oheň pod jeho rukama, opatrně odsunul volný kamen. Jak odstraňoval další a další kousky kamene, opál nabíral a odrážel stále víc a víc zeleného světla. Zdálo se, že je ona záře nekonečná.

Nakonec vydechl v jednom jediném mohutném vzdechu.

"Himbajsi?"

Kdyby našel malý kus zeleného opálu, dejme tomu o velikosti fazole, byl by svolal všechny své kamarády a okamžitě by si dali pár piv. Kus o velikosti pěsti by způsobil, že by upadl na zem a bušil do ní u vytržení štěstím. Ale tohle... Stál pořád na jednom místě, opatrně to oprašoval prsty, když si ostatní horníci všimli podivného světla a spěchali k němu.

Tedy... když se rozeběhli, spěchali. Čím byli blíže, zpomalovali a k Himbajsovi už dorazili krokem plným posvátné bázně.

Chvíli nebyl nikdo schopen slova. Jejich tváře se koupaly v zeleném přísvitu.

Pak jeden z nich zašeptal: "To je klika, Himbajsi!"

"Na celým světě nejni dost prachů, aby to zaplatily, kámo."

"Dej bacha, mohla by to bejt jenom krusta..."

"Ale pořád by měla cenu zlata. Tak do toho, Himbajsi... vykopej to."

Pozorovali jako ostříži, jak krumpáč opatrně uvolňuje další a další kamení a jak se nakonec zachytil za jakousi

hranu. A jak po chvilce objevil další hranu.

Himbajsovi se začaly třást prsty.

"Bacha, kámo... tadyhle to má nějakej kraj..."

Když byl odstraněn poslední kus načervenalé země, kterým byl předmět poután, muži ustoupili. Věc byla nahoře oblá, i když tvar její spodní části se ztrácel v poměrně silné vrstvě podivně pokroucených opálů a prachu.

Himbajs obrátil krumpáč a strčil do opálového balvanu dřevěnou rukojetí.

"Himbajs, tady není něco v pořádku," zabručel. "Musím zjistit..."

Poklepal na balvan.

Ozvalo se zadunění.

"To přece nemůže bejt dutý, že ne?" řekl jeden z horníků. "O něčem takovým jsem v životě neslyšel."

Himbajs pozvedl krumpáč. "Tak dobrá! To bysme se na to -"

Ozvalo se tiché plink. U dna podivného balvanu se odlomil velký plochý kus opálu. Nebyl silnější než talíř.

Pod ním se objevil pár nožiček, které se v opálové slupce začaly pomalu pohybovat.

"A himbajs," prohlásil horník, když společně se svými druhy začal ustupovat. "Vono je to živý!"

Rozšafín věděl, že neměl dávat Výsměškovi nahlédnout do neviditelných zápisků. Cožpak to není jeden ze základních principů - nikdy nedovolit svému nadřízenému, aby zjistil, co doopravdy celý den děláte?

Bohužel, bez ohledu na všechna opatření, dřív nebo později dojde k tomu, že se u vás šéf objeví, začne čenichat kolem a říkat věci jako: "Tak tady pracujete?" a "Mám dojem, že jsem posílal oběžník, kterým jsem zakazoval živé květiny v květináči na pracovištích?" a "Jak říkáte tady té věci s těmi klávesami?"

A to bylo pro Rozšafína Ctibuma velmi obtížné, protože čtení neviditelných zápisků byla velmi delikátní a únavná práce, vhodná pro lidi s povahou, která jim umožňuje sledovat Grand Prix přesunu kontinentů, pěstovat si jako hobby hory ve formě bonsají, nebo dokonce řídit volvo. Potřebuje to, zkrátka a dobře, nekonečnou trpělivost a péči. Potřebuje to, řekněme si to rovnou, člověka, který si bude s potěšením skládat puzzle v zatemněném pokoji. Co to v žádném případě nepotřebuje, je Vzoromil Výsměšek.

Hypotézy týkající se neviditelných zápisků jsou až k smíchu složité. Všechny knihy jsou mezi sebou díky K-prostoru vzdáleně a mlhavě propojeny a z toho se dá odvodit, že obsah jakékoliv knihy už napsané, ba dokonce i knihy nenapsané, se dá za jistých příhodných okolností odvodit z patřičně pečlivého studia knih již existujících. Budoucí knihy v nich existují, abychom tak řekli, in potentia, stejně jako studiem hrsti pravěkého bahna bychom mohli odhalit stopu naznačující existenci garnátových krekrů.

Jenže primitivní techniky, založené na pradávných zaklínadlech, jako je Frkoláčův Nespolehlivý algoritmus, které se využívaly na univerzitě, znamenaly, že bylo třeba mnoha let, aby bylo možno sestavit alespoň náznak stránky neviditelných zápisků. Jen díky Rozšafínovu praktickému géniu se podařilo najít způsob, jak tyhle obtíže obejít. Důsledně totiž vycházel z fráze: "Jak víte, že to není možné, když jste to nezkusili?" Pokusy s Hexem, myslícím strojem univerzity, pak samozřejmě dokázaly, že mnoho věcí není nemožných, dokud jste je nezkusili.

Jako zaměstnaná vláda, která narychlo vydává zákony, jimiž zakazuje některou novou a zajímavou věc, když lidé doopravdy najdou způsob, jak ji uvést do života, i vesmír z velké části spoléhal především na to, že takové věci nikdo nezkusí.

Jak Rozšafín zjistil, když už je něco zkoušeno, často se ukáže velmi rychle, že je to nemožné, ale v některých případech to zabere dost času - protože přepracovaným zákonům příčinných souvislostí nějakou dobu trvá, než dorazí na místo a začnou předstírat, že věc je nemožná od začátku. Rozšafín využil Hex k tomu, aby tyhle pokusy zopakoval nesmírnou rychlostí a jen maličko odlišnými způsoby, a to vyústilo ve vysokou četnost úspěšných pokusů, takže teď se mu dařilo sestavovat během pouhých hodin celé odstavce neviditelných zápisků.

"Takže je to něco jako ten kouzelnický trik," prohlásil Výsměšek, "když strhnete ze stolu ubrus dřív, než si nádobí, příbory a sklo vzpomenou, že by taky mohly spadnout." A Rozšafínovi nezbývalo než chytře zamrkat a říci: "To je přesně ono, arcikancléři. Skvělá úvaha."

A to pak vedlo ke všem těm obtížím s Jak dynamicky vésti lidi tak, aby dosáhli dynamických výsledků v dynamickém čase díky dynamickému soustředění sil. Rozšafín nevěděl, kdy bude tahle kniha napsána ani na kterém světě bude publikována, ale jak se zdálo, bude velmi populární, protože při občasných cestách K-prostorem se její fragmenty často objevovaly. Bylo možné, že to dokonce nebyla jen jedna kniha.

Bohužel právě tyhle útržky měl Rozšafín Ctibum na stole, když se objevil Výsměšek a začal čenichat kolem.

Naneštěstí, stejně jako většina lidí, kteří jsou v něčem instinktivně špatní, i arcikancléř se pyšnil tím, jak je právě v tom dobrý. Výsměšek byl pro management tím, čím byl pro betlémský spolek hrajících si dětí král Herodes.

Jeho duševní přístup k vedení lidí bychom si mohli graficky znázornit zhruba jako podnikové schéma, takzvaného pavouka, v němž byl nahoře umístěn kroužek s nápisem "já - ten, kdo hovoří" a tento kroužek by byl spojen čarou s velkým kruhem umístěným mnohem níže, v němž by stálo "všichni ostatní".

Až doposud to fungovalo docela dobře, protože bez ohledu na to, že byl Výsměšek nemožný vedoucí, univerzita se stejně vést nedala, a tak všechno fungovalo hladce.

A bylo by to všechno v klidu pokračovalo dál, kdyby si najednou neuvědomil, jakou cenu má zpracování prognózy vývoje kariéry perspektivních kádrů, a co hůře, vypracování pracovních náplní všech zaměstnanců univerzity.

Lektor Zaniklých run o tom řekl: "Zavolal si mě a zeptal se mě, co přesně dělám. No slyšeli jste někdy něco takového? Co je to za otázku? Tohle je přece univerzita!"

"Mě se zase zeptal, jestli nemám nějaké osobní starosti," vskočil mu do řeči starší pAsák. "Nevím, proč bych

měl snášet takové věci."

"A všimli jste si té cedule, co má na stole?" nadhodil děkan.

"To myslíš tu ‚Tady začínají potíže'?"

"Ne, tu druhou. Tu, co je na ní: ‚Když jsi až po kostrč v krokodýlí tlamě, je dnešek prvním dnem zbytku tvého života.'"

"A to znamená...?"

"Já si myslím, že ty cedule nemají něco znamenat. Myslím, že se prostě čeká, že budou."

"Budou co?"

"Pro-aktivní, myslím. To je to slovo, co arcikancléř v poslední době tak často používá."

"A co to slovo znamená?"

"Nó... něco jako ve prospěch činnosti, řekl bych."

"Skutečně? Nebezpečné. Podle mých zkušeností má člověk šanci jen s nečinností."

Suma sumárum to v těchto chvílích nebyla zvláště šťastná univerzita a během společných jídel to bylo nejhorší. Rozšafín sedával v jakési izolaci na jednom konci dlouhého stolu díky své funkci nedobrovolného iniciátora arcikancléřovy touhy: "Překovám je v tým štíhlých, schopných a nebezpečných!" Mágové neměli nejmenší úmysl stát se štíhlými, zato už začínali být dost nebezpeční.

A co víc, Výsměškova náhlá snaha o to projevit zájem znamenala, že Rozšafín musel Výsměškovi alespoň částečně vysvětlit, o co v jeho projektu jde. Bohužel, potvrdilo se Rozšafínovo podezření, že jedna z věcí, v nichž se Výsměšek absolutně nezměnil, byla jeho schopnost vysvětlovat si, zcela důmyslně, většinu věcí obráceně.

Rozšafína už dlouho fascinovala skutečnost, že knihovník, opice - tedy alespoň většinou opice, i když dnes večer, jak se zdálo, se rozhodl pro podobu malého stolku prostřeného ryšavě chlupatým čajovým servisem - je... hm... tak podobný člověku. Je pravda, že mnoho věcí mělo podobný tvar. Téměř všechno, s čím jste se setkali, vlastně byla jen komplikovaná trubice se dvěma očima a čtyřma rukama nebo nohama nebo křídly. No ano, byly tady ryby. A hmyz. Dobrá, i pavouci. A pár podivných obludností, jako jsou mořské hvězdice nebo surmovky. Ale pořád ještě to představovalo sakra nenápadité konstrukční řešení. Kde byly ty šestioké opice se šesti rukama, které se hnaly hustým pralesem?

Aha, ano, taky chobotnice, ale v tom to právě bylo, chobotnice byla vlastně jen jistým druhem podvodních pavouků...

Rozšafín Ctibum se už delší čas zaobíral studiem více méně opuštěného univerzitního Muzea zcela neobvyklých věcí a všiml si něčeho skutečně velmi nezvyklého. Ať už navrhoval kostru živých tvorů kdokoliv, měl ještě menší obrazotvornost než ten, kdo živé tvory navrhoval zvenčí. Ten vnější návrhář se pokusil tu a tam o nějakou tu novinku v oblasti skvrn, pruhů či hustoty a délky srsti, ale budovatel kostí většinou nasadil lebku na hrudní koš, na opačný konec šoupl pánev, přidal nohy nebo nohy a ruce a zbytek dne měl volno. Některé hrudní koše byly delší, některé nohy kratší, tu a tam se místo rukou objevila křídla, ale všechno jako by bylo vyrobeno podle jednoho základního návrhu, jedna velikost, zvětšená či zmenšená dle potřeby. Rozšafín byl ke svému velmi malému údivu jediný, kdo to všechno považoval za zajímavé. Několikrát se snažil zavést s lidmi řeč například na téma, jak dokonale rybí tvar mají ryby, ale lidé se na něho pravidelně dívali, jako kdyby zešílel.

Paleontologie, archeologie a další podobné švindly mágy příliš nezajímaly. Ty věci byly zahrabány do země z nějakého důvodu, ale je zbytečné se pokoušet zjistit proč, říkali. Nevykopávejte věci ze země, mohlo by se vám stát, že už vám nedovolí znovu je zahrabat.

Jedna z nejsmysluplnějších teorií byla ta, kterou slyšel od své chůvy, když byl ještě docela malý. Opičky, vyprávěla chůva, jsou malí neposlušní kluci, kteří se nevrátili řádně domů, když je maminky volaly, a tuleni byli neposlušní malí hoši, kteří chodili za školu a toulali se po pláži, místo aby se hezky učili. Neřekla už, že ptáci byli malí neposlušní chlapci, kteří neposlouchali a lezli příliš blízko k okrajům útesů - v tomto případě by její teorii odpovídaly spíše medúzy, ale Rozšafín se nedokázal ubránit myšlence, že i když byla ta žena neškodný blázen, mohla její teorie ukrývat zrnko pravdy...

Teď trávil většinu nocí tím, že pozoroval Hex, který cestoval v neviditelných zápiscích a hledal další údaje. Teoreticky, v důsledku vlastností K-prostoru, měl Hex přístup ke všem informacím a mohl se dostat kamkoliv. To ovšem znamenalo, že pro něj bylo více méně prakticky nemožné najít konkrétně to, co hledal. A to je vlastně účel všech počítačů.

Rozšafín Ctibum byl jedním z oněch nešťastných lidí, jejichž prokletím je víra, že kdyby se mu podařilo získat dostatek informací o vesmíru, dávaly by nějakým způsobem smysl. Cílem je Teorie všeho, ale Rozšafín by se spokojil s Teorií něčeho a pozdě v noci, kdy Hex, jak se zdálo, trucoval, zoufale toužil alespoň po Teorii čehokoliv.

Rozšafína by jistě překvapilo, kdyby zjistil, že se starší mágové naučili svým způsobem Hexe uznávat, a to navzdory všem poznámkám typu: "Za mých dnů jsme mysleli sami." Mágství bylo tradičně soutěživě konkurenční, a i když NU v současnosti procházela delším obdobím klidu a míru, bez oněch neformálních mordů, které z ní kdysi dělaly do určité míry tolik vzrušující místo, starší mágové nikdy nedůvěřovali mladému ambiciózním muži, jenž mířil na vyšší místa, protože tradiční cesta oním směrem vedla přes jejich krční tepnu.

Lze tedy snadno pochopit, že je něco uklidňujícího ve vědomí, že některé z nejbystřejších mozků univerzity, které by ještě před jednou generací vymýšlely skutečně vzrušující plány, zahrnující podlahová propadla a vybuchující tapety, tráví celé noci v budově Silnoproudé magie a pokoušejí se Hexe naučit zpívat "Má roztomilá Baruško". Nadšeně vykřikují, když Hex udělá během šesti hodin nějakou práci, kterou by každý pobuda, jehož by sebrali na ulici, udělal za dvoupenci během deseti minut. Pak si pošlou pro pizzu s banány a suši a usnou u klávesnice. Starší mágové tomu říkali technomancie a ukládali se ke spánku do svých postelí přece jen o něco klidněji, když věděli, že Rozšafín

Ctibum a jeho studenti spí ve svých.

Rozšafín zřejmě usnul, protože ho vzbudil výkřik, byly dvě hodiny ráno a zjistil, že leží obličejem ve vlastní nedojedené večeři. Oškrábl si ze tváře zbytek uzené makrely a kousek banánu, nechal Hexe, aby si tiše po svém odtikával, a vydal se po zvuku.

Nakonec ho zvuky dovedly do haly, z níž vedly dveře do knihovny. Na podlaze tam ležel kvestor a starší pAsák ho ovíval kloboukem.

"Pokud se nám podařilo zjistit, arcikancléři," říkal právě děkan, "tak ten chudák nemohl spát a přišel si sem dolů pro nějakou knihu -"

Rozšafín se podíval na dveře knihovny. Až dosud byly přelepeny kusy černé a žluté pásky a popsány slovy: Nebezpečí! Za žádných okolností nevstupovat! Teď byly pásky strhány a dveře dokořán. To nebylo žádné překvapení. Každý pořádný mág, který stane tváří v tvář dveřím, na nichž budou nápisy jako "Tyto dveře neotvírejte! Vážně! Myslíme to naprosto vážně. Žádná legrace! Otevření těchto dveří by mohlo mít za následek konec vesmíru!", takové dveře otevře zcela automaticky, aby zjistil, proč se kolem hloupých dveří dělá tolik kraválu. To vypadá, že takové nápisy jsou pouhým plýtváním časem, ale je důležité, že když nakonec předáváte pikslu s tím, co ze zvědavého mága zbylo, jeho truchlícím pozůstalým, můžete dodat uklidňující poznámku: "My jsme ho varovali."

V temnotě za dveřmi bylo ticho.

Výsměšek vztyčil prst a opatrně do dveří strčil.

Za dveřmi něco kožnatě zapleskalo a dveře se přibouchly. Mágové uskočili.

"Neriskujte, arcikancléři!" zvolal profesor Neurčitě mlhavých studií. "Pokusil jsem se tam zajít předtím a celý oddíl kritických eseji se dostal do krize!"

Pode dveřmi zablikalo namodralé světlo.

Kdekoliv jinde by mohl člověk říci: "Knihy. Vždyť jsou to jenom knihy. Knihy nejsou nebezpečné!" Jenže dokonce i obyčejné knihy jsou nebezpečné, a nejen ty typu Vyrobte si gelinit jako profesionál. V nějakém muzeu si sedne nějaký člověk a napíše knihu o politické ekonomii a najednou začnou umírat tisíce lidí, kteří tu pitomou knihu ani nečetli, jen proto, že ti, kdo ji přečetli, nepochopili ten vtip. Vědění je nebezpečné, což je jeden z důvodů, proč různé vlády hlídají a pečlivě cenzurují lidi, kteří dokážou myslet efektivněji než ostatní.

Univerzitní knihovna byla magická knihovna, postavená na velmi úzkém proužku časoprostoru. Na vzdálených policích tam byly knihy, které ještě nebyly napsány, dokonce knihy, které nikdy napsány nebudou. Alespoň ne tady. Její obvod byl jen několik set metrů, ale akční rádius měla neomezený.

A v magické knihovně knihy prosakují a učí se jedna od druhé...

"Začaly útočit na každého, kdo jde dovnitř," zasténal děkan. "Když tady není knihovník, nikdo je nedokáže kontrolovat!"

"Ale jsme přece univerzita! Musíme mít knihovnu!" zoufal si Výsměšek. "Dodává nám to tón! Co bychom to byli za lidi, kdybychom nechodili do knihovny?"

"Studenti," odpověděl mu nevrle starší pAsák.

"Ohó," ozval se lektor Zaniklých run, "vzpomínám, že když jsem byl studentem, vzal nás starý Bububoj Průlinec na expedici, která měla najít Ztracenou čítárnu. Potulovali jsme se tam skoro tři týdny. Nakonec jsme museli sníst své vlastní boty."

"A našli jste ji?" zajímal se děkan.

"Nenašli, zato jsme našli pozůstatky podobné expedice z loňského roku."

"A co jste udělali?"

"Snědli jsme i jejich boty."

Zpoza dveří se ozvalo pleskání kožených desek.

"Některé z těch grimoárů jsou pěkně nebezpečné," řekl starší pAsák. "Dokázaly by člověka klidně připravit o ruku."

"No, díky bohům aspoň nevědí, co jsou to kliky u dveří," liboval si děkan.

"Ale to ony vědí, stačí aby někde existovala kniha s názvem Dveřní kliky pro začátečníky," upozornil ho starší pAsák. "Ony přece čtou jedna druhou!"

"Podle teorie K-prostoru je to prakticky jisté, pane."

Mágové jako jeden muž poodstoupili ode dveří.

"Tak s tímhle nesmyslem je třeba rychle skoncovat," prohlásil Výsměšek. "Knihovníka musíme co nejrychleji vyléčit. Je to magická choroba, takže bychom snad měli dokázat upéct nějaký magický recepis na magický lék, ne?"

"To by bylo výjimečně nebezpečné, arcikancléři," zavrtěl hlavou děkan. "Celý jeho systém, to je jediná směsice bojujících magických vlivů. Nikdo neví, co by se stalo, kdyby do oběhu přibyla další přidaná magie. Už teď se zdá, že má toulavý časový nerv. Ještě další dávka magie do organismu a... no, nikdo neví, co by se mohlo stát."

"To zjistíme," odbyl jeho námitky stroze arcikancléř. "Potřebujeme se dostat do knihovny. Tohle děláme pro celou univerzitu, děkane. A Neviditelná univerzita je důležitější než jeden muž -"

"-op-"

"- díky, op, a musíme mít neustále na paměti, že já je to nejmenší slůvko ze všech."

Za dveřmi se ozval další náraz.

"No," ozval se starší pAsák, "když už o tom mluvíme, tak například spojky jako ‚a' nebo ‚i' jsou ještě mnohem menší. Tedy každopádně krat-"

"Samozřejmě," pokračoval Výsměšek, aniž si všímal výtrysku pAsákovy logiky, která už tak nějak patřila k celkovému univerzitnímu pozadí, "mohl bych jmenovat jiného knihovníka... Musel by to být nějaký starší člověk, který

se vyzná a ví co a jak... hmm... takže moment... napadá vás někoho nějaké jméno... děkane?"

"Dobrá, dobrá!" zvolal děkan. "Ať je po vašem, jako obyčejně!"

"Ehm..." ozval se Rozšafín Ctibum, "nemůžeme to udělat, pane."

"Ne?" podíval se na něj Výsměšek výhružně. "Vy jste tedy dobrovolník, který je ochoten pustit se do úklidu knihovny, co?"

"Já tím chci říci, že nemůžeme použít magii k tomu, abychom ho změnili. Brání nám v tom jedna velmi vážná věc, pane. Velký problém."

"Žádné problémy neexistují, pane Ctibume, jen příležitosti."

"Ano, pane. A ta naše příležitost je zjistit, jak se knihovník jmenoval."

Kruhem ostatních mágů to souhlasně zašumělo.

"Ten mladík má pravdu," přikyvoval lektor Zaniklých run. "Nemůžeme magicky působit na mága, když neznáme jeho jméno. Základní pravidlo."

"No, říkáme mu Knihovník," zamračil se Vzoromil Výsměšek. "Všichni mu říkají Knihovník. To by nestačilo?"

"To je jen název profese, pane."

Výsměšek se rozhlédl po ostatních mázích. "Někdo přece musí vědět, jak se jmenoval, ne? Dobrý bože, předpokládal bych, že známe své kolegy alespoň, podle jmen, když už ne jinak! Nemyslíte..." podíval se na děkana, zaváhal a pak řekl: "Děkane?"

"No, on je orangutanem už pěkný čas, arcikancléři," odpověděl děkan. "Většina jeho původních kolegů nás už... opustila. Odebrala se k té velké, nekonečné nebeské večeři. Procházeli jsme jedním z těch období droit de mortis."

"No dobrá, ale musí být přece někde v záznamech."

Mágům se před duševním zrakem zjevily ony hory papírů, které představovaly univerzitní archivy.

"Archivář ho v nich nikdy nenašel."

"Kdo je archivář?"

"Knihovník, pane."

"No, rozhodně ale musí být v ročence jejich třídy z doby, kdy promoval."

"To je právě ta legrační věc," podíval se na něj děkan, "ale jak se zdá, potkala každý výtisk tehdejší ročenky nějaká ošklivá nehoda."

Výsměšek zaregistroval děkanovu dřevěnou tvář. "A nespočívala snad ta nehoda v tom, že z každého výtisku byla vytržena ta jediná strana, která by nás zajímala, a zbyla po ní jen slabá banánová vůně?"

"Uhodl, arcikancléři."

Výsměšek se poškrábal na bradě. "Objevuje se nám tady jistý úmysl."

"Víte, on se vždycky bránil tomu, aby někdo zjistil jeho jméno," upozorňoval starší pAsák. "Bál se, že se ho pokusíme přeměnit zpět v člověka." Pak se významně zadíval na děkana, který okamžitě nasadil ublížený výraz. "Někteří lidé totiž chodili po celé univerzitě a rozvíjeli teorie o tom, že lidoop jako knihovník je naprosto nevhodný."

"Já jen vyjádřil svůj názor, že je proti tradici univerzity -" začal děkan.

"Která spočívá hlavně v malichernostech, opulentních večeřích a nočním vykřikování pitomostí o nějakých zatracených klíčích," přerušil ho Výsměšek. "Takže si nemyslím, že bychom -"

Výrazy na tvářích ostatních mágů ho přinutily se otočit.

Do Velké síně vešel knihovník. Kráčel velmi pomalu vzhledem k mnoha vrstvám oblečení, které měl na sobě. Nesmírné množství svetrů a kabátů mělo za následek, že paže nepoužíval jako pomocné nohy, protože mu trčely téměř v pravém úhlu k tělu. Nejhroznější součást onoho šourajícího se zjevení však byla červená vlněná čepice.

Byla veselá. Měla nahoře velkou bambuli. Upletla ji paní Vidláková, která byla technicky skvělou pletařkou. Její jedinou chybičkou bylo, že si nikdy neověřila příslušné rozměry zamýšleného obdarovaného. Několik mágů bylo při různých příležitostech obdarováno některou z jejích kreací, což často znamenalo, že měli opticky tři kolena nebo dva metry dlouhý krk. Většina těch předmětů byla následně darována dobročinným organizacím. Jednu věc bylo třeba Ankh-Morporku přiznat: bez ohledu na to, jak nesmyslný tvar oblečení mělo, vždycky se našel někdo, komu sedělo.

Chyba paní Vidlákové byla v předpokladu, že knihovníkovi, kterého chovala ve velké úctě, se bude líbit červená čepice s postranními klapkami na uši, které se tkalounem uvazují pod bradu. Protože by si v tomto případě musel tkalouny uvazovat někde ve výši přirození, nechával knihovník klapky volně povlávat.

Zastavil se ve dveřích Velké síně a obrátil k mágům smutnou tvář. Pak se natáhl po klice. Velmi slabým hlasem řekl "k" a kýchl.

Hromada šatstva se pomalu svezla k zemi. Když ji mágové rozebrali, našli pod ní velkou silnou knihu vázanou v rezavé kůži.

"Tady na přední desce je napsáno ook," oznamoval starší pAsák po chvilce velmi stísněným hlasem.

"A je tam taky, kdo to napsal?" natáhl děkan krk.

"To jsou ale vtipy, člověče."

"No já myslel, že by tam mohlo být jeho skutečné jméno."

"Co kdybysme se podívali dovnitř?" navrhl profesor Neurčitě mlhavých studií. "Třeba je tam jmenný rejstřík."

"Nějací dobrovolníci, kteří by byli ochotni podívat se do knihovníka?" zeptal se Výsměšek. "No, nehlaste se všichni."

"Morfologická nestabilita reaguje na prostředí," upozorňoval Rozšafín. "Není to zajímavé? Je nedaleko knihovny, takže ho to proměnilo v knihu. Je to něco jako... ochranné maskování. Jako kdyby se vyvíjel v něco, co by se -"

"Děkuji vám, pane Ctibume. A má to, co nám tady vyprávíte, nějakou hlavu a patu?"

"Já si myslím, že bychom měli nahlédnout dovnitř," odpověděl mu Rozšafín. "Kniha je na to, aby se otevírala. Vidíte, tady má dokonce záložku z černé kůže."

"Aha, tak to je záložka?" zavrtěl hlavou profesor Neurčitě mlhavých studií, který nervózně přihlížel.

Ctibum se knihy dotkl. Byla teplá. A otevírala se velmi snadno.

Všechny strany byly pokryty úhledným "ook".

"Dialogy skvělé, ale zápletka dosti nudná."

"Děkane! Byl bych vám vděčný, kdybyste tu záležitost konečně začal brát vážně!" zavrčel výhružně Výsměšek. Několikrát poklepal nohou o zem. "Má někdo nějaký nápad?"

Mágové se po sobě podívali a pak jako jeden muž pokrčili rameny.

"No já předpokládám..." začal opatrné lektor Zaniklých run.

"Ano - Runy... Arnold, že?"

"Ne, arcikancléři..."

"No to je jedno, ven s tím."

"No já myslím... Tedy ono by se vám to mohlo zdát nesmyslné, ale..."

"No tak do toho, člověče. Všichni jsme strašné napjatí!"

"No, totiž, pořád ještě je tady... Mrakoplaš."

Výsměšek na něj chvilku zíral. "Takový hubený chlápek? Řídká bradka? Po čertech neužitečný mág? Má tu věcičku, jako když bednu na nožičkách?"

"Správně, arcikancléři. Skvělá paměť. Ehm... on byl nějakou dobu zástupcem knihovníka, předpokládám, že si to pamatujete."

"Abych řekl pravdu, tak nepamatuju, ale pokračujte."

"Byl tady totiž v té době, kdy se knihovník stal... knihovníkem. A vzpomínám si, jak jednou, když jsme se spolu dívali, jak knihovník razítkuje čtyři knihy současně, Mrakoplaš řekl: ‚Není to úžasné, když uvážíte, že se narodil tady, v Ankh-Morporku?' Jestli někdo ví, jak se knihovník jmenuje, je to Mrakoplaš."

"Skvěle, tak běžte a okamžitě ho přiveďte! Předpokládám, že víte, kde je?"

"Ehm... technicky ano, arcikancléři," přikývl Ctibum rychle. "Ale nejsme si tak docela jisti, kde to místo je, pokud mi rozumíte."

Výsměšek ho obdařil dalším nechápavým pohledem.

"Víte, my si myslíme, že je na IksIksIksIks, arcikancléři," vysvětloval Rozšafín.

"IksIks-"

„-IksIks, arcikancléři."

"Myslel jsem, že nikdo neví, kde to místo je," zavrtěl Výsměšek hlavou.

"To je ono, arcikancléři," přikývl Rozšafín Ctibum. Občas bylo třeba daná fakta několikrát obrátit sem a tam, než našla tu správnou cestu do Výsměškovy hlavy.

"A co tam dělá?"

"To my vlastně nevíme, arcikancléři. Vzpomeňte si, došli jsme k závěru, že tam skončil po té agateánské aféře..."

"Proč by chtěl skončit právě tam?"

"Já si nemyslím, že tam skončit chtěl," řekl Rozšafín. "Ehm... to my jsme ho tam jaksi... é... poslali. Byla to triviální chybička v bilokační thaumaturgii, jakou by mohl udělat každý."

"Ale udělal jste ji vy, pokud si vzpomínám," zašklebil se na něj Výsměšek, jehož paměť občas dokázala připravit podobná ošklivá překvapení, jako bylo tohle.

"Byl jsem jenom členem týmu, pane," odpověděl Ctibum upjatě.

"No, jestli tam nechce být a my ho potřebujeme tady, přesuňme ho zpátky -"

Zbytek jeho věty nebyl přehlušen hlukem, spíše udušen vlnou ticha, která se převalila přes mágy a byla tak agresivní a dusivá, že neslyšeli dokonce ani tlukot svého vlastního srdce. Starý Tom, magický zvon univerzity, který neměl srdce, právě ohlásil svým všepronikajícím tichem dvě hodiny ráno.

"Ehm -" začal zase Rozšafín, "ono to není tak jednoduché."

Výsměšek zamrkal. "Proč ne?" zeptal se. "Přeneseme ho sem pomocí magie. Poslali jsme ho tam, dokážeme ho přenést i zpět."

"Ehm... bude trvat celé měsíce, než všechno správné připravíme... Tedy pokud ho chcete dostat přesně sem," vysvětloval Ctibum. "Když uděláme nějakou chybu, skončí tady, v kruhu o průměru patnácti metrů."

"A to je nějaký problém? Když se budeme držet stranou, může si tady přistát, kde chce."

"Obávám se, že mi dost dobře nerozumíte, pane. Pravděpodobnost chyby, vzniklé na lince signál - reakce v průběhu thaumaturgického přenosu na nepřesně určenou vzdálenost, spojená s otáčkami Plochy nám dává v průměru téměř jistotu, že přesouvaný objekt přistane na ploše několika desítek čtverečních metrů, pane."

"Jak jste to říkal?"

Ctibum se zhluboka nadechl. "Že přistane jako kruh. Patnáct metrů v průměru."

"Aha. Takže pak by nám nebyl v knihovně nic platný."

"Jedině pokud byste ho použil jako opravdu velkou záložku, pane."

"Takže nám nezbývá než použít klasický zeměpis. Máme někoho, kdo ví alespoň něco o zeměpise?"

Horníci se vyrojili ze svislé šachty jako mravenci, kterým chytilo mraveniště nad hlavou. Zdola se ozývalo skřípění a tupé nárazy a v jednom okamžiku vyletěl vysoko do vzduchu Strýcův klobouk, v letu se několikrát obrátil a

spadl zpět.

Chvíli bylo ticho, pak ze šachty vylezla ta věc, ze které opadávala opálová krusta jako skořápka z čerstvě vylíhnutého kuřete...

... a rozhlédla se.

Horníci, ukrytí za různými keři a boudami, si tím byli zcela jistí, přestože obluda neměla žádné viditelné oči.

Věc se otočila a stovky malých nožiček se pohybovaly poněkud ztuhle, jako kdyby strávily zasypány pod zemí příliš dlouhý čas.

Pak se obluda pustila lehce kymácivým klusem kupředu.

A kdesi daleko, v rudé poušti, nad níž se tetelil horký vzduch, vylezl z jiné díry muž ve špičatém klobouku. V obou rukou držel misku neuměle vyrobenou z kůry. Obsahovala... spoustu vitaminů, cenné proteiny a nepostradatelné tuky. Všimli jste si? Žádná zmínka o nějakém kroucení nebo sviječí.

Kousek dál čadil oheň. Muž opatrně položil misku na zem, zvedl silnou hůl, chvilku stál nehybně, pak najednou začal poskakovat kolem ohně, tloukl holí do země a křičel mocným hlasem "Háá!". Když si takto zem podrobil ke své spokojenosti, napráskal okolním křoviskům, jako kdyby ho byla osobně inzultovala, a stejně se zachoval i ke dvěma stromům stojícím na dosah.

Nakonec postoupil ke dvěma plochým kamenům, jeden po druhém zvedl, odvrátil oči a s výkřikem "Háá!" slepě bušil do země pod nimi.

Když byla krajina přijatelně zpacifikována, sedl si, aby pojedl svou večeři dřív, než se mu rozuteče.

Chutnala jako kuře. Když jste dostatečné hladoví, může vám jako kuře chutnat prakticky cokoliv.

Od nedaleké vodní díry ho pozoroval pár očí. Nebyly to ony malé oči hemžícího se hmyzu ani pulců, které měnily pečlivé prozkoumání každé hrsti vypité vody v životně důležitou gastronomickou prevenci. Tohle byly oči mnohem starší, momentálně bez jakékoliv další tělesné součásti.

Celé týdny ten muž, jehož schopnost objevit vodu spočívala v tom, že se podíval, zda nemá náhodou mokré nohy, přežíval jen díky tomu, že s železnou pravidelností padal do vodních děr. Muž, který považoval pavouky za neškodná malá zvířátka, zažil několik ošklivých šoků, když mu díky tomuto názoru ruce otekly jako pivní sudy a ve tmě světélkovaly. Dorazil dokonce na pobřeží a doplaval kousek od břehu, aby se podíval na půvabnou modrou medúzu, a divák na břehu se jen divil, jaké má cizinec štěstí, protože byl jen mírně požahán, a i když strávil několik dnů v agónii, nezemřel.

Ve vodní díře to zabublalo a zem se zatřásla a jakoby navzdory bezmračné obloze kdesi daleko zuřila bouře.

Byly tři hodiny ráno. Výsměšek se dovedl skvěle obejít beze spánku těch druhých.

Neviditelná univerzita byla mnohem větší uvnitř než zvenčí. Tisíce let vedoucí úlohy v oboru praktické magie ve světě, kde rozměry byly spíše věcí náhody, jí dovolilo zvětšovat se tam, kde už žádné místo nebylo. Byly v ní místnosti, jež obsahovaly další místnosti, a mohlo se vám stát, že když jste do té druhé místnosti vešli, ocitli jste se v té první, což mohlo dělat potíže, například když jste tančili Congu nebo Let Kiss.

A na základě toho, že byla tak velká, mohla si dovolit téměř neomezený počet zaměstnanců. Oprávnění k pobytu a studiu bylo automatické, tedy přesněji řečeno, nic takového neexistovalo. Našli jste si volný pokoj, začali jste pravidelně chodit ke společnému jídlu a obvykle si vás nikdo nevšímal, i když pokud byste měli opravdu smůlu, mohli jste upoutat pozornost studentů. A když jste dostatečně pilně hledali v okrajových částech univerzity, mohli jste nalézt odborníka na cokoliv.

Mohli jste dokonce najít i odborníka na hledání odborníků. Vzbudili profesora Nesrozumitelné architektury a skládání map origami a představili ho arcikancléři, který ho nikdy předtím okem nezahlédl. Profesor odněkud vytáhl mapu univerzity, která údajně měla být dostatečně přesná pro několik příštích dnů a vypadala tak trochu jako chryzantéma před výbuchem.

Nakonec mágové dorazili k jakýmsi dveřím a Výsměšek se podíval na mosaznou tabulku, která na nich byla upevněná, jako kdyby na něj byla právě drzá.

"Nechvalně známý profesor Krutého a neobvyklého zeměpisu," četl. "To by mohl být on."

"Museli jsme ujít celé kilometry," prohlásil děkan a opřel se o zeď. "Tady to vůbec neznám." Výsměšek se rozhlédl kolem. Stěny byly kamenné, ale kdysi byly natřeny onou prazvláštní úřední zelení, kterou dostanete, když někde zapomenete téměř dopitý hrnek s kávou a najdete ho za několik týdnů. Byla tam větší tabule natřená tmavší zelenou barvou, která se na mnoha místech loupala, a na ni někdo plný optimismu připíchl kousek papíru s nápisem "poznámky". Podle toho, jak tabule vypadala, se ovšem dalo říct, že tam nikdy žádné poznámky nebyly a také nikdy nebudou. Ve vzduchu se vznášel pach starých jídel.

Výsměšek pokrčil rameny a zabušil na dveře.

"Já si ho nějak nepamatuji," ozval se lektor Zaniklých run.

"Já myslím, že já ano," rozhlédl se po ostatních děkan. "Ten mládenec nebyl příliš slibný. Nikdy nedával pozor. Taky se na přednáškách objevoval jen zřídka. Vždycky byl krásně opálený. To bylo zvláštní."

"Je to náš spolupracovník. Jestli někdo o zeměpise něco ví, tak je to on." Výsměšek znovu zabušil na dveře.

"Třeba je někde venku," řekl děkan. "Tam se většinou zkoumá zeměpis. Venku."

Výsměšek ukázal na malé dřevěné zařízení u vchodu. Něco podobného jste našli u dveří pracovny skoro každého mága. Byl to malý dvojitý rámeček se zasunovací tabulkou. Obvykle byla obrácena ven stranou, na níž stálo "Jsem doma", zatímco na druhé byl nápis "Nejsem doma", který sděloval návštěvníkům, že mág... není doma. Jenže u některých mágů jste si nikdy nemohli být jisti.

Děkan se pokusil vytáhnout tabulku. Ta se odmítala pohnout.

"Musí přece někdy chodit ven," zamračil se starší pAsák. "Kromě toho každý normální člověk bude ve tři hodiny ráno spát."

"No, to se rozumí!" prohlásil děkan významně.

Výsměšek znovu zabušil na dveře. "Žádám, abyste okamžitě otevřel!" vykřikl. "Jsem arcikancléřem tohoto ústavu!"

Dveře se pod jeho údery zachvěly, ale ne zase příliš. Byly totiž zablokovány - jak se ukázalo potom, kdy se do nich mágové opřeli spojenými silami a podařilo se jim je pootevřít - obrovskou hromadou papírů. Děkan zvedl jeden z nažloutlých listů.

"Tohle je oběžník, který ohlašuje, že jsem byl jmenován děkanem!" řekl. "Ale vždyť to už je bůhví kolik let!"

"No, dělej co dělej, občas musel vylézt -" začal starší pAsák. "No nazdar..."

Tatáž myšlenka současně napadla většinu ostatních mágů.

"Vzpomínáte na starýho Valdu Pulóvra?" zamumlal profesor Neurčitě mlhavých studií, který se poněkud užasle rozhlížel. "Tři roky přednášek post mortem."

"No, studenti říkali, že byl tak trochu tichý," řekl Výsměšek a nasál vzduch. "Není to tady cítit zle," pokračoval, "naopak, docela příjemně. Tak slaně. Aha..."

Na druhé straně zaprášené místnosti plné krámů byly dveře a pod nimi byla vidět jasně ozářená škvíra. Zpoza dveří se ozývalo tiché šplouchání.

"Noční koupel. Je to čistotný chlap," usmál se souhlasně Výsměšek. "No, konec konců, vždyť ho nemusíme rušit."

Rozhlédl se po policích plných knih, které lemovaly stěny místnosti.

"Musí toho tady někde být o IksIksIksIks spousta," dodal a namátkou vytáhl jeden svazek. "Tak do toho. Každý chlap jednu knihu."

"Nemohli bychom si alespoň poslat pro nějakou snídani?" zavrčel děkan.

"Na snídani je ještě moc brzo," odbyl ho Výsměšek.

"Dobrá, tak pro nějakou večeři, hm?"

"Na večeři je moc pozdě."

Profesor Neurčitě mlhavých studií prohlédl zbytek místnosti. Po stěně přeběhla ještěrka a zmizela.

"Je tady tak trochu nepořádek, co říkáte," prohlásil s pohledem upřeným na místo, kde předtím byla ještěrka. "Toho prachu všude. Co je ve všech těch krabicích?"

"Tady na té je napsáno ‚kameny'," řekl děkan. "To by dávalo smysl. Když už musíte studovat venku, je nejlepší dělat to, když je teplo."

"Ale co všechny ty rybářské sítě a kokosové ořechy?"

Tady nezbývalo děkanovi než přiklonit se k všeobecnému názoru. V pracovně byl nepořádek, dokonce i podle velmi tolerantních měřítek mágů. Malé místo, které nebylo zaplněno knihami a papíry, zabíraly bedny se zaprášenými kameny. Bedny byly polepeny cedulkami s různými nápisy, jako například "Kameny z Horního Dolního", "Jiné kameny", "Zajímavé kameny" nebo "Asi ne kameny". K rostoucímu Rozšafínovu zájmu byly na dalších bedýnkách nápisy jako "Skvělé kosti", "Kosti" a "Nudné kosti".

"Takže jeden z těch lidí, co strkají nosy, kam nemají, řekl bych," prohlásil lektor Zaniklých run a smutně popotáhl nosem. Pak popotáhl znovu a podíval se na knihu, kterou namátkou vybral z knihovny.

"To je sbírka lisovaných olihní," řekl.

"Ano? A jaká je? Já si kdysi založil sbírku lisovaných mořských hvězdic, když jsem byl ještě kluk," zajímal se Rozšafín.

Lektor Zaniklých run knihu zavřel a zamračil se na něj přes její horní okraj. "Ani mě to neudivuje, mladíku. A taky jistě sbírku zkamenělin."

"Vždycky jsem si myslel, že bychom se mohli ze starých zkamenělin hodně naučit," odpověděl Rozšafín. "Ale mohl jsem se mýlit," dodal s temným přízvukem.

"No, musím říct, že jsem především nikdy nevěřil na tu teorii, že se mrtvá zvířata mohou proměnit v kámen," prohlásil lektor Zaniklých run. "To je proti všemu zdravému rozumu. Co by z toho měla?"

"Tak jak byste vy vysvětlil původ zkamenělin?" podíval se na něj Rozšafín.

"Aha, tady jsme u toho, já se o to prostě nesnažím," odpověděl lektor Zaniklých run s triumfálním úsměvem. "Člověku to průběžně ušetří spoustu starostí, čím to, že drží pohromadě párky beze střívek, pane Ctibume?"

"Cože? To... Jak mám něco takového vědět?"

"Skutečně nevíte? Tak tohle nevíte, ale myslíte si, že jste oprávněný vědět, jak někdo složil celý vesmír, že? Každopádně, vznik zkamenělin nikomu vysvětlovat nemusíte. Prostě tady jsou. Proč se pokoušíte ze všeho udělat obrovskou záhadu? Když budete chodit sem a tam a klást nesmyslné otázky, nikdy neuděláte žádnou práci."

"No dobrá, ale proč bychom pak tady byli?" zeptal se Rozšafín.

"Vidíte? Už zase," ušklíbl se lektor Zaniklých run.

"Tady se říká, že je ta země obklopena mořem," ozval se starší pAsák.

Rozhlédl se po jejich nechápavých tvářích.

"Ten světadíl IksIksIksIks," dodal a ukázal na stránku knihy. "Píše se tady ‚Je o ní, jako té zemi, známo jen málo s výjimkou toho, že jest obklopena mořem'."

"Jsem rád, že alespoň někdo myslí na to, proč jsme sem přišli," prohlásil Výsměšek. "Vy dva, pokračujte v hledání, prosím. Dobrá, takže... opásán mořem, říkáte, starší pAsáku."

"Jak se zdá."

"No... to asi bude, že?" přikývl zamyšleně Výsměšek. "Ještě něco?"

"Já kdysi znával jednu, ta se taky jmenovala Apolena," ozval se najednou kvestor. Hrůza v knihovně opět vyrazila klíny z pod jeho poněkud zmatené příčetnosti a ta se znovu rozjela dolů do sladkých růžových mlh. "Měla sestru Gertrudu a ta se mi moc líbila."

"Celkem... nic moc," odpověděl starší pAsák, který zalistoval stránkami. "Sir Roderick O'Mezeney strávil mnoho let pátráním po tomto údajně existujícím světadílu a byl velmi důrazný v prosazování názoru, že něco takového neexistuje."

"Byla to moc veselá dívčina, tahle Gertruda. Alespoň si myslím, že se jmenovala Gertruda... Gertruda Plyšová. Tvář jako cihla."

"To je pravda, ale jednou se ztratil ve své vlastní ložnici," podotkl děkan, zatímco listoval další knihou. "Našli ho ve skříni na šaty."

"Tak by mě zajímalo, jestli je to ta samá Apolena?" nedal se zmást kvestor.

"To je možné, kvestore," přikývl Výsměšek. Pak kývl na ostatní mágy. "Všichni dohlédněte na to, aby se nedostal k jedinému kousku sladkostí nebo ovoce."

Na chvíli zavládlo v místnosti ticho, rušené jen šplouchánímvody za dveřmi, šustěním obracených stránek a úryvky písniček, které si pobrukoval kvestor.

"Podle téhle poznámky v Mokrodokově díle Životy opravdu velmi hloupých lidí," vskočil jim do hovoru starší pAsák, který kosým pohledem pozoroval svazek ve svých rukou, "potkal starého rybáře, který mu řekl, že v té zemi v zimě opadává z kmenů kůra, zatímco listí zůstává na stromech."

"No ano, ale oni si vždycky vymýšlejí takové pitomosti," ušklíbl se Výsměšek. "Jinak by to bylo strašlivě nudné. Copak by to šlo, vrátit se domů a vyprávět, že jste ztroskotali a dva roky jedli mořské hlemýždě? Musíte do vyprávění přidat spoustu pitomostí o mužích, kteří kolem vás poskakovali na jediné velké noze, a o zemi, kde létají pečení holubi, a další takové pohádkové řečičky."

"No tohle!" zvolal lektor Zaniklých run, který byl u druhého konce stolu pohroužen do prohlížení obrovského svazku. "Tady se píše, že na ostrově Šlakk se nenosí zásadně vůbec žádné šaty a tamní ženy jsou prý proslulé neskutečnou krásou."

"To zní opravdu děsivě," prohlásil profesor Neurčitě mlhavých studií velmi škrobeně.

"Je tady několik dřevořezů."

"Jsem si jistý, že o tom nechce žádný z nás ani slyšet," přerušil ho Výsměšek. Rozhlédl se po ostatních mázích a opakoval zvýšeným hlasem: "Řekl jsem, že jsem si jistý, že ani jeden z nás o něčem takovém nechce ani slyšet. A vy se okamžitě vraťte a zvedněte tu židli, co jste porazil!"

"V Hasákově spisku Hadi všech národů je zmínka o IksIksIksIks," upozornil kolegy profesor Neurčitě mlhavých studií. "Říká se v něm, že ten světadíl má jen velmi málo jedovatých hadů... a taky je tady dole připsána poznámka." Sklouzl prstem k patě stránky. ",Většina hadích druhů totiž byla vyhubena pavouky.' Velmi zvláštní."

"Oh," ozval se lektor Zaniklých run, "a tady se taky říká, že ‚obyvatelé ostrovů O'Mezeneyových žijí ve stavu zcela přírodním'" - lektor zápasil se starodávným rukopisem - ",a přec se u dokonalého zdraví vynalézají a vztahů přátelských i postavy vznosné, a to až díky onomu skutečnému a... vzletnému divošstvi...'"

"Ukažte, ať se na to podívám," dožadoval se Výsměšek. Kniha byla předána na druhý konec stolu. Arcikancléř se zamračil.

"To oni myslí vzletnému jako vznešenému," řekl. "To znamená..., že se budete chovat jako gentleman, rozumíte tomu..."

"Cože? To jako... hony na lišku, poklony před ženskýma, dluhy u krejčího... takový věci?"

"No, já bych zrovna neřekl, že tenhle chlápek dluží svému krejčímu bůhvíco," prohlásil Výsměšek, který si prohlížel doprovodnou ilustraci. "Dobrá, mládenci, rozhlédněme se, jestli bychom ještě něco našli..."

"Poslyšte, ten se ale vážně koupe pěkně dlouho, co?" nadhodil děkan po nějaké chvíli. "Tedy, já se taky rád pořádně vymáčím jako každý, ale tohle už mi připadá trochu přehnané."

"Zní to, jako kdyby se opravdu pořádně šplouchal," přikývl starší pAsák.

"Mně to spíš připadá jako vlny na pobřeží," usmál se zasněně kvestor.

"Pokuste se vzpamatovat, kvestore, ano?" napomenul ho arcikancléř.

"Ale abych..." ozval se starší pAsák "je v tom jistý raccí podtón, když tak o tom kvestor začal, který..."

Výsměšek vstal, přešel ke dveřím do koupelny a pozvedl pěst, aby na ně zabušil.

"Jsem přece arcikancléř," zabručel nakonec a spustil ruku. "Můžu si otevřít, které dveře se mi zachce." A stiskl kliku.

"No prosím," zabručel, když se dveře otevřely. "Vidíte, pánové? Docela obyčejná koupelna. Kamenná vana, mosazné kohoutky, koupací čepice, veselý kartáč na záda ve tvaru kačenky... Docela obyčejná koupelna. Není to, doufám, že se vyjadřuji jasně, není to žádná tropická pláž. Ani vzdáleně to takovou tropickou pláž nepřipomíná."

Ukázal otevřeným oknem koupelny ven. Pod oslnivě modrou oblohou tam vlny s bílými hřebínky narážely na pás zlatistého písku lemovaného smaragdově zelenými palmami. Koupelnové závěsy povlávaly v nárazech teplého větru.

"Tamto je tropická pláž," pokračoval. "Vidíte? Ani ta nejmenší podoba."

Po vydatném jídle, které sestávalo ze směsi nezbytných vitaminů a minerálů, a naneštěstí také z velké dávky zbytné chuti, se onen muž s nápisem MÁK na klobouku pustil do domácích prací, pokud tak můžete nazývat práci,

když nemáte dům ani domov.

Jeho činnost spočívala v tom, že otesával kus dřeva kamennou sekerou. Zdálo se, že vyrábí krátké prkno, a to rychlostí dávající tušit, že už něco takového dělal předtím. Na nedaleký strom se usadil papoušek kakadu a se zájmem ho pozoroval. Mrakoplaš po něm vrhl podezřívavý pohled.

Když bylo prkénko uhlazeno k jeho spokojenosti, postavil se na ně jednou nohou, a zatímco se poněkud kymácel, obkreslil si nohu kusem uhlu z ohně. Pak totéž udělal i s druhou nohou a pustil se znovu do opracovávání dřeva.

Pozorovatel od vodní díry si uvědomil, že muž vyrábí dvě prkénka ve tvaru chodidel.

Pak Mrakoplaš vytáhl z kapsy kus liány. Našel jednu liánu, která vás, když jste ji pečlivě oloupali a použili jako řemínek, strašlivě odřela. To, co hledal on, však byla liána, která by vám, když jste ji pečlivě sloupli z kůry, posloužila jako řemínek, a vyžádalo si to ještě několik dalších pokusů a několik typů odřenin, než zjistil, která to doopravdy je.

Když uděláte v podrážce díry, protáhnete jimi kus liány a vytvoříte jakési oko, do kterého můžete vsunout nohu, dostanete něco jako prabotu. V takové obuvi se musíte šourat jako budoucí potomek člověka, ale na druhé straně i ona má své nepopiratelné světlé stránky. Tak za prvé, pravidelné "flip, flap", které takové boty vydávají při chůzi, zní každému nebezpečnému stvoření, jež byste mohli potkat, jako že kráčejí lidé dva. Za druhé, i když je absolutně vyloučeno běžet v nich, z nich se dá naopak vyběhnout velmi snadno, takže můžete být kouřící tečkou na hořícím obzoru, zatímco rozzuřená housenka nebo brouk stále ještě zírají na vaše sandály a přemýšlejí o tom, kam se poděla ta druhá osoba.

Byl nucen běhat hodně. Každý večer si musel vyrobit nový pár sandálů a každý den je opustil někde v poušti.

Když tedy sandály dokončil ke své spokojenosti, vytáhl z kapsy svitek tenoučké kůry a velmi malého špačka tužky. Rozhodl se, že si povede deník, v naději, že mu to pomůže. Přečetl si předchozí zápisy.

Asi úterý: horko, hmyz. Večeře: medoví mravenci. Zaútočili na mě medoví mravenci. Spadl do vodní díry.

Středa, počítám-li správně: horko, hmyz. Večeře: hrozinky opadané z keřů nebo klokaní bobky. Pronásledován, proč? Padl do vodní díry.

Čtvrtek (asi): horko, hmyz. Večeře: ještěrka s modrým jazykem. Ošklivě pokousán ještěrkou s modrým jazykem. Pronásledován jinými lovci. Padl z útesu, zachytil se na stromě, pomočen malým, šedým, u nás neznámým medvídkem, dopadl do vodní díry.

Pátek: horko, hmyz. Večeře: jisté kořínky, které chutnaly jako zvratky, ušetřil čas.

Sobota: větší horko než včera, víc hmyzu než včera. Velmi žíznivý.

Neděle: V deliriu z horka a hmyzu. Nikde nic, kam oko dohlédne, nic a v něm nějaké keře. Rozhodnut zemřít, zhroutil se, skutálel se z písečné duny do vodní díry.

Psal velmi pečlivě a tak malým písmem, jak to jen dokázal: Pondělí: horko, hmyz. Večeře: můří housenky. Upřel oči na napsané řádky. Říkaly skutečně všechno.

Proč ho tady lidé nemají rádi? Potkal nějaký malý kmen a všechno proběhlo přátelsky, něco se od nich přiučil, řekli mu pár názvů a jmen, začal si vytvářet slovník, dost slušný na to, aby si mohl popovídat o běžných věcech, jako bylo počasí - a najednou je měl rozzuřené v patách. Ale proč, vždyť konec konců, každý mluví o počasí, ne?

Mrakoplaš se vždycky pyšně považoval za běžence. Sto metrů, míle, maratón - běžel je všechny. Později, když se dozvěděl, co to slovo skutečně znamená, byl si stejně jistý, že jím není. Patřil k osobám, které svět a jeho obyvatele jednoduše rozdělovaly na ty, kteří se je pokoušeli zabít, a ty, kteří nikoliv. To samozřejmě neponechávalo mnoho prostoru pro jemné podrobnosti, jako třeba: kdo odkud pochází, jakou má barvu kůže nebo dokonce tvar těla. Ale tady? Seděl prostě u ohně a pokoušel se o jednoduchou konverzaci, a najednou se lidé rozzuřili pro nic za nic a vyhnali ho. Kdo z vás by předpokládal, že by se mohl někdo rozzuřit jen proto, že jste řekli něco jako: "Ale božíčku, vy tady máte sucho, kdypak vám tady naposledy pršelo?"

Mrakoplaš si povzdechl, chopil se hole, vytloukl duši z pásu země, pak si na něj lehl a zavřel oči. Občas tiše vykřikl a zahýbal prudce nohama, což ukazovalo, že hluboce spí.

Vodní díra se zvlnila. Nebyla velká, vypadala vlastně jen jako větší louže v kamenitém dolíku, obrostlém zelení, a tekutině, kterou obsahovala, se říkalo voda jen proto, že zeměpisci odmítají zavádět popisná jména jako "břečková díra".

Nicméně tekutina se zvlnila, jako by něco dopadlo do středu hladiny. Na vlnkách bylo zvláštní to, že se nezastavily, když dosáhly okraje vody, ale pokračovaly i pevninou v podobě soustředných kruhů matného bílého světla. Když dorazily k Mrakoplašovi, rozdělily se a obtékaly ho. Nic netušící mág se tak stal středem soustředných čar tvořených bílými body, jež se tak podobaly šňůrám perel.

Vodní díra vybuchla. Něco se z ní vzneslo do vzduchu a velkou rychlostí vyrazilo do noci.

Kličkovalo to od nejbližšího kamene k nedaleké hoře a zpět k vodní díře. A jak se pomalu zvedá bod, z nějž pozorovatel celé dění sleduje, je vidět, že letící pruh osvětluje další matné linky, visící nad zemí jako kouř, takže shora to vypadá, jako by krajina měla svůj cévní, nebo snad nervový systém...

Tisíc kilometrů od spícího mága narazil světélkující pruh znovu na zem, vynořil se v jeskyni a procházel podzemními stěnami jako světlo reflektoru.

Na okamžik se vznášel před obrovským špičatým kamenem a pak, jako by se rozhodl, znovu vyrazil přímo k nebi.

Světadíl pod ním ubíhal, když se vydal na zpáteční cestu. Světlo dopadlo do vodní díry naprosto bezhlučně, ale znovu se nehybnou hladinou i okolním pískem rozeběhly tři nebo čtyři vlnky něčeho.

Klidná noc se opatrně vrátila. Ale pod zemí bylo slyšet vzdálené dunění. Keře se třásly. Ve větvích stromů se budili ptáci a odlétali pryč.

Po nějaké chvíli začaly bledé světelné linky vytvářet na velkém hladkém kameni u vodní díry obraz.

Kromě stvoření z vodní díry přitahoval Mrakoplaš pozornost ještě jednoho pozorovatele.

Smrť si už dávno odnesl Mrakoplašovy přesýpací hodiny na zvláštní polici ve své pracovně, tak jak by to udělal zoolog, který by chtěl mít neustále pod dohledem nějaký výjimečně zajímavý exemplář.

Hodiny většiny lidí měly klasický tvar, který Smrť považoval za správný a nejvhodnější k danému účelu. Vypadaly jako velké přesýpací minutky na vaření vajec, i když vzhledem k tomu, že každé zrnko písku bylo vteřinou něčího života, znamenalo to tak trochu, že všechna vejce jsou dosti rizikově v jednom košíku.

Mrakoplašovy hodiny však vypadaly jako věc stvořená foukačem skla, který seděl ve stroji času a měl k tomu ještě škytavku. Podle faktického množství písku, jejž obsahovaly - a Smrť měl v tomto směru skutečně velmi dobrý odhad -, měl být Mrakoplaš už dávno mrtev. Ale během let se na skle vyvinuly podivné smyčky, záhyby a vychlípeniny a písek často putoval obráceným směrem nebo napříč. Bylo prostě jasné, že Mrakoplaš byl tolikrát zasažen magií, byl tolikrát proti své vůli prohozen časem a prostorem, že při cestě zpět málem několikrát vrazil sám do sebe. Najít konec jeho života teď bylo skoro stejně těžké jako najít začátek hodně tenké, hodně lepivé a dokonale průhledné lepicí pásky.

Smrť znal literární postavu věčného, nikdy neumírajícího hrdiny, rytíře tisíce tváří. Odmítl něco takového komentovat. Setkával se s hrdiny neustále, potkával je většinou obklopené mrtvými těly téměř všech jejich nepřátel a většina z hrdinů měla na jazyku větu: "U všech sakru, co se to stalo?" Pokud existovalo nějaké uspořádání umožňující hrdinům znovu se vrátit, on, Smrť, o něm nevěděl.

Došel však k názoru, že pokud nějaké takové stvoření existuje, musí být na druhé straně vyváženo něčím, jako je věčný zbabělec. Hrdina s tisícem prchajících zádí. Mnoho civilizací mělo své pověsti o nesmrtelném hrdinovi, který jednoho dne znovu vstane z mrtvých, a je možné, že tedy příroda bude k vyrovnání potřebovat jednoho hrdinu, který z nich naopak nevstane.

Ať už byla konečná pravda o téhle věci jakákoliv, faktem je, že Smrť neměl nejmenší představu, kdy Mrakoplaš zemře. To bylo pro stvoření, které si tolik zakládalo na přesnosti, velmi skličující.

Smrť klouzal sametovou prázdnotou své pracovny, až došel k modelu Zeměplochy, kdyby to opravdu byl pouhý model. Prázdné oční důlky se sklopily dolů.

UKAŽ, řekl.

Drahé kameny a polodrahokamy zmizely. Smrť viděl mořské proudy, pouště, pralesy, běžící oblaka podobná stádům bizonů - albínů.

UKAŽ.

Pohled se změnil, jako by zakřivil, a začal se přibližovat k živoucí mapě. V mořské modři se objevila rudá čmouha. Mihly se prastaré horské hřebeny, skalnatá poušť a písečné pláně.

UKAŽ.

Smrť pozoroval schoulenou postavu spícího Mrakoplaše. Mrakoplašovy nohy se tu a tam ve spánku pohnuly.

HMM.

Smrť cítil, jak mu po zádech něco šplhá nahoru. Zastavilo se to na chvilku na jeho rameni a skočilo. Uprostřed rudé pevniny přistála malá hlodavčí kostra v černé róbě s kapucí a začala se zuřivě sem a tam ohánět svou maličkou kosičkou. Vzrušené při tom pištěla.

Smrť uchopil krysího Smrtě za límec pláštíku a zvedl si ho k očím.

NE, TAKHLE TO UDĚLAT NEMŮŽEME.

Krysí smrť sebou vztekle zazmítal. KVÍK?

PROTOŽE BY TO BYLO PROTI PRAVIDLŮM, odpověděl Smrť. PŘÍRODA CHCE SVÉ.

Pak se znovu zadíval na obraz, a jako by ho náhle něco napadlo, postavil krysího Smrtě na zem. Přešel ke stěně a zatáhl za pletenou šňůru. Kdesi daleko zazněl zvonek.

Po nějaké chvíli vstoupil starý muž s podnosem v rukou.

"Omlouvám se, mistře. Umýval jsem koupelnu."

PROSÍM, ALBERTE?

"No, proto jsem se opozdil s vaším čajem, pane."

TO TEĎ NENÍ DŮLEŽITÉ. ŘEKNĚTE MI, CO VÍTE O TOMHLE MÍSTĚ?

Smrťův ukazovák poklepával na Rudý světadíl. Jeho sluha se naklonil a pozorně si prohlížel mapu.

"Jo, tohle," řekl pak. "Když jsem byl ještě naživu, pane, říkali jsme tomu ‚Teror Inkognita'. Nikdy jsem tam osobně nebyl. To ty proudy, víte? I když na druhé straně se dal mnohý ubohý plavec raději vyvrhnout na to děsivé pobřeží, než by se nechal spláchnout přes Okraj, a vsadil bych se, že toho pak trpce litoval. Je suchá jako ko... ňadra mramorové bohyně... No prostě, strašlivě suchá, alespoň se to říká. A žhavější než ďáblovy kou... No prostě je tam strašlivé horko. Ale vždyť vy jste tam už musel být, ne?"

OH ANO. ALE ZNÁŠ TO, JAK TO BÝVÁ, KDYŽ JE NĚKDE ČLOVĚK NA SLUŽEBNÍ CESTĚ. VĚTŠINOU NEMÁ ČAS ANI NA TO, ABY SE ROZHLÉDL PO OKOLÍ...

Smrť ukázal na dlouhou spirálu mračen, jež se pomalu otáčela kolem světadílu jako šakalové opatrně kroužící kolem umírajícího lva, který sice vypadá, jako když má smrt na jazyku, ale pořád by ještě mohl naposled kousnout.

VELMI ZVLÁŠTNÍ, řekl. PERMANENTNÍ ANTICYKLONA. A UVNITŘ OBROVSKÁ KLIDNÁ ZEMĚ, NAD

NÍŽ SE VZDUCH ANI NEPOHNE. A NIKDY TAM ANI NEKÁPLO.

"Takže skvělé místo na dovolenou."

POJEĎ SE MNOU.

Dvojice následovaná poskakujícím krysím Smrtěm vešla do Smrťovy obrovské knihovny. Byla tak vysoká, že se pod stropem srážela mračna.

Smrť natáhl ruku.

CHCI, prohlásil, KNIHU O NEBEZPEČNÝCH TVORECH ČTYŘIKS-

Albert zvedl oči a vrhl se do úkrytu. Utržil jen drobné pohmožděniny, protože byl natolik prozíravý, že se schoulil do klubíčka.

Po nějaké chvíli se ozval dosti tlumeným hlasem Smrť. ALBERTE, BYL BYCH RÁD, KDYBYS MI TADY S TÍM TROCHU POMOHL.

Albert se vyhrabal na nohy a začal odtahovat ty největší svazky, takže nakonec odklidil dost knih na to, aby se jeho pán osvobodil.

HMM... Smrť vzal namátkou do ruky jeden svazek a přečetl si titul.

NEBEZPEČNÍ SAVCI, PLAZI, OBOJŽIVELNÍCI, PTÁCI, RYBY, MEDÚZY, HMYZ, PAVOUCI, KORÝŠI, TRAVINY, STROMY, MECHY A LIŠEJNÍKY SVĚTADÍLU TEROR INKOGNITA, četl. Pak jeho pohled sklouzl na hřbet knihy. DÍL 29C, dodal. OH. A ČÁST TŘETÍ, PODÍVEJME.

Zvedl zrak k naslouchajícím policím. MOŽNÁ BY BYLO JEDNODUŠŠÍ, KDYBYCH POŽÁDAL O SEZNAM NEŠKODNÝCH ROSTLIN A TVORŮ VÝŠE ZMÍNĚNÉHO SVĚTADÍLU?

Čekali.

ZDÁLO BY SE, ŽE...

"Ne, počkejte, mistře. Tady to máme."

Albert ukázal na něco, co se líně přibližovalo klikatým letem. Nakonec se Smrť natáhl a zachytil jediný list papíru.

Pečlivě jej přečetl a pak jej krátce obrátil pro případ, že by bylo něco napsáno ještě na druhé straně.

"Dovolíte?" zeptal se Albert. Smrť mu podal papír.

",Nějaké ovce'," přečetl nahlas. "No výborně. Možná, že v tom případě by byl lepší týden u moře."

JAKÉ ÚCHVATNÉ MÍSTO, řekl Smrť. OSEDLEJ KONĚ, ALBERTE, JSEM SI JIST, ŽE MĚ BUDE ZAPOTŘEBÍ.

KVÍK, prohlásil krysí Smrť.

PROSÍM?

"On řekl ‚jen klídek', pane," vysvětloval Albert.

NEDOKÁŽU SI PŘEDSTAVIT PROČ.

Nad městem se přehnaly čtyři obrovské bílé květy ticha, když Starý Tom důrazně neodbil celé hodiny.

Několik sloužících s duněním tlačilo chodbou vozík. Arcikancléř se vzdal. To byla na cestě časná snídaně.

Výsměšek složil metr.

"Tak to zkusme ještě jednou, ano?" řekl. Opatrně prolezl oknem a sebral z písku malou ulitku. Byla vyhřátá sluncem. Pak prolezl zpět do koupelny a přešel ke dveřím vedle okna.

Ty vedly do vlhkého světlíku porostlého mechem, který trsům té skromné rostlinky dopřával světlo z druhé ruky. Dokonce ani za nejtvrdších zim se sem nedostalo víc než těch několik nejschopnějších vloček.

Okno se na stěně světlíku ve světle pronikajícím dveřmi lesklo jako jezírko velmi tmavého oleje.

"Dobrá, děkane," zabručel. "Prostrčte sem svou hůl. A teď s ní zahýbejte."

Mágové zírali na zvlněný černý povrch. Právě teď z něj mělo vyčnívat několik decimetrů tvrdého leštěného dřeva.

"Ale, ale, ale," zabručel znovu arcikancléř a vešel zpět do místnosti. "Věřili byste, že jsem ještě nikdy ani jednu z těchhle věciček neviděl?"

"Vzpomínáte si někdo na boty arcikancléře Přiboudla?" ozval se starší pAsák a naložil si z mísy na vozíku hrdinskou dávku studeného skopového. "Udělal někde chybu a otevřel si jednu z těch věcí v levé botě. Velmi ošidné. Nemůžete chodit po zemi s jednou nohou v jiné dimenzi."

"No, to asi ne..." odpověděl Výsměšek s pohledem upřeným na tropickou idylku, zatímco si zamyšleně poklepával vroubkovanou mušličkou na bradu.

"Tak především nevidíte, do čeho vlastně šlapete," pokračoval starší pAsák.

"Jedna se taky kdysi otevřela v jednom z univerzitních sklepení. Úplně sama od sebe," zavzpomínal děkan. "Obyčejná, kulatá, černá díra. Cokoliv jste tam strčili, prostě zmizelo. Tak přes ni dal starý arcikancléř Počasvosk postavit hajzlík."

"To je velmi smysluplný nápad," přikyvoval Výsměšek, který se pořád ještě tvářil zamyšleně.

"My si to taky mysleli, než jsme objevili tu druhou, co se otevřela v podkroví. Jak se ukázalo, byl to druhý konec té samé černé díry. Jsem si jistý, že vám nemusím povídat, co a jak."

"Tak tohle jsem ještě neslyšel!" řekl Rozšafín Ctibum. "Možnosti těch věciček jsou úžasné!"

"To říká každý, když o nich slyší poprvé," ušklíbl se starší pAsák. "Ale až budeš mágem tak dlouho jako já, chlapče, zjistíš, že když objevíš něco, co nabízí úžasné možnosti k vylepšení lidského života, je nejlepší přiklopit to zase rychle poklopem a dělat, že se to nikdy nestalo."

"Ale kdyby se podařilo otevřít jednu takovou díru nad druhou, mohli bychom něco vhodit do té spodní a ono

by to vypadlo z té horní a spadlo by to znovu do té spodní... Ten předmět by rychle docílil meteorické rychlosti a množství tak vytvořené síly by bylo takové, že -"

"No, tak to je zhruba řečeno přesně to, co se odehrálo mezi sklepem a podkrovím," vskočil mu do řeči děkan a utrhl stehno studenému kuřeti. "Díky bohům za tření vzduchu, to vám říkám já."

Rozšafín vystrčil ruku z okna a zamával jí. Cítil, jak ho hřejí sluneční paprsky.

"A to je nikdy nikdo nezkoumal?" zeptal se.

Starší pAsák pokrčil rameny. "Nezkoumal co? Jsou to jenom díry. Když se obrovské množství magie soustředí v jednom místě, začne odkapávat a prolétá světem jako kuličky roztaveného olova sádlem. Když pak dorazí k okraji nějakého něčeho, vyplní to."

"Tlakové body v kontinuu vesmír-čas..." řekl Rozšafín. "Musí pro to být tisíce využití -"

"Hahá, není divu že náš Nechvalně známý profesůrek byl vždycky tak pěkně opálený," napadlo najednou děkana. "Teď vidím, že švindloval. K zeměpisu by se člověk neměl dostat tak snadno. Neměli byste ho mít jen tak mýrnyx týrnyx za oknem, to říkám já. Neměli byste se k němu dostat prostě tak, že se nenápadně vykradete z univerzity."

"No jo, ale on to vlastně taky neudělal, ne?" odporoval starší pAsák. "On si jen tak trochu rozšířil pracovnu."

"Myslíte, že by to čirou náhodou mohl být světadíl IksIksIksIks?" napadlo děkana. "Rozhodně vypadá dost cizozemsky."

"No, moře bychom tady měli," uvažoval nahlas starší pAsák. "Ale řekli byste, že opravdu vypadá opásaně?"

"Ono to jen tak... vždyť víte, šplouchá."

"Jeden by si tak nějak představoval, že moře, které něco opásává, bude vypadat mnohem... vyzývavěji," zamyslel se lektor Zaniklých run. "Víte, co myslím? Hřmějící vlny a tak dále. Jednoznačné sdělení všem slabochům, že tady to pobřeží spoutávám já a že si mají dát zatracený pozor a chovat se pěkně uctivě."

"Co kdybychom prostě prolezli na druhou stranu a pokusili se to prozkoumat?" navrhl Rozšafín.

"Jestli to uděláme, stane se něco strašného," zavrtěl zachmuřeně hlavou starší pAsák.

"Kvestorovi se taky nic strašného nestalo," konstatoval Výsměšek.

Mágové se namačkali k oknu. Na okraji příboje stála postava. Roucho měla vykasané nad kolena. Nad hlavou jí kroužilo několik ptáků. V pozadí se v mírném větru kývaly palmy.

"Přísahám, že musel vyklouznout ven, když jsme se nedívali," řekl starší pAsák.

"Kvestóóór!" zaječel Výsměšek.

Postava se neohlédla.

"Pochopte, já nechtěl dělat potíže," omlouval se profesor Neurčitě mlhavých studií s pohledem toužebně upřeným na sluncem zalitou pláž, "ale v mé ložnici je strašlivá zima a včera v noci se mi dokonce na dece usadila jinovatka. Neviděl jsem proto nic špatného na krátké procházce na sluníčku."

"Jsme tady proto, abychom pomohli knihovníkovi!" odsekl mu Výsměšek. Svazek s titulem Ook tiše pochrupoval.

"To je i můj názor. Tomu ubohému chlapíkovi by bylo tam venku, na stromech, mnohem líp."

"To jako myslíš, že bychom ho zastrčili do větví?" ušklíbl se arcikancléř. "Je pořád ještě Příběh tisíce a jednoho Oook."

"Ale, vy víte, co myslím, Vzoromile. Jeden den na teplém pobřeží by pro něj byl lepší než... než den na pobřeží, to jsem si jistý. Pojďme tam, já jsem prostydlý k smrti."

"Zbláznil jste se? Mohou tam být příšerné obludy! Podívejte se na toho chudáka stojícího v příboji! Moře se pravděpodobně hemží -"

"Žraloky," doplnil ho starší pAsák.

"Správně!" přikývl Výsměšek. "A -"

"Barakudami," pokračoval starší pAsák. "Mečouny. Pilouny. Připadá mi, že je to někde poblíž Okraje. Rybáři říkají, že tam žijí ryby, které když zaberou, dokážou člověku klidně utrhnout ruku."

"Správně," souhlasil Výsměšek. "Spráávně..." V jeho tónu zazněla sice malá, ale významná změna. Každý věděl o preparovaných rybích hlavách, které zdobily stěny jeho pracovny. Arcikancléř Výsměšek byl ochoten lovit cokoliv. Jediný kohout, který v těchto dnech ještě kokrhal ve vzdálenosti dvou set metrů za hranicemi univerzity, se přitom musel ukrývat pod vozem.

"A což teprve ta džungle," povzdechl si těžce starší pAsák. "Ta mi připadá po čertech nebezpečná. Může se v ní ukrývat vlastně cokoliv. Fatální. Mohli by tam být tygři a gorily a sloni a ananasy. Já bych se k ní ani nepřiblížil. Souhlasím s vámi, arcikancléři. Lepší tady umrznout než tam stanout tváří v tvář nějaké vzteklé lidožravé bestii."

Výsměškovi začala v očích doutnat podivná zář.

Zamyšleně si mnul bradu. "Tak tygři, říkáte, hm?" řekl. Pak se jeho výraz změnil. "Ananasy?"

"Smrtelně nebezpečné," přikývl starší pAsák pevně. "Jeden z nich dostal mou tetu. Nemohli jsme ho z ní vytáhnout. Říkal jsem jí, že takhle se ananasy nejedí, ale copak mě poslouchala?"

Děkan vrhl na svého arcikancléře pohled koutkem oka. Byl to pohled člověka, který rovněž nestojí o další noc v prochladlé ložnici a najednou pochopil, kde najde ty správné páky.

"Tak to u mě rozhodlo, Vzoromile," řekl. "Nemám v úmyslu lézt někam nějakou černou dírou, abych se dostal na sluneční pobřeží, tím spíše, že to vypadá, jako když je tam moře plné obludných ryb a džungle plná loveckých trofejí." Ostentativně zazíval a tvář by mu nemusel závidět ani ten nejlepší hráč pokeru. "Já se vracím do své příjemné chladivé postele. Co vy arcikancléři?"

"Já myslím -" začal Výsměšek.

"Ano?"

"Ústřice," zvolal starší pAsák a smutně potřásal hlavou. "To pobřeží vypadá jako jedno z těch, kde by mohla být těch ďábelských měkkýšů celá spousta! Jen se zeptejte mého bratrance! Ale na to si budete muset nejdřív najít dobré médium. Neměli by, povídám mu, vylučovat ten zelený sliz. Neměli by bublat, upozorňuju ho. Ale copak mě poslouchal?"

Arcikancléř patřil mezi ty, kteří by také neposlouchali. "Takže vy myslíte, že když vezmeme knihovníka ven, udělá mu to dobře, ano? Takové osvěžení pro toho starého bracha, hodinka nebo dvě na sluníčku?"

"To jistě, ale myslím si, že bychom se měli připravit pro případ, že bychom ho museli bránit, co říkáte, arcikancléři?" dodával děkan nevinně.

"No, jakpak by ne? To se rozumí samo sebou! Že mě to hned nenapadlo," zvolal Výsměšek. "Hmm. To je důležitá věc! Bude lepší, když si donesu svůj pětisetliberní samostříl a protizbrojní střely a taky příruční vycpávačskou soupravu. A všech deset rybářských prutů. A všechny tři kufříky s rybářským náčiním. A ty velké váhy."

"Skvělá myšlenka, arcikancléři," přikyvoval děkan. "Třeba se mu udělá líp a bude si chtít zaplavat."

"V tom případě," vmísil se do řeči Rozšafín, "já si raději s sebou vezmu svůj magodolit a záznamník. Bude životně důležité zjistit, kde jsme. Mohl by to být IksIksIksIks, řekl bych. Vypadá velmi zahraničně."

"V tom případě nejlíp udělám, když si skočím pro svůj lis na hady a pro herbář," prohlásil profesor Neurčitě mlhavých studií, který mezitím dorazil. "Vsadil bych se, že se z tamní flóry můžeme mnohému přiučit."

"A já bych se rád věnoval studiu primitivních kmenů v suknicích z trávy, které se tam jistě budou vyskytovat," dodal děkan a v očích se mu objevil výraz nově nabroušené sekačky na trávu, která stanula na okraji zanedbané zahrady.

"A co vy, Runy?" zajímal se Výsměšek.

"Já? No, hm..." Lektor Zaniklých run se zoufale rozhlížel po svých druzích, kteří na něj dělali divoké posuňky. "Ehm... využiju ten čas k tomu, abych si dočetl nějaké knihy, na které jsem neměl čas."

"Výborně," přikývl Výsměšek. "Protože my se tam nevydáváme; a to bych rád zdůraznil, pro své vlastní potěšení, doufám, že to všichni chápete?"

"A co starší pAsák?" pošťuchoval děkan ošklivě.

"Já? Mít potěšení z něčeho takového? Vždyť tam mohou být dokonce i krevety!" zavrtěl pAsák hlavou se zoufalým výrazem.

Výsměšek zaváhal. Když se rozhlížel po ostatních, ti jen nechápavě krčili rameny. "Podívej, starý brachu," řekl arcikancléř nakonec, "tu věc s ústřicemi jsem pochopil a mám jistou představu o tvé babičce a ananasu -"

"- mé tetě -"

"- tvé tetě a ananasu, ale... Co je tak nebezpečného na krevetách?"

"Hahá, jak by se vám líbilo, kdyby se bedna krevet při vykládání utrhla z jeřábu a spadla vám na hlavu?" zachmuřil se starší pAsák. "Mému strýci se to tedy vůbec nelíbilo, to vám můžu říct rovnou!"

"Dobrá, myslím, že už to chápu. To je důležitá bezpečnostní rada pro všechny," rozhlédl se Výsměšek po kolemstojících. "Všichni se budou vyhýbat bednám, jasné? A nebude to žádná dovolená! Doufám, že mi všichni rozumíte?"

"Dokonale," zazněla odpověď jakoby z jediného hrdla.

Skutečně mu rozuměli.

Mrakoplaš se probudil s výkřikem, bez kterého by to pravděpodobně nepřežil.

Pak spatřil toho muže, který ho pozoroval. Byl černý. Ne hnědý nebo modročerný, ale černý jako vesmír. Na tomhle místě byli lidé vypečení do černa.

Mrakoplaš se vzpamatoval a rozhodoval se, zda nemá sáhnout po své holi. Pak si to ale rozmyslel. Muž měl vedle sebe do země zaražených několik oštěpů a tady byli muži s oštěpy skutečně dobří, protože když jste nedokázali zasáhnout věci, které se pohybovaly hodně rychle, museli jste se živit věcmi, které se pohybovaly pomalu. V ruce držel bumerang, a nebyla to jedna z těch hračiček, které se vracejí. Tenhle patřil k těm velkým, těžkým, mírně zakřiveným, které se nevracejí, protože zůstanou někomu trčet v hrudníku. Mohli jste se vysmívat představě dřevěných zbraní, dokud jste nezjistili, jaké dřevo roste tady.

Bumerang byl pomalován veselými barevnými pruhy, ale i přesto vypadal jako předmět, který to myslí vážně.

Mrakoplaš se pokoušel vypadat co nejneškodněji. Co do hereckých projevů to v jeho případě nevyžadovalo ani zvláštního nasazení.

Pozorovatel si ho prohlížel v onom prázdném, bezdechém tichu, které je třeba teprve vyplnit. A Mrakoplaš pocházel z kulturního prostředí, v němž, není-li co říci, něco řeknete.

"Ehm..." odkašlal si Mrakoplaš, "já... velkej... chlap... já patřím.... k sakru, jak se řekne -" Vzdal to a zvedl pohled k modrému nebi. "Tak se nám zase udělalo pěkně," prohlásil.

Zdálo se, že si černý muž povzdechl, zastrčil bumerang za pás ze zvířecí kůže, který představoval jeho opasek a současně kompletní oblečení, a vstal. Pak zvedl kožený vak, přehodil si jej přes rameno, vytáhl oštěpy ze země a bez jediného ohlédnutí zmizel za nedalekým balvanem.

To by někomu mohlo připadat jako ošklivá nevychovanost, ale Mrakoplaš byl vždycky rád, když viděl odcházet těžce ozbrojeného člověka. Protřel si oči a začal uvažovat o obtížném úkolu podrobení si nějaké snídaně.

"Chceš něco na zub?" Hlas byl slabý, téměř jen šepot.

Mrakoplaš se rozhlédl kolem. Kousek o něj se otevírala díra, odkud včera večer vykopal svou večeři. Kromě ní nebylo až k obzoru nic než řídké keře a horké rudé kameny.

"Myslím, že jsem jich většinu vykopal."

"Houby, kamaráde. Musím ti prozradit tajemství, jak najít gábl v buši. Vždycky tam najdeš dost živobytí, dyž víš, kde hledat, kámo."

"Jak to, že mluvíš mou řečí, tajemný hlase?" zajímal se Mrakoplaš.

"Nemluvím," odpověděl hlas. "To ty posloucháš mou řeč. Musím tě pořádně nakrmit. Musím tě přefachčit na betálného bušmana - co se sám uživí, co hlásíš?"

"Skvělé jídlo?" nechápal Mrakoplaš.

"Zůstaň stát na fleku a nehýbej se."

Pak to chvíli znělo, jako kdyby neviditelný hlas začal neviditelným nosem zpěvavě a velmi tiše odříkávat jakási zaklínadla.

Konec konců, Mrakoplaš byl mág. Ne dobrý, to ne, ale rozhodně byl na magii citlivý. A zaklínadlo dělalo podivné věci.

Chlupy na hřbetech rukou se mu pokoušely vyšplhat po předloktích do podpaží. Zátylek se mu začal potit, uši se mu roztáhly a krajina kolem něj se začala pomalu, velmi pomalu otáčet.

Podíval se k zemi. Viděl tam své nohy. Tedy, velmi pravděpodobně to byly jeho nohy. Stály na rudé zemi a vůbec se nehýbaly. Naopak, hýbaly se věci kolem něj. Nebyl omámený, ale podle všeho byla omámená okolní krajina.

Zaříkávadlo utichlo. Ve vzduchu se vznášela zvláštní ozvěna, která Mrakoplašovi zdánlivě vznikala v hlavě, jako by slova byla jen stínem čehosi mnohem důležitějšího.

Mrakoplaš na okamžik zavřel oči a pak je znovu otevřel.

"Ehm... no, prima," zabručel. "Velmi... působivé."

Neviděl mluvčího, proto mluvil s onou opatrnou uctivostí, kterou si většinou lidé rezervují pro někoho se zbraní, kdo jim pravděpodobně stojí za zády.

Obrátil se. "Předpokládal jsem, že... hm... někam jdete, nebo ne?" pronesl do prázdného vzduchu.

"Ehm... haló?"

Utichl i hmyz.

"Ehm... neviděl jste někde velkou bednu na nožičkách, co? Jako náhodou?"

Pokusil se zjistit, zda se někdo neukrývá za nejbližším křovím.

"Není to důležité, já jen, že v ní mám čistý spodní prádlo."

Nekonečné ticho vlastně samo sebou vyjádřilo názor vesmíru na čisté prádlo.

"Takže... ehm... já si teď půjdu najít něco k jídlu támhle do křoví, dobrý?" prohlásil. Stočil pohled k nedaleké skupince stromů. Nezdálo se, že by měly víc ovoce než předtím. Pokrčil rameny.

"Podivné stvoření."

Pomalu a opatrně se přišoural k většímu plochému kameni a holí, pozvednutou pro případ, že by pod ním narazil na něco, co by se chtělo bránit, jej zvedl.

Pod kamenem ležel chlebíček s kuřecím masem.

O kousek dál, mezi kameny u vodní díry, se kresba měnila na rytinu v kameni.

Tohle byla jiná poušť a jinde. Bez ohledu na to, kde jste byli vy, tohle místo bude vždycky jinde. Bylo to jedno z oněch míst, které bylo dál, než kam vedly obyčejné cesty, ale možná současně tak blízko jako obrácená strana zrcadla - na pouhé vydechnutí.

Tady nebylo na obloze žádné slunce, pokud jste za slunce nepovažovali celé nebe, které zlatožlutě žhnulo. Poušť byla také z rudého písku, ale žhavého tak, že byl schopen popálit.

Na balvanu se objevila hrubá kresba muže. Postupně se vrstvu za vrstvou stávala složitější a propracovanější, jako kdyby se na ní neviditelná ruka pokoušela zachytit všechny kosti, vnitřní orgány, nervovou soustavu a duši.

Nakonec sestoupil na písek a položil na zem svůj vak, který se mu tady zdál mnohem těžší. Protáhl si ruce a zapraskal klouby prstů.

Tady mohl alespoň normálně mluvit. Tam, ve světě stínů, se neodvážil pozvednout hlas ze strachu, aby se nezřítily hory.

Řekl slovo, které by na druhé straně kamene roztříslo stromy a stvořilo lučiny. Znamenalo v pravé řeči věcí, kterou stařec mluvil, něco jako šprýmař. Podobný se objevuje v mnoha vírách, i když jméno může být svým způsobem zavádějící. Šprýmaři mívají hutný smysl pro humor, který klidně přistrčí našlápnou minu pod polštář na sedadle, jen aby bylo trochu veselo.

Objevil se černobílý ptáček a usedl mu na hlavu.

"Víš, co máš dělat," řekl stařík.

"Toho? Je to obyčejný wonga," odpověděl ptáček. "Pozoroval jsem ho. Není v něm ani špetka hrdinství. Je prostě vždycky ve správný čas na správném místě."

Stařec naznačil, že to by byla možná definice hrdiny.

"Dobrá, ale proč tam nezajdeš a nevezmeš si tu věc sám?"

"Potřebujeme hrdiny," řekl stařík.

"A předpokládám, že já ti v tom budu muset zase pomoct," kvokl pták. Pak si povzdechl, což, máte-li zobák, není vůbec jednoduché.

"Jasně. Tak do toho."

Pták pokrčil rameny, což je naopak, máte-li křídla, celkem snadná věc, a vzlétl z mužovy hlavy. Nesedl si na kámen, ale vletěl do něj - na okamžik se na šedém povrchu črtal obrázek ptáka, ale zanedlouho se rozplynul.

Stvořitelé nejsou bohové. Tvoří místa, což je velmi těžké. To lidé tvoří bohy. To hodně vysvětluje.

Stařec si sedl a čekal.

Postavte mága tváří v tvář možnosti, že bude potřebovat plavky, a znervózní. Proč musí být takové malé? bude se ptát. Kam si na ně přišiju zlaté lemování? Jak vůbec může existovat nějaké oblečení, které nemá alespoň čtyřicet užitečných kapes? A co okultní symboly ze zlatých zekýnů? Aha! Jak se zdá, na ty není taky místo. A když už o tom mluvíme, vždyť to dokonce nemá ani klopy!

Taky tady máme otázku rozlohy. Je životně důležité, aby byl mág pokryt na co možná největší ploše, aby se bojácní lidé a koně při jejich spatření neplašili. Možná že existují mladí mágové s bronzově osmahlou pletí a svaly z ocele, ale rozhodně ne po šedesáti letech večeří na NU. Ty dodávají starším mágům to, co oni považují za vysokou váženost, ale čemu se většinou říká těžká váha.

Kromě toho na to, abyste oddělili mága od jeho špičatého klobouku, byste potřebovali těžkou mechanizaci.

Profesor Neurčitě mlhavých studií vrhl kosý pohled na děkana. Oba na sobě měli jakési fantastické oblečení, na němž převažovaly červené a bílé pruhy.

"Poslední ve vodě je chlap, co stojí sám na pláži!" vykřikl.

O kousek dál, na kamenném ostrohu vybíhajícím do moře, si Vzoromil Výsměšek, bosé nohy spuštěné do vody, zapálil dýmku a nahodil vlasec, na jehož konci byl tak děsivý spletenec třpytek a olůvek, že by každou rybu, kterou by nezasekl, dokázal spolehlivě omráčit.

Změna okolí, jak se zdálo, na knihovníka zapůsobila. Když ho položili na sluníčko, prokýchal se během několika minut do své původní podoby a teď seděl na pláži zabalený do pokrývky a s listem kapradí proti úžehu na hlavě.

Byl samozřejmě překrásný den. Více než příjemné teplo, moře melodicky šplouchalo a vítr šepotal v korunách stromů. Knihovník věděl, že by se měl cítit lépe, ale namísto toho v něm narůstal stále silnější a silnější pocit nejistoty.

Rozhlédl se kolem. Lektor Zaniklých run usnul a rozevřená rozečtená kniha mu stínila obličej. Její původní název zněl Základy thaumické propagace, ale díky pobytu na slunci a zvláštním vysokofrekvenčním vibracím písečných zrnek na pláži se název na obálce změnil na Spiknutí omega.

Opodál, nepříliš daleko, bylo okno. Viselo ve vzduchu, jednoduchý obdélník do šedivé místnosti. Arcikancléř nevěřil okenní západce a pro jistotu ještě zapřel okenní křídlo kusem dřeva. Text na varovné tabulce, kterou ke dřevu připevnil, dával tušit, že se autor při jeho vymýšlení pořádně zapotil: "Neodstraňujte toto dřevo. Neodstraňujte ho ani proto, abyste zjistili, co se stane. DŮLEŽITÉ!"

Jak se zdálo, začínal za pláží prales, který se zčásti táhl po úbočí malé, ale hodně špičaté hory, která pochopitelně nebyla dost vysoká na to, aby její vrchol pokrýval sníh.

Některé ze stromů lemujících pláž vypadaly až strašidelně známé a hovořily ke knihovníkovi o domově. To bylo divné, protože knihovník se narodil v Ankh-Morporku, v uličce U Měsíčního jezírka, hned vedle sedlářství. Jenže ty stromy mluvily o domově k jeho kostem. Cítil neodbytnou touhu šplhat...

Jenže na těch stromech něco nebylo v pořádku. Podíval se na krásné mušličky v písku. I na těch bylo něco divného. Plíživě, ustaraně divného.

Nad hlavou mágů kroužilo několik ptáků, ale ani oni nebyli v pořádku. Měli sice správný tvar, pokud to knihovník dokázal posoudit, a vydávali i správné zvuky. Jenže i přesto na nich bylo něco divného.

Ach, božíčku...

Pokusil se zastavit kýchnutí, které začalo nabírat nasálně na síle, ale něco takového je pro každého, kdo chce životem pokračovat bez následků na sluchu, nemožné.

Ozvalo se kýchnutí, pak chřestivý zvuk, a knihovník se změnil v něco, co se na pláž opravdu hodilo.

O pouštích a podobných pustých krajích se často říká, že se na nich ve skutečnosti vždycky najde dostatek výživné stravy, jen když víte, kde hledat.

Mrakoplaš se nad tím chvilku zamýšlel, když vytahoval z díry v zemi talíř plný piškotových, čokoládou polévaných koláčků. Byly bíle puntíkované kokosovými vločkami.

Opatrně otáčel talířem v rukou.

No, hádat se s tím člověk nemohl. Nacházel v poušti potravu. Přesněji řečeno, nacházel v poušti všechno včetně moučníků.

Možná to bylo nějaké zvláštní nadání, zatím neobjevené těmi laskavými lidmi, kteří se s ním v minulých měsících příležitostně podělili o své jídlo. Takovéhle věci oni nejedli. Drtili semena, vykopávali drobné yamy a jedli tvorečky, kteří měli víc očí, než našla Městská hlídka po oné nepříjemnosti s Pomichalem, proslulým Špitálním kleptomanem.

Takže tady se dělo něco v jeho prospěch. Tady, daleko v písečné, do ruda rozpálené divočině, něco chtělo, aby zůstal naživu. To byla myšlenka, která mu dělala starosti. Ještě nikdy nikdo nechtěl, aby Mrakoplaš zůstal naživu z nějakých příjemných důvodů.

Po těch několika měsících Mrakoplaš vypadal takhle: jeho magické roucho bylo čím dál tím kratší. Kusy z něj natrhal, aby je pak použil jako tkanice, nebo v případě zvláště tvrdohlavě vzdorujících hors d'oeuvres jako obvazy. Byla mu vidět kolena, a ukazovat kolena, to zdaleka není standard mágů. Kolena totiž mají sklony, jak se píše v knihách, vypadat kloubnatá a nepůvabná.

Zato si ponechal svůj klobouk. Upletl si k němu nový široký okraj, dýnko musel několikrát vyspravit kusy roucha a většina lesklých penízků byla nahrazena kousky mušliček, přišitých stébly pevných travin, ale byl to pořád

ten původní klobouk, jeho starý magický klobouk. Mág bez klobouku byl jen smutný člověk s podezřelým vkusem co do výběru oblečení. Mág bez klobouku nebyl nikdo.

I když tenhle praktický mág měl svůj klobouk, neměl dost bystré oči, aby viděl kresbu, která se začala objevovat na rudém kameni, napůl ukrytém ve křoví.

Kresba zpočátku připomínala ptáka. Pak, aniž se snažila vypadat jako cokoliv jiného než okrové a černé čmouhy, které tam byly celá léta, začala náhle měnit tvar...

Vydal se na cestu ke vzdáleným horám. Viděl je na obzoru už několik dní. Neměl nejmenší představu, jestli je to dobrý směr, ale byl to alespoň směr nějaký.

Zem se mu zatřásla pod nohama. Dělala to už nějakou chvíli, jednou dvakrát denně, a to byla další divná věc, protože okolní kraj ani v nejmenším nevypadal na vulkanický. Tohle byla naopak krajina, v níž jste mohli mít to štěstí, že když jste pár set let pozorovali nějaký útes, zahlédli jste padající kámen a mohli jste pak o tom vyprávět celou věčnost. Všechno v okolí vypovídalo o tom, že se krajina už dávno dostala přes všechna energeticky náročnější období. Byl to tichý, mírný kraj, kde by se člověk za jiných okolností mohl cítit opravdu doma.

Po nějaké chvíli si uvědomil přítomnost jakéhosi klokana, který ho pozoroval z vrcholku malého kamene. Už viděl klokany předtím, věděl, jak dokážou prchat křovisky na všechny strany. Obyčejně se nesdružovali kolem, když byl nablízku nějaký člověk.

Tenhle ho naopak stopoval. Ale klokani jsou přece vegetariáni, nebo ne? A přitom Mrakoplaš na sobě neměl ani kousek ničeho zeleného.

Nakonec zvíře vyskočilo z křoví a přistálo přímo před ním.

Přetřelo si jedno ucho tlapkou a vrhlo na Mrakoplaše významný pohled.

Pak si přetřelo druhé ucho druhou tlapkou a svraštilo čenich.

"Ano, prima, dobrá," řekl Mrakoplaš. Začal pomalu ustupovat, ale pak se zastavil. Konec konců, vždyť to zvíře bylo velké jen jako... no, dejme tomu, jako králík s dlouhým ocasem, a navíc mělo chodidla zadních nohou toho typu, který běžně spojujete s červeným nosem a pytlovitými kalhotami.

"Já se tě nebojím," řekl. "Proč bych se tě měl taky bát, co?"

"Nó," odpověděl klokan, "mohl bych tě kopnout do břicha tak, že by ti žaludek vyletěl ústy."

"Ale? Tak ty umíš mluvit?"

"Pánovi to opravdu myslí rychle," ušklíbl se klokan. Pak si znovu přetřel ucho.

"Děje se něco?" zajímal se Mrakoplaš.

"Ne, to je jen klokaní řeč. Zkouším to."

"Co, to jako jednou pohladit ‚ano', dvakrát pohladit ‚ne'? Něco takového?"

Klokan se poškrabal za uchem, ale pak se vzpamatoval. "Jasně," přikývl. Pak zase nakrabatil čenich.

"A co ten krabatý čenich?" zeptal se Mrakoplaš.

"Ó, to znamená ‚pojď rychle, někdo spadl do hluboké díry'," řekl klokan.

"Tohle určitě používáš hodně a často, viď?"

"To by ses divil."

"A... jak se řekne v té vaší klokanštině ‚potřebujeme, abyste vykonal úkol neobyčejné důležitosti'?" zeptal se Mrakoplaš s téměř bezchybným výrazem nevinnosti.

"Tedy víš, řeknu ti, je to legrace, že se ptáš právě na tohle, protože -"

Sandály se téměř nepohnuly. Mrakoplaš z nich vyletěl jako muž opouštějící startovací bloky. Když dopadl na zem, jeho nohy už provozovaly rychlé pohyby zkušeného běžce.

Klokan ho dohonil teprve za nějakou chvíli a přidal se k němu sérií ladných skoků.

"Proč ses dal na útěk, aniž jsi vyslechl, co ti chci říct?"

"Mám s tím, že jsem sám sebou, dlouhé zkušenosti," odpovídal mu udýchaně Mrakoplaš. "Vím, co se stane. Budu zatažen do věcí, které se mě absolutně netýkají. A ty jsi pouhopouhá halucinace, způsobená požitím těžké stravy na lačný žaludek, takže se mě nepokoušej zastavit!"

"Zastavit?" odpověděl klokan. "Proč bych to dělal, když míříš tím správným směrem?"

Mrakoplaš zkusil zpomalit, ale jeho způsob běhu byl velmi efektivně založen na přesvědčení, že poslední věc, kterou chce udělat, je zastavit. Proto se mu nohy stále ještě pohybovaly, když se ocitl ve volném prostoru a začal padat do hlubiny.

Klokan se podíval dolů za ním a s jistou dávkou spokojenosti svraštil čenich.

"Arcikancléři!" Výsměšek se probudil a sedl si. Lektor Zaniklých run k němu spěchal celý bez dechu.

"Šli jsme spolu s kvestorem na procházku po pláži," hlásil, "A hádejte, kde jsme skončili?"

"Ve Vršopletné ulici v Quirmu," řekl Výsměšek popuzeně a setřásl z rukávu svého roucha jakéhosi brouka průzkumníka. "V tom malém zákoutí u čajovny, kde roste několik stromů."

"To je úžasné, arcikancléři. Protože, abyste věděl, tak tam jsme tedy neskončili. Došli jsme zpátky sem. Jsme na maličkém ostrůvku. Odpočinul jste si?"

"Jen několik chvil tichého přemýšlení," odpověděl Výsměšek. "Máte nějakou představu o tom, pane Ctibume, kde jsme?"

Rozšafín zvedl hlavu od svého zápisníku. "Nedokážu to přesně určit, dokud nezapadne slunce, pane. Ale myslím, že jsme hodně blízko Okraje."

"A já si myslím, že jsme našli místo, kde profesor Krutého a neobvyklého zeměpisu pravidelně tábořil," prohlásil lektor Zaniklých run. Chvíli se přehraboval v jedné ze svých hlubokých kapes. "Našel jsem tábořiště s

ohništěm. Taky tam byl bambusový nábytek a kdovíco ještě. Ponožky na šňůře. A tohle."

Vytáhl na světlo zbytky malého zápisníku. Bylo to klasické vydání používané na NU. Výsměšek by nikdy nikomu nedovolil vyfasovat nový, pokud by ten první nebyl popsán po obou stranách do posledního místečka.

"Jen to tam tak leželo," řekl lektor Zaniklých run. "Obávám se, že se tím začínali živit mravenci."

Výsměšek zápisník otevřel a přečetl na první straně. ",Několik zajímavých pozorování na Monoostrově,'" řekl. ",Velmi jednoduché místo.'" Rychle prolistoval zbytek zápisníku. "Je to jen seznam rostlin a ryb," prohlásil. "Mně to nepřipadá nijak zvláštní, ale já taky nejsem žádný zeměpisec. Proč to nazývá Monoostrovem?"

"To znamená jeden nebo jednoduchý ostrov," snažil se mu vysvětlit Rozšafín.

"Dobrá, tak právě jste mi řekl, že je to jeden ostrov," zavrčel Výsměšek. "Každopádně, vidím jich támhle ještě několik. Ten chlap postrádá jakoukoliv představivost, řekl bych." Zastrčil zápisník do záhybů svého roucha. "Dobrá. A po tom chlapovi ani stopy?"

"Kupodivu nikoliv."

"Pravděpodobně si šel zaplavat a sežral ho ananas," ušklíbl se jízlivě Výsměšek. "A jak je na tom knihovník, pane Ctibume. Má své pohodlí?"

"To byste měl nejlépe vědět vy, pane," odpověděl mu Rozšafín. "Poslední tři čtvrtě hodiny na něm sedíte."

Výsměšek se podíval na své lehátko. Bylo pokryto ryšavou kožešinou. "Tak tohle je -?"

"Ano, pane."

"A já si myslel, že to sem s sebou přivezl ten náš expert-zeměpisec."

"Ne, pane. Ehm, jak vidíte, tohle má černé nehty na nohou, pane."

Výsměšek se ještě jednou rozhlédl po lehátku. "Neměl bych tedy vstát, co myslíte?"

"No, je přece lehátkem, pane. To znamená, že když na něm někdo sedí, je to pro něj naprosto normální. Alespoň doufám."

"Musíme najít něco, co ho vyléčí, Ctibume. Je to tak podivné -"

"Kuku, pánové!"

Kolem okna se něco začalo dít. Jeho rám teď obklopoval růžové zjevení, i když je třeba říci, že to bylo zjevení, jaké spíš vzniká na základě požití jistých druhů halucinogenů.

Teoreticky neexistuje u dam jistého věku společensky přijatelný způsob, jak prolézti oknem, nicméně tahle se o to pokoušela. Abychom řekli pravdu, nepohybovala se se vznešeností, což je vlastnost dávaná většinou králům a biskupům zdarma; ona se pohybovala s úctyhodností, která se vytvoří doma, a to z kovaného železa. Nedalo se však nic dělat. V jistém okamžiku se dostala do situace, která ji nutila ukázat přinejmenším kotník, takže teď se nešikovně vzpříčila na okenním parapetu a snažila se tomu zabránit.

Starší pAsák se rozkašlal. Kdyby býval měl kravatu, byla by se mu rozvázala.

"Ach," vzdychl si Výsměšek. "Neodhadnutelná paní Vidláková. Běžte jí někdo pomoci, Ctibume."

"Já jí pomůžu," řekl starší pAsák o chloupek rychleji, než by sám chtěl.

Univerzitní hospodyně se otočila dovnitř a hovořila tam s někým, koho nebylo vidět, a pak se otočila zpátky. Na tváři se jí rychle rozplynul výraz, který používala při hovoru se svými podřízenými, a ten byl nahrazen mnohem slunečnější tváří vyhrazenou k hovoru s mágy.

Profesor Neurčitě mlhavých studií kdysi rozčilil staršího pAsáka výrokem, že hospodyně má obličej plný brad, ale je pravda, že její tvář měla onu jistou hladkou lesklost, připomínající mnoha lidem svíčku, kterou někdo příliš dlouho zapomenul v teple. Na paní Vidlákové se nedalo opravdu najít nic, co by alespoň vzdáleně připomínalo rovnou linku, alespoň ne do té doby, než našla povrch, na němž nebyl dobře setřen prach. Pak jste ovšem mohli její ústa použít místo pravítka.

Většina členů univerzity se jí bála. Vládla tajemnými silami, které ne tak docela chápali, jako třeba schopností dokonale ustlat lůžka nebo umýt okna. Mág, který dokázal v boji s obludnými monstry z jiných dimenzí roztočit svou magickou hůl praskajícím kruhem, bohužel také dokázal vzít oprašovátko za nesprávný konec a vážně se jím poranit. Na jediný pokyn paní Vidlákové byly šaty prány a ponožky látány. Když se jí někdo nešetrně dotkl, zjistil, že se v jeho pracovně provádí velký úklid častěji, než je zdrávo, a protože pro mága je jeho pracovna místo stejně soukromé jako kapsa u kalhot, byla to pomsta více než hrozná.

"Napadlo mňa, že beste si istě dali po ránu neco na zob," řekla paní Vidláková, když jí mágové pomohli na zem. "Tož sem si dovolila pohnať dívky, haby tot popravily cose stodeného. Včilkaj dondu a doneso to."

Arcikancléř spěšně vstal. "Skvělá práce, paní Vidláková."

"Ehm... ranní zakousnutí?" prohlásil nejistě starší pAsák. "Mně to připadá, jako kdyby bylo spíš v půli odpoledne..." Jeho tón však naznačoval, že pokud paní Vidláková trvá na tom, že je ráno, on rozhodně nemíní dělat žádné potíže.

"To je tou rychlostí světla na Zeměploše," uklidňoval všechny Rozšafín. "Jsme blízko Okraje, to už jsem si téměř jistý. Pokouším se vybavit si, jak se určuje čas, když se díváte na slunce."

"Teď bych to chvíli nechal být," řekl starší pAsák a zastínil si oči rukou. "Je příliš jasno, než aby bylo vidět na číslice."

Výsměšek šťastně přikyvoval. "Myslím, že nám všem nějaké to sousto přijde vhod," souhlasil. "Něco lehčího, co se tak hodí na pláž."

"Studené pečené vepřové s hořčicí," prohlásil děkan, který se najednou probral z dřímoty.

"A možná by neškodilo nějaké to pivo," řekl starší pAsák.

"A nemáme kousek toho koláče, víte, který myslím, ten, co má uvnitř vejce?" zajímal se lektor Zaniklých run. "I když musím říct, že mi to vždycky připadalo vůči kuřatům tak trochu kruté -"

Ozval se tichý měkký zvuk. Podobal se tomu, který vznikne, když si ve věku šesti sedmi let vstrčíte prst do úst a prudce ho vytáhnete, protože to považujete za velmi legrační.

Rozšafín pootočil hlavu, neboť se obával pohledu, který se mu naskytne.

Paní Vidláková s podnosem příborů a stolního náčiní v jedné ruce mávala zcela bezcílně a marně ve vzduchu kusem dřeva v ruce druhé.

"Enem sem s tým trocho pohla, habych sem dostala to tácňu," vysvětlovala. "A včilkaj jaksi nemožu přijít na to, kde sa to hlúpé oknisko podělo."

Tam, kde byl ještě před okamžikem tmavý obdélník, vedoucí do šeré studovny podivného zeměpisce, se teď kývaly jen kmeny palem vyrůstající ze zlatistého písku. Celkově vzato, dalo by se říci, že to bylo jisté vylepšení. To ovšem záleželo na úhlu pohledu.

Mrakoplaš se vynořil a lapal po dechu. Padl do vodní díry.

Ta byla... hm, vypadalo to, jako kdyby to byla jeskyně, u které se propadl strop. Přímo nad hlavou viděl kruh modrého nebe.

Časem sem napadaly kameny, vítr sem navál písek a zakořenila tu různá semena. Chladné vlhké a zelené... To místo bylo něco jako malá oáza ukrytá před sluncem i větrem.

Vylezl z vody, a zatímco se sušil, opatrně se rozhlížel. Mezi kameny se vinuly liány. Z puklin vyrůstalo několik zakrslých stromů. Byl tady dokonce malý kousek pláže. Podle usazenin na kamenech stála kdysi voda mnohem výš.

A támhle... Mrakoplaš si povzdechl. Nebylo to naprosto typické? Najdete nějaké překrásné tiché místečko na kilometry odevšad a vždycky zjistíte, že tam byl nějaký hnusný graffitiman, který ho musel pokazit. Jako tenkrát, když se ukrýval v Morporgkých horách a zjistil, že přímo na zadní stěně jedné z nejhlubších jeskyní nějaký vandal nakreslil celou řadu býků a antilop. A jak neuměle. Mrakoplaš tím byl tak znechucený, že je všechny pečlivě smazal. A navíc tam tihle lidé nechávali povalovat se spousty starých kostí a svinstva. Někdo prostě nemá nejmenší ponětí o tom, jak se chovat.

Tady zase pokryli téměř celou stěnou malbami v bílé, rudé a červené. A zase to byla zvířata, jak si Mrakoplaš všiml. A navíc si nebyla ani nijak zvlášť podobná.

Zatímco z něj odkapávala voda, zastavil se Mrakoplaš před jednou z maleb. Někdo chtěl asi namalovat klokana. Tvor měl uši a ocas a veliké klauní nohy. Jenže vypadal podivně cize a bylo na něm tolik linek a šrafovaného stínování, že se postava zdála... prostě divná. Vypadala, jako kdyby se umělec nepokoušel namalovat jen klokana zvenčí, ale současně i zevnitř, a pak se rozhodl přidat k tomu podobu klokana z loňského roku, letoška a příštího týdne a také to, co si ten klokan myslí, a do celého toho úkolu se pustil s hroudou okrové hlinky a kusem černého uhlí.

Měl dojem, že se klokan hýbe.

Zamrkal, ale pořád to bolelo. Měl pocit, že se jeho oči rozhodly vydat se každé naprosto jiným směrem.

Mrakoplaš se raději rychle přesunul jeskyní dál a zbytek maleb ignoroval. Hromada materiálu z propadlého stropu dosahovala skoro až nahoru, ale na její druhé straně podzemí pokračovalo. Prostor se ztrácel v temnotě. Všechno vypadalo, jako když se Mrakoplaš ocitl v tunelu, jehož část se propadla.

"Právě jsi prošel těsně kolem," řekl klokan.

Mrakoplaš se obrátil. Klokan stál na malé pláži.

"Nevšiml jsem si tě tady dole," zabručel Mrakoplaš. "Jak ses sem dostal?"

"Pojď, musím ti něco ukázat. Můžeš mi říkat Poškvarek."

"Proč?"

"Jsme kolegové, ne? Já jsem tady, abych ti pomohl."

"No nazdar."

"Přes tuhle zem se sám nikdy nedostaneš, kámo. Jak si myslíš, že se nám zatím podařilo přežít? Vodu tady v poslední době najdeš po čertech těžko."

"To nevím, já prostě vždycky padnu do vodní -"

Mrakoplaš se zarazil.

"Jo, to je ono," přikyvoval klokan. "Připadá ti to taky trochu divný, že jo?"

"Myslel jsem si, že je to prostě přirozené štěstí," řekl Mrakoplaš. Pak se na chvilku zamyslel nad tím, co právě řekl. "Musel jsem být naprosto šílený."

Tady dole nebyl dokonce ani obtížný hmyz. Občas se ozvalo tiché zašplouchnutí vody a nebyl to zvuk příjemný, protože signalizoval, že hladinu vody muselo něco zčeřit. Tam nahoře mezitím slunce spalovalo zem a mouchy se hemžily jako... jako mouchy.

"Proč tady není ještě někdo jiný?" zajímal se Mrakoplaš. "Na takovém krásném místě?"

"Pojď se podívat," odpověděl klokan.

Mrakoplaš zvedl hlavu a ustoupil o několik kroků. "Mluvíme o zubech, drápech a žihadlech?"

"Jen se podívej na tuhle malbu, kámo."

"Co, na toho klokana?"

"Kterýho myslíš, kámo?"

Mrakoplaš se podíval na stěnu. Obrázek klokana nebyl na místě, kde si ho pamatoval.

"Byl bych přísahal -"

"Chci, aby ses podíval na tohle tady."

Mrakoplaš se podíval na kamennou stěnu. Byl tam nakreslen rudohnědou hlinkou asi tucet rukou.

Povzdech si. "No tak jo," přikývl unaveně. "Už je mi jasné, v čem je problém. Mně se stává každou chvíli

totéž."

"O čem to mluvíš, panáčku?"

"U mě je to to samé, když se pokouším udělat obrázky ikonografem," vysvětloval Mrakoplaš. "Vybereš si nějaký krásný záběr, stiskneš, démon se dá do práce, maluje a maluje, a když se pak na to podíváš, prásk ho! je přes celý obrázek tvůj palec. Musím mít už přinejmenším tucet obrázků svého palce. Ne, už je mi to jasné! Ten tvůj mládenec tady musel už mít všechno vymyšlené, místo na malování vybrané, ale protože to všechno dělal tak trochu ve spěchu, měl sice připravený štětec, ale šplouch - namočil si do barvy ruku a -"

"Ne. Já mluvím o tom obrázku pod tím, člověče."

Mrakoplaš se podíval zblízka. Byly tam nějaké jemné linky, o kterých byste si mohli zprvu myslet, že jsou to jen pukliny v kameni, kdybyste něco nehledali. Mrakoplaš zamrkal. Tady byly další čáry... Ano, někdo tady namaloval postavy... Byly...

Odfoukl z kresby jemný písek.

Ano, ty postavy byly...

... až podivně známé.

"Ano," přikývl Poškvarek a jeho hlas přicházel odněkud z dálky. "Vypadají tak trochu jako ty, že...?"

"Ale to jsou přece -" začal Mrakoplaš. Pak se narovnal. "Jak dlouho tady ty malůvky jsou?"

"No, tak se na to koukněme," začal klokan. "Nemůže na ně ani slunce, ani počasí, nic je neničí... Dvacet tisíc let?"

"To není možný!"

"No jo, asi ne, spíš třicet tisíc let, na takovém krásně chráněném místečku, jako je tohle."

"Ale vždyť to jsou... Jsou to moje..."

"Samozřejmě, když řeknu třicet tisíc let," pokračoval klokan, "tak záleží na tom, jak se na ně díváš. Dokonce i ty obrázky rukou, co jsou přes něj, jsou tady alespoň pět tisíc let, chápeš? A ty slabé... Hm, ano, ty musí být opravdu hodně staré, celé desetitisíce let, až na jednu věc -"

"A to je?"

"Že tady ještě minulý týden nebyly, kámo."

"Tak ty mi vykládáš, že jsou tady celou věčnost..., ale ne moc dlouho?"

"Vidíš? Hned jsem si myslel, že jsi opravdu bystrý."

"A teď se mi už konečně chystáš říct, o čem to tady, ke všem čertům, mluvíš?"

"Jo."

"Promiň. Musím si jenom najít něco k jídlu." Mrakoplaš zvedl větší plochý kámen. Pod ním ležely dva dvojité chleby namazané máslem a marmeládou.

Mágové byli civilizovaní lidé nezanedbatelného vzdělání a slušné inteligence. Když stanuli tváří v tvář skutečnosti, že jsou trosečníky na opuštěném ostrůvku, pochopili okamžitě, že nejprve ze svého osudu musí něco obvinit.

"Bylo až přespříliš čisté!" vykřikl Výsměšek a mával divoce rukou ve vzduchu na místě, kde bývalo okno. "A dal jsem na něho tabulku!"

"To ano, ale na dveře své pracovny jste si dal taky cedulku s nápisem ‚nevyrušovat'," upozorňoval ho starší pAsák, "a přece jste počítal s tím, že vám paní Vidláková každé ráno donese snídani!"

"Ale pánové, no tak!" brzdil, je Rozšafín Ctibum. "Právě teď bychom si měli vysvětlit jiné věci."

"No bodejť!" řval děkan. "Byla to jeho vina! Ta cedule nebyla dost velká!"

"Já měl na mysli spíš to, že -"

"Jsou tady dámy!" upozorňoval starší pAsák.

"Dáma." Paní Vidláková to slovo vypustila z úst opatrně a promyšleně, jako hráč, který klade na stůl vítěznou kartu. Její výraz pravil: Nemám ani za mák strachu, protože se všemi těmi mágy se mi nemůže nic zlého stát.

Mágové se rychle vzpamatovali a zkorigovali si připravené projevy.

"Já sa velice omlóvám, esli sem provedla neco hlópého," řekla.

"Oh, to ne, ne hloupého," uklidňoval ji rychle Výsměšek. "Rozhodně nic špatného. Tedy jako takového."

"To se mohlo stát každému," přikyvoval starší pAsák. "Já sám jsem ten nápis sotva přečetl."

"A když se na to podíváme v širších souvislostech," vskočil mu do řeči Výsměšek, "Je mnohem lepší uváznout tady, na čerstvém vzduchu a na sluníčku, než tam uvnitř, v té vydýchané pracovně."

"To je tedy opravdu viděno v těch nejširších souvislostech, pane," prohlásil Ctibum pochybovačně.

"A doma budeme, co by řekl ‚švec'," rozzářil se Výsměšek.

"Naneštěstí tady žádný obuvník není, takže nevíme, co by -" začal Rozšafín.

"To je jen takový slovní obrat, pane Ctibume, obyčejný slovní obrat."

"Slunce zapadá, pane, což znamená, že už bude brzo noc, pane," naléhal Ctibum.

Výsměšek se nervózně zadíval na paní Vidlákovou a pak na slunce.

"Nějaké problém?" zajímala se paní Vidláková.

"Oh, božíčku, žádný problém!" pospíšil si Výsměšek s odpovědí.

"Sem si hož všimla, že sa ta malá ďúra ve zdi jaksi ztratila," ohlásila bystře paní Vidláková.

"Nó, my...é..."

"To je nějaká prča, co? Šak já vem, že vy, páni, naděláte tých špumprnáglů..."

"No, samozřejmě, že -"

"Hole já bych bela radši, debeste mna poslali nazpátky, arcikancléřu.. Dneskaj odpoledňa máme velké prádlo a mám strach, že bodeme mět plné ruky práce s totkaj děkanovo plachtama, to jako prostěradlama."

Děkan najednou pochopil, jak se cítí moskyt, když vletí do záře světlometu.

"No, hned to vyřešíme, paní Vidláková, nic se nebojte," odpovídal arcikancléř a nespouštěl při tom oči z nešťastného děkana. "A proč si zatím nesednete a neužijete si toho nádherného prostěradla... é... myslím sluníčka?"

Ozvalo se klapnutí a lehátko se složilo. Pak kýchlo.

"Aha, takže zpět mezi námi, knihovníku," pokračoval plynule Výsměšek, když se orangutan rozložil v písku jako vydělaná kůže. "Pane Ctibume, pomozte mu na nohy, prosím. A vy, ostatní, na slovíčko. Omluvíte nás na okamžik, paní Vidláková? Taková krátká pracovní schůzka..."

Mágové se seběhli do těsného hloučku.

"Heleďte, byla to rajská šťáva!" vysvětloval děkan spěšně. "Dal jsem si něco malého na zub v posteli a víte, jak ta věcička barví!"

"Řekl bych, že většinu z nás v tomhle okamžiku nezajímá stav vašich prostěradel, děkane," zarazil ho Výsměšek.

"Samozřejmě, že ne," přikyvoval lektor Zaniklých run bystře.

"Kdepak, vůbec nás to nezajímá," souhlasil i starší pAsák a popleskal děkana po zádech.

"Musíme se dostat zpět," začal Výsměšek. "Nemůžeme tady strávit noc sami s paní Vidlákovou. To by nebylo slušné."

"Já nechápu, proč někdo musí dělat takový kravál kvůli trošce rajské šťávy. A to jsem přitom uklidil všechny fazole, co mi napadaly do -"

"No, vždyť nejsme sami, ne? Tedy prakticky nejsme sami," zavrtěl hlavou lektor Zaniklých run. "Rozumíte mi, je nás tady sedm, když nepočítám knihovníka."

"To ano, ale jsme tady všichni pohromadě," trval na svém Výsměšek neodbytně. "Mohly by z toho být Řeči!"

"O čem?" zajímal se profesor Neurčitě mlhavých studií, který se poněkud zdržel vzadu a neslyšel začátek Výsměškovy věty.

"No tak, vždyť víte," zatvářil se lektor Zaniklých run rozpačitě. "Sedm mužů a jediná žena... To není zvlášť příjemné pomyšlení..."

"No, tak aby bylo jasno, hned na začátku říkám, že jsem odhodlán vetovat jakékoliv nápady v tom smyslu, že bychom měli někde sehnat dalších šest žen," ozval se profesor Neurčitě mlhavých studií.

"Třeba se ta díra znovu otevře?" zadoufal starší pAsák.

"O tom pochybuji," zavrtěl hlavou Výsměšek. "Rozšafín tvrdí, že tím, že jsme sem prolezli, došlo pravděpodobné ke změně thaumostatické rovnováhy. Co si o tom myslíte vy, děkane?"

"Byla to jenom obyčejná rajská šťáva," odpověděl děkan. "To se může stát každému."

"Já teď mluvil o tom, že jsme jako trosečníci na opuštěném ostrově," vracel arcikancléř děkanovy myšlenky na správnou kolej. "Má někdo nějaký nápad? Teď se do toho musíme pustit jako tým!"

"Co řekneme paní Vidlákové," zašeptal starší pAsák. "Ona si myslí, že je to jenom prča."

"Starší pAsáku, jsme starší, moudří a zkušení mágové," odpověděl mu Výsměšek. "To studenti jsou šumaři."

"Snad šprýmaři," zamumlal Rozšafín Ctibum.

"To je jedno. My žádné hloupé legrácky neděláme."

"U nás už to musí být buď opravdu velká věc s celým humbukem, nebo nic," přikyvoval lektor Zaniklých run.

"Nechápu, proč lidé tolik nadělají s nějakým tím flíčkem od rajské šťávy, který skoro není vidět," huhlal si děkan.

"Nevzal si náhodou někdo z vás s sebou nějaké vhodné zaklínadlo?" zeptal se Výsměšek.

"Ve čtyři ráno? A na pláž?" podíval se na něj lektor Zaniklých run. "Samozřejmě, že ne."

"Pak se musíme spolehnout na místní zdroje. Dříve nebo později kolem jistě popluje nějaká loď. Důležité, pánové, je, že jsme produkty univerzitního vzdělání. Jsem si jist, že primitivní člověk by neměl nejmenší potíže přežít na podobném místě, a vy si teď uvědomte, co všechno naši hrubí a nevzdělaní předkové neznali."

"Začal bych paní Vidlákovou," ozval se profesor Neurčitě mlhavých studií.

"Ta by jistě žádnou hrubost nesnesla," souhlasil starší pAsák.

"Víte něco o lodích, děkane? Mám dojem, že jste dostal nějakou medaili za veslování, když jste byl štíhlejší," obrátil se Výsměšek k děkanovi. "A byl bych rád, prosím, kdybyste si všiml, že tato otázka v žádném případě nesměřuje k otázce prostěradel."

"Tak tedy, samozřejmě, jak bych to... Stavba lodi není nijak obtížný úkol," začal děkan zeširoka. "Dokonce i primitivní lidé a národy dokázali v minulosti stavět lodě a my jsme, konec konců, civilizovaní lidé."

"V tom případě jste se právě stal předsedou výboru pro výstavbu lodi," usmál se na něj Výsměšek. "Starší pAsák vám jistě rád pomůže. Zbytek vás, pánové, by se měl rozhlédnout, jestli je tady někde zdroj pitné vody. A nějaká potrava. Srazte pár kokosových ořechů. A tak dále."

"A co budete dělat vy, arcikancléři?" zajímal se starší pAsák s nepříjemným výrazem.

"Já budu zastupovat výbor pro získání proteinů," odpověděl mu klidně Výsměšek a zamával rybářským prutem.

"Takže vy tady prostě zůstanete stát a budete si dál chytat ryby? K čemu nám to bude dobré?"

"Mohlo by to skončit u rybí večeře, starší pAsáku."

"Má někdo nějaký tabák?" zeptal se děkan. "Dal bych nevím co za šluka."

Mágové se vydali za svými úkoly a cestou si stěžovali a obviňovali jeden druhého.

A uprostřed malého ostrovního pralesa, v husté vrstvě zetlelého listí se rozprostřely kořínky a větší počet jistých, velmi malých rostlinek začal růst tempem přímo pekelným...

"Tohle je nejnovější světadíl," řekl Poškvarek. "Byl... poskládán poslední a.... jinak."

"No, mně tedy připadá starý až až," ušklíbl se Mrakoplaš. "Prastarý. Támhle ty kopce vypadají, že jsou staré jako... hory."

"No, byly totiž vyrobeny jako třicet tisíc let staré," přikývl klokan.

"Ale jdi! Vypadají, jako kdyby byly staré celé miliony let."

"Jasně. Před třiceti tisíci lety byly vyrobeny jako miliony let staré. Tady, abys věděl," naklonil se klokan k Mrakoplašovi, "čas funguje úplně jinak. Byl totiž slepen jiným způsobem, chápeš?"

"Copak já vím?" vyjel na něj Mrakoplaš. "Jsem jenom mužský, který tady sedí a poslouchá klokana. Nediskutuju."

"Pokouším se najít slova, kterým bys rozuměl," odpověděl klokan smířlivě.

"Dobrá, tak pokračuj, časem určitě na nějaká přijdeš. Nedal by sis chleba s marmeládou? Angreštovou?"

"Ne. Jsem přísný býložravec, kámo. Poslyš -"

"Zvláštní, tahle angreštová marmeláda. Víš, co myslím, ta se často nevidí. Ostružinová a jahodová, to ano, dokonce i marmeláda z černého rybízu. Skoro bych se vsadil, že ze stovky sklenic marmelády bude jedna jediná angreštová. No nic, promiň, pokračuj."

"Doufám, že to bereš vážně, nebo ne?"

"Směju se snad?"

"Všiml sis někdy, že na velkých prostranstvích čas ubíhá pomaleji?"

Chléb se zastavil na poloviční cestě k Mrakoplašovým ústům. "No tak tohle náhodou je pravda. Jenže ono se to jenom zdá, že ubíhá pomaleji."

"Ano? Tak když dělali tohle místo, nezbývalo na práci ani dost místa, ani času, chápeš? Musel je pořádně smáčknout dohromady, aby pracovali rychleji a líp. Čas se prostě děje vesmíru a vesmír se odehrává času -"

"Ty, víš, že si myslím, že by v tom mohla být i trocha rynglí?" prohlásil Mrakoplaš plnými ústy. "Možná dokonce i nějaká rebarbora. Divil by ses, jak často lidé takové věci dělají. Nacpou do toho lacinější materiál, rozumíš. Jednou jsem v jednom hostinci potkal chlápka, který pracoval pro jednoho ankh-morporského výrobce džemů a marmelád, a ten mi říkal, že se tam nacpou kdejaký zbytky a červený barvivo, a když jsem se ho ptal, kde se tam tedy vezmou ty pecičky z malin a ostružin, odpověděl mi, že je dělají ze dřeva. Ze dřeva! Tvrdil, že mají takový stroj, který je vysekává. Věřil bys tomu?"

"Přestal bys laskavě mluvit o marmeládě a choval se chvíli rozumně?"

Mrakoplaš spustil chléb od úst. "Dobří bohové, to tedy ne," prohlásil. "Já sedím v jeskyni, v zemi, kde člověka všechno kouše a nikdy neprší, a mluvím - bez urážky! - s býložravcem, který páchne jako koberec v domě, kde chovají přehršli nevychovaných štěňat, mám při tom v posledních dnech talent najít chleba s marmeládou a cukrářské výrobky na těch nejnesmyslnějších místech, ukázali mi velmi podivný obrázek na stěně prastaré jeskyně, a najednou mi klokan řekne, že prostor a čas jsou chybné, a chce, abych se choval rozumně? Když už tak o tom mluvíme, co z toho budu mít já?"

"Podívej, tohle místo není dodělané, chápeš? Nebylo ještě správně umístěno... Ještě nebylo otočeno..." Klokan se podíval na Mrakoplaše, jako kdyby mu četl myšlenky, což částečně dělal. "Víš, je to jako s těmi skládačkami, kterým se říká puzzle. Zbývá ti poslední kousek, stačí ho položit, ale musíš ho natočit do správné polohy, aby na své místo zapadl. Chápeš? Tak a teď si ten kousek představ jako mizerný obrovský světadíl, který musíš natočit do správné polohy v devíti rozměrech, a jsi doma a..."

"Suchý?" doplnil zkusmo Mrakoplaš.

"Trefils hřebík na hlavičku!"

"Ehm... já vím, že je to pitomá otázka," pokračoval Mrakoplaš a pokoušel se vydolovat z mezery mezi zuby zrnko z angreštu, "ale proč zrovna já?"

"Je to tvoje vina. Objevil ses tady a najednou jako by všechny věci byly odedávna špatně."

Mrakoplaš se podíval na stěnu jeskyně. Zem se znovu zatřásla.

"Nemohl bys mi to přehopkovat ještě jednou a pomalu?" požádal.

"V minulosti se něco pokazilo."

Klokan pohledem přeletěl Mrakoplašův prázdný, marmeládou umazaný výraz a zkusil to znovu.

"Tvůj příchod rozezněl chybnou notu," snažil se.

"V čem?"

Klokan máchl neurčitě přední končetinou.

"Tady všude," odpověděl. "Můžeš to nazvat třeba zatraceným mnohoprostorovým kloubem základní fáze vesmíru, nebo tomu prostě můžeš říkat píseň."

Mrakoplaš pokrčil rameny. "Nevadilo mi, když jsem musel vlastníma rukama zabít pár pavouků, ale to bylo buď oni, nebo já. A někteří z nich se na mě snažili zaútočit ve výšce hlavy -"

"Ty jsi ale změnil historii."

"Ale běž, na pár pavoucích přece nezáleží, a někteří z nich používali své sítě jako trampolíny, vždycky to udělalo ‚boinnng' a hned nato -"

"Ne, ne tu historii od současné doby do budoucna, ale tu historii, která už se stala," vrtěl hlavou klokan.

"Takže já jsem změnil věci, které už se staly kdysi dávno?"

"Správně."

"Jenom tím, že jsem se tady objevil, jsem změnil, co už se stalo?"

"Jo. Podívej, čas není tak přímočará věc, jak si myslíš a -"

"To já jsem si nikdy nemyslel," přikývl Mrakoplaš. "Taky jsem v něm párkrát zabloudil..."

Klokan pánovitě mávl přední tlapkou. "Není to jen v tom, že věci budoucí mohou ovlivnit věci minulé," prohlásil, "ale události, které se nestaly, ale mohly se stát, můžou... ovlivnit to, co se skutečně stalo. Dělají to i věci, které se staly, neměly se stát a byly napraveny... hm, můžeš jim říkat třeba stíny v čase, a někdy dokonce i děje, na které se zapomnělo. Tedy mezi námi," pokračoval klokan a zastříhal ušima, "všechno to teď drží pohromadě jen na čestné slovo. Nikdo se ještě nedostal k tomu, aby to pořádně přitáhl, upevnil a dal do pořádku. Vždycky mě překvapí, že po dnešku následuje zítřek, to mi věř."

"Jo, to mě taky," přikývl Mrakoplaš. "To mě taky."

"Ale aby bylo jasno, jen klídek, jo?"

"Myslím, že už mám té marmelády plné zuby," prohlásil Mrakoplaš. Odložil chleba. "Ale proč já?"

Klokan se poškrabal na čenichu.

"No, někdo to být musí," odpověděl.

"A co se jako ode mě čeká?"

"Že to všechno pěkně natočíš a nastartuješ jako svět."

"On k tomu existuje nějaký klíč?"

"Možná. To záleží na tom."

Mrakoplaš se otočil a znovu se zadíval na malby na kameni, na obrázky, které tam před několika týdny ještě nebyly a pak tam najednou byly odedávna.

Postavy s dlouhými holemi v rukou. Postavy v dlouhých rouchách. Umělec odvedl skvělou práci, i když kreslil něco, co pro něj bylo naprosto neznámé. A pro případ, že by došlo k nějakým pochybnostem, stačilo se jen podívat, co měly postavy na hlavách,

"Jo, jo," řekl klokan. "My jim říkáme Špičaté hlavy."

"Začal chytat ryby," zabručel starší pAsák. "To znamená, že ho tady každou chvíli máme. Přileze nafoukaný a začne se vyptávat, jaké máme plány, co se stavby člunu týče, znáte ho."

Děkan se podíval na několik obrázků, které načrtl na kámen.

"Jak těžké to může být, postavit takovou loď?" ušklíbl se. "I lidé s kostmi v nose stavěli lodě. A my jsme výsledky tisíciletého osvíceného vývoje. Stavba lodi není pro lidi, jako jsme my, nic nemožného, starší pAsáku."

"Samozřejmě, děkane."

"Jediné, co musíme udělat, je prohledat důkladně ostrov a najít knihu s názvem jako třeba Praktické lodní stavitelství pro začátečníky."

"Přirozeně. Potom už půjde jen o obyčejnou plavbu, děkane. Haha."

Zvedl hlavu a vyděšeně polkl. Paní Vidláková seděla na padlém kmeni ve stínu palem a ovívala se velkým listem.

Ten pohled pohnul čímsi v nitru staršího pAsáku. Nebyl si přesně jist, co to bylo, ale takové drobností, jako třeba způsob, jímž cosi tiše povrzávalo a skřípělo, když se paní Vidláková pohnula, rozezněl některé kousky v pAsákově nitru.

"Není vám něco, starší pAsáku? Vypadáte, jako kdyby se vám dělalo z horka nevolno."

"Je mi... jen trochu horko, děkane."

Děkan si povolil límeček a vrhl pohled kamsi za pAsákova záda. "No, ti tam tedy dlouho nepobyli," řekl.

Po pláži se vraceli ostatní mágové. Jedna z výhod mágského roucha spočívá v tom, že ho můžete před sebou zvednout jako zástěru a profesor Neurčitě mlhavých studií byl vepředu mnohem vypouklejší než obvykle.

"Našli jste něco k jídlu?" volal na ně starší pAsák.

"Ehm... ano."

"Ovoce a ořechy, předpokládám," zabručel děkan.

"Hmm... ano a ne," odpověděl lektor Zaniklých run. "Je to... dost divné..."

Profesor Neurčitě mlhavých studií vysypal svůj náklad do písku. Byly tam kokosové ořechy, další ořechy různých velikostí a různé druhy kořínkatých nebo kloubnatých věcí, které vypadaly jako zelenina.

"Všechno hrozně primitivní," zhodnotil nálezy děkan. "A pravděpodobně jedovaté."

"No, kvestor se těmi věcmi cpe, jako kdyby měl být zítra konec světa," neodolal lektor Zaniklých run. Kvestor šťastně říhl.

"To ovšem neznamená, že nebude," zamračil se děkan. "Tak co je s vámi, pánové? Proč pořád ty významné pohledy?"

"Ehm... taky jsme některé ty věcičky ochutnali, děkane," odpověděl mu lektor Zaniklých run.

"Aha, vidím, že se naši sběrači vrátili!" ozval se bodrý arcikancléřův hlas. Výsměšek přicházel rychlými kroky. Mával třemi rybami navlečenými na kusu šňůry. "Tak co, něco co by připomínalo brambory, mládenci?"

"Asi tomu nebudete chtít věřit," zamumlal lektor Zaniklých run. "Pravděpodobně nás obviníte z toho, že je to nějaká naše hloupá legrace."

"O čem to mluvíte?" zeptal se děkan. "Tyhle věci mi jako zvláštní legrace nepřipadají."

Profesor Neurčitě mlhavých studií si ztěžka povzdechl. "Vezměte si kokosový ořech."

"To snad vybuchují, nebo co?"

"Ne, nic takového."

Děkan zvedl jeden ořech, podezřívavě si ho změřil a udeřil s ním o kámen. Koule se rozpadla na dvě přesně stejné poloviny.

Mléko nevyteklo žádné. Pod skořápkou bylo vidět tmavší hnědou kůru a zbytek prostoru byl vyplněn silnými bílými vlákny.

Výsměšek vylomil kousek bílé hmoty a očichal ji. "Tomu nevěřím," řekl. "To není normální."

"Ne?" zvedl obočí děkan. "Je to kokos plný kokosu. Co je na tom zvláštního?"

Arcikancléř ulomil kus tmavší kůry a dal ji kolovat. Byla měkká a trochu se drobila.

Děkan ochutnal. "Čokoláda?"

Výsměšek přikývl. "Podle chuti mléčná. A smetanová náplň s kokosovou příchutí."

"Ho neí movné," protestoval děkan s vyboulenými tvářemi.

"Tak to vyplivni!"

"No, myslím, že bych měl ochutnat ještě kousek," zavrtěl hlavou děkan a rychle polkl. "V rámci výzkumu, chápete."

Starší pAsák si vzal z hromádky uzlovatý namodralý ořech velikosti pěsti a opatrně na něj poklepal. Plod popraskal, ale držel pohromadě díky mazlavému obsahu.

Vůně byla velmi povědomá. Opatrné ochutnání původní dojem potvrdilo. Mágové pozorovali vnitřnosti ořechu v šokovaném mlčení.

"Má dokonce i to modrozelené žilkování," zabručel nejistě starší pAsák.

"Jo, my víme, taky jsme jeden zkusili," odpověděl mu profesor Neurčitě mlhavých studií poněkud mdlým hlasem. "Jenže, konec konců, existují přece takové věci jako chlebovník -"

"Taky jsem o tom slyšel," přikývl Výsměšek. "Mohl bych dokonce připustit existenci něčeho, jako je čokoládou prorostlý ořech, protože čokoláda je vlastně nějaký druh brambor -"

"Myslím, že bobů," opravil ho Rozšafín Ctibum.

"To už je jedno. Ale nikdo mě, k sakru, nepřinutí věřit, že existuje něco takového, jako je ořech ze zralého lancreského modroplísňového sýra!" Opatrně strčil do plodu prstem.

"Ale příroda přece občas skutečně přichází s velmi podivnými a neuvěřitelnými věcmi, arcikancléři," hájil přírodu profesor Neurčitě mlhavých studií. "Podívejte, já sám, když jsem byl dítě, jsem jednou vykopal mrkev, haha, která byla hrozně legrační, protože vypadala jako mužský s -"

"Ehm..." přerušil ho děkan.

Byl to jen kratičký zvuk, ale měl jistou, zlověstnou kvalitu. Všichni se obrátili k děkanovi.

Loupal právě nažloutlou slupku z něčeho, co vypadalo jako malý fazolový lusk. Ale teď najednou v ruce držel -

"Haha, to ano, skvělý žert," řekl Výsměšek. "Tyhle tedy v žádném případě nerostou na -"

"Já za nic nemůžu! Podívejte, pořád ještě jsou na tom zbytky slupky a vnitřních vláken!" volal děkan a divoce mával předmětem ve vzduchu.

Výsměšek mu ho vzal, očichal ho, přidržel si ho u ucha, zatřásl s ním a pak řekl tiše: "Ukázali byste mi, kde jste to našli?"

To křoví rostlo na malé mýtině. Mezi drobným listím visel přinejmenším tucet klikatých výhonků. Každý končil květem, ale květy už hnědly a opadávaly. Dozrávaly plody.

Když si děkan vybíral jeden z lusků, vyletělo z křoví hejno pestrobarevných brouků. Děkan vzal ovoce, oloupal ho a pod slupkou se ukázal bílý, mírně navlhlý váleček. Několik vteřin jej pozoroval, pak si vložil jeden konec do úst, vytáhl z jedné kapsy v klobouku zápalky a druhý konec zapálil.

"Řekl bych, že je to dobrá cigareta," prohlásil vzápětí. Když vytáhl cigaretu z úst a vyfoukl kroužek kouře, ruka se mu mírně třásla. "A má korkový filtr."

"Ehm... tabák i korek jsou přece taky přírodní produkty, které se běžně vyskytují," ozval se roztřeseným hlasem profesor Neurčitě mlhavých studií.

"Profesore?" řekl Výsměšek.

"Ano, arcikancléři?"

"Držte zobák!"

"Ano, arcikancléři."

Rozšafín Ctibum opatrně roztrhl korkový filtr. Byla tam slaboučká vrstva něčeho, co vypadalo jako -

"Semínka," řekl. "Ale to přece není možné, protože -"

Děkan, zahalený do modravého kouře, pozoroval okolní liány.

"Napadlo někoho z vás, že tyhle tobolky jsou až podezřele hranaté?" nadhodil.

"Tak do toho, děkane," přikývl Výsměšek.

Nahnědlá vnější slupka byla oloupána.

"Ale," usmál se děkan. "Keksy. Takové ty sýrové krekry."

"Ehm..." ozval se Rozšafín a ukázal prstem.

Těsně vedle křoví ležely na zemi boty.

Mrakoplaš přejel prsty po stěně jeskyně. Země se znovu otřásla. "Co způsobuje ty záchvěvy?"

"Někteří lidé říkají, že je to zemětřesení, jiní, že to vysychá země, další, že se to pod zemí plazí obrovský had," odpověděl mu Poškvarek.

"A co za to může doopravdy?"

"Špatná otázka."

Skutečně vypadají jako mágové, pomyslel si Mrakoplaš. Měli základní kuželovitý tvar, známý každému, kdo jednou navštívil Neviditelnou univerzitu. V rukou drželi hole. Dokonce i s primitivním materiálem a technikou zobrazil prastarý umělec na koncích holí vyřezávané ozdobné koule.

Ale NU před třiceti tisíci lety neexistovala...

Pak si poprvé všiml kresby na pravém konci jeskyně. Byly na ní patrné četné okrové otisky rukou, které vypadaly - ta myšlenka mu najednou začala neodbytně poletovat hlavou -, jako kdyby se někdo pokoušel obraz udržet na kameni, jako kdyby mu chtěl zabránit - Mrakoplaš věděl, že je to nesmysl, ale nedokázal se toho dojmu zbavit -, aby sestoupil ze stěny.

Otřel z obrazu nějaký prach.

"Oh, to ne!" vypravil ze sebe.

Byla tam truhlice s vypouklým víkem. Umělec ji nedokázal zachytit ve správné perspektivě, ale nebylo pochyb, že dole se jí pokusil nakreslit stovky malých nožiček.

"To je mý Zavazadlo!"

"Pokaždé to samé, že?" ozval se mu za zády Poškvarek. "Člověk dorazí na místo v pořádku, ale jeho zavazadlo skončí bůhvíkde."

"Tisíce let v minulosti?"

"Mohla by z něj být velmi cenná starožitnost."

"Mám v něm všechny šaty!"

"To znamená, že by teď právě mohly být znovu v módě."

"Ty tomu nerozumíš! Je to magická truhla! Čeká se od ní, že bude vždycky tam, kde jsem já!"

"Ona pravděpodobně je tam, kde ty, ale ne kdy."

"Cože? Aha."

"Říkal jsem ti přece, že se tady čas a prostor pomíchaly, ne? Jen počkej, až budeš na cestě. Existují místa, kde probíhá několik časů najednou, a pak zase místa, kde máš co dělat, abys vůbec nějaký čas našel, a taky časy, v nichž není skoro žádné místo. To si pak musíš pěkně roztřídit, chápeš?"

"To je, jako když se míchají karty?" řekl Mrakoplaš. V duchu si udělal poznámku u spojení "až budeš na cestě".

"Jasně."

"To přece není možné!"

"Víš, to jsem já říkal taky. Ale nakonec to dokážeš. Hlavní věc je, že se na to budeš muset trochu soustředit, rozumíš?" Poškvarek se zhluboka nadechl. "Vím, že to dokážeš, protože jsi to už dokázal."

Mrakoplaš si sevřel hlavu rukama.

"Říkal jsem ti přece, že jsou tady čas a prostor pomíchané," pokračoval klokan.

"Takže já už tu vaši zem zachránil, ano?"

"Jo."

"No, výborně. Abych řekl pravdu, nebylo to nijak těžké. Nechci moc, třeba vyznamenání, vděčné díky obyvatelstva, možná nějakou tu malou penzi a lístek domů..." Zvedl hlavu. "Jenže nic z toho stejně nedostanu, že ne?"

"Ne, protože -"

"- protože jsem to ještě neudělal, že jo?"

"Správně! Konečně to začínáš chápat. Musíš jít a udělat to, co víme, že uděláš, protože už jsi to udělal. Tedy přesněji řečeno, kdybys to ještě neudělal, nebyl bych tady, abych dohlédl na to, aby to bylo uděláno. Takže bys to měl raději udělat."

"Postavit se tváří v tvář strašlivým nebezpečenstvím?"

"Jen lehce strašlivým," zamával tlapkou klokan.

"A budu muset projít kilometry a kilometry neprobádanou, na troud vyschlou krajinou?"

"Abych řekl pravdu, tak ano. My tady žádnou jinou nemáme."

Mrakoplaš se trošku rozveselil. "A potkám se s přáteli, jejichž síla a zkušenosti mně budou velkou oporou?"

"Tak na to bych nevsázel."

"Nějaká naděje na magický meč?"

"Co ty bys dělal s kouzelným mečem?"

"Pravda. To je pravda. Zapomenu na magický meč. Ale něco přece mít musím. Neviditelný plášť, nápoj síly a tak podobně..."

"To jsou věcičky pro lidi, kteří je umějí používat, panáčku. Ty se budeš muset spolehnout jen sám na sebe a svou přirozenou inteligenci."

"Cože? Nedostanu nic? Tak co je to potom za hrdinské putování? A co mi takhle dát alespoň pár dobrých rad na cestu?"

"Můžeš si dát nějaké pivo," sdělil mu klokan. Pak se chvilku díval na Mrakoplaše mlčky, jako kdyby očekával bouři námitek a protestů.

Mrakoplaš řekl: "Aha. No jo, tak dobrá. Teď vím, co a jak a jak to provést. Takže kterým směrem mám jít?"

"Oh, to snadno zjistíš."

"A až se dostanu tam, kam jdu, co mám udělat?"

"To... bude ti to úplně jasné."

"A jak poznám, že už jsem to udělal?"

"Vrátí se Pramokro."

"Jaké mokro?"

"Bude pršet!"

"Já si myslel, že tady nikdy neprší," podíval se na klokana Mrakoplaš.

"Vidíš? Já věděl, že jsi chytrý."

Slunce zapadalo. Kameny na okraji jeskyně zazářily rudým odrazem. Mrakoplaš je chvíli pozoroval a pak došel k odvážnému rozhodnutí.

"Nejsem muž, který by kličkoval, když je v sázce osud celých světadílů," prohlásil. "Proto přísahám při svém jméně, že vyrazím za svítání, abych vykonal tento úkol, který už jsem vykonal, nebo u všech všudy, ať se nejmenuju Mrakopišť."

"Mrakoplaš," opravil ho klokan.

"No bodejť!"

"Dobře řečeno, kámo. Pak bych se na tvém místě pokusil alespoň trochu vyspat. Zítřejší den by mohl být dost rušný a namáhavý."

"Nikdo nesmí říct, že mě našel nepřipraveného, když zavolala povinnost," prohlásil Mrakoplaš. Vsunul ruku do dutého zbytku stromu, a když chvíli šmátral uvnitř, vytáhl talíř míchaných vajec a pomfritů. "Takže se uvidíme za svítání."

O deset minut později se už natáhl na písek s dutým dřevem pod hlavou a obrátil oči k narudlé obloze. Vycházely první hvězdy.

Takže, co to ještě... Aha, ano. Klokan se uložil ke spánku na druhé straně vodní díry.

Mrakoplaš zvedl hlavu. "Řekl jsi něco o tom, že když ‚on' tvořil tohle místo, a vůbec jsi mluvil o nějakém ‚něm'..."

"Jo."

"Já jen... jsem si naprosto jistý, že jsem se se Stvořitelem setkal. Malý chlápek. Dělá si vlastní sněhové vločky."

"Ano? A kdy ses s ním potkal?"

"Když tvořil svět, abych řekl pravdu." Mrakoplaš se rozhodl, že nepůjde do takových podrobností, jako byla skutečnost, že tenkrát upustil do jednoho z prvotních skalních jezírek obložený chlebíček. Lidé neradi slyší, že se mohli vyvinout z něčího oběda. "Dost jsem cestoval," dodal.

"A nemáš náhodou cvrčky v kouli?"

"Cože? Ne, to ne. Nemám žádné cvrčky, nikdy nechovám žádnej hmyz. Ani žádný zvířata. Nikdy. Cvrčci mi lezou na nervy. Jsou moc hlučný. Takže... hm... a cos tím vlastně chtěl říct?"

"Podívej, on tohle místo nestvořil," pokračoval Poškvarek, aniž si všímal Mrakoplašova dotazu. "Tohle bylo uděláno později."

"To je možné?"

"Proč ne?"

"No, připadá mi, že je to přece jenom složitější než postavit byt nad stájema, ne?" vrtěl hlavou Mrakoplaš. "To jako někdo chodí jen tak, když už je svět hotový, a mýrnyx týrnyx si někde připlácne jeden světadíl?"

"To se děje pořád, kámo," přikývl Poškvarek. "K sakru, je to tak. A konec konců, proč ne? Když po sobě můžou jiní stvořitelé nechávat velké prázdné moře, tak tady musí být někdo, kdo je naplní, ne? A světu neuškodí novější vzhled, modernější nápady a způsoby."

Mrakoplaš se díval na hvězdy. V duchu viděl jakousi neurčitou postavu, která chodí od světa ke světu, a když se nikdo nedívá, přidává nové světadíly.

"No, jistě," řekl po chvíli. "Tak třeba mě by ani ve snu nenapadlo udělat všechny hady jedovaté a pavouky ještě jedovatější než hady. A co teprve kapsy? To byl nápad!"

"No tak vidíš," zabručel Poškvarek. Teď, když se v jeskyni zešeřilo, nebylo ho skoro vidět.

"A udělal jich hodně, co?"

"To se spolehni."

"Proč?"

"Protože doufal, že se mu podaří udělat alespoň jeden, který bude bez chyby. A taky na ně vždycky dává klokany. To je něco jako jeho signatura."

"Má ten Stvořitel nějaké jméno?"

"Nemá. Ne, je to prostě jenom ten chlápek, který nese pytel, v němž je celý vesmír."

"Kožený pytel?"

"Jo, to by mohl být on," souhlasil klokan.

"Celý vesmír v jednom malém vaku?"

"No."

Mrakoplaš se znovu natáhl. "Tak to mám radost, že nejsem věřící," zabručel. "To musí být po čertech složité."

Během pěti minut začal chrápat. Po půl hodině opatrně pohnul hlavou. Nezdálo se, že by byl klokan někde nablízku.

S téměř supermrakoplašovskou rychlostí vyskočil a už se hrabal po spadaném kamení k ústí jeskyně a do temné pece noční krajiny.

Zaměřil se na jednu vzdálenou hvězdu na obzoru a nasadil svůj klasický krok, nedbaje křoví, která ho šlehala

po nahých lýtkách.

Pch!

Nebude nalezen nepřipravený, až povinnost zavolá. Měl v úmyslu nebýt nalezen vůbec.

Jeskynní jezírko se v měsíčním svitu zvlnilo a rozšiřující se kruhy olízly písečný břeh.

Na stěně byla prastará kresba klokana, provedená bílou, červenou a žlutou hlinkou. Umělec se pokusil zachytit na kámen něco, co by se mu lépe vyjadřovalo s pomocí osmi rozměrů a urychlovače částic, nezkoušel tam totiž nakreslit toho klokana jen teď, ale také v minulosti a budoucnosti, krátce a jednoduše řečeno, ne to, jak klokan vypadal, ale co byl.

Kromě jiného se obraz klokana, když mizel, usmíval.

Mezi rysy, které tvořily inteligentního dvojnožce známého ostatnímu světu jako paní Vidláková, patřil i tenhle: ve světě paní Vidlákové neexistovalo něco takového, jako je neformální jídlo. I když paní Vidláková dělala obložné chleby jen sama pro sebe, zdobila je snítkou petrželky. Kladla si ubrousek do klína, i když se chystala vypít jen šálek čaje. Mohla-li být na stole váza s květinami a uprostřed prostírání s nějakým půvabným obrázkem, tím lépe.

Bylo nemyslitelné, aby jedla jídlo, které by jí balancovalo na kolenou. Abychom řekli pravdu, bylo nemyslitelné byť jen pomyslet, že má paní Vidláková nějaká kolena, i když je pravda, že starší pAsák se tu a tam horlivě ovíval svým kloboukem. Proto byla pláž prohledána a nalezeny příhodné kusy dřeva na hrubý stolek. K němu pak bylo přivaleno několik větších kamenů jako sedačky.

Starší pAsák jeden z nich pečlivě oprášil kloboukem. "Tak prosím, paní Vidláková..."

Hospodyně se zamračila. "Tož to si so toťkaj jistá, že sa nepatři na sprostó hospodyňo, haby sedila hu jidla s panstvem," prohlásila.

"Buďte naším hostem, paní Vidláková," řekl Výsměšek.

"Tož to já, na mó došo, nemožo. Není dobré, dyž sa chce člověk natáhať vyš, než kam dosáhne," zavrtěla paní Vidláková rozhodně hlavou. "To už bech si vám nikdá potem netrófla hledět do tváře, pane. Já znám svoje místo."

Výsměškovi se na tváři na okamžik usadil bezradný výraz, ale pak řekl tiše: "Porada sboru, pánové?"

Mágové popošli o kousek dál po pláži a srazili se do těsného hloučku.

"Co se od nás čeká? Co s tím budeme dělat?"

"Já si myslím, že to je od ní velmi solidní. Její místo je přese všechno přece jen pod schody."

"No dobře, možná, ale tady na tom ostrově jistě nejsou jediné schody."

"Nemohli bychom nějaké postavit?"

"Nemůžeme přece nechat toho chudáka ženskou sedět někde samu, opuštěnou, to si myslím já."

"Strávili jsme při výrobě toho stolku celou věčnost!"

"A nevšiml jste si něčeho na tom naplaveném dřevě, arcikancléři?"

"Připadá mi jako obyčejné naplavené dřevo, Ctibume. Větve, kmeny stromů a kdoví co ještě."

"To je právě ta divná věc, pane, protože -"

"Je to velmi jednoduché, Výsměšku. Doufám, že jako gentlemani víme, jakým způsobem se máme chovat k ženě -"

"K dámě."

"No, dovolte abych vám řekl, děkane, že jste zbytečně jízlivý," komentoval tuto poznámku Výsměšek. "No dobrá. Jestliže nejde prorok Janerad k hoře, musí jít hora k proroku Janeradovi, jak se říká v Klači."

Odmlčel se. Znal své mágy.

"Víte, když o tom tak přemýšlím, zdá se mi, že to v Omnii -" začal Ctibum.

Výsměšek mávl rukou. "No, každopádně něco takového."

Proto nakonec paní Vidláková večeřela sama u stolu, zatímco mágové seděli opodál kolem ohně a průběžně se ten či onen z nich zvedal, aby paní Vidlákové nabídl některý z obzvláště vydařených výtvorů přírody.

Bylo jasné, že smrt hladem na ostrově nehrozí, i když zažívací potíže a pakostnice ano.

Hlavním chodem byly ryby. Sebedůkladnější hledání zatím neodhalilo steakovou houštinu, ale místo toho se podařilo najít vedle mnoha obyčejných druhů ovoce křoví, kde rostly těstoviny, jakousi tykev obsahující něco jako sladký tvaroh a - k Výsměškovu znechucení - rostlinu podobnou ananasu, v níž se po oloupání slupky objevil klasický anglický švestkový puding.

"Je jasné, že to není skutečný švestkový puding," prostestoval. "My si jen myslíme že je to švestkový puding, protože to chutná přesně jako... švestkový puding..." hlas se mu vytratil.

"Jsou v tom švestky a hrozinky," oznamoval starší pAsák. "Podejte sem tu tvarohovou tykev, ano?"

"No, já si prostě myslím, že si jen myslíme, že vypadají jako švestky a hrozinky -"

"Ne, my si myslíme, že i chutnají jako švestky a hrozinky," trval na svém starší pAsák. "Podívejte, arcikancléři, není v tom žádná záhada. Vypadá to, jako kdyby tady už dřív byli nějací mágové. Tohle jsou výsledky obyčejné, užitkové magie. Nebo je možné, že tady dělal náš ztracený zeměpisec nějaké pokusy. Nebo je to nějaký únik Magického prazdroje. Vzpomeňte si na některé věci stvořené za starých časů, proti tomu není takový cigaretový keř nic než malé pivo."

"Když už mluvíte o tom pivu..." ozval se děkan a zamával rukou, "Podejte mi prosím rum, ano?"

"Paní Vidláková zásadně neschvaluje pití silných lihovin," upozorňoval starší pAsák.

Děkan se podíval na hospodyni, která velmi decentně pojídala banán, což je úkol nad jiné těžký.

Odložil kokosovou skořápku. "No, ona... tedy já... není mi jasné, co já..., ále, čert aby to všechno vzal, to je

sakra všechno, co jsem k tomu chtěl říct."

"Ani kletby," připomněl lektor Zaniklých run.

"Hlasuju proto, abychom si s sebou zpět vzali pár těch včel," ozval se profesor Neurčitě mlhavých studií. "Žádné hlupačky, které by se spokojily s výrobou nudného medu. Stačí natáhnout ruku, vzít jednu z těch skvělých malých nádobek z vosku, a šup s ní pod opasek!"

"Jak oloupe celou slupku, než se pustí do jídla, božíčku..."

"Není vám nic, starší pAsáku? Nemáte tak trochu úžeh?"

"Cože? Jak? Hmm? Aha, ne nic mi není. Včely. Ano. Úžasná věc."

Podívali se na párek včel, které ještě v posledním světle pilně poletovaly kolem rozkvetlého keře. Ve vzduchu za nimi zůstávaly slabé kouřové stopy.

"Poletují kolem jako malé rakety," konstatoval arcikancléř. "Úžasné."

"Mně pořád ještě dělají starosti ty boty," přerušil ho starší pAsák. "Vypadaly, jako kdyby z nich jejich majitele někdo doslova vytáhl."

"Tohle je malý ostrůvek, člověče," řekl Výsměšek.

"Jediní tvorové, které jsme viděli, byli ptáci, pár nějakých malých kvákajících tvorů a spousta hmyzu. Na ostrovech, které skoro dokážeš přehodit kamenem, se prakticky nikdy nevyskytují velká divoká zvířata. Musel se prostě cítit trochu... bezstarostný. A kromě toho, je tady na boty moc horko."

"No jo, ale proč jsme ho potom nenašli?"

"Pch! Pravděpodobně se někde schovává," ušklíbl se děkan. "Stydí se nám přijít na oči. Schovávat si v pracovně krásný slunečný ostrov je proti univerzitním předpisům."

"Vážně?" podivil se Rozšafín. "Nikdy jsem o tom neslyšel. A jak dlouho už to nařízení platí?"

"Už od chvíle, kdy já musím spát v prochladlé ložnici," odpověděl děkan temně. "Podejte sem to ovoce, co je v něm chleba s máslem, ano?"

"Ook," odpověděl mu knihovník.

"Je to radost, vidět vás ve vaší původní podobě, starý brachu," obrátil se k němu Výsměšek. "Pokuste se zachovat si ji tentokrát déle, ano?"

"Ook."

Knihovník seděl za hromadou ovoce. Obyčejně by byl podobnou strategickou pozicí doslova unesen, ale teď ho nelákaly dokonce ani banány. Pořád měl onen podivný pocit, že něco není v pořádku. Byly tady ty velké žluté, i krátké silné, dokonce i červené a hnědé...

Díval se na zbytek ryb. Byla tam jedna velká stříbrná, tlustá červená, malá šedá a jedna plochá, podobná tak trochu platýzovi...

"Je to jasné, kdysi tady musel přistát nějaký mág a ten se pokusil to místo zcivilizovat," říkal právě starší pAsák, ale jeho hlas zněl jako odněkud zdáli. Knihovník počítal.

Rostlina se švestkovým pudingem, liána s bílým pudingem, čokoládový kokos - obrátil hlavu k lesíku a zadíval se mezi stromy. A teď, když věděl, co hledá, to nikde neviděl.

Starší pAsák zmlkl, když viděl, jak se lidoop opřel klouby o zem a vyrazil k čáře nejvyššího přílivu. Mágové tiše pozorovali, jak se prohrabuje vyplavenými ulitami. Vrátil se s plnou hrstí škebliček a tu triumfálně vysypal před arcikancléře.

"Ook!"

"Copak se děje, starý brachu?"

"Ook!"

"No ano, jsou moc hezké, ale -"

"OOK!"

Jak se zdálo, uvědomil si knihovník v té chvíli, s jakým druhem intelektu má co dělat, zvedl jeden prst a podíval se tázavě na Výsměška. "Ook?"

"Já pořád ještě nechápu, co -"

Pozvedly se dva prsty. "Ook, ook?"

"Já vážně-"

"Ook, ook, ook!"

Rozšafín Ctibum se podíval na pozvednuté prsty. "Myslím, že počítá, pane." Knihovník mu podal banán.

"Aha, stará známá hra ‚kolik to ukazuju prstů?'!" prohlásil děkan. "Ale obvykle to hráváme, až když vypijeme mnohem víc -"

Knihovník mávl rukou směrem k rybě, jídlu, lasturkám a pak i ke stromům. K obloze se zvedl jediný prst.

"Ook!"

"Co? Připadá vám to všechno stejné?" zeptal se Výsměšek. "Je to všechno na jednom místě? Je to jedna věc, kterou by si měl člověk zapamatovat?"

Knihovník znovu otevřel ústa a kýchl.

Na písku místo něho ležela veliká rudá mořská lastura.

"No nazdar," prohlásil Rozšafín Ctibum.

"To je zajímavé," zavrtěl hlavou profesor Neurčitě mlhavých studií. "Proměnil se v překrásný exemplář obrovské lastury. Dá se z nich vyloudit úžasný tón, když se foukne do toho špičatého konce..."

"Nějaký dobrovolník?" zeptal se děkan téměř šeptem.

"No nazdar," opakoval znovu Rozšafín.

"Co je to s vámi?" obrátil se k němu děkan.

"Existuje jen jediný exemplář," odpověděl mu Ctibum. "To se nám pokoušel sdělit."

"Jeden exemplář čeho?" obrátil se k němu Výsměšek.

"Všeho. Jeden exemplář čehokoliv."

Později si pomyslel, že to byl skvěle dramatický začátek. Lidé se měli začít dívat jeden po druhém ve zhrozeném a rostoucím pochopení a říkat věci jako: "U všech všudy, vážně, on má pravdu!" Jenže tohle byli mágové, schopní promýšlet nesmírně velké myšlenky po neobyčejně malých kouscích.

"Nebuďte blázen, člověče," zavrčel Výsměšek. "Už jenom těch zatracených mušlí jsou tady miliony."

"Ano, pane, ale podívejte se na ně, nenajdete mezi nimi ani dvě stejné. A všechny ty stromy, co jsme našli... Byl tam jediný druh od každého. Spousta banánovníků, ale na každém roste jiný druh banánů. A našli jsme jediný cigaretový strom, že?"

"A co ta spousta včel," vrtěl hlavou Výsměšek.

"Ale jen jediný roj," přitvrdil Rozšafín.

"Miliony brouků," zkusil to děkan.

"Nemyslím, že bych viděl dva stejné, pane."

"Dobrá, to je sice zajímavé" přikývl konečně Výsměšek, "ale nechápu -"

"Jeden exemplář od každého nemůže fungovat, pane. Nemůže se rozmnožovat."

"Ale vždyť jsou to jen stromy, Ctibume."

"Jenže stromy potřebují taky ženy a muže, pane."

"Vážně?"

"Jistě, pane. Někdy jsou to ovšem různé kousky jediného stromu."

"Cože? Jste si tím jistý?"

"Jisté, pane. Můj strýc pěstoval ořechy."

"Tak teď zpomalte, hochu, zpomalte! Co kdyby vás slyšela paní Vidláková?"

To Ctibuma poněkud zarazilo, ale rychle se vzpamatoval. "Cože, pane? Ale... vždyť ona je paní Vidláková, pane..."

"A co to má společného s těmi vašimi řečmi?"

"No, já myslel... Musíme předpokládat, že tady byl nějaký pan Vidlák, ne?"

Výsměškova tvář na okamžik ztuhla a rty se mu nehlasně pohybovaly, jak si zkoušel různé odpovědi. Nakonec se, mírně nejistě, rozhodl pro: "To je možné, ale mně to pořád připadá, jako když se patláte v hnoji."

"Obávám se, že taková už je příroda, pane."

"Vždycky jsem se za jarních rán rád procházel lesy, Ctibume. Vy mi teď chcete říct, že to tam ty stromy celou tu dobu dělaly?"

V tomto okamžiku Ctibum zjistil, že jsou jeho pěstitelské znalosti vyčerpány. Pokusil se vzpomenout si na věci, jež mu říkal strýc, který trávil větší část života na žebříku.

"Víte, já.... mám dojem, že v tom hrají nějakou roli štětečky z velbloudí srsti -" začal Rozšaíin, ale Výsměškův výraz mu dal najevo, že tohle není právě vítaná skutečnost, takže raději pokračoval: "Každopádně, pane, jeden exemplář prostě nefunguje. A je tady ještě další věc. Kdo kouří ty cigarety? Tedy, chtěl jsem říct, když ten keř doufá, že kolem něj bude nakonec zem posetá nedopalky, kdo asi podle toho keře ty cigarety vykouří?"

"Cože?"

Rozšafín si povzdechl. "Celá věc, co se ovoce týče, pane, spočívá v tom, že plody, to je tak trochu léčka. Ptáci sežerou ovoce a semena... pak... hm... někde utrousí. To je způsob, jakým stromy šíří svá semena kolem. Ale tady na ostrově jsme viděli jen pár ptáků a nějaké ještěrky. Řekněte mi tedy, jakým způsobem..."

"Aha, už chápu, co máte na mysli," rozzářil se Výsměšek. "Vy přemýšlíte o tom, jaký pták by se tady asi tak mohl zastavit na pár šluků, že?"

"Bukač-pukač," zahlaholil kvestor.

"No, jsem rád, že jste stále s námi, kvestore," odpověděl mu arcikancléř přes rameno, aniž se ohlédl.

"Ptáci nekouří, pane. Takže je potřeba se ptát, co z toho má ten keř, chápete? Kdyby tady byli lidé... no, pak by tady mohl existovat i nějaký nikotinový strom, protože lidé by kouřili cigarety a - tedy chtěl jsem říci," opravil se, protože se pyšnil logikou svých myšlenek a přesností vyjadřování, "ty věci, co vypadají jako cigarety, a tak by šířili semena ukrytá ve filtrech. Některá semena potřebují teplo k tomu, aby vyklíčila Ale jestliže tady nežijí žádní lidé, pak ten keř pozbývá jakéhokoliv smyslu."

"My jsme lidé," upozornil ho děkan. "A já si po jídle rád zakouřím. To ví každý."

"To ano, ale při vší úctě, pane, my jsme tady jen několik hodin a pochybuji, že se tahle novinka roznesla po okolních malých ostrovech," vysvětloval trpělivě Rozšafín Ctibum, který, jak se nakonec ukázalo, se stoprocentně mýlil. "To pravděpodobně není dost dlouhý čas na to, aby se něco takového vyvinulo."

"Chcete mi snad říci," začal Výsměšek jako člověk, který má něco na mysli, "že se domníváte, že když sníte jablko, pomáháte jim..." Umlkl. "No tak tedy o stromech mi to stačilo." Povzdechl si. "Budu se raději držet ryb. Ty si alespoň takové věci vyřizují po svém. A ve slušné vzdálenosti, co já vím. A vy dobře víte, co si myslím o té vaší evoluci, pane Ctibume. Jestli se něco takového opravdu děje, a upřímně se přiznám, že ty povídačky řadím do říše bájí a pověstí, musí se to odehrávat rychle. Podívejte se například na lumíky."

"Na lumíky, pane?"

"Jistě. Ti malí potvoráci pořád skákají z těch útesů, je to tak? A kolik se jich na cestě dolů změnilo na ptáky, he? He?"

"No, žádný, samozřej-"

"Tak, a to je právě ono," přerušil ho Výsměšek triumfálně. "A ani jednomu z nich by asi nepomohlo, kdyby si cestou dolů pomyslel ‚moment, možná bych měl trochu zamávat drápky', že ne? Ne, to, co by mu možná pomohlo, by bylo, kdyby se zcela jasně a pozitivně rozhodl nechat si narůst nějaká skutečná křídla."

"Cože? Během několika vteřin? Když se střemhlav řítí na balvany pod sebou?"

"To je ten nejvhodnější čas."

"Ale lumíci se přece nemění na ptáky, pane!"

"Ale měli by štěstí, kdyby to dokázali, co?"

Kdesi opodál v malé džungli se ozval řev. Znělo to spíše jako zvuk mlžného rohu.

"Jste si jistí, že na tom ostrůvku nejsou žádní nebezpeční tvorové?" zeptal se děkan.

"Myslím, že jsem zahlédl nějaké krevety," odpověděl starší pAsák nervózně.

"Ne, arcikancléř má pravdu, ostrov je na to příliš malý," zavrtěl hlavou Rozšafín Ctibum, který se stále ještě snažil zbavit představy létajících lumíků. "Nedokázal by uživit nic, co by nám mohlo ublížit. Co by to tady žralo?"

Teď už všichni slyšeli, jak se podrostem prodírá něco těžkého.

"Nás?" ozval se váhavě děkan.

Na sluncem zalitou pláž vydusalo stvoření. Bylo velké a skládalo se zdánlivě z hlavy - jedné obrovské ještěří hlavy, která se zdála být skoro tak velká jako tělo pod ní. Obluda kráčela po zadních nohou. Měla také ocas, ale vzhledem k množství zubů, které bylo vidět na opačném konci, mágové nevěnovali této části jejího těla žádnou pozornost.

Tvor nasál vzduch a zařval.

"Ach," prohlásil Výsměšek. "Zde máme rozřešení záhady mizejícího zeměpisce, řekl bych. Skvělá práce, starší pAsáku."

"Myslím, že budu muset -" začal děkan.

"Ani se nehněte, pane!" sykl Rozšafín. "Mnoho ještěrů a plazů vás nevidí, když stojíte nehybně!"

"Mohu vás ujistit, že při rychlosti, kterou mám v úmyslu se přesunout, by mě nevidělo nic a nikdo..."

Obluda otočila hlavu jeho směrem a vydala se nemotorným krokem kupředu.

"Takže nevidí věci, které se nehýbají?" zavrčel nenaloženě arcikancléř. "To myslíte, že jako máme čekat, až narazí do stromu?"

"Paní Vidláková pořád ještě sedí na svém místě!" upozornil starší pAsák.

Paní Vidláková si ve skutečnosti právě mazala kus dobře uleželého dvojplísňového sýra na slaný krekr a způsob, jakým to dělala, by jí musela každá dáma závidět.

"Zdá se, že si toho ještě nevšimla."

Výsměšek si vyhrnul rukávy.

"Myslím, že by to chtělo salvu ohnivých koulí, pánové."

"Zadržte," řekl Rozšafín. "Co když je to ohrožený druh?"

"To je paní Vidláková taky."

"Ale máme právo vyhubit, něco, co -"

"Určitě," přikývl Výsměšek. "Kdyby byl tvůrce té obludy chtěl, aby přežila, dal by jí ohnivzdornou kůži. To je ta vaše evoluce, Ctibume."

"Ale neměli bychom toho tvora napřed aspoň důkladně prostudovat...?"

Tvor začínal zrychlovat. Bylo až neuvěřitelné, jak rychle se při své velikosti zvíře dokázalo pohybovat.

"Ehm..." začal Rozšafín nervózně.

Výsměšek pozvedl ruku.

Tvor se zastavil, vyskočil do vzduchu, pak se najednou zploštil jako gumový míč, na který někdo šlápl, a když se pak vrátil do původní podoby, ozval se zvuk, jako když má špatný varietní iluzionista potíž s uvázáním zadních nohou zvířete, které vyrábí z nafukovacích balónků. Zatím, pokud se na tváři zvířete dal pozorovat nějaký výraz, bylo to spíše překvapení než bolest. Kolem se téměř nehlasně objevovaly malé zbytkové blesky. Zvíře se znovu zploštilo, stočilo se do role, pak prošlo množstvím zajímavých, ale jistě dosti bolestivých tvarů, smrsklo se do koule velikosti grapefruitu a nakonec s tichým, téměř smutným zvukem, který by se dal zapsat jako "prárrp", padlo do písku.

"Tak tohle bylo skutečně dobré," zvolal Výsměšek. "Kdo z vás to, mládenci, udělal?"

"To my nebyli," vrtěl hlavou děkan. "My měli v úmyslu použít ohnivé koule."

Výsměšek strčil loktem do Rozšafína. "Tak do toho," řekl. "Prostudujte si to."

"Ehm..." Ctibum upíral rozpačitý pohled na vyděšeného tvora pobíhajícího po písku. "É... jak se zdá, subjekt se změnil ve velké kuře."

"Výborně, skutečně skvělá práce," opakoval Výsměšek, jako kdyby chtěl celou záležitost uzavřít. "Myslím, že v tom případě by bylo škoda vyplýtvat ohnivou kouli."

Pozvedl ruku.

Byla to cesta.

Tedy, každopádně to byl dlouhý rovný pruh pouště, v němž se rýsovaly stopy po vozových kolech. Mrakoplaš na ně zvědavé zíral.

Cesta. Cesty někam vedou. Dříve nebo později povedou všude. A když se tam dostanete, obvykle najdete stěny, budovy, přístavy... lodi. A většinou nedostatek mluvících klokanů. To je prakticky jeden z punců civilizace.

Nebylo to tím, že by byl proti někomu, kdo se pokoušel zachránit svět nebo kteroukoliv z jeho částí. Měl jen

nutkavý pocit, že svět, a tak dále, nepotřebuje být zachráněn jím, Mrakoplašem.

Kudy teď? Tam? Sem? Vybral si namátkou jeden směr, a zatímco se slunce klonilo k západu, dal se do klusu.

Po nějaké chvíli se ze soumraku vynořil oblak prachu, který se přibližoval. Mrakoplaš se s nadějí zastavil uprostřed cesty.

Když se prašný kužel přiblížil, zjevil se na jeho vrcholu povoz tažený několika koňmi. Koně byli černí. I vůz byl černý. A nezdálo se, že by měl v úmyslu zpomalit.

Mrakoplaš zamával svým kloboukem ve vzduchu přesně ve chvíli, kdy ho spřežení míjelo.

Po nějaké chvíli se prach usadil. Mrakoplaš se pomalu zvedl na nohy a nejistým krokem prošel křovím k místu, kde se vůz zastavil. Koně ho ostražitě pozorovali.

Nebyl to dost velký vůz na to, aby ho táhlo osmispřeží, ale vůz i koně byli pokryti takovým množstvím dřeva, kůže a kovu, že zvířatům mnoho energie navíc nezbývalo. Ostré hroty a hlavy velkých hřebů pokrývaly všechny povrchy.

Opratě nevedly k obyčejnému sedadlu na kozlíku, ale k otvorům na přední straně vozu. Vůz měl na střeše další vrstvu dřeva a železného šrotu - kusy starého sporáku. Rozklepaný hrudní plát, poklice z pánví a naplocho rozklepané plechovky od konzerv, přibité na dřevěný podklad.

Nad štěrbinou, kterou procházely dovnitř opratě, čnělo ze střechy něco jako kus ohnuté roury od kamen. Tvářilo se to velmi pozorně.

"Ehm... nazdar?" řekl Mrakoplaš. "Jestli jsem vystrašil vaše koně, tak se omlouvám..."

Protože se nedočkal odpovědi, vyšplhal na obrněné kolo a podíval se na střechu vozu. Byl tam kulatý poklop, jakási kovová deska, teď otevřená dokořán.

Mrakoplaše ani nenapadlo nahlédnout dovnitř. To by znamenalo, že by se obrys jeho hlavy narýsoval proti nebi, což byla nejlepší cesta k tomu, aby se jeho tělo vzápětí otisklo do prachu.

Za zády mu zapraskala větévka.

Povzdechl si, pomalu sestoupil zpět na zem a dával si při tom velký pozor, aby se neohlédl.

"Vzdávám se bezpodmínečně," ohlásil přes rameno a zvedl ruce.

"To je správný, kámo," řekl za ním klidný hlas.

"Tohle je totiž samostříl, kámo. A teď se votoč dokola, ať vidim, co jsi za vola."

Mrakoplaš se otočil. Nikdo za ním nebyl.

Pak sklopil zrak.

Samostříl byl zvednut do téměř svislé polohy. Kdyby spustil, střela by Mrakoplašovi prošla odspodu nosem.

"Trpaslík?" zkusil to opatrně.

"Máš snad něco proti trpaslíkům?"

"Kdo, já? To ne! Někteří z mých nejlepších kamarádů by byli trpaslíci. Kdybych měl nějaké kamarády, samozřejmě. Já jsem Mrakoplaš."

"Jo? Dobrý, já zase vzteklej," odpověděl trpaslík. "Většina lidí mi říká Šíla."

"Jen tak... Šíla? To je dost... neobvyklé jméno."

"To neni méno!"

Mrakoplaš si ho prohlížel. Nebylo pochyb o tom, že tvor, který ho zajal je trpaslík. Neměl sice tradiční plnovous ani helmici, ale byly tady jisté malé náznaky, podle kterých se to dalo poznat. Tak především tady byla klasická brada, o niž by se daly rozbíjet kokosové ořechy, a onen téměř chronicky zuřivý výraz na tváři, přilepené na hlavě, jejíž tvar dával tušit, že majitel dokáže procházet stěnou obličejem napřed. A samozřejmě, kdyby tohle všechno selhalo, zbýval tady poslední klíč k záhadě útočníkova původu, totiž to, že vršek kulaté hlavy sahal Mrakoplašovi zhruba do výše pasu. Šíla byl oblečen do koženého obleku, ale i ten byl, stejně jako vůz, pobit kovovými nýty, kde se jen dalo. A kde nebyly nýty, tam visely zbraně.

Do popředí Mrakoplašova mozku se prodralo slovo "přítel". Je mnoho důvodů, proč být něčím přítelem. Skutečnost, že na vás míří smrtící zbraní, patří mezi první čtyři.

"Dobrý popis," řekl nakonec Mrakoplaš. "A snadno se to pamatuje."

Trpaslík naklonil hlavu ke straně a naslouchal.

"K čertu, už mě zase dohánějí." Pak obrátil pohled zpět k Mrakoplašovi a zeptal se: "Umíš střílet ze samostřílu?" Tón jeho hlasu naznačoval, že odpověď "ne" bude mít za následek okamžité a nemalé nepříjemnosti.

"Skvěle!" odpověděl Mrakoplaš.

"Tak si nastup do vozu. Věřil bys, že po téhle cestě jezdím už celá léta a tohle je poprvé, kdy si mě někdo pokusil stopnout?"

"Úžasné," zabručel Mrakoplaš.

Pod poklopem nebylo mnoho místa a většinu z něj zabíraly zbraně. Šíla odstrčil Mrakoplaše stranou, chopil se opratí, nahlédl do periskopu, koně zabrali, obrátili se na cestu a začali zase nabírat rychlost.

"Krasavci, co?" pyšnil se Šíla. "Dokážou předběhnout cokoliv, dokonce i s tímhle pancéřováním."

"Tohle je skutečně... jak bych to... velmi originální vůz," podotkl po chvilce Mrakoplaš.

"Provedl jsem na něm několik vlastních úprav," přikývl Šíla. Ďábelsky se ušklíbl. "Ty jsi mág, šéfe?"

"V širším významu toho slova ano."

"A dobrej?" Šíla natahoval samostříl.

Mrakoplaš zaváhal. "Ne," odpověděl nakonec.

"Tvý štěstí," zasmál se Šíla. "Kdybys byl, musel bych tě vodkráglovat. Mágy nemůžu ani vystát. Je to tlupa hnusnejch sucharů, co?"

Chytil rukojeti připevněné k zahnuté trubce a otočil jí dokola.

"Tady je máme," zabručel.

Mrakoplaš nahlédl přes Šílovo temeno. V dolním záhybu trubky bylo zrcátko. V něm byla vidět vnitřní část trubky, zrcátko nahoře a v něm zase prašná cesta za vozem. Zvířeným rudým prachem prosvítalo půl tuctu tmavších bodů.

"Silniční banda," komentoval Šíla. "A dou po mým nákladu. Ukradnou všechno, to ti řeknu. Všichni grázlové jsou grázlové, ale někteří grázlové jsou fakt grázlové." Zpod sedadla vytáhl několik pytlíků s krmením pro koně. "Takže ty si teď vem pár samostřílů a vylez nahoru a já dohlídnu na přeplňovací dmychadlo."

"Cože? To snad chceš, abych začal střílet po lidech?"

"A ty bys snad chtěl, abych začal po lidech střílet já?" podíval se na něj Šíla a postrkoval ho nahoru po žebříku.

Mrakoplaš pomalu vylezl na střechu vozu. Vůz pod ním se zuřivě zmítal a kýval. Rudý prach ho dusil a vítr se mu pokoušel natáhnout roucho přes hlavu.

Mrakoplaš nenáviděl zbraně, a nejen proto, že tak často mířily na něj. Když máte zbraň, dostanete se do mnohem větších obtíží. Lidé vás zastřelí okamžitě, když si myslí, že po nich budete střílet. Když jste však neozbrojeni, často se rozhodnou k vám ještě předtím promluvit. Dobrá, připusťme, že mají sklony říkat věci jako "Nedokážete si ani představit, co všechno s vámi uděláme, kámo", ale k tomu je třeba čas. A Mrakoplaš dokázal udělat neuvěřitelné věci během několika vteřin. Dokázal je použít k tomu, aby žil déle.

Tmavé body v prachu byly jiné vozy, navržené spíš pro rychlost než k převozu nákladu. Některé měly čtyři kola, jiné jen dvě. Jeden měl... jen jedno, obrovské, mezi dlouhými ojemi a s malým sedlem nahoře. Jezdec vypadal, jako když své šaty našel na šrotištích tří světadílů a ty, co mu nebyly, připevnil na kuře.

Mrakoplaš v životě neviděl kuře tak velké jako to, které táhlo kolo se sedlem. Bylo větší než Mrakoplaš a většina toho, co nebylo nohama, bylo krkem. Pádilo po zemi stejné rychle jako kůň.

"Co je, k sakru, tohle?" zaječel.

"To je emu!" odpověděl mu výkřikem Šíla, který teď visel v postraních mezi koňmi. "Pokus se ho zastřelit, jsou dobrý k jídlu."

Vůz nadskočil. Mrakoplašův klobouk odletěl do prachu.

"A teď jsem ztratil klobouk!"

"Výborně. Mizernej, hnusnej klobouk!"

Od kovového plátu u Mrakoplašových nohou se odrazila střela z kuše.

"A střílejí na mě!"

Z prachu se vynořil další vůz. Muž vedle kočího zatočil něčím nad hlavou. Do dřeva u Mrakoplašovy druhé nohy se zakousl poutací hák a urval kus kovové obšívky.

"A taky -" začal.

"Máš přece zbraň, ne?" zaječel na něj Šíla, který balancoval na zadku jednoho koně. "A taky si najdi něco, čeho se pořádně chytneš, teď už musí každou chvilku -"

Koně zatím uháněli tryskem, ale vůz najednou vyrazil kupředu tak rychle, že Mrakoplaš málem spadl. Z os kol se začaly zvedat proužky kouře. Krajina kolem se rozmazala.

"Co to má, k čertu, být?"

"Turbodmychadlo!" vykřikl Šíla a vytáhl se zpět do vozu, jen několik centimetrů nad bláznivě bijícími kopyty. "Tajný recept! Tak a teď je drž od vozu, protože někdo musí kočírovat!"

Z prašných oblaků se vynořil emu a za ním rachotilo několik rychlejších vozů. Další šíp se zarazil do vozu přímo mezi Mrakoplašovými chodidly.

Vrhl se na břicho na rozkývanou střechu, zavřel oči a vystřelil.

Přesně v souhlasu s pradávnými prostředky vypravěčů dobrodružných příběhů se střela odrazila od čísi přilby a o kus dál zasáhla nevinného ptáka, jehož poslední životní úlohou bylo s příslušné komickým "kvák!" vypustit duši.

Muž řídící emu se dostal na úroveň pancéřového vozu. Zpod okraje povědomého klobouku s nápisem MÁK, který byl pod prachem sotva vidět, se na Mrakoplaše široce zašklebil. Všechny zuby měl připilované do ostrých špiček a na předních čtyřech měl vyryto "máma".

"Brej den!" pořvával vesele. "Vydejte nám náklad a já vám slibuju, že vás nezabijeme najednou, ale jednoho po druhým!"

"To je můj klobouk! Okamžitě mi vraťte můj klobouk!"

"Ty jsi mág, co?" Muž se postavil na sedlo, na kterém, přestože kolo poskakovalo po nerovném terénu, celkem snadno udržoval rovnováhu. Zamával rukama nad hlavou.

"Koukněte se na mě, hošani! Jsem zatracenej mág! Magie, magie, magie!"

Do zádi pancéřového vozu se zarazil velmi těžký šíp, který za sebou táhl provaz, a pevně v něm uvízl. Mezi jezdci se ozval hromadný výkřik nadšení.

"Okamžitě mi vrať můj klobouk, nebo bude zle!"

"Ohó, zle bude každopádně," zvolal jezdec a zamířil samostřílem. "A já ti něco řeknu! Proč mě neproměníš v něco opravdu hnusnýho? Hahá, obávám se, že -"

Obličej mu najednou zezelenal. Zvrátil se dozadu. Další střela z kuše zasáhla kočího vedlejšího vozu, vůz se zakymácel a neovládaný uhnul do cesty dalšího vozu, který se mu pokusil vyhnout, ale narazil do jezdce na velbloudu. To znamenalo, že se další vozy ocitly v akutním nebezpečí hrozící srážky, které se v důsledku toho, že ani jedno z

vozidel nebylo opatřeno brzdami, vzápětí stalo tvrdou realitou. Součásti vozů i lidí se rozlétly do všech stran.

Mrakoplaš si rukama chránil hlavu a díval se, dokud se neodvalilo poslední kolo, a pak se opatrně přesunul po rozkývané střeše pancéřového vozu kupředu, kde se Šíla vzpíral do opratí.

"Hej, myslím, že už můžete zpomalit, pane Šíla," navrhl.

"Jó? Tak tys už je všechny vodpravil, jo?"

"Ehm... všechny ne. Někteří z nich utekli."

"Si děláš srandu?" Trpaslík se ohlédl. "To si mě voškubej a na noc podestel. Neděláš! Hele, vem za tudle páku, co to dá!"

Ukázal na dlouhou kovovou páku vedle Mrakoplaše, který se do ní poslušně opřel. Když brzdy přilehly na kola, ozvalo se bolestné skřípění kovu.

"Jak to, že běží tak rychle?" zajímal se Mrakoplaš.

"Je to směs ovsa a ještěrčích žláz!" vykřikl Šíla do jekotu týraného železa. "To je dycky ďábelsky nabudí!"

Vůz musel ještě několik hodin jezdit dokola, dokud hladina adrenalinu neklesla, a pak se vrátil zpět na cestu a k vrakovišti.

Šíla znovu zaklel. "Co se to tady stalo?"

"Neměl mi sebrat můj klobouk," zahuhlal se sklopenýma očima Mrakoplaš.

Trpaslík seskočil z kozlíku a kopl do rozbitého kola.

"Tys todle všechno těm lidem udělal akorát proto, že ti ukradli klóbrc? Co bys udělal, dyby ti některej z nich plivl do ksichtu? Vyhodil bys do povětří celý vokolí?"

"Je to můj klobouk," trval Mrakoplaš umíněně na svém. Sám si vůbec nebyl jistý, co se stalo. V magii nebyl nijak dobrý a věděl to. Jediná jeho zaklínadla, která měla šanci, že zaberou, byla typu "Ať jednou v budoucnosti pořádně promokneš" nebo "Ať ztratíš nějakou malou věc, přestože jsi ji nabyl teprve nedávno". Ale aby někdo zbledl... Mrakoplaš znovu sklopil oči... ano, a na kůži se mu objevily nažloutlé skvrny..., no, to opravdu nebyly obvyklé následky Mrakoplašových kleteb.

Šíla procházel mezi troskami a pozorně si je prohlížel. Zvedl několik zbraní, ale nakonec je odhodil stranou.

"Nechceš velblouda?" zeptal se. Zvíře stálo opodál a podezřívavě je pozorovalo. Zdálo se být nezraněno, přestože bylo před krátkou chvílí příčinou mnoha zranění mezi lidmi.

"To bych raději strčil nohu do kráječe na maso," odmítl Mrakoplaš.

"Fakt? Dobrý, tak ho přivaž k vozu. V Diaroomblejingu za něj dostaneme na trhu pěknou sumu. Prohlédl si doma vyrobený opakovací samostříl, nespokojeně zabručel a odhodil ho stranou. Pak se podíval na další vůz a tvář se mu rozjasnila.

"Ale! Tak teď se je konečně na co dívat! Máme fakticky šťastnej den, kámo!"

"Hm. To je pytel sena, že jo."

"Pomoh bys mi to laskavě přeložit na můj vůz, he?" dožadoval se Šíla a začal otvírat zadní část pancéřového vozu.

"Co je tak zvláštního na seně?" zajímal se Mrakoplaš.

Vůz se otevřel. Byl plný sena.

"Tady to znamená život nebo smrt, kámo. Tady jsou lidi, který by kvůli balíku sena podřízli vlastní mámu. Chlap bez sena je tady chlap bez koně a chlap bez koně je mrtvola."

"Moment, rozumím tomu dobře? Takže já to všechno absolvoval kvůli nákladu sena?"

Šíla spiklenecky zahýbal obočím. "A kvůli dvěma pytlům ovsa, co mám schovaný za tajnou přepážkou." Poplácal Mrakoplaše po zádech. "A já si myslel, že seš nějakej zákeřnej vakovlk, záprtek, co by byl schopnej mně vrazit kudlu do zad, kterýho bych měl srazit z vozu! Se ukázalo, že seš stejnej šíla jako já!"

Jsou chvíle, kdy se nevyplácí hájit svou příčetnost, a Mrakoplaš došel k názoru, že by byl šílený, kdyby tvrdil, že není. A kromě toho, vždyť on hovořil s klokany a běžně nacházel pod kameny v poušti sýr a palačinky se špenátem. Byly chvíle, kdy se člověk musí podívat sporným faktům přímo do tváře.

"Sem prostě trochu na hlavu, jako každej druhej," řekl s výrazem, o němž doufal, že vyjadřuje odzbrojující skromnost.

"Skvělej chlap! Naložíme jejich zbraně a potraviny a vyrazíme!"

"A na co potřebujeme jejich zbraně?"

"Dostánem za ně slušný peníze."

"A co těla?"

"Houby, za ty nám nikdo nedá ani měďák."

Zatímco Šíla pobíjel svůj vůz získanými kusy plechu a kovů, Mrakoplaš znovu zašel ke žlutozelené mrtvole..., aha, a teď ještě černě skvrnité... a za pomoci delšího kusu dřeva jí stáhl z hlavy klobouk.

Z klobouku vyskočila malá osminohá chlupatá koule a zaťala kusadla do dřeva, ze kterého se začalo kouřit. Mrakoplaš položil dřevo velmi opatrně na zem, sebral svůj klobouk a dal se na útěk.

Rozšafín si povzdechl.

"Já jsem nezpochybňoval ničí autoritu, arcikancléři," snažil se vysvětlit, "já jen cítím, že když se nám taková obluda před očima promění v kuře, nebude předpokládanou reakcí to, že se kuře upeče a sní."

Arcikancléř si olízl prsty. "A co byste tedy udělal vy?"

"Já? No... prostudoval bych ho."

"To my jsme udělali taky. Průzkum post-mortem," ozval se děkan.

"A to velmi podrobně," dodal profesor Neurčitě mlhavých studií šťastně. Říhl si. "Omluvte mě, paní Vidláková. Dala byste si ještě kousek pr-" zachytil arcikancléřův pohled a spěšně dodal: „-ední části kuřete, hm?"

"A odhalili jsme, že už nikdy nebude ohrožovat žádné mágy, kteří sem náhodou zavítají na návštěvu," přikyvoval spokojeně Výsměšek.

"Já jen, že ten průzkum mohl jít dál než ke zjištění, že tady na ostrově rostou šalvějové a cibulové keře," odpověděl mu Rozšafín. "Viděli jste přece, jak rychle se to proměnilo, ne?"

"No a?" nechápal děkan.

"To nemohlo být přirozené."

"Vy jste přece ten, kdo tvrdí, že věci se přirozeným procesem mění na jiné věci, pane Ctibume."

"Ale ne takhle rychle!"

"A vy jste někdy viděl, jak se ta vaše... é... poluce odehrává?"

"Evoluce, arcikancléři. No to samozřejmě ne, nikdo nikdy -"

"No, tak to vidíte," prohlásil Výsměšek tónem, který uzavíral diskusi. "Takže tohle mohla být normální rychlost. Jak jsem řekl, dává to dokonalý smysl. Není přece problém proměnit se v kratičkém čase na ptáka, ne? Peří tady, zobák támhle... Člověk potká různé podivné a hloupé tvory, co?" Upřel pohled na Rozšafína. Ostatní mágové se pobaveně rozesmáli. "Naše obluda si prostě a jednoduše pomyslela: ‚Je jich příliš mnoho, udělám možná líp, když se proměním v něco, co budou mít rádi.'"

"Čemu přijdou na chuť," broukl děkan.

"To je velmi smysluplná strategie přežití," přikyvoval Výsměšek. "Do jisté míry."

Rozšafín Ctibum pozvedl oči k nebi. Ty věci, když si je v myšlenkách formoval, vždycky zněly velmi logicky a rozumně. Přečetl celou řadu starých knih, a když seděl a celou věčnost přemýšlel, vyvstala mu v hlavě nějaká menší teorie, která vypadala jako řada malých lesklých kostek. Jenže když ji pak vyslovil, narazila přímo na univerzitu, a jeden z nich, bylo jedno který, mu položil nějakou pitomou otázku, již v tom okamžiku nedokázal zodpovědět. Jak můžete v boji s takovými mozky docílit pokroku? Jestliže by se stalo, že by někde některý bůh řekl "Budiž světlo!", oni by byli první, kdo by začal reptat. Říkali by například: "Proč? Na co? Tma pro nás byla vždycky dobrá až až."

Staří lidé, to značí nepříjemnosti. Ctibum nebyl zvláštním uctívačem starých tradic, protože mu už bylo dost přes dvacet a měl středně důležité místo, což znamená, že se stával pro některé z nejmladších členů univerzity celkem zajímavým cílem. Nebo by jím byl, kdyby právě většina těch mladších neměla od věčného sezení u Hexu pocit, že mají místo očí vajíčka natvrdo.

Povýšení ho nezajímalo. Byl by šťastný, kdyby mu lidé několik minut naslouchali, místo aby říkali "dobrá práce, pane Ctibume, ale tohle už jsme jednou zkoušeli a nefungovalo to" nebo "tak na tohle nemáme ani podklady, ani fondy" nebo, což bylo ze všeho nejhorší, "dneska na to nemáme ani správné názvosloví - pamatujete si starého mága, co měl přezdívku Starý-mág-který umřel-asi-před-padesátilety-a-kterého-si-Rozšafín-ani-nemůže-pamatovat? Takto byl chlap, který si uměl vymyslet názvosloví!".

Jak Rozšafín Ctibum cítil, nad hlavou měl celou řadu mrtvých existencí, jenže je všechny žili živí mágové a odmítali se jich vzdát.

Nikdy se neunavovali tím, aby se něco učili, nikdy si nepamatovali víc než to, o kolik bylo to či ono kdysi lepší, hašteřili se mezi sebou jako malé děti a jediný z nich, který řekl něco rozumného, to řekl v orangutánštině.

Zuřivě přehrábl oheň.

Mágové postavili paní Vidlákové, jak se sluší a patří, hrubou chýši z ulámaných větví a velkých propletených palmových listů. Popřála jim dobré noci a zdrženlivě zatáhla přes vchod do přístřešku několik palmových listů.

"Je to velmi ctihodná dáma, tahle paní Vidláková," podotkl Výsměšek. "Myslím, že se taky uložím k spánku."

Ze dvou nebo tří míst kolem ohně se už ozývalo tiché pochrupování.

"Myslím, že by měl někdo držet hlídku," ozval se Rozšafín.

"To jste hodný," zabručel Výsměšek a uložil se na bok.

Rozšafín Ctibum zaskřípal zuby a obrátil se ke knihovníkovi, který se momentálně navrátil do světa dvojnožců a zabalený do deky seděl zachmuřeně u ohně.

"No ale dá se říci, že je to tady skoro jako doma, co, pane?"

Knihovník zavrtěl hlavou.

"Zajímalo by vás, co je ještě divného na tomhle místě?" zeptal se Rozšafín.

"Ook?"

"Naplavené dřevo. Nikdo mě neposlouchá, ale je to důležité. Už jsme museli na oheň natahat celé hromady paliva a všechno je to přírodní dřevo, všiml jste si? Žádné zbytky prken, staré bedny, roztrhané kožené sandály. Jenom... obyčejné dřevo."

"Ook?"

"To znamená, že musíme být daleko od obvyklých lodních cest... Ne... to nedělejte..."

Knihovník v zoufalé grimase nakrčil nos.

"Rychle! Soustřeďte se na to mít ruce a nohy. Živé, myslím!"

Knihovník s obtížemi přikývl a kýchl.

"Kóó?" ozval se, když se jeho tvar znovu ustálil.

"No nic," řekl Rozšafín posmutněle. "Alespoň se můžete hýbat. I když myslím, že jste na tučňáka trochu velký. Myslím, že to má na svědomí vaše tělo, které to považuje za strategii dobrou na přežití. Pokouší se najít stabilní podobu, která by vydržela."

"Kóó?"

"Zvláštní věc, že to nedokáže nic udělat s tou vaší ryšavou srstí..."

Knihovník se na něj chvilku díval, pak se kolébavým krokem odšoural o kousek dál po pláži a tam se, podobný hromádce rezavého peří, usadil ke spánku.

Ctibum se rozhlédl kolem ohně. Jak to vypadalo, tak hlídkou byl on, už proto, že nikdo jiný neměl úmysl hlídat. No, to není žádné překvapení.

V potemnělých stromech cosi švitořilo. Moře nazelenale světélkovalo. Vycházely hvězdy.

Upřel pohled k hvězdnatému nebi. Konečně něco, na co se člověk může -

A najednou viděl, co je ještě špatně.

"Arcikancléři!"

A jak dlouho už jste bláznivý? Ne, to není dobrý začátek... hm...

Bylo opravdu těžké vymyslet způsob, jak začít rozhovor.

"Co jsem to.... ano, víte, tady jsem opravdu trpaslíka nečekal," řekl nakonec Mrakoplaš.

"Oh, naše rodina sem připlula z Nappenndreckfjordu, když jsem byl eště malej kluk," vysvětloval Šíla. "Původně jsme se měli plavit jenom kousek podél pobřeží, ale přihnala se bouře, a než bys řekl Io, už z nás byli trosečníci a stáli jsme po kolena v papouščích. Nejlepší, co se nám mohlo stát. Tam doma bych teď stál v nějakým promrzlým dole a kopal ze stěn kusy kamení, ale tady trpaslíci chodí s hlavou hrdě vztyčenou a mohou se pyšně rozhlížet ze své výše."

"Opravdu," řekl nezávazně Mrakoplaš a snažil se tvářit co nejlhostejněji.

"Ale nesmí se zase hrabat moc vysoko!"

"To jistě ne."

"Tak jsme se usadili, a můj táta má teď řetěz pekáren v Gumagongu."

"Trpasličí chleba?" zeptal se Mrakoplaš.

"No samo! To je to, co nás udrželo naživu, než jsme urazili ty tisíce kilometrů po hladině oceánu, který se hemžil žraloky," rozzářil se Šíla. "Kdybysme neměli ten pytel trpasličího chleba, nikdyby bysme-"

"- nedokázali utlouct tolik žraloků k smrti?"

"Aha, je vidět, že umíte víc než jen chleba jíst!" rozzářil se Šíla.

"A ten Gumagong, je to velké město? Má to vlastní přístav?"

"Lidi to říkaj. Nikdy sem tam nebyl. Mně se mnohem víc líbí tady, venku."

Zem se chvěla. Stromy podél cesty se roztřásly, přestože bylo bezvětří.

"Zní to jako bouře," nadhodil Mrakoplaš.

"Kterou z nich myslíš?"

"No, vždyť víš," zamračil se Mrakoplaš. "Mraky, vítr, déšť."

"Ále, u vohnivý vovce, neříkej mi, že taky věříš na tydlecty povídačky? Můj děda vo tom dycky vyprávěl, když byl u desátýho piva. Je to prostě jenom stará pohádka. Voda, co padá z nebe? To si mě vočuchej, vodnes a zahrab na horší časy!"

"To jste tady nikdy nezažili?"

"Samozřejmě, že ne!"

"Tam, odkud jsem já, se to děje hodně často," vysvětloval Mrakoplaš.

"Jo? A jak se ta voda do nebe dostane, co? Voda je těžká!"

"No, ona... ona... Já si myslím, že ji tam vysaje slunce. Nebo tak něco."

"Jak?"

"Copak já vím? Prostě to tak je."

"A pak padá z oblohy?"

"No!"

"Zadarmo?"

"Copak jsi nikdy neviděl déšť?"

"Tak hele, každej ví, že voda je hluboko pod zemí. To je logický a dává to smysl. Je těžká, a tak se vsakuje dólu. Nikdy sem ji neviděl poletoval ve vzduchu."

"Tak jo, ale jak tedy myslíš, že se dostala do té země?"

Šíla se zatvářil udiveně. "Jak se dostaly na zem hory?"

"Cože? Ty tam přece jsou odedávna!"

"Aha, takže ty nepadají z nebe?"

"Samozřejmě, že ne, vždyť jsou mnohem těžší než vzduch!"

"A voda není? Mám pár barelů pod vozem a můžu ti říct, že by ses při jejich zvedání pěkně zapotil."

"Tady nejsou žádný řeky?"

"Samozřejmě, že máme řeky, kámo! Tady máme všechno!"

"No a jak si myslíš, že se dostala voda do nich?"

Teď vypadal Šíla skutečně poněkud zaskočen. "Na co bysme asi chtěli mít vodu v řekách? Co by tam jako dělala?"

"No, tekla by do moře -"

"To by bylo sakra plejtvání! To vy děláte s vodou tam, co ty seš vodtamáď?"

"To my neděláme. Prostě ji necháš téct... Děje se to samo od sebe... To prostě řeky dělají!"

Šíla vrhl na Mrakoplaše dlouhý tvrdý pohled. "No prosím," řekl, "a to říkaj Šíla mně!"

Mrakoplaš se vzdal. Na nebi nebyl jediný mráček. Ale země se přesto znovu zatřásla.

Arcikancléř Výsměšek se zadíval na oblohu ublíženým pohledem, který naznačoval, že to všechno považuje za naschvál nebes zaměřený jen na to, aby ho osobně rozčilil.

"Cože, ani jedna?" ujišťoval se.

"Technicky. Nenajdete tam jediné známé souhvězdí," řekl profesor Neurčitě mlhavých studií zoufale. "Napočítali jsme tři tisíce sto devadesát jedno souhvězdí, kterým bychom mohli říkat například Triangl, ale děkan tvrdí, že se některá z nich nepočítají, protože jsme do nich zahrnuli stejné hvězdy-"

"Není tam jediná hvězda, kterou bych poznal," stěžoval si starší pAsák.

Výsměšek zamával rukama nad hlavou. "Ale souhvězdí se přece neustále pomalu mění," napadlo ho. "Želva pluje vesmírem a -"

"Takhle rychle ne!" zavrtěl děkan zuřivě hlavou.

Z míry vyvedení mágové hleděli vstříc rychle se blížící noci.

Zeměplošská souhvězdí se skutečně pomalu měnila, jak se svět pohyboval vesmírným nekonečnem. To ovšem znamenalo, že astrologie patřila spíše k čelným výzkumům než, jako na jiných planetách, k chytré cestě, jak se vyhnout pořádné práci. Bylo až neuvěřitelné, jak se lidské konání a osudy mohou spolehlivě a neustále řídit podle pohybu obrovských koulí plazmy, vzdálených miliony kilometrů, z nichž na většině z nich o nějakém lidstvu ani neslyšeli.

"Ztroskotali jsme na neznámém cizím světě!" sténal starší pAsák.

"Hm... nemyslím," zavrtěl hlavou Ctibum.

"No jistě, vy zase máte nějaký lepší nápad, co?"

"Víte... Vidíte tu hustou skupinu hvězd támhle?" Mágové upřeli pohledy k silnému světlému pásu pomrkávajícímu nevysoko nad obzorem.

"Moc pěkné," přikývl nevrle Výsměšek. "No a?"

"Myslím, že to je to, čemu my říkáme Malá nudná skupina drobných hvězd. Má zhruba ten správný tvar," rozpovídal se Ctibum. "A vím dobře, co byste chtěl říci, pane, chtěl byste říct: ‚Ale vždyť je to jen flek na obloze, a ne kruh fleků, na který jsme zvyklí.' Jenomže pane, víte, takhle mohly vypadat, když k nim byla velká A'Tuin mnohem blíž, tak třeba před tisíci lety. Jinak řečeno, pane," Rozšafín se zhluboka nadechl, "myslím, že jsme cestovali zpět v čase. O tisíc let."

A to byla další stránka zvláštního přístupu většiny mágů k určitým věcem života. Zatímco byli schopni hádat se půl hodiny o to, zda dnes může být úterý, brali některé nesmírné a nepochopitelné věci stejně klidně, jako kdyby šlo o chůzi v jejich špičatých střevících. Starší pAsák se dokonce zatvářil, jako když se mu ulevilo.

"Aha, tak tím to je?" řekl.

"Jednou se to stát muselo," pokýval hlavu děkan. "Konec konců, nikde není napsáno, že ty díry spojují tentýž čas, ne?"

"No jo, to znamená, že dostat se zpět bude tak trochu ošemetná věc," poškrabal se Výsměšek na nose.

"Ehm..." začal zase Rozšafín Ctibum opatrně, "Možná že to bude přece jen ještě o něco složitější, arcikancléři."

"Vy jako myslíte složitější než najít cestu zpět v čase a prostoru?"

"Já tím myslím, arcikancléři, že možná není žádné tam, kam bychom se mohli vrátit," odpověděl mu Ctibum. Pak zavřel oči. Bude to velmi obtížné a on to dobře věděl.

"Ale samozřejmě, že je kam se vrátit," ušklíbl se Výsměšek. "Byli jsme tam přece ještě dnes rán... Včera. Tedy, včera tisíc let v budoucnu, samozřejmě."

"Jenže když nebudeme opatrní, mohli bychom změnit budoucnost, rozumíte," vysvětloval Ctibum. "Už pouhá naše přítomnost v minulosti by mohla změnit budoucnost. Možná že už jsme budoucnost změnili. Je to hrozně důležité, proto vám to říkám."

"Na tom něco je, Výsměšku," přidal se děkan. "Mimochodem, zbyl nějaký rum?"

"Podívejte, tady se žádná historie neodehrává," zamračil se Výsměšek. "Je to jen tak trochu zvláštní, malý ostrůvek."

"Obávám se, že malé události kdekoliv na světě mohou mít za následek nesmírné následky, pane," odporoval mu Ctibum.

"No, tak tedy o nějaké následky v žádném případě nestojíme. Co tedy navrhujete?"

Zatím to šlo dobře. Zdálo se, že ostatní téměř chápou význam a dosah jeho myšlenek. Možná že právě proto se Rozšafín Ctibum začal chovat jako člověk, který když se zřítil do hloubky třiceti metrů a nic se mu nestalo, věří, že posledních pár decimetrů na zem už je pouhá formalita. "Abych použil klasické přirovnání, důležité je nezabít svého vlastního dědečka," řekl a pleskl rukou na kámen.

"Proč bych, u všech čertů, dělal něco takového?" podíval se na něj Výsměšek. "Já měl toho starýho papriku docela rád."

"No, jistě, já samozřejmě myslím náhodou," uklidňoval ho Rozšafín. "Ale v každém případě -"

"Tak takhle, ano? No, jak jistě víte, já náhodou zabíjím lidi každý den," přerušil ho rozzlobeným hlasem Výsměšek. "A kromě toho jsem si nevšiml, že by se tady někde potulovali naši předci -"

"To bylo jen pro ilustraci, pane. Já se tady snažím hovořit o příčině a následcích a celá věc spočívá v tom, že -"

"Celá věc, pane Ctibume, spočívá v tom, že jak se zdá, posedla vás myšlenka, že kdokoliv se vrátí v čase, nabude dědovražedné sklony. Takže vám řeknu, že kdybych já potkal svého dědečka, pozval bych ho na panáka a tam

bych mu řekl, aby nikdy v životě neuvěřil nikomu, kdo by mu tvrdil, že když uvidíš hada a zakřičíš na něj silným hlasem, lekne se, uteče a neuštkne ho, což je informace, za kterou by mi jistě později v životě poděkoval."

"Proč?" zajímal se Rozšafín.

"Protože potom by ještě nějaký život měl," usekl Výsměšek.

"Ne, pane, to ne! To by bylo horší než ho rovnou zastřelit!"

"Ano?"

"Jistě, pane!"

"Myslím, že ve vašich logických vývodech musel být jeden nebo dva kroky, které jsem zřejmě minul, pane Ctibume," prohlásil arcikancléř chladně. "Pro jistotu se zeptám: Vy náhodou nemáte v úmyslu zastřelit vlastního dědečka, kdybyste ho náhodou potkal, že?"

"Samozřejmě, že ne," odsekl mu popuzeně Ctibum. "Já ani nevím, jak vypadal. Zemřel dřív, než jsem se narodil!"

"A-háá!"

"Ale já jsem nechtěl -"

"Podívejte, jsme mnohem dál v minulosti," vmísil se do jejich hádky děkan. "Tisíc let, říká on. To není naživu ničí dědeček."

"Tak to se z toho pan Ctibum senior naštěstí dostal," ušklíbl se Výsměšek.

"Ne, pane! Prosím! To, co jsem se vám pokoušel říci, pane, je, že cokoliv v minulosti uděláte, může ovlivnit budoucnost. Nejmenší události mohou mít nedozírné následky. Mohl byste.., třeba.... šlápnout na mravence a to by mohlo způsobit, že se v budoucnosti někdo nenarodí!"

"Ale ale?" naklonil Výsměšek hlavu ke straně.

"Jistě, pane!"

Výsměšek se poněkud rozveselil. "To není špatný vtip. Věděl bych o jednom dvou lidech, bez nichž by se historie klidně obešla. A nevíte náhodou, jak bychom našli ty správné mravence?"

"Ne, pane!" Rozšafín Ctibum se namáhavě snažil najít v mozku svého arcikancléře nějakou puklinu, do níž by zasunul krumpáč pochopení. Na několik marných vteřin se mu zdálo, že ji našel. "Protože... ten mravenec, na kterého byste šlápl, by mohl být ten váš, pane!"

"To myslíte..., že bych jako šlápl na mravence a ovlivnil budoucnost tak, že bych se nenarodil?"

"Ano! Ano! To je přesně ono, pane! Přesně tak!"

"A jak to?" Výsměšek měl nechápavý výraz. "Já přece nepocházím z mravenců."

"Protože..." Rozšafín cítil, jak se kolem něj zavírá moře vzájemného nepochopení, ale odmítal se utopit. "Takže... totiž... předpokládejme, že by.... ten mravenec štípl něčího koně, ten člověk by spadl, nesl by nějakou moc důležitou zprávu, a protože by s ní nebyl včas na místě, došlo by ke strašlivé bitvě a jeden z vašich předků by v té bitvě zahynul - ne, promiňte, pane, nezahynul a -"

"Jak by se ten mravenec dostal přes moře?" zajímal se Výsměšek.

"Třeba na kusu naplaveného dřeva," doplnil pohotově děkan. "Nevěřili byste, co všechno se na takových dřevěných zbytcích dostane i na ty nejmenší ostrovy. Hmyz, ještěrky, dokonce i malí savci."

"A on by pak přelezl celou pláž a dorazil by na místo té bitvy?" zkoumal Výsměšek dál situaci.

"Svezl by se tam na ptačí noze," měl pohotově odpověď děkan. "Někde jsem to četl. I jikry se dostávají z nádrže do nádrže na ptačích nohou."

"No, tak to by musel být pěkně rozhodný mravenec," bručel Výsměšek a hladil si plnovous. "No ale musím připustit, že se staly ještě podivnější věci."

"A prakticky každodenně," přikývl starší pAsák.

Rozšafín se rozzářil. Takže se nakonec shodli díky jeho rozšířené metafoře.

"Teď už nerozumím jenom jediné věci," dodal Výsměšek. "Kdo by šlápl na toho mravence?"

"Prosím?"

"No, je to přece jasné, ne?" podíval se na něj arcikancléř. "Kdybych šlápl na toho mravence, pak nebudu existovat. Ale kdybych neexistoval, tak jsem ho nemohl zašlápnout, takže bych existoval. Chápete?" Strčil v dobromyslném gestu Ctibuma do břicha velkým prstem. "Ne že byste neměl mozek v hlavě, pane Ctibume, ale někdy mě napadá, zda dokážete spojit logické myšlení s věcmi praktického života. Věci se nestaly proto, aby se odestaly. To dá rozum. No, netvařte se tak zničeně," dodával, protože zaměnil - jistě nevinně - výraz Ctibumovy bezmocné zuřivosti za rozpačitý stud. "Kdybyste se někdy zapletl do podobných složitých věcí a zase nevěděl kudy kam, mé dveře jsou vždycky otevřené. Konec konců já jsem váš arcikancléř."

"Promiňte, takže můžeme šlapat na ty mravence, nebo ne?" zeptal se nejistě starší pAsák.

"Když chcete," nafoukl se velkoryse arcikancléř. "Protože, je to tak, že historie je závislá na tom, že šlapete po mravencích, na které už jste jednou šlápli. Každého mravenec, na kterého šlápnete, už jste rozšlápli, takže když to teď uděláte znovu, bude to poprvé, protože vy to teď děláte proto, že už jste to udělali tenkrát. A to je taky teď."

"Vážně?"

"No samozřejmě!"

"Takže bychom měli nosit větší boty?" zeptal se kvestor.

"Snažte se držet s námi krok, kvestore."

Výsměšek se protáhl a zažíval. "Dobrá, takže tohle bychom měli," zabručel spokojeně. "Tak teď se můžeme znovu uložit ke spánku, ne? Byl to skutečně dlouhý den."

Někdo byl vzhůru.

Když se mágové znovu uložili ke spaní, obklopilo je slaboučké světlo, podobné světélkování bahenních plynů.

Byl bohem všudypřítomným, i když jen v malé oblasti. Byl také vševědoucí, ale právě tak, aby věděl, že i když zná všechno, není to celé Všechno, jen tu část, která se týká ostrova.

Krucityrkn! Říkal si hned, že s tím cigaretovníkem budou potíže. Měl ho zastavit v okamžiku, kdy začal růst. Nenapadlo ho, že se mu to takhle vymkne z rukou.

Samozřejmě... to s tou ostnatou oblu... tím tvorem, to byla dost ostuda, ale nebyla to přece jeho vina, no ne? Každý tvor musí jíst. Některé věci, které se začaly na ostrově objevovat, překvapily dokonce i jeho samotného. A některé z těch věcí nezůstaly ve stálém tvaru ani celých pět minut.

Ale přesto si povolil malý pyšný úsměv. Trvalo jen dvě hodiny od chvíle, kdy ten, co mu říkají děkan, zatoužil po kouření, do okamžiku, kdy se vyvinul keř, vyrostl a vydal svou první nikotinem nabitou úrodu. To byla evoluce v akci.

Potíž byla v tom, že teď začali strkat nosy, kam neměli, a napadaly je různé nevhodné otázky.

Bůh, mezi ostatními bohy téměř opuštěný, si myslel, že otázky jsou dobrá věc. Byl vlastně stvořen pro lidi, kteří zpochybňovali neověřené, zavrhovali nesmyslné pověry, lámali okovy starých předsudků, krátce, namáhali a procvičovali mozek, který jim jejich bůh dal. Tedy, on jim ho přece nedal žádný bůh, samozřejmě, to se jen tak říká, takže jediné, co museli dělat, bylo procvičovat ten mozek, který se jim v hlavách vyvinul v průběhu tisíciletí v důsledku vnitřních stimulů, vnějších podnětů a nezbytnosti ovládat ty horní končetiny s protistojným palcem, což byl další nápad, na který byl velmi pyšný. Tedy byl by na něj pyšný, samozřejmě, kdyby existoval.

Uvažoval skoro s pocitem viny o tom, jestli nemá vyrobit ještě několik Hromových ještěrů, v naději, že by sežrali všechny vetřelce dřív, než budou neúnosně zvědaví, ale pak tu myšlenku zavrhl jako nehodnou moderního, do budoucna myslícího božstva.

V téhle části jeskyně byly dlouhé police plné semen. Vybral si jedno z rodiny dýní a chopil se nářadí. To bylo skutečně jedinečné. Byl si naprosto jistý, že nikdo na světě nemá tak malý šroubovák.

V odpověď na první ranní paprsky se z pralesní půdy, pokryté zbytky suchého listí a tlejících rostlinných zbytků, zvedl klíček, rozložil se ve dva lístky a začal růst.

Dole, v bohatém kompostu rozkládajícího se listí se kroutily bílé oddenky podobné červům. Tohle nebyl čas na polovičatosti. Někde daleko dole našel pátrající zásobní kořínek vodu.

Po několika minutách začaly křoviny kolem obrovské, hýbající se rostliny rychle uvadat.

Olověná koule se pomalu vlekla kupředu, k moři. Oddenky se táhly hned za postupujícím hlavním stonkem a ovíjely se kolem vhodných větví. Jako oporu používaly i velké stromy, křoví byla rvána ze země i s kořeny a odhazována stranou a další zásobní kořen se zmocnil nově opuštěné jámy v zemi.

Bůh neměl mnoho času na to, aby byl příliš sofistikovaný.

Pokyny, které rostlina dostala, byly sestaveny z kousků a úlomků ležících kolem, z věcí, o kterých věděl, že budou fungovat.

Konečně první z výhonků překonal pláž a ponořil se do vody. Kořeny se zabořily do písku, listy se rozevřely a natočily ke slunci a na rostlině začal růst jeden osamocený samičí květ. Řada samčích, mnohem menších květů, se už otevřela předtím.

Tenhle kousek bůh neprogramoval. Jediný problém s evolucí spočívá v tom, pomyslel si, že neposlouchá příkazy. Někdy hmota myslela sama za sebe.

Tenoučký ovíjivý výhonek se na okamžik pevně stáhl, pak vyrazil vzhůru a polapil kolem letící můru. Výhonek se prohnul a ponořil vyděšený hmyz až do poloviny do pylu jednoho samčího květu, pak se s rychlostí biče přesunul a prudce vsunul můru mezi okvětní lístky květu samičího.

O několik vteřin později květ upadl a na jeho místě se začala vzdouvat zelená koule. Na obzoru se objevil první náznak svítání. Argo nauticae uniquo byla připravena vydat svůj první a jediný plod.

Byl tam obrovský větrný mlýn, jehož lopatky skřípěly na vrcholku kovové věže. Nápis na tabuli připevněné na věži říkal: Diaroomblejing: Zkontrolujte si zbraně.

"Jo, já mám ty svý v pořádku, žádný starosti," ušklíbl se Šíla a pobídl koně kupředu.

Přejeli dřevěný most, i když Mrakoplaš nevěděl, proč se tady jeho stavbou vůbec někdo unavoval. Připadalo mu to jako spousta zbytečné námahy vynaložené na přechod pásu suchého písku.

"Písek?" prohlásil Šíla popuzeně. "To je přece řeka Širolong, abys věděl!"

A skutečně, v té chvíli kolem projela malá loďka. Táhl ji velbloud a na svých čtyřech kolech dosahovala celkem slušné rychlosti.

"Loďka," pronesl poněkud nejistě Mrakoplaš.

"Tos v životě neviděl loď?"

"Rozhodně žádnou, na které by se muselo šlapat," zabručel Mrakoplaš, když je minula lehká kánoe.

"Kdyby byl dobrý vítr, vytáhli by plachtu."

"Ale... možná, že se ti ta otázka bude zdát divná, ale... proč mají tvar lodí?"

"No, protože takový tvar lodě mívají."

"Jo, no jasně. Já si hned myslel, že v tom bude něco takového. A jak se sem dostali velbloudi?"

"Prý na naplaveným dříví, říkaj lidi. Moře vyplaví dole na pobřeží spoustu různejch věcí."

Před očima se jim rozprostřel Diaroomblejing. Bylo dobře, že na mlýn někdo připevnil onu ceduli, jinak byste mohli městečkem projet a ani si ho nevšimnout. Architektura byla to, co je známé pod pojmem "místně lidová", což je spojení, které se v jiných oblastech používá místo výrazu "několik trosek", a to odpovídalo skutečnosti. Ale na druhé straně, pomyslel si Mrakoplaš, je tady horko jako v pekle a nikdy neprší - takže dům potřebujete jediné na to, abyste nějakým způsobem vyznačili hranice mezi "venku" a "uvnitř".

"Říkals, že je to velké město," nadhodil.

"Taky, že jo. Má celou ulici. A hospodu."

"Aha, tak to je ulice, co? A ta hromada klád, to je hospoda?"

"Bude se ti tam líbit. Šéfuje jí Krokodýl."

"A proč mu říkají Krokodýl?"

Noční spánek na písku pod širým nebem mágskému profesorstvu příliš neprospěl. A arcikancléř tomu také nijak zvlášť nenapomohl. Byl bohužel právě tak ranní ptáče, jako - což bylo nefér - pozdní sova. Někdy přecházel z jednoho stadia do druhého a ani si mezitím nelehl.

"Tak vstávat, lidičky! Kdo si se mnou střihne jedno rychlé kolečko kolem ostrova, abychom se lépe probrali? Vítěz dostane nějakou malou cenu!"

"On, bohové," zasténal děkan a převalil se na druhý bok. "On dělá kliky!"

"Nerad bych, aby si někdo z vás myslel, že zastávám návrat ke špatným starým časům," prohlásil profesor Neurčitě mlhavých studií a pokoušel se vyklepat si z ucha písek, "ale kdysi jsme mágy, jako je on, zabíjeli."

"To je pravda, ale my jsme taky zabíjeli mágy, jako jsme my, profesore," upozornil ho děkan.

"Vzpomínáte, co jsme v té době říkali?" nahodil starší pAsák. ",Nikdy nevěř mágovi nad pětašedesát!' Co se to s námi stalo?"

"Jsme sami přes pětašedesát, starší pAsáku."

"Aha, ano. A nakonec se ukázalo, že se nám dá přece jen věřit."

"Ještě dobře, že jsme to zjistili včas, co?"

"Vidím kraba, co leze na tuhleten strom," řekl najednou lektor Zaniklých run, který ležel na zádech a díval se vzhůru. "Doopravdického kraba."

"Ano," přikývl starší pAsák. "Říká se jim stromoví krabové."

"A proč?"

"Když jsem byl malý hoch, měl jsem takovou knížku," začal profesor Neurčitě mlhavých studií. "Byla o chlápkovi, jehož loď ztroskotala a moře ho vyplavilo na ostrůvek, jako je tenhle, a on si myslel, že je tam úplně sám, až jednoho dne objevil stopu v písku. Vypadala jako otisk z dřevořezu," dodal.

"Jediný otisk?" zeptal se děkan, posadil se a rukama si sevřel hlavu.

"No... ano, a když ji uviděl, poznal, že na ostrově -"

"- je kromě něj ještě šílený jednonohý mistr ve skoku dalekém?" vskočil mu do řeči děkan. Cítil se velmi nedůtklivý.

"No, je jasné, že později našel ještě další otisky..."

"Taky bych si přál být na opuštěném ostrově sám," sdělil společnosti zachmuřeně starší pAsák, který pozoroval, jak Výsměšek poklusává na místě.

"Mám to jenom já takový dojem," začal opatrně děkan, "nebo jsme skutečně na nějakém opuštěném ostrově, tisíce kilometrů od domova?"

"To jsme."

"Já si to myslel. Je něco ke snídani?"

"Ctibum našel nějaká vejce vařená na hniličku."

"Je to skutečně velmi užitečný mladý muž," zasténal děkan. "Kde je našel?"

"Na stromě."

Děkanovi se konečně vrátily útržkovité vzpomínky na uplynulou noc.

Pozvedl obočí. "Nahniličkovník?"

"Ano," přikývl starší pAsák. "Krásně vláčné žloutky. Jsou skvělé s chlebovníkovými vojáčky."

"Tak teď mi ještě řekněte, že našel strom lžičkovník..."

"To samozřejmě ne."

"Výborně."

"Není to strom, ale keř." Starší pAsák pozvedl pěknou malou dřevěnou lžičku. V několika místech na ní ještě byly vidět zelené lístky.

"Keř, který plodí lžičky..."

"Mladý Ctibum tvrdí, že to dává dokonalý smysl, děkane. Že jsme je sbírali proto, že jsou užitečné, a jak sám víte, lžičky se neustále ztrácejí, takže jich nikdy není dost. Pak se dal do pláče."

"No, něco na tom je, tak nebo tak. Tohle místo mi tak trochu připadá jako ta pohádková země, kde létají holubi sami do toho... úst."

"Jsem pro to, abychom odsud zmizeli co nejdříve," ozval se rezolutně profesor Neurčitě mlhavých studií. "Měli bychom se dneska zabývat skutečně vážně tou lodní myšlenkou. Nestojím o to setkat se s dalším z těch odporných ještěrů."

"Jediný druh ode všeho, vzpomínáte?"

"No, tak potom se jistě objeví ještě nějaký horší."

"Postavit nějakou loď nemůže být nijak zvlášť těžké," vmísil se do hovoru profesor Neurčitě mlhavých studií. "Dokážou to i zcela primitivní národy."

"Tak dost," rozkřikl se děkan. "Prohledali jsme každou píď tohohle ostrova, abychom našli slušnou knihovnu. Řekněme si rovnou, že tady žádná není! Je to směšné! Jak se pak od nás může čekat, že budeme něco dělat?"

"A co... co kdybychom... to jen tak zkusili?" nadhodil opatrně starší pAsák. "Víte, zjistili, co plave a tak..."

"No, jestli chcete být ještě ke všemu neomalený..."

Profesor Neurčitě mlhavých studií se podíval děkanovi do tváře a došel k závěru, že je čas poněkud vylehčit situaci.

"Podívejte, já jsem si jen tak přemýšlel," prohlásil, "udělal jsem si takové malé duševní cvičení... Kdybyste ztroskotal na opuštěném ostrově, jakou hudbu byste tam chtěl poslouchat, hm?"

Děkanova tvář se ještě více zamračila. "Myslím, profesore, že by mně to bylo úplně jedno, ale ze všeho nejraději bych ji poslouchal v ankh-morporské Opeře."

"Cože? Aha. Hmm... Ano. To je velmi... přímé uvažování, děkane."

Mrakoplašovi zakotvil na tváři úsměv podobný skleněné masce. "Takže... vy jste ten... Krokodýl."

"Vám to děvá něvaký ftavofti?"

"Ne! To ne! Ale neříkají vám ještě nějak jinak?"

"Nó... dali mi eftě jednu pvevdífku..."

"Ano?"

"Jo. Kvokodýv Kvokodýv. Ave tady mi věfina vidí viká Dongo."

"A... tady to? Jak říkáte tomuhle?"

"My tomu vikáme pívo," odpověděl mu krokodýl. "A jak tomu vikáte vy?"

Barman na sobě měl umaštěnou košili a krátké kalhoty, a dokud Mrakoplaš neviděl tyhle šortky, šité na někoho s velmi krátkýma nohama a velmi dlouhým ocasem, neuvědomoval si, jak komplikované zaměstnání musí krejčovina být.

Mrakoplaš pozvedl pivní sklenici k oknu. Bylo skrz ni vidět světlo. Čiré pivo, Ankh-morporské pivo bylo mnohem hustší, byla to vlastně šťáva udělaná z chmele. Mělo svou hutnost. Mělo chuť, i když člověk často nestál o to zjistit po čem. Bylo plné v těle. Mělo u dna svůj kal. Poslední centimetr jste ho mohli ze sklenice vyjídat lžičkou.

Tahle tekutina byla řídká a jiskřivá a vypadala, jako když už ji někdo jednou pil. Přesto nechutnala špatně. Netlačila vás v žaludku jako to pivo doma. Tohle pivo bylo dost slabé, ale urážet cizí pivo se většinou nevyplácí.

"Moc dobré," prohlásil.

"Odkuď váf čevti pfinefvi?"

"Ále... připlul jsem na kusu vyplaveného dříví."

"A měv jfte tam doft mífta, mevi vfema těma vevbvoudama?"

"Nó... šlo to."

"Tak to fte měv kviku."

Mrakoplaš potřeboval mapu. Ne zeměpisnou mapu, i když i taková by se jistě hodila, ale spíš takovou, která by mu ukázala, jak si stojí ve vlastní hlavě. Obvykle nevidíte krokodýly obsluhovat bar, ale zdálo se, že všichni ostatní v téhle místnosti, podobné jeskyni, to berou jako normální věc. Jen tak pro vysvětlenou, mezi návštěvníky hospody byly mimo jiné i tři ovce v overalech a dva klokani, kteří házeli šipky.

Nebyly to tak docela ovce. Vypadaly spíš jako... no, lidské ovce. Odstávající uši, bílé kudrny, skutečné ovčí vzhled, ale stály vzpřímeně a měly ruce. A Mrakoplaš si přitom byl naprosto jistý, že neexistuje způsob, jak by se mohl člověk zkřížit s ovcí. Jestliže nějaký byl, byli by na něj lidé touhle dobou už jistě dávno přišli, zvláště v odlehlých a izolovaných horských oblastech.

A s klokany to bylo něco podobného. Měli špičaté uši a neoddiskutovatelné čenichy, ale teď se opírali o barpult a popíjeli to zvláštní, řídké pivo. Jeden z nich měl na sobě špinavou vestu s heslem "Wagga Hay - it's the Rye Grass!", které nebylo pod nánosem špíny téměř vidět.

Krátce řečeno, Mrakoplaš měl dojem, že to jednoduše vůbec nejsou zvířata. Znovu se napil piva.

Tenhle předmět hovoru nemohl předhodit Krokodýlu Dongovi. Byla v tom jistá filozofická pochybenost, přitahovat krokodýlovu pozornost ke skutečnosti, že má v baru párek klokanů.

"Fi dáf eftě jedno pívo?" zeptal se Dongo.

"Jo, dám si," přikývl Mrakoplaš.

Podíval se na značku na pípě. Byl to obrázek rozesmátého klokana. Nápis pravil: Roo-Beer.

Zvedl pohled k potrhanému plakátu na stěně. I ten inzeroval Roo-Beer. Byl na něm tentýž klokan, který držel tuplák řečeného piva a na tváři měl tentýž úsměv.

Připadal mu z jakéhosi důvodu neobyčejně povědomý.

"Jasemsi... všimnl..." Zkusil to znovu. "Všimnul jsem si," řekl, "že někteří lidi tay vtombarumajinýtvary nežlinýlidi."

"Jo, Dutobejv Joe, támhve, v pofvední době doft pvibval," přikývl Dongo a leštil klidně sklenici.

Mrakoplaš sklopil oči a podíval se na své nohy. "Šípach soudo nohy, he?"

"Jfte v povádku, féfe?"

"Asimě muzelo něsokous... kousnout," odpověděl Mrakoplaš. Pocítil najednou velmi neodolatelné nutkání.

"Je to vokovo a vvádu," řekl Dongo, jako kdyby mu četl myšlenky.

"Voko bere ty vádo," zabroukal si Mrakoplaš a potácivě vykročil kupředu. "Hahaha -"

Narazil do kovového sloupu, který ho sevřel pod krkem, zvedl a podržel na délku ruky před sebou. Mrakoplaš se díval podél ruky do velké, zlobně stažené tváře, která říkala, že dlouhá řada vypitých piv hledá, s kým by se poprala, a zbytek těla ji šťastně doprovází.

Mrakoplaš si omámeně uvědomoval, že v jeho případě se chce dlouhá řada piv dát na útěk. A ve chvílích, jako je tahle, z lidí vždycky mluví pivo.

"Sem vás poslouchal. Vodkáďvá vy vlastně račte bejt, vašnosto?" zadunělo obrovské pivo.

"Z Ankh-Morporku..." Proč v takové chvíli lhát, že?

V baru se rozhostilo ticho.

"Takže si sem přitáh bůhví vodkáď, ty inteligente, a hnedka se do nás začneš trefovat, děláš vtípky na to, jak pořád pijeme pívo, a můžeš puknout smíchy, páč podle tebe srandovně mluvíme, co?!"

Část Mrakoplašova piva řekla: "Klídek."

Jeho protějšek si ho přitáhl k sobě tak, že se jejich tváře téměř dotýkaly. Mrakoplaš v životě neviděl tak velký nos.

"A to určitě nevíš, že my náhodou vyrábíme některý fakticky skvostný vína, naše chardonnay, že stojí sakra za pozornost a má skvělou konkurenční cenu, a to nemluvim o bohatým a buketnim, troufnu si dokonce říct kabinetnim semillonskym z údolí Rezavejch dun, který je pro každýho znalce chuťově občerstvujícim objevem, ty srágoro!"

"Výborně, to je skvělý, hele, tak já bych si teda dal pintu chardonnay, jo?"

"Vidím, že ses pochcal strachy, co?"

"Ještě ne, ale nutně bych si potřeboval -"

"Co kdybys položil mýho kámoše na zem?" ozval se najednou jakýsi hlas.

Ve dveřích stál Šíla. Ozvalo se rychlé šourání kroků, jak se návštěvníci baru stahovali ke stěnám.

"Jo tak ty koukáš, kde bys ses popral, ty záprdku?" Obrovský tvor obrátil obličej k trpaslíkovi, upustil Mrakoplaše na zem a pěsti se mu pomalu otvíraly a zavíraly.

"Já žádné rvačky nevyhledávám. Mně stačí vejít do hospody a ony už tam na mě čekají," řekl Šíla a vytáhl nůž. "Tak se tě ptám podruhý, jestli ho necháš na pokoji, balvane?"

"Tomuhle ty říkáš nůž?" Obr vytáhl z pochvy od pasu čepel, které by se dalo říkat meč, kdyby ji svírala ruka normální velikosti. "Tomuhle říkám nůž já!"

Šíla se na zbraň podíval. Pak sáhl rukou za záda, a když se ruka znovu objevila, svíral v ní jistý předmět.

"Vážně? Tak se uklidni. Tomuhle," prohlásil, "já říkám samostříl."

"Tohle je poleno," řekl Výsměšek, který právě podrobně kontroloval výsledky činnosti Výboru pro výstavbu lodi.

"No, je to o něco víc než poleno -" začal děkan.

"Aha, takže vy jste udělali stěžeň a pokusili jste se k němu připevnit kvestorův koupací plášť, to jsem si všiml. Je to prostě poleno, děkane. Na jednom konci to má kořeny a na druhém zbytek ulomené větve. Dokonce jste se to nepokusili ani vydlabat. Je to prostě stromový kmen."

"Zabralo nám to celé hodiny," řekl starší pAsák.

"A skutečně to pluje," zdůraznil děkan.

"Myslím, že správnější výraz by byl převaluje na vodě," ušklíbl se Výsměšek. "A vejdeme se na to určitě všichni, co?"

"Tohle je jednomužná verze," odpověděl mu děkan. "Mysleli jsme, že to vyzkoušíme a pak jich spojíme více dohromady..."

"Jako vor, myslíte?"

"No, tak nějak," přikývl děkan s viditelnou nechutí. Byl by dal tomuto předmětu raději nějaké dynamičtější jméno. "Je vidět, že tyhle věci potřebují jistý čas."

Arcikancléř přikývl. Jistým zvláštním způsobem to na něj velmi zapůsobilo. Mágům se podařilo během jediného dne zrekapitulovat a použít technologický postup, který lidstvo pravděpodobně objevovalo několik set let. Půjde-li to tímhle tempem, mohli by být v úterý u malých člunů potažených kůží.

"Kdo z vás to bude zkoušet?" zajímal se.

"Mysleli jsme si, že by v tomto okamžiku vývojového programu mohl přispět se svou troškou do mlýna kvestor."

"Přihlásil se dobrovolně, co?"

"Jsme si jisti, že se přihlásí."

Kvestor byl v té chvíli o kus dál a bezcílně, ale šťastně se potuloval hmyzem hučící džunglí. Kvestor, jak by on sám první přiznal, nepatřil k mentálně nejstabilnějším lidem. On sám by jistě první připustil, že mu maličko šplouchá na maják.

Ale faktem bylo, že byl nepříčetný jen zvenčí. Magie ho nikdy moc nezajímala, už ani jako chlapce ne, ale byl velmi dobrý počtář, a dokonce i místo jako Neviditelná univerzita potřebuje někoho, kdo umí spolehlivě sčítat. A skutečně unikl mnoha jinak vzrušujícím letům tím, že se zamkl v některé z místností a cílevědomě sčítal, zatímco venku se často vážně dělilo a odčítalo.

Bylo to v oněch dnech, kdy se stále ještě dávala přednost magickým atentátům a vraždám, které se ostatně považovaly za legální cestu k vyšším úřadům, ale on byl v naprostém bezpečí, protože kvestorem se nechtěl stát nikdo.

Když byl zvolen arcikancléřem Vzoromil Výsměšek, ukončil celé to vražedné šílenství díky tomu, že ho nikdo nedokázal zabít, a navíc byl svým vlastním způsobem modernista. Starší mágové s ním vycházeli, protože měl sklony v

opačném případě na ně křičet, a také proto, že po jistých velmi krušných časech z univerzitní historie bylo velkou úlevou radovat se ze své večeře, aniž byste museli čekat, než si z toho či onoho jídla ukousne někdo jiný, a nemuseli každý večer před spaním kontrolovat, zda se neměníte v něco ošklivého.

Pro kvestora to však bylo peklo. Každá maličkost na Vzoromilu Výsměškovi mu brnkala na nervy. Kdyby byli lidé potravou, byl by kvestor ztraceným vejcem lehce povařeným v octě, zato Výsměšek by se dal přirovnat k tučné skopové sekané s česnekovou omáčkou. Mluvil tak hlasitě, jak ostatní lidé křičeli. Nekráčel, ale dusal. Potuloval se po všech budovách, zanechával za sebou nepořádek, ztrácel důležité dokumenty a popíral, že je kdy viděl, a když se nudil, střílel ze svého samostřílu do stěny, často nad kvestorovou hlavou. Byl agresivně veselý. Protože sám nevěděl, co je to nemoc, měl sklony věřit, že choroby jiných lidí jsou zaviněny nesprávným myšlením. Neměl absolutně žádný smysl pro humor. A s oblibou vyprávěl vtipy.

Je zvláštní, že to na kvestora tolik působilo, protože ani on neměl smysl pro humor. Byl na to pyšný. Nepatřil k lidem, kteří by se smáli. Dobře však věděl, díky znalosti jistých mechanických postupů, jak ten či onen vtip dopadne. Výsměšek vyprávěl vtipy, jako když ropucha dělá účetnictví. Taky mu to nikdy nevyšlo.

Proto kvestor zjistil, že je pro něj mnohem lepší, když bude žít ve své vlastní hlavě, kde nemusel ničemu naslouchat a kde pluly bílé obláčky a pestřily se květy. Přesto se mu do hlavy muselo přefiltrovat něco z vnějšího světa, protože tu a tam několikrát poskočil na mravenci pro případ, že se to od něj čeká. Část jeho já však tajně doufala, že některý z mravenců bude jakýmsi nepředstavitelným vzdáleným způsobem příbuzný se Vzoromilem Výsměškem.

A právě když byl takto zabrán do pokusů o změnu budoucnosti, všiml si na zemi něčeho, co vypadalo jako tlustá zelená hadice.

"Hmm?"

Bylo to mírně průsvitné a zdálo se, že uvnitř něco rytmicky pulsuje. Když k tomu přiložil ucho, slyšel něco jako gloglo.

Přestože byl mírné dezorientován, měl kvestor známý instinkt všech mágů, a to neúmyslně vejít na ta nejnebezpečnější místa, a proto se bez zaváhání vydal podél pulsujícího stonku.

Mrakoplaš se probudil, protože spát, když vás někdo kope do žeber, je velmi nepohodlné.

"Cozto?"

"Chceš, abych na tebe chlejstnul putýnku vody, kámo?"

Mrakoplaš poznal ten zvláštní tón. Oči se mu pomalu rozlepily. "Ó, ty ne! Ty jsi jen výplod mé představivosti!"

"Mám tě teda znovu nakopat do žeber?" zeptal se Poškvarek.

Mrakoplaš se pracně postavil. Bylo ráno a on ležel v chomáči křovisek za hospodou...

Paměť mu přehrála na potrhaném plátně jeho víček včerejšek jako němou grotesku.

"Došlo tam ke rvačce... Šíla střelil toho... toho... střelil ho ze samostřílu!"

"Střelil ho jenom do nohy, aby zůstal stát a aby se do něj mohl pořádně trefit. Wombati nesnášejí větší množství alkoholu, to je jejich problém."

Zakouřenou temnotou Mrakoplašovy hlavy prolétlo několik dalších obrázků. "To máš pravdu, byla tam nějaká zvířata a pila u baru!"

"Ano a ne," odpověděl klokan, "Pokoušel jsem se ti to vysvětlit..."

"Jsem jedno jediné velké ucho," upřel na něj pohled Mrakoplaš. Pak se mu oči na chviličku zakalily. "Ne, nejsem, jsem jeden jediný veliký měchýř. Promiň, jsem hned zpátky."

Bzukot much a jistý univerzální zápach vedly Mrakoplaše do blízké chatrče. Někteří lidé by si možná rádi mysleli, že je to umývárna, ale to by jim vydrželo jen do chvíle, než by vešli dovnitř.

Vzápětí byl znovu venku a se zoufalým výrazem poskakoval sem a tam. "Víš... na záchodovém prkýnku sedí obrovskej pavouk..."

"No a co chceš dělat, počkáš, až si to odbude? Smeť ho na zem svým kloboukem!"

Je to zvláštní, pomyslel si Mrakoplaš, když vyháněl pavouka, že lidský tvor klidně použije... hmm... umývárnu za křovím uprostřed tisíce čtverečních kilometrů pustiny, ale je ochoten bojovat o záchodovou mísu, je-li nějaká k dispozici.

"A koukej zůstat venku," zamumlal, když si byl jist, že je pavouk z doslechu.

Bohužel lidský mozek se často nedokáže soustředit na to, co je právě potřeba udělat, a Mrakoplaš zjistil, že bloudí pohledem po místnůstce. A i tady, stejně jako na soukromých místech kdekoliv, pocítil člověk nutkání zvěčnit na stěnu některou z velkých idejí.

Možná, že to bylo tím způsobem, jak dopadalo světlo na staré dřevo, ale pod obvyklými drobnostmi od lidí, kteří potřebovali jiné lidi, a pod obrázky, které byly spíše výplody přehřátých tužeb než vzpomínek, se črtala hluboko vyrytá kresba skupiny mužů ve špičatých kloboucích.

Zamyšleně vyšel ven a pokusil se odkrást křovím.

"Jen klídek," ozval se mu klokan tak blízko u ucha, že měl Mrakoplaš radost z toho, že si právě ulevil.

"Já tomu nevěřím!"

"Najdeš je všude. Jsou sem zabudovaní. Najdou si cestu do myšlení lidí. Svému osudu neutečeš, kámo."

Mrakoplaš se ani neunavoval tím, aby se s ním hádal.

"Budeš si to muset přebrat," pokračoval Poškvarek. "Ty jsi příčinou všeho."

"To teda nejsem! To mně se vždycky přihodí takové věci, ne naopak!"

"Mohl bych ti rozpárat břicho jediným kopnutím, věříš? Chceš to zkusit?"

"Ehm... nechci."
"Copak sis už nevšiml, že když utečeš, dostaneš se jen do mnohem větších nepříjemností?"
"Ano, ale hele, i před tím se dá utéct," snažil se Mrakoplaš. "V tom je právě krása celého toho systému. Umřít můžeš jen jednou, ale utíkat můžeš věčně."
"Hm, ale říká se, že zbabělec umírá tisíckrát, zatímco hrdina jen jednou."
"Možná, ale to jednou je hrozně důležité."
"Nestydíš se?"
"Ne. Jdu domů. Najdu to město, co se jmenuje Gumagong, najdu si nějakou loď a jedu domů."
"Gumagong?"
"Neříkej, že takové místo neexistuje."
"Ale ano. Je to velké město. A tam se chceš dostat?"
"Jo, a nepokoušej se mě zastavit!"
"No, vidím, že jsi se rozhodl," řekl Poškvarek.
"Odečítal jsi mi ze rtů!"
"Houby, vždyť ti nejsou přes knír vidět."
"Tak jsi mi odečítal z vousů!"
Klokan pokrčil rameny. "V tom případě nemám na vybranou. Budu ti muset pomoct."
Mrakoplaš se vytáhl do celé své výše. "Já si cestu najdu sám," zamračil se.
"Vždyť tu cestu neznáš!"
"Tak se někoho zeptám!"
"A co jídlo? Umřeš hladem."
"Á, tak právě v tom se mýlíš!" odsekl mu Mrakoplaš. "Mám totiž svou úžasnou schopnost. Dávej pozor!"
Zvedl nejbližší kámen, vytáhl, co pod ním leželo, a zamával s tím vítězoslavně ve vzduchu.
"Vidíš? Udělalo to na tebe dojem, co?"
"Velký."
"Aha!"
Poškvarek přikývl. "V životě jsem nepotkal nikoho, kdo by si něco takového troufl udělat se škorpionem."

Bůh seděl vysoko ve větvích stromu a pracoval na obzvláště slibné vyhlížejícím broukovi, když hluboko pod ním prošel kvestor.
No, konečně. Jeden z nich to konečně našel!
Bůh nějakou dobu pozoroval pokusy mágů se stavbou plavidla, i když nebyl s to pochopit, co to dělají. Z jejich činnosti bylo jasné jedině to, že jeví jakýsi zájem o skutečnost, že dřevo plave. Dobrá, plave, ale co má být?
Vyhodil brouka do vzduchu. Hmyz se zabzučením oživl na vrcholu křivky, po níž letěl, a jako duhová čmouha zmizel mezi stromy.
Bůh se spustil ze stromu a následoval kvestora.
Zatím si o těch podivných tvorech neudělal stálý úsudek, ale ostrov začal, navzdory jeho pečlivému plánování, produkovat celou řadu podivných věcí. Byla to očividné společenská stvoření a někteří jedinci mezi nimi byli určeni ke zvláštním úkolům. Ten červený chlupatý k lezení po stromech a ten s nepřítomným výrazem, co se tu a tam zastavil, aby zašlápl mravence, zase k tomu, aby do nich narážel. Možná se důvody, které je k tomu vedou, teprve ukážou.
"Á, tady máme kvestora," zajásal děkan. "Jak by se vám líbil krátký výlet po laguně?"
Kvestor se podíval na mokrý kus dřeva na písku a začal hledat slova. Někdy, když to bylo opravdu velmi potřeba, dokázal postavit nezávislé celky Mozek a Ústa do zákrytu.
"Kdysi jsem měl lodičku," řekl.
"Skvělá práce! A tady je další a vy ji můžete -"
"Byla zelená."
"Ano? No, mohli bychom -"
"Našel jsem jinou lodičku," pokračoval kvestor. "Pluje na vodě."
"Ano, samozřejmě, jistě jste ji našel," přikyvoval Výsměšek laskavě. "Velkou loď se spoustou plachet, že? Takže děkane -"
"Má jen jednu plachtu," nedal se vyrušit kvestor z klidu. "A vpředu má úplně nahou dámu."
Bůh, který se vznášel nad nimi, se zmateně zatetelil a zaklel. To, že by loď měla mít nějakou příďovou figuru, ho ani nenapadlo. Někdy měl vážně chuť si sednout a rozplakat se.
"Nahou dámu?" nakrčil obočí děkan.
"Uklidněte se, děkane," řekl starší pAsák. "Asi přebral pilulek ze sušených žab."
"Krásně se houpe na vodě nahoru a dolů," pokračoval kvestor. "Nahoru a dolů, nahoru a dolů..."
Děkan se podíval na jejich výtvor. Oproti všem očekáváním ten se nehoupal nahoru a dolů. Zůstával na místě a nahoru a dolů se přes něj valila voda.
"Tohle je přece ostrov," řekl po chvilce. "Předpokládám, že sem někdo mohl připlout, ne? A jaká nahá ženská... dáma? Nějaká přičmoudlá?"
"Ale no tak, děkane!"
"To jen v zájmu pátraní, starší pAsáku. To je důležitá biogeografická informace."
Kvestor chvilku čekal, než se mu mozek zase vzpamatoval. "Zelená," informoval děkana.

"To ale není přirozená barva lidské bytosti, ať je, či není oblečená," zkonstatoval starší pAsák.

"Třeba má mořskou nemoc," napadlo děkana. V hlavě se mu usadila jakási, sice jen velmi vzdálená, touha, ale on ji nechtěl opustit.

"Houpá se nahoru a dolů," řekl kvestor.

"No, myslím, že bychom se tam mohli zajít podívat," řekl děkan.

"A co paní Vidláková? Zatím ještě nevyšla z chýše."

"Jestli chce, může jít samozřejmě s námi," navrhoval děkan.

"No, mýlím, že od paní Vidlákové nemůžeme čekat, že by měla chuť se dívat na nějakou nahou dámu, i když zelenou."

"Proč ne? Vždyť už musela nahou ženskou vidět. Aspoň jednu určitě. I když určitě ne zelenou."

Starší pAsák se narovnal. "Nemyslím, že by byla vhodná doba na takové nechutné žertíky," prohlásil.

"Cože? No ale vždyť je jasné, že musela -"

Děkan se zarazil. Velké listy na vchodu do chatrče paní Vidlákové se odhrnuly a zmíněná dáma vyšla ven.

Možná že to bylo tou květinou ve vlasech. Ta tomu všemu byla zářivou korunou. Ale provedla zázračné věci i se svými šaty.

Tak za prvé jich bylo méně.

Protože ostrov, který dodal ono jméno, na Zeměploše neexistuje, mágové nikdy neslyšeli o bikinách. A navíc to, co měla paní Vidláková na sobě, bylo přece jen o něco podstatnější než klasické bikiny. Bylo to mnohem víc novozélandské - dva velké kusy látky oddělené poměrně úzkým kanálem. Část přebývající látky si paní Vidláková uvázala kolem pasu na způsob sarongu.

Jednoduše řečeno, bylo to v zásadě velmi solidní oblečení. Jenže vypadalo, jako že není. Zdálo se, jako kdyby na sobě měla paní Vidláková jen fíkový list, ale o rozměru čtverečního metru.

"Tož sem si řekla, že totok bude lepčí do teho vedra," prohlásila. "Samozřémě, netrófla bech si to vzíť na univerzito, ale že sa zdá, že to nějako chvílo zvostanem, tož sem si vzpomněla na jedno malóvku, co na ní byla totkaj tá královna Zazumba ze Sumatří. Je tade někde místo, kde bych sa mohla vykópať?"

"Muááá," vydralo se z úst staršímu pAsákovi.

Děkan zakašlal. "V džungli je takové malé jezírko."

"A hladina je zčásti porostlá lekníny," dodával profesor Neurčitě mlhavých studií. "Růžovými."

"Muááá," vypravil ze sebe starší pAsák.

"A je tam i vodopád," pospíšil si se svou troškou do mlýna děkan.

"Muááá."

"A abychom nezapomněli, taky mýdlový keř."

Všichni se otočili a pozorovali, jak paní Vidláková odchází.

"Nahoru a dolů, nahoru a dolů," vedl si kvestor svou.

"Pěkná figura," zabručel Výsměšek. "Chodí úplně jinak, když je bosá, všimli jste si? Poslyšte, starší pAsáku, není vám něco?"

"Muááá?"

"Mám strach, jestli nemáte úpal. Jste celý rudý."

"Já jsem muááá... jsem... ježkovy voči, to je ale horko, co...? Myslím, že bych si měl taky skočit zaplavat do..."

"Do laguny," zamračil se na něj Výsměšek významně.

"Oh, slaná voda je hrozně nezdravá na pleť, arcikancléři."

"Já vím. Ale stejně. Nebo se můžete jít dívat na jezírko, až se paní Vidláková vrátí."

"Shledávám velmi urážlivým, že, jak se zdá, naznačujete, že jste nabyl dojmu -"

"Dokonalá úvaha," přerušil ho arcikancléř. "Tak co, půjdeme se podívat na tu loď?"

O půl hodiny později stáli mágové ve skupince na druhé straně laguny.

Byla zelená. A pohupovala se nahoru a dolů. Nebylo pochyb o tom, že je to loď, ale loď postavená někým, kdo měl sice k dispozici velmi podrobnou knihu o lodním stavitelství, ale bez obrázků. Všechny podrobnosti byly jaksi nezřetelné, rozplizlé, nedodělané. Tak například klounová figurína se sice skutečně vzdáleně podobala ženské postavě, i když k děkanovu zklamání na ní bylo vidět asi tolik podrobností jako na napůl vypuštěné gumové panně.

Staršímu pAsákovi připomněla paní Vidlákovou, i když tomu v posledním čase připomínaly paní Vidlákovou kameny, stromy, mraky na obloze, dokonce i kokosové ostrovy.

A pak tady byla plachta. Tu tvořil, bez jakékoliv pochybnosti, obrovský list. A jakmile jste si jednou uvědomili, že je to list, pak se vám do myšlenek začal vkrádat dojem, že zbytek lodi je svým způsobem dýňovitý, nebo snad tykvovitý.

Rozšafín si odkašlal. "Existují jisté rostliny, které se rozmnožují díky tomu, že jejich semena plavou a roznáší je voda," řekl nejistým hlasem. "Tak například obyčejný kokos má..."

"Má na přídi figurínu?" přerušil ho Výsměšek.

"Ehm, a jeden druh mangrove má plody, které jsou opatřeny něčím jako kýlem, který..."

"A taky plachtou a něčím, co vypadá skoro jako lanoví?" naklonil se k němu popuzeně Výsměšek.

"No... ne..."

"A co je to zač, ty kytky tam nahoře?" vyzvídal Výsměšek dál. Tam, kde obvykle bývá stěžňový koš, byl chomáč trubkovitých květů podobných zeleným narcisům.

"Copak na tom záleží?" odpověděl profesor Neurčitě mlhavých studií. "Je to loď, dokonce i kdyby to byla velká tykev, a je na ní dost místa pro nás všechny." Tvář se mu rozjasnila. "I kdyby to byl jen kus T'rusa," dodal.

"Objevilo se to tady opravdu až velmi šťastně," zavrtěl hlavou Výsměšek. "Zajímalo by mě proč?"

"Řekl jsem ,dokonce i kdyby to byl kus T'rusa,' ozval se profesor Neurčitě mlhavých studií. "Protože T'rus, abyste rozuměli, je jiné jméno pro -"

"Hm, já vím," přikývl Výsměšek a zamyšleně pozoroval pohupující se loď.

"Já se jen pokoušel -"

"Díky za snahu, profesore."

"Vypadá to skutečně dost prostorné," poznamenal děkan a ignoroval profesorův ublížený výraz. "Byl bych pro to, abychom naložili zásoby a co nejdříve vyrazili."

"Kam?" podíval se na něj Výsměšek.

"Někam, kde se příšerní ještěři nemění v ptáky!" odsekl mu děkan.

"Byl byste raději, kdyby se to dělo naopak?" ušklíbl se Výsměšek. Začal se brodit vodou, a když mu byla voda zhruba pod ramena, mohl koncem své hole zabušit do lodního boku. "Řekl bych, že jste přehnaně úzkostlivý, Vzoromile," zabručel děkan.

"Myslíte? Kolik druhů masožravých rostlin existuje, Ctibume?"

"Celé tucty, pane."

"A jsou schopny sežrat kořist do velikosti -"

"No, například u stromu Šupšu ze Sumatří je velikost neomezená, pane. Ploskobuch, kladivová rostlina z Brmbrmducu, uloví občas i člověka, který si nevšimne těžké palice, ukryté v ostatní zeleni. Jejich celá řada, které jsou schopné pozřít cokoliv do velikosti krysy. Známá liána Pyramidální zadus většinou cizopasí jen na ostatních, hloupějších rostlinách, ale v případě potřeby dokáže -"

"Mě jen tak napadlo, že na loďové rostlině, která se objeví ve chvíli, kdy nutně potřebujeme loď, je něco velmi podivného," vysvětloval Výsměšek. "Podívejte, čokoládové kokosy, prosím, dokonce i cigarety s filtrem, ale loď s příďovou figurou?"

"Jenže žádná pořádná loď se bez příďové figury neobejde," ozval se starší pAsák.

"Ano, ale ví to ta loď?" zahlaholil Výsměšek, který se mezitím začal brodit zpět ke břehu. "No, já z toho nejsem celý pryč. Rád bych nejdříve zjistil, co se to tady děje!"

"K sakru!"

Všichni ten hlas slyšeli - slabý, mečivý a popuzený. Ozýval se odevšad kolem nich.

Ve vzduchu se objevila malá, hebká, bílá světélka, začala se se vzrůstající rychlostí otáčet kolem sebe a pak implodovala.

Bůh zamrkal, a jak se pokoušel ustálit, zakýval se sem a tam.

"Oh, můj bože," zahuhlal. "Jak já to vlastně vypadám?"

Zvedl si opatrně ruku před obličej a zkušebně zahýbal prsty.

"Hm."

Ruka ho popleskala po tváři, přejela mu holou hlavu a chvilku bloudila dlouhým bílým plnovousem. Zdálo se, že je bůh v rozpacích.

"Co to má být?" zeptal se.

"Ehm... plnovous?" odpověděl mu Rozšafín Ctibum.

Bůh se podíval na dlouhé bílé roucho, které měl na obě. "Aha. Takže jsem za patriarchu? No, dobrá... tak co jsem to... aha, ano..."

Zdálo se, že se sebral, zaměřil pohled na Výsměška a jeho husté bílé obočí se spojilo u kořene nosu jako dvě vzteklé albinoidní housenky.

"Opusť toto místo, nebo tě rozdrtím!" přikázal.

"Proč?"

Zdálo se, že ta jednoduchá otázka boha zaskočila. "Proč? V takové situaci se nemůže ptát proč."

"Proč ne?"

Bylo vidět, že se boha zmocnila lehká panika. "Protože... Musíš opustiti toto místo, jinak navštívím tělo tvé boláky morovými!"

"Vážně? Většina lidí by na návštěvu spíš přinesla nějakou tu flašku," zavrtěl hlavou Výsměšek.

Bůh zaváhal. "Cože?"

"Nebo nějaký dort," přikyvoval děkan. "Kousek dortu taky není špatný dárek, když chcete někoho navštívit."

"No, ono taky záleží na tom, jaký dort," vmísil se do hovoru starší pAsák. "Tak o takové bublanině jsem si vždycky myslel, že je to tak trochu urážka. Lepší je něco s krémem a polevou."

"A opustíte toto místo, když vás navštívím s dortem?" zeptal se bůh.

"Je to lepší než boláky," prohlásil Výsměšek.

Problém, který měl bůh před sebou, spočíval v tom, že zatímco on v životě nepotkal jediného mága, mágové se za svých studentských dnů prakticky týden co týden potkávali s věcmi, které jim vyhrožovaly těmi nejstrašnějšími způsoby. Nějaký ten bolák vám nepřipadá nijak nebezpečně, když už jste se setkali například s celou smečkou zuřivých démonů, kteří vám chtěli utrhnou hlavu a ve vzniklém otvoru provést něco opravdu strašného.

"Poslyšte," začal bůh, "shodou okolností jsem tady v tom kraji bohem, chápete? Abych pravdu řekl, jsem všemohoucí!"

"Tedy, co se mě týče, rozumíte, já bych dal přednost dortu s růžovými a žlutými čtverci nahoře a-" mumlal starší pAsák, protože mágové mají sklony sledovat své myšlenky až do konce. Alespoň některé.

"Na to jste dost malý," poznamenal děkan.

"Nebo jako poleva mandlový marcipán, to je úžasná věc..."

Bůh si konečně uvědomil, co ho to podvědomě znepokojuje. V těchto záležitostech bylo vždycky měřítko tak trochu ošemetná věc. To, že byl jen necelý metr vysoký, sotva přispívalo k jeho vážnosti.

"K sakru!" opakoval. "Proč jsem tak malý?"

"Velikost ještě není všechno," uklidňoval ho Výsměšek. "Lidé se často významně ušklíbají, když to říkají. Nechápu vůbec proč."

"To máte naprostou pravdu!" vyštěkl bůh, jako kdyby Výsměšek svým výrokem spustil docela nový řetěz myšlenek. "Podívejte se na améby, i když to vlastně nemůžete, protože jsou moc malé. Přizpůsobivé, výkonné a prakticky nesmrtelné. To je úžasná věc, tyhle améby." Oči se mu zamžily. "Nejlepší denní výkon, jaký jsem kdy podal."

"Promiňte, pane, ale mohl byste mi říci přesně, jaký druh boha račte být?" obrátil se k němu Rozšafín Ctibum.

"A bude nějaký ten dort, nebo ne?" zeptal se starší pAsák.

Bůh k němu zvedl oči. "Prosím?"

"Já myslel, čeho jste to jako bůh," upřesnil Ctibum.

"Povídám, jak je to s tím dortem, o kterém jste mluvil?" nedal se odstrčit starší pAsák.

"Starší pAsáku?"

"Arcikancléři?"

"My tady nemluvíme o dortu."

"Ale on říkal -"

"Své připomínky si nechte na palubu, starší pAsáku. Hodíme je přes palubu, hned jak opustíme přístav. Pokračujte, bože."

Bůh se na okamžik zatvářil, jako když je v hromové náladě, ale pak povolil. Usedl na kámen.

"Všechny ty řeči o trestech a drcení na vás moc nezabraly co?" řekl zachmuřeně. "Nemusíte mě šetřit, já to poznám. Mohl bych na vás seslat boláky, jenže v tom nevidím žádný smysl. Po nějaké době se stejně zahojí. A je to vlastně zastrašování lidí, že? Abych vám řekl pravdu, jsem tak trochu ateista."

"Prosím?" Výsměškovi povylezly oči. "Vy jste bůh-ateista?"

Bůh se rozhlédl po jejich výrazech. "No jo, já vím," přikývl. "Je to dost pitomé, co?" Pohladil si dlouhou bílou bradu. "Proč mám vlastně tuhle věc?"

"Vy jste se ráno neholil?" zajímal se Výsměšek.

"Já se jen pokusil zjevit se před vámi v podobě, kterou budete považovat za božskou," vysvětloval bůh. "Jak se zdá, tak k tomu patří noční košile a dlouhý plnovous, i když jeho význam dost dobře nechápu."

"Je to znamení moudrosti," vysvětlil mu Výsměšek

"Říká se to," neodpustil si Rozšafín Ctibum, kterému vousy skoro nerostly.

"Moudrost: pochopení věcí, bystrý postřeh a neustálé studium," řekl bůh zamyšleně. "Aha, takže délka vousů vylepšuje funkci chápacích procesů? Možná je to něco jako chladicí zařízení?"

"Tímhle způsobem jsem o tom nikdy nepřemýšlel," řekl Výsměšek.

"A čím větší je získaná moudrost, tím delší je pak vous?" zajímal se bůh.

"Nejsem si tak docela jistý, že je to v přímé souvislosti," troufl si Rozšafín.

"Obávám se, že se nezjevuju tak často, jak by bylo potřeba," posteskl si bůh smutně. "Abych byl upřímný, považuji náboženství za dosti agresivní věc." Velmi těžce si povzdechl a zdálo se, že se ještě zmenšil. "Já se snažím, čestně, ale jsou dny, kdy to na mě padne... Promiňte, jak se zdá, teče mi z dýchacích trubic nějaká tekutina."

"Nechtěl byste se vysmrkat?" nabídl mu Rozšafín.

Bůh vypadal poplašeně. "Cože, kam, co?"

"No víte, já myslel, to takhle podržíte... Podívejte, tady máte můj kapesník, ten si tak jako položíte přes nos a tak jako... do něj... vydechnete."

"Vydechnu," řekl bůh. "Zajímavé. A jaký je tohle podivný bílý list?"

"Ne, to není list, to je bavlněný kapesník. Je... vyrobený." Tady se zarazil. Věděl, že kapesníky jsou vyrobeny a že s tím má něco společného bavlna, a odněkud z hlubin mysli se mu nezřetelně vynořily tkalcovské stavy a další podobné věci. Jenže když to vezmete prakticky, kapesník dostanete tak, že zajdete do obchodu a řeknete: "Prosil bych tucet těch bílých silnějších, prosím, a kolik účtujete za vyšití monogramu v jednom růžku?"

"To myslíte... stvořený?" zamračil se bůh, který byl najednou plný podezření. "Vy jste snad také bohové?"

Vedle jeho nohy vyrašil z písku malý klíček a začal rychle růst.

"Ne, samozřejmě, že ne," odpověděl Rozšafín. "Ehm... to prostě vezmete nějakou bavlnu a... roztlučete ji na plocho, myslím... a dostanete kapesník."

"Aha, takže vy jste stvoření používající nástroje," řekl bůh a poněkud se uvolnil. Z výhonku vedle jeho nohy teď byla velká rostlina, na jejímž stonku se zvětšovaly listy, mezi kterými se objevilo poupě.

Bůh se hlasitě vysmrkal.

Mágové se semkli do malé skupinky. Samozřejmě, že se bohů nebáli, ale bohové mívali velmi nevyrovnané povahy a byli náladoví, a proto se od nich každý jen trochu chytrý člověk držel dál. Na druhou stranu je dost těžké mít strach z někoho, kdo před vámi právě bohatýrsky zatroubil do kapesníku.

"Vy jste opravdu ve zdejším kraji bohem?" ujišťoval se Výsměšek.

Bůh si povzdechl. "Ano. Víte, myslel jsem si, že to bude snadné. Jeden malý ostrůvek. Mohl jsem začít úplně od začátku, od ničeho. Udělat to pořádně. Ale ono se to všechno nějak zvrtlo." Na rostlině vedle něj se otevřel nepopsatelný bílý květ.

"Začít se vším znovu?"

"Ano. Vždyť to znáte... s božstvím." Bůh mávl rukou směrem ke Středu.

"Kdysi jsem byl zaměstnaný tam," pokračoval. "Základní všeobecné božství. Znáte to, výroba lidí z hlíny, ze starých nehtů u nohou a tak dále? A pak vysedávání na vrcholku hory a vrhání blesků a tak dál. I když," naklonil se k Výsměškovi a ztlumil hlas, "to doopravdy dokáže jen málokterý z bohů, abyste věděli."

"No ne," podivil se užaslý Výsměšek.

"Blesky, to je věcička, která se hrozně těžko řídí. Většinou jsme čekali, až blesk prásknul do nějakého toho chudáka, a pak jsme promluvili hromovým hlasem a řekli, že si za to může sám, protože byl velký hříšník. No, předpokládalo se, že nějaký ten hříšek má každý, chápete?" Bůh se znovu vysmrkal. "Bylo to hodně depresivní, to mi věřte. Asi... předpokládám, že se to pak pokazilo v té chvíli, kdy jsem se pokusil zjistit, jestli by se nedala vypěstovat hořlavější kráva."

Rozhlédl se po kruhu nechápavých obličejů.

"Zápalné oběti, chápete? Krávy totiž nijak zvlášť nehoří, že? Jsou to od přírody dost vodová stvoření a všem docházelo dřevo."

Pořád ty stejné nechápavé pohledy. Zkusil to znovu.

"Abych se vám přiznal, vážně jsem nedokázal pochopit smysl celého toho podniku. Vykřikování hromovým hlasem, drcení, jeden pořád rozzlobený... Nemyslím, že si to někdo z nás doopravdy užil. Ale nejhorší z toho všeho... Víte, co z toho všeho bylo nejhorší? Nejhorší z toho bylo, že když jste je nakonec přestali drtit, odtáhli lidé pryč a začali uctívat někoho jiného. Tomu byste nevěřili, co? Říkali věci jako ‚Bylo to mnohem lepší, když bylo více drcení' nebo ‚Kdyby bylo více drcení, bylo by na ulicích mnohem bezpečněji'. To mě rozčilovalo, protože by jim bylo stačilo, kdyby se nějaký ubohý pasák během bouřky ocitl v nesprávnou chvíli na nesprávném místě a prásknul do něj zatoulaný blesk. Pak by mohli kněží říkat: ‚No, však my všichni známe pasáky a víme o nich své, že ano, a teď se bohové rozzlobili a nám by se hodil mnohem větší chrám, děkujeme, to jste hodní.'"

"Typicky, kněžské chování," povzdechl si děkan.

"Ale oni tomu často doopravdy věřili!" Bůh se téměř rozplakal. "Bylo to vážně strašlivě depresivní. Myslel jsem si, že když jsme stvořili lidstvo, tak jsme rozbili formy. Jenže sotva přijde další dešťová fronta a pár hloupých pastýřů bude v nevhodný čas na nevhodném místě bác ho, najednou máte místo k stání na Svatých kamenech a pro kouř stejně nikam nevidíte." Znovu hlasitě zatroubil do Rozšafínova kapesníku, který však kupodivu zůstával suchý. "Věřte mi, že jsem se snažil. Bůh ví, že jsem se snažil, a protože já jsem já, vím, o čem mluvím. ‚Za hromového počasí na zemi ležeti budeš,' kázal jsem jim. ‚Hnojiště co nejdále od studny klásti budeš,' tloukl jsem jim do hlav. Šel jsem dokonce až tak daleko, že jsem hlásal: ‚Za každou cenu se svým bližním pokoušeti se vycházeti budeš.'"

"A zabralo to?"

"No, nejsem si tak jistý. Všechny mé věřící zmasakrovali uctívači boha z vedlejšího údolí, který jim přikázal zabít každého, kdo v něj nevěří. Nepříjemný typ, to vám řeknu."

"A co hořící krávy?" zeptal se Výsměšek.

"Cože to?" nechápal bůh, brodící se svým neštěstím.

"No, přece ty hořlavější krávy," napovídal Rozšafín Ctibum.

"Aha, ano. Další božská idea, která nefungovala, Víte, myslel jsem si prostě, že kdybych našel ten kousek v - například - suchém dubu, který mu říká ‚buď hořlavý', a nahradil jím ten kousek krávy, který jí říká ‚buď vodnatá', ušetřil bych mnoha lidem přehršli obtíží. Výsledkem mého pokusu byl hustý keř, který vydával úzkostlivé zvuky a ronil mléko, ale bylo jasné, že jeho náplní je ten zvuk. Tak se vám přiznám, že jelikož většina mých uctívačů byla mrtva a zbytek žil ve vedlejším údolí, řekl jsem si ‚k čertu s tím', přestěhoval jsem se sem a hezky jsem se s tím popral a začal to všechno dělat mnohem smysluplněji." Bůh se mírně rozveselil. "Víte, je úžasné, co dostanete, když obyčejnou krávu rozlámete na úplně maličké kousky."

"Polévkové kostky," odhadl Výsměšek.

"Protože dříve nebo později se všechno změní na pouhý soubor předpisů," pokračoval bůh, který ho očividně neposlouchal.

"To je přesně to, co pořád říkám já!" souhlasil s ním Rozšafín Ctibum.

"Ano?" pozvedl bůh hlavu a podíval se na něj. "No dobrá... takže tak to vlastně všechno začalo. Myslel jsem, že bude lepší stvořit stvoření, která si dokážou změnit svá vlastní nařízení, pokud to bude nutné, chápete..."

"Aha, vy myslíte evoluci," přikývl s pochopením Ctibum.

"Myslíte, že myslím?" Bůh se zamyslel. "‚Měnící se s časem'...ano, to je pro tu činnost skutečně velmi dobrý název. Hm, předpokládám, že to je to, co dělám. Jenže naneštěstí se zdá, že to správně nefunguje."

Vedle něj se ozvalo tiché "pop!". Rostlina přinesla ovoce. Jeho tobolka se otevřela a v ní, poskládaný jako bílá chryzantéma, ležel zbrusu nový kapesník.

"Vidíte?" prohlásil. "Tohle je ten druh věcí, proti nimž bojuji. Všechno je v tom směru tak sobecké!"

Znovu uchopil kapesník, s nepřítomným výrazem zamrkal, zmačkal látku a odhodil ji na zem.

"S tím člunem je mi to líto," pokračoval. "Byla to taková kvapná práce, víte? Nechtěl jsem, aby mi tady někdo všechno převrátil vzhůru nohama, ale protože v drcení moc nevěřím, myslel jsem si, že když odsud chcete odjet, pomohu vám v tom, jak jen to bude možné. Myslím, že jsem jinak za těchto podmínek odvedl docela dobrou práci. Jsem si jistý, že automaticky najde novou zemi. Tak proč neplujete?"

"Ta úplně nahá dáma na přídi nám připadala tak trochu zrádná," odpověděl mu Výsměšek.

"Co vám...?" Bůh zamžoural směrem k lodi. "Tyhle oči tedy nejsou nijak zvlášť výkonné... Ach ano, ale božíčku. Ta postava. Zase ta zatracená morfická rezonance! Nechás toho, potvoro!"

Kapesníkovník dal k dispozici další plod. Bohovy oči se zúžily, stařík namířil na keř prstem a zpopelnil ho.

Mágové jako jeden muž ustoupili o krok dozadu.

"Stačí, abych se na pár minut nesoustředil, a všechno okamžitě ztratí smysl pro pořádek," zabručel bůh. "Všechno se snaží udělat se užitečným, sakra! Nechápu proč!"

"Promiňte? Nevím, jestli to chápu dobře. Vy jste bůh evoluce?" řekl Rozšafín Ctibum.

"Ehm... a to je špatně?" zeptal se bůh nervózně.

"Ale to se přece děje celou věčnost, pane!"

"Vážně? Ale já začal teprve před pár lety! To jako chcete říct, že už to dělá někdo jiný?"

"Obávám se, že ano, pane," přikývl Ctibum. "Lidé kříží a chovají psy pro jejich divokost a koně pro jejich rychlost... a dokonce i můj strýc dokázal úžasné věci s tím jeho vstavačem... pane."

"A každý ví, že řeku nejlíp přejdete po mostě, haha," dodával Výsměšek.

"To opravdu jde?" zeptal se bůh evoluce vážně. "Já bych myslel, že v takovém případě dostanete jen hromadu hodně mokrého dřeva. Ach jejky."

Výsměšek mrkl na Rozšafína Ctibuma. Bohové většinou nemívali smysl pro humor, a tenhle na tom byl ještě hůř než Výsměšek.

"Takže jsme se vrátili ještě včas, pane Ctibume," řekl. "Myslím, že to se ještě nestalo, co?"

"Ano. Ano," přikývl Ctibum.

"Každopádně, dva bohové evoluce by nebyli špatná věc, co říkáte?" pokračoval Výsměšek. "Bude to o to zajímavější. Vyhraje ten, který bude lepší."

Bůh na něj chvilku zíral s otevřenýma očima. Pak je zavřel přesně na tak dlouho, aby si stačil zopakovat Výsměškova slova, luskl prsty a zmizel v hejnu malých žlutých světélek.

"Tak teď jste tomu dal na krovky," ušklíbl se lektor Zaniklých run.

"Takže žádné dortíčky," uchechtl se kvestor.

"Řekl jsem jenom, že ten lepší vyhraje," bránil se Výsměšek.

"Nepřipadal mi ani nijak rozčilený," uvažoval nahlas Rozšafín. "Vypadal spíš jako někdo, kdo si právě něco uvědomil."

Výsměšek se podíval na malou horu uprostřed ostrova a zdálo se, že došel k nějakému rozhodnutí.

"Dobrá, odplujeme," řekl. "Důvod, proč je tenhle ostrov tak divný, spočívá v tom, že se po něm potuluje jeden bláznivý bůh, který si tady hraje se vším možným. To je, co se mě týče, dostatečné vysvětlení."

"Ale, pane -" začal Rozšafín.

"Vidíte tu malou liánu, která vyrašila támhle hned vedle staršího pAsáka? Roste teprve posledních dvacet minut," ozval se děkan.

Rostlinka vypadala jako malá okurka, až na to, že plody byly žluté a ploše oblé.

"Půjčte mi svůj kapesní nůž, pane Ctibume," požádal arcikancléř.

Výsměšek rozkrojil plod vedví. Nebyl ještě docela zralý, ale vzor růžových a žlutých čtverců, obklopených něčím sladkým a ulepeným, byl zcela zřetelný.

"Ale mě to o tom dortu napadlo teprve před deseti minutami!" nechápal starší pAsák.

"Mně se to zdá dokonale logické," odpověděl mu Výsměšek. "Podívejte, tady jsme my, mágové, potulujeme se po ostrově a chceme co nejrychleji odplout... Co si s sebou jistě budeme chtít vzít? No?"

"Jídlo, jasněže!" řekl Ctibum. "Ale-"

"Správně! Kdybych byl já zeleninou, snažil bych se být co nejrychleji užitečný, že? K čemu by to bylo, viset někde na keři tisíce let a vytvářet velká semínka? Jen opatrně! Všechny ostatní rostliny by mezitím mohlo napadnout něco mnohem lepšího! Ne, ne, vy vidíte svou příležitost teď a chopíte se jí. Další loď se tady taky nemusí objevit roky a roky."

"Tisíciletí!" souhlasil děkan.

"I déle," přikývl Výsměšek. "Přežijí ti nejrychlejší, hm? Proto navrhuji, abychom se nalodili a odpluli, pánové."

"Cože, jen tak?" divil se Ctibum.

"Jistě. Proč ne?"

"Ale... ale... pomyslete na to, co všechno bychom se tady mohli naučit!" rozhlížel s Rozšafín po ostatních. "Ty možnosti berou dech! Konečně se tady objevil bůh, který myslí tím správným způsobem! Konečně bychom mohli dostat odpovědi na všechny ty důležité otázky! Mohli bychom... Můžeme... Nemůžeme přece jen tak odplout, pánové! Nesmíme odplout! Podívejte... Jsme přece mágové, ne?"

Byl si vědom toho, že získal celou jejich pozornost, něco, co mágové opravdu často nedávají. Obvykle definovali "naslouchání" jako časové období, během nějž si připravujete, co řeknete, až na vás přijde řada.

Pak ale kouzlo pominulo. Starší pAsák potřásl hlavou. "Podivný způsob, jak přistupovat k věcem," řekl a obrátil se směrem k ostrovní zeleni. "Takže... já... navrhuji, abychom s sebou vzali hodně těch sýrových ořechů, arcikancléři."

"Dobré zásoby jsou základem úspěšných průzkumných cest," zahlaholil děkan. "Je to naštěstí prostorná loď, nemusíme se nijak uskrovňovat."

Výsměšek se s pomocí jakési liány vytáhl na palubu a zavětřil.

"Je cítit jako dýně," hlásil. "Dýně, to bylo vždycky moje. To je velmi jemná a vděčná zelenina."

Rozšafín Ctibum si přetřel rukou oči. "Vážně?" konstatoval unaveně. "Skupina mágů Neviditelné univerzity vážně uvažuje o tom, že se vydá na moře na lodi z jedlého materiálu?"

"Pečená, vařená, skvělý základ pro zeleninové polévky i omáčky, a samozřejmě skvělá v těstě!" pobrukoval arcikancléř spokojeně. "A jejich semínka - to je skutečně pochoutka."

"Jsou výborná s máslem," souhlasil profesor Neurčitě mlhavých studií. "Předpokládám, že se tady někde vyskytuje nějaký máslovník?"

"Jestli ne, tak brzo bude," uklidňoval ho děkan. "Pomůžete nám, arcikancléři?"

Ctibum vybuchl. "Já tomu nemohu uvěřit!" prohlásil. "Vy se obracíte zády k téhle úžasné, doslova bohem seslané příležitosti, kterou nám nabídl snad samot-"

"Přesně tak, pane Ctibume," volal na něj Výsměšek seshora. "Bez urážky, ale pochopte, jestliže mám na vybranou mezi výletem po moři oceánu a malým ostrůvkem, kde sídlí bůh, který se snaží vytvořit hořlavější krávy, pak mi můžete začít říkat Prosolenej Sam."

"Je tohle zadní paluba?" volal děkan.

"Myslím, že ne," odpověděl mu okamžité Výsměšek. "Podívejte, Ctibume -"

"Jste si jistý?" naléhal děkan.

"Jsem si jistý, děkane. Víte, Ctibume, kdybyste měl v těchto věcech trochu větší zkušenosti, věděl byste, že neexistuje nic nebezpečnějšího než bůh, který má příliš mnoho volného času."

"Snad jen rozzuřená medvědice s mladými," přikývl starší pAsák.

"Ne, takoví bohové jsou mnohem nebezpečnější."

"Když jsou opravdu hodně blízko, tak nejsou."

"A kdyby to byla zadní paluba, jak bychom to poznali?" nedal se odbýt děkan.

Ctibum zavrtěl hlavou. Byly chvíle, kdy jeho touha vyšplhat se po thaumaturgickém žebříku nahoru téměř zcela odumírala, a jednou z nich bylo, když viděl, jaká společnost ho nahoře čeká.

"Já... já jen prostě nevím, co mám říct," říkal spíš pro sebe, "a skutečně se nestačím divit."

"Výborně, mladíku. Tak skočte a doneste nějaké banány, ano? Raději zelené, ty déle vydrží. A netvařte se tak rozčileně. Co se bohů týče, to musím říct, mám raději ty klasické ‚stvořím je z hlíny a pak je zdrtím bleskem'. To je ten druh bohů, se kterými si člověk poradí."

"To znamená takový ten lidský typ," dodával děkan.

"No bodejť."

"Můžete si myslet, že jsem bůhvíjak vybíravý," řekl profesor Neurčitě mlhavých studií, "ale nechtěl bych se zbytečně dlouho pohybovat v blízkosti boha, který by se mohl najednou rozhodnout, že budu běhat rychleji, když mi přidá další tři nohy."

"Přesně. Je snad něco v nepořádku, Ctibume? Aha, už je pryč. No, doufejme, že se vrátí. A... děkane?"

"Arcikancléři?"

"Nemohu se ubránit myšlence, že máte v úmyslu pronést nějaký děsný žert o zadní palubě. Byl bych raději, pokud vám to nevadí, kdybyste to nedělal."

"Feš v vichtiku, kámo?"

Nikdo na světě ještě nikdy neměl takovou radost, že vidí Krokodýla Krokodýla.

Mrakoplaš se nechal postavit na nohy. Jeho ruka oproti všemu očekávání nebyla modrá ani třikrát větší než obyčejně.

"Ten mizerný klokan..." zabručel a rukou si odháněl věčně obtěžující hmyz.

"Jakej kvokan, kámo?" zajímal se Krokodýl, který mu pomáhal zpět do hospody.

Mrakoplaš se rozhlédl. Kolem viděl jen klasické součásti místní scenerie napůl vyschlé keře, rudý prach a hejna kroužícího hmyzu. "Ten, co jsem s ním před chviličkou mluvil," odpověděl.

"Já trochu vametal a najednou fem tě viděl, jak tady pofkakuješ a ješíš," potřásl hlavou Krokodýl. "Žádnýho kvokana fem neviděv."

"Bude to asi magickej klokan," povzdechl si Mrakoplaš.

"Aha, to jo, magifkej kvokan, to jo," přikyvoval spěšně Krokodýl. "Jen kvídek, kámo. Možná, že by fif měv dát kúvu pvoti násvedkům pvívišnýho pití piva, fo?"

"A z čeho se ta kúra skládá?"

"V davšího piva."

"A kolik jsem toho piva vlastně včera večer měl?"

"Hm, nějakech dvafet pint."

"Nebuď blázen, nikdo do sebe nedostane tolik piva!"

"Ty jfi ho taky v fobě nikdy neměv všechno najednou. Jen kvídek. My tady máme vádi chvapy, co v fobě neudvžej fvý pivo."

V zapáchající žumpě Mrakoplašova mozku se vzchopil promítač a pustil cívku číslo dvě. Zablikaly vzpomínky a rozeběhly se. Mrakoplaš se otřásl.

"Já jsem... ne.... nezpíval jsem písničku?"

"Jafně! Pořád jfi ukazoval na plakát Roo Beer a vpívalf..." Krokodýlovy mohutné čelisti se pohnuly, jak si pokoušel vzpomenout, ",Na klokanáá, fi vyfkočim'... Po čevtech dobvá pífnička."

"A potom jsem..."

"Pak jfi pvohvál všechny fvý peníze v ‚Dva hop' s Ovčím kožichem a jeho bandou favešnejch hváčů."

"To... já... byly tam nějaké dvě mince a nějakej chlápek je vyhazoval do vzduchu a člověk... vsázel na to, jak padnou dolů..."

"Fpvávně. A tyf pořád fável na to, ve vůbef dolů nefpadnou. Řikalf, ve dřív nebo povději se to ftát mufí. Ale vobčaf na tebe i někdo vfadil."

"Prohrál jsem tam všechny peníze, které mi Šíla dal?"

"Jo."

"A jak jsem pak platil za pivo?"

"Hoši ftáli fvontu, aby ti ho mohvi koupit. Řikali, ve si lepší než neděve na vávodech."

"A pak... jednalo se o nějakou ovci, nebo co..." Mrakoplašovi se najednou na tváři objevil zděšený výraz. "Ne... to ne...!"

"Ale jo. Řek fi: ‚A kdyby čevt na ftavý babě vajtovav, tak fufník va jednu voftříhanou vovci? Takovou fvandu dokážu se vavávanejma vočima, hoho, jen kvídek, u pfi nohy, ave řeknu vám, to je pívo jako křen...'"

"Oh bože. A praštil mě někdo?"

"Houby, kámo! Všichni fi říkali, jakej fi fkvěvej bvach, zvvášť když fef ffadiv o pět fet fufníků, že považíš jejich nejvepšího střihače."

"To jsem přece nemohl udělat! Já se nikdy nesázím!"

"No já jo, a jeftli fif jen tak votvíval hubu, tak na tebe nefsadim ani vlámanou gvešli, Mvakoši."

"Mrakoši?" opakoval Mrakoplaš chabě. Podíval se na svou sklenici.

"Co je v tom pivu?"

"Tvůj kámo Šíla řek, že jfi vevkej mág a dokážeš zabít vidi, jenom dyž na ně ukážeš a vakřičíš," řekl Krokodýl. "Tak na to bych fe dofela vád podívav."

Mrakoplaš v zoufalství pozvedl oči a upřel zrak na plakát Roo Beer. Bylo na něm pár těch hloupých místních stromů, ta protivná červená zem a - nic víc.

"He?"

"Fo fe děje?" zeptal se Krokodýl.

"Co se stalo s tím klokanem?" vypravil ze sebe Mrakoplaš ochraptěle.

"F jakým kvokanem?"

"Na tom plakátě byl ještě včera večer klokan... ne?"

Krokodýl se podíval na plakát. "Mám vepší čich," připustil nakonec. "Ave mufím připuftit, že fe zdá, jako by byl pvyč."

"Tady se děje něco fakt divnýho. Je to opravdu moc divná zem."

"Máme opevu," zkusil to Krokodýl. "To je kuvtůva, chápeš?"

"A devadesát tři výrazů pro to, když je někomu špatně?"

"Jo, my fme totiž opvavdu vevife to... výmvuvní vidé."

"A vážné jsem vsadil pět set.... Čeho že to?"

"Fufníků."

"...šušníků, který nemám?"

"... ale ne fufníků... fufníků!"

"...no vždyť říkám, šušníků..."

"Ave ne fufníků jako fufníků, ale fufníků s ‚ef jako v ‚fup!'!"

"Jo tak. Tak fufníků? Ty taky nemám!"

"Jo."

"Takže když prohraju, tak mě pravděpodobně zabijou, co?"

"Jen kvídek, to máš jiftý."

"Přál bych si, aby lidi přestali říkat to ‚jen klídek'."

Jeho pohled znovu zabloudil k plakátu. "Ten klokan je zpátky!"

Krokodýl se neohrabaně obrátil, přistoupil k plakátu a očichal ho. "Je to možný," připustil nervózně.

"Ale teď se dívá na druhou stranu!"

"Jen kvídek, kámo!" řekl Krokodýl Dongo, který se zatvářil poněkud znepokojeně.

Mrakoplaš pokrčil rameny. "Máš pravdu," zabručel, "je hrozné vedro a ty mouchy mně lezou strašlivě na nervy. To bude tím."

Dongo mu natočil další pivo. "Na vedvo je mof dobvý pivo," řekl. "Ale f těma vatvacenejma mouchama nif neudělám."

Mrakoplaš chtěl přikývnout, ale zarazil se. Sundal si klobouk a kritickým okem si ho prohlédl. Pak si rukou zamával sem a tam před obličejem a na chvilku rozehnal hejno much. Nakonec se zamyšleně podíval na řadu lahví.

"Máš nějakej provázek?"

Po několika pokusech, pádech a několika drobných otřesech vyjádřil Dongo názor, že to bude lepší jen se špunty.

Zavazadlo se ztratilo. Obvykle dokázalo najít cestu kdekoliv v prostoru a čase, ale když to zkoušelo teď, připadalo si jako když se člověk pokouší udržet na dvou pohyblivých chodnících, které jedou opačným směrem, a to je jednoduše nemožné. Vědělo, že bylo dlouhý čas uvězněno pod zemí, ale současně vědělo, že pod zemí bylo sotva pět minut.

Zavazadlo nemělo mozek jako takový, i když nezasvěcený člověk by mohl nabýt dojmu, že dokáže myslet. Jenže ono jen reagovalo jistým, velmi složitým způsobem na své okolí. Obvykle to znamenalo najít něco, do čeho by koplo nebo po čem by se ohnalo, stejně jak je tomu u většiny myslících tvorů.

V tomto okamžiku se loudalo po prašné cestě. Víkem občas chňaplo po mouchách, ale bylo vidět, že v tom není ani kousek srdce. Opály, kterými bylo pokryto, zářily na slunci.

"Ouu! Jestli to není krása! Doneste to sem, vy dva!"

Zavazadlo nevěnovalo pozornost pestře natřenému vozu, který zastavil o kus dál na silnici. Možná že si do jisté míry uvědomilo, že z vozu vystoupili lidé a zírají na ně, ale když ho nakládali dovnitř, neodporovalo. Nevědělo, kam má jít, a protože nevědělo ani, kam míří vůz, došlo k závěru, že by ho tam mohl vůz dovézt.

Když ho naložili, nějakou chvíli počkalo a pak si začalo prohlížet své okolí. To bylo naplněno množstvím dalších beden, kufrů a zavazadel, což bylo velmi příjemné. Po těch pěti minutách, které Zavazadlo trávilo několik tisíc let pod zemí, cítilo, že si nějakou tu příjemnou chvilku zaslouží.

Neprotestovalo, dokonce ani když mu někdo zvedl víko a naplnil jeho vnitřek botami. Zavazadlo si všimlo, že jsou to dost velké boty a mnohé z nich měly zajímavé podpatky a byly zdobeny hedvábím a zlatými penízky. Byly to zcela nepochybné dámské boty. To je dobře, pomyslelo si (vycítilo? podvědomě zareagovalo?) Zavazadlo. Dámy vedou mnohem klidnější život.

Rudý vůz dál kodrcal cestou. Na jeho zadní stěně bylo velkými nepravidelnými písmeny napsáno: Petunia, princezna pouště.

Mrakoplaš vrhl ošklivý pohled na nůžky, kterými mával hlavní střihač. Vypadaly dosti ostře.

"Víš, co tady u nás děláme s lidma, který nedostojej závazkům ze sázek?" zavrčel Ovčí kožich, předák střihačů.

"Ehm..., ale já byl opilej!"

"My taky, a co má bejt?"

Mrakoplaš se zadíval k ovčím ohradám. Věděl, co jsou to ovce, a samozřejmě se s nimi mnohokrát setkal, i když většinou ve společnosti míchané zeleniny. Když byl dítě, měl dokonce jako hračku i plyšové jehňátko. Jenže na ovcích je něco, co má málokdo rád, snad je to ona nepříčetná, očima koulející bezduchost, páchnoucí panikou a mokrou vlnou.

Mnohé víry velebí přednosti pokornosti, ale Mrakoplaš jim nikdy nevěřil. Pokorní dokážou být často velmi zlí.

Na druhé straně... měly tělo pokryté vlnou a nůžky se zdály být skutečné ostré. Jak těžké to může být? Jeho radar mu pravil, že zkusit a neuspět je pravděpodobně menší zločin než nezkusit vůbec.

"Mohl bych si to zkusit?" řekl.

Z ohrady byla vytažena ovce a hozena před něho na zem.

Mrakoplaš vrhl na Ovčí kožich to, co doufal, že vypadá jako úsměv, kterým obdaří mistr mistra, ale usmívat se na Ovčí kožich bylo jako házet sněhovými pusinkami na žulový útes.

"Ehm, mohl bych dostat židli, ručník, dvě zrcadla a hřeben?" rozhlédl se.

Podezření, které se zračilo na tváři Ovčího kožicha, se ještě prohloubilo. "Vo co ti de? Na co to všechno potřebuješ?"

"Musím to přece udělat pořádně, ne?"

Poněkud z dohledu, na zadní stěně střihací boudy, na sluncem vybledlých prknech, se začal pomalu objevovat obrys klokana. Pak se bílé linky rozeběhly po povrchu vybledlého dřeva jako obláčky po nebi a kresba začala měnit tvar.

Mrakoplaš už se nedal stříhat hodně dlouho, ale věděl, jak na to.

"Tak... už jste byla letos na dovolené, hm?" řekl a zacvakal nůžkami.

"Bléé!"

"A co říkáte počasí?" hledal zoufale vhodné téma hovoru.

"Bléé!"

"Ovce se ani nepokoušela vzpírat. Byla stará, měla už méně zubů než nohou a i v těch velmi omezených hloubkách jejího výjimečné mělkého mozku věděla, že takhle stříhání vypadat nemá. Při stříhání mělo dojít ke krátkému zápasu, následovanému překrásnou chladnou svobodou v ohradě. Stříhání nemělo zahrnovat zvědavé otázky na to, co si ovce myslí o počasí nebo zda už má něco v plánu na tenhle víkend, už proto, že ovce nezná termín "víkend" ani, když už je o tom řeč, "něco". A nečekalo se, že jim budou lidé lít do uší levandulovou vodu po holení.

Střihači mlčky přihlíželi. Byl jich dost velký zástup, protože ti, kteří byli u sázky, obešli ostatní, a tak se tady shromáždili prakticky všichni střihači z nejbližšího okolí. Byli si v duchu jisti, že tady dojde k něčemu, o čem budou moci vyprávět svým vnoučatům.

Mrakoplaš ustoupil, zkoumavým pohledem přehlédl výsledek své práce, a když pak ukázal ovci v zrcadlech temeno její hlavy, zvíře se splašilo, podařilo se mu dostat nohy pod sebe a jako šílené vyrazilo k ohradě.

"Hej, počkej aspoň, než ti sundám natáčky!" křičel za ovcí Mrakoplaš.

Uvědomil si, že ho střihači pozorují. Nakonec jeden z nich pronesl ohromeným hlasem: "Tak takhle vypadá stříhání vovcích tam, vodkáďvá seš ty, jo?"

"Ehm... no a i kdyby?"

"Nejni to tak trochu pomalý?"

"A jak rychle se čeká, že to budu dělat?"

"Nóó, tudle Vovčí kožich jich dělá skoro padesát za hodinu. Takže ty bys jich musel udělat víc, jasný? Žádný takový sereptičky. Akorát nakrátko zadek, hřbet, předek a boky."

"Ale estli vám to nevadí," řekl jeden ze střihačů zasněně, "ta vovce vypadala náádherně."

V ovčí ohradě se vzdula vlna hromadného bečení.

"Tak co, seš připravenej jít do toho na vostro, Mrakoš?" zašklebil se Ovčí kožich.

"Ale cákryš, co má tohle bejt?" řekl jeden z jeho kamarádů.

Ohrada se v jednom místě vyboulila, praskla a zřítila. Ve vzniklé mezeře stál beran a potřásal zuřivě hlavou, aby se zbavil zbytků dřeva, které mu uvázlo na rozích. Z nozder mu stoupala pára.

Další věci, které Mrakoplaš spojoval s ovcemi, kromě výpečků a kořeněné omáčky, byla ovčí poddajnost a beránčí trpělivost. Jenže tohle byl beran a slovo asociace se najednou zhmotnilo v podobě... beranidlo. Zahrabal kopytem. Byl mnohem větší než průměrná ovce. Mrakoplaš měl najednou dojem, že vyplňuje celou jeho budoucnost.

"To není moje ovce!" vykřikl farmář.

Ovčí kožich vstrčil nůžky Mrakoplašovi do ruky a poklepal ho po zádech.

"Tak tenhle je tvůj, kámo," řekl a začal pomalu ustupovat. "Seš tady přece proto, abys nám ukázal, jak na to, ne?"

Mrakoplaš sklopil pohled ke špičkám nohou. Nehýbaly se. Zůstávaly tvrdošíjně stát.

Beran popošel kupředu, několikrát si vztekle odfrkl a podíval se Mrakoplašovi přímo do krví podlitých očí.

"Výborně," zašeptal, když byl skoro na dosah ruky. "Ty se hlavně čiň s nůžkama a ovce už se postarají o zbytek. Jen klídek."

"To jsi ty?" řekl opatrně Mrakoplaš a rozhlédl se po vzdáleném polokruhu přihlížejících střihačů.

"Aha, došlo. Připravený? Udělají to, co udělám já. Jsou prostě jako ovce, rozumíš?"

Střihači s rostoucím údivem pozorovali vlnu, která padala jako hustý déšť.

"Teda řeknu vám, něco takovýho se hned tak nevidí," prohlásil jeden z nich. "Jak se vždycky postavěj na tu hlavu..."

"A ty hvězdy jsou taky dobrý," přikyvoval další a zapaloval si dýmku. "Teda na vovce."

Mrakoplaš se jen držel nůžek. Žily svým vlastním životem. Ovce se vrhaly proti čepelím, jako kdyby skutečně spěchaly cítit se pohodlněji. Ostříhaná vlna sahala Mrakoplašovi ke kotníkům, ke kolenům, vystoupila mu k pasu... Pak najednou nůžky cvakaly naprázdno vzduchem a se slyšitelným sykotem začaly vychládat.

Několik tuctů omámených ovcí ho velmi podezřívavě pozorovalo. Střihači na něj poulili oči s výrazem velmi podobným.

"Ehm... tak co, už jsme jako začali?" nadhodil směrem k užaslým mužům.

"Dyť ty si vostříhal třicet vovcí za dvě minuty!" zařval Ovčí kožich.

"A to je dobré?"

"Dobrý? Dvě minuty na třicet vovcí. To je neslýchaný!"

"Dobrá, je mi to líto, ale rychleji to vážně neumím."

Střihači se shlukli do kroužku. Mrakoplaš se rozhlédl po beranovi, ale ten, jak to vypadalo, zmizel.

Zdálo se, že muži se nakonec na něčem dohodli.

Střihači se k Mrakoplašovi blížili v hloučku, a to tím opatrným, neochotným způsobem, jakým se přibližují lidé, kteří se pokoušejí zůstat pozadu a současně postupovat kupředu.

Ovčí kožich popošel vpřed, ale to jen ve srovnání s ostatními, přesněji řečeno, jeho druhové bez jakékoliv dohody udělali krok zpět, jak jim diktovala choreografie opatrnosti.

"Brej den!" začal nervózně.

Mrakoplaš mu přátelsky pokynul a jeho ruka byla teprve na půli cesty, když si uvědomil, že v ní stále ještě svírá nůžky. Ovčí kožich na ně nezapomněl.

"Ehm... my... totiž... nemáme pět set fufníků, dokáď nedostaneme zaplaceno -"

Mrakoplaš si nebyl jist, jak se má zachovat. "Jen klídek," řekl. To zahrnovalo skoro všechno.

"...takže, jestli budeš někde vokolo..."

"Já se chci dostat do Gumagongu tak rychle, jak to jenom jde," odpověděl mu Mrakoplaš.

Ovčí kožich se sice nepřestal usmívat, ale vrátil se ke svým druhům a střihači se znovu shlukli do těsného kroužku. Po chvíli se vrátil.

"...možná bysme mohli prodat pár nějakejch věcí..."

"No, mě ani tak moc nezajímají peníze," přerušil ho Mrakoplaš hlasitě. "Jen mi ukažte, kudy se mám vydat do Gumagongu. Jen klídek."

"Ty nestojíš vo prachy?"

"Jen klídek."

Další shluknutí střihačů. Mrakoplaš zaslechl několik polohlasných poznámek typu: "Zbavme se ho raděj hned."

Ovčí kožich se vrátil. "Mám koně, kterýho si můžeš vzít," řekl. "Má cenu fufníku, možná dvou."

"Jen klídek."

"A pak fakticky vodjedeš...?"

"Všechno bude dobrý. Jen klídek!"

Byla to úžasná věta. Byla prakticky sama od sebe kouzelná. Ona prostě... měnila věci v lepší. Ukousl ti nohu žralok? Jen klídek. Požahala tě jedovatá medúza? Jen klídek! Umřeli jste? To bude dobrý! Jen klídek! A kupodivu, jak se zdálo, zabíralo to.

"Jen klídek," opakoval znovu.

"Ten kůň má fakticky cenu jednoho nebo dvou fufníku," opakoval Ovčí kožich. "Von je to vlastně něco jako závodní kůň."

Ze skupinky střihačů se ozvalo několik uchechtnutí.

"Jen klídek?" řekl Mrakoplaš.

Ovčí kožich chvilku vypadal, jako když uvažuje o tom, zda nemá svého koně prohlásit za zvíře hodné více než pěti set fufníků, ale Mrakoplaš se zasněným výrazem stále ještě svíral v ruce velké nůžky, a tak si to střihač raději rozmyslel.

"Ten tě doveze do Gumagongu cobydup, takovej kůň," dodal.

"Jen klídek."

O pár minut později už bylo jasné i Mrakoplašovu nezkušenému oku, že i když by se dalo na tomhle koni závodit, nebylo by moudré závodit na něm s jiným koněm. Alespoň ne s živým. Byl hnědý, krátký, podobal se obrovskému chomáči hřívy, měl kopyta velikosti polévkových talířů a nejkratší nohy, jaké kdy Mrakoplaš viděl na čemkoliv, co nosilo sedlo. Kdybyste z něj chtěli spadnout, museli byste si nejdříve vedle něj vykopat díru v zemi. Vypadal ideálně. Byl to Mrakoplašův druh koně.

"Jen klídek," opakoval Mrakoplaš. "Jo... okamžik, je tady jedna maličkost."

Upustil nůžky. Střihači o krok ustoupili.

Mrakoplaš přešel k ohradě a podíval se na zem rozrytou kopyty ovcí. Pak se podíval na zadní stěnu střihačské boudy. Na okamžik si byl jistý, že tam vidí obrys klokana...

Střihači se k němu opatrně přibližovali, zatímco Mrakoplaš bušil do sluncem vybělených prken a ječel: "Vím, že jsi tam!"

"Ehm, tomudle my říkáme dřevo," upozornil ho Ovčí kožich. "D-ř-e-v-o," dodal pro vysvětlenou. "Je z něj udělaná stěna."

"Viděli jste, jak do té stěny vešel klokan?" dotazoval se Mrakoplaš.

"Neviděli, šéfe!"

"Když tam vcházel, tak to byla ovce!" dodával spěšně Mrakoplaš. "Abyste rozuměli, normálně je to klokan, ale přísahal bych, že se proměnil v tu ovci!"

Střihači začali nejistě přešlapovat. "Tak v ovci? Chudinka. A ta ještě ke všemu určitě pletla nohama, žejo?" začal jeden z nich opatrně.

"Co to žvaníte? Co s tím má co dělat, jestli někdo pletl nebo šil?"

"Je to chudák, co se dá dělat," zamumlal jakýsi malý střihač.

"Pochopte, dělá mi to pořád," snažil se je přesvědčit Mrakoplaš. "Hned mě napadlo, že s tím plakátem na pivo něco není v pořádku!"

"A s pivem taky není něco v pořádku?"

"Já už mám všech těch klokaních nesmyslů dost! Jedu domů," prohlásil Mrakoplaš. "Kde je ten kůň?"

Kůň stál tam, kde ho nechali stát. Mrakoplaš na něj zakýval prstem.

"A žádný odmlouvání!" varoval ho, když mu přehazoval nohu přes hřbet. Jeho akce jednoduše skončila tím, že zůstal stát obkročmo nad koňským hřbetem.

Byl si skoro jistý, že někde v hlubinách husté hřívy se něco uchechtlo.

"Musíš si sednout," ozval se Ovčí kožich. "A pak jako zvednout nohy."

Mrakoplaš se zařídil podle rady. Bylo to tak trochu, jako kdyby seděl v křesle.

"Jseš si jistý, že to je kůň?"

"Sem ho vyhrál ve Dva hop! Na jednom chlápkovi z Praserie," odpověděl Ovčí kožich "Musí bejt hodně tuhej, když pochází z hor. Voni je pěstujou a cvičej speciálně na jistej krok. Von říkal, že tendle kůň nespadne vodnikáď."

Mrakoplaš přikývl. Vážně jeho typ koně. Tichý, spolehlivý typ.

"Kterým směrem leží Gumagong?"

Muži ukázali.

"Dobrá. Díky. Tak jedem... Jak se ten kůň vlastně jmenuje?"

Ovčí kožich se na chvilku zamyslel a pak řekl: "Snížek."

"Proč Snížek? To je divné jméno pro koně."

"Já... kdysi jsem měl psa, co se tak menoval."

"No dobrá. To by dávalo smysl. Alespoň tady u vás. Takže... dobrý den a nashle."

Střihači pozorovali, jak odjíždí, což při Snížkově rychlosti trvalo poměrně dlouhou dobu.

"Museli jsme se ho zbavit," zabručel Ovčí kožich. "Moh nás za jedinej den přivést na mizinu."

Jeden muž se zeptal: "A proč si mu neřek o padmedvědech? Musí přes jejich území!"

"Je mág, ne? Příjde na to sám."

"Jo, jenže až ve chvíli, kdy se mu některej z nich spustí na hlavu."

"To je taky nejrychlejší cesta."

"Kožichu?"

"No?"

"Jak dlouho si říkal, že máš toho koně?

"Celý roky. Vyhrál jsem ho na jednom chlápkovi."

"Fakticky?"

"Samo."

"No dobrá..."

"Cože?"

"Já jen... Mě jen napadlo, měl jsi ho vždycky celý roky?"

Obočí Ovčího kožicha se maličko nachmuřilo. Stáhl si z hlavy klobouk a uhladil si vlasy rukou. Vrhl pohled za mizejícím koněm, pak k ohradám a pak na ostatní střihače. Několikrát se pokusil promluvit, pak ale zavřel ústa, než mu z

nich vyšlo první slovo, a znovu se rozhlédl kolem.

"Vy všichni přece víte, že sem měl toho koně celou věčnost, žejo?" zeptal se nakonec.

"Jasně."

"Moc let."

"Sem ho vyhrál. Na jenom chlápkovi."

"Jasně. Bodejť. Jasně, žes ho vyhrál."

Paní Vidláková seděla na velkém kameni a kartáčovala si vlasy. Jeden z keřů vyhnal několik prutů s řadami tupých trnů zasazených v několika řadách přesně ve chvíli, kdy je potřebovala.

Velká, růžová a velmi čistá odpočívala u vody jako zesílená mořská panna. Ve stromech zpívali ptáci. Nad vodou s bzukotem poletovali sem a tam lesklí a barevní brouci.

Kdyby tady teď byl starší pAsák, mohli by ho klidně seškrábnout ze země a odnést ve kbelíku.

Paní Vidláková necítila žádné nebezpečí. Konec konců všude kolem byli mágové. Dělala si sice trochu starosti, obávala se, že děvčata za její nepřítomnosti zleniví, ale na druhou stranu se zase těšila na to, jak jim, až se vrátí, udělá ze života pravé peklo. Možnost, že se třeba už nikdy nevrátí, ji samozřejmé ani nenapadla.

Paní Vidlákovou nenapadlo mnoho věcí. Rozhodla se už dávno, že takhle bude svět mnohem krásnější.

Měla velmi přímočarý pohled na cizí kraje, přesněji řečeno na všechny kraje, které ležely dál než dům její sestry v Quirmu, kde každoročně trávila dovolenou. Cizí kraje byly obydleny lidmi, které bylo třeba spíše litovat než obviňovat, protože, a to vážně, byli jako malé děti. A chovali se jako domorodci. Na druhé straně, okolí bylo překrásné, počasí teplé a nic tady nepáchlo. Cítila celou situaci jako příjemnou a prospěšnou svému zdraví, jak by to byla vyjádřila.

Bez jakéhokoliv zdůrazňování lze jednoduše zkonstatovat, že paní Vidláková odložila svůj korzet. Obrazně i doslova.

Ona věc, u níž starší pAsák trval na názvu "melounový člun", byla velmi působivá, to přiznával i děkan.

Pod palubou byl rozlehlý prostor, temný a žilkovaný, obložený prohnutými oválnými deskami, které se podobaly zvětšeným slunečnicovým semenům.

"Člunová semena," zabručel arcikancléř. "Pravděpodobně jsou dobrá jako zátěž. Starší pAsáku, neohlodávejte tu stěnu!"

"Myslel jsem, že by se nám třeba hodil větší obytný prostor," bránil se starší pAsák.

"Obytné prostory možná, luxusní kajuty ne," prohlásil Výsměšek a vylezl zpět na palubu.

"Pozor tam na palubě!" vykřikl děkan, vhodil na palubu trs banánů a vylezl za nimi.

"Výborně. Jak budeme tu zeleninu ovládat, děkane?"

"Oh, Rozšafín Ctibum o takových věcech ví všechno."

"A kde je?"

"Nešel taky pro nějaké banány?"

Obrátili pohledy k pláži, kde kvestor shromažďoval mořské řasy.

"Vypadal velice... rozrušeně," podotkl Výsměšek.

"Nedokážu ani odhadnout proč."

Výsměšek zvedl oči k ústřední hoře, která zářila v odpoledním slunci.

"Předpokládám, že by neprovedl nějakou hloupost, co?"

"Arcikancléři! Rozšafín Ctibum je plně vycvičený mág!" zavrtěl hlavou děkan.

"Děkuji vám za úplnou a jednoznačnou odpověď, děkane," zasmušil se arcikancléř. Pak se naklonil dolů do podpalubí. "Starší pAsáku! Jdeme hledat pana Ctibuma. A měli bychom asi také přivést paní Vidlákovou."

Z podpalubí se ozval zoufalý výkřik. "Paní Vidláková! Jak jen jsme na ni mohli zapomenout!"

"Ve vašem případě to asi způsobila ta chladná koupel, starší pAsáku."

Ať už jsou koně jacíkoli, tenhle byl pomalý. Pohyboval se pravidelným klusem typu takhle-to-klidně-vydržím-celý-den, který navíc zřetelně naznačoval: chcete-li, abych se pohyboval rychleji, budete mě muset shodit z útesu. Měl velmi zvláštní chod, o něco rychlejší než klus, ale pomalejší než cval. Výsledkem bylo zvláštní nepravidelné natřásání, které bylo v lehkém rozporu s momentem setrvačnosti kteréhokoliv lidského orgánu, což způsobilo, že v Mrakoplašových útrobách naráželo všechno na všechno. Navíc když se občas zapomněl a spustil nohy, Snížek klidně poklusával dál bez něho, takže ho musel Mrakoplaš předeběhnout, postavit se jako kroketová branka a čekat, dokud ho kůň nedohonil.

Snížek nekousal, nevyhazoval, neválel se a neprchal šíleně do dálky, což byly hlavní znaky, které Mrakoplaš až dosud s koňmi spojoval.

Když se zastavil na noc, zvíře poodešlo o kousek dál a sežralo keř pokrytý listím, jehož zápach, chuť a stravitelnost silně připomínaly linoleum.

Utábořili se vedle toho, co slyšel jmenovat "billy-bong". Byl to jen dolík holé zvrásněné země s malou kaluží vody uprostřed. Všude kolem se tísnili malí žlutozelení a modrošedí ptáčkové a šťastně štěbetali ve světle odpoledního slunce. Když si Mrakoplaš lehl na břicho, aby se napil, rozletěli se a ukřivděně ho pozorovali z okolních stromů.

Když si sedl, jeden z nich přiletěl a usadil se mu na prst.

"Ale to šme pěknej kluk, čo?" zašišlal na něj přátelsky Mrakoplaš.

Štěbetání ustalo. Ptáčci ve větvích se zadívali jeden na druhého. V jejich hlavičkách sice nebylo příliš místa

pro nové nápady, ale jeden se jim tam teď přece jen objevil.

Slunce se klonilo k obzoru. Mrakoplaš velmi opatrně zapátral v dutém kmeni a vytáhl odtamtud chleba se šunkou a několik koktajlových párečků.

Andulky ve větvích se houfovaly.

Jedna z nich začala velmi tiše: "Ale...?"

Mrakoplaš si lehl. Dokonce i ty mouchy už teď byly jen obtížné. V křoví to začalo tiše syčet a prskat. Snížek se přesunul k vodě, pil z malého rybníčku a vydával při tom zvuk, jako když si to nepříliš výkonné sací čerpadlo rozdalo se zvědavou želvou.

Ať tak či tak, všechno bylo nesmírně mírumilovné.

Najednou se Mrakoplaš prudce posadil. On věděl, co se pravděpodobně stane, když jsou věci příliš mírumilovné.

Nahoře v tmavnoucích větvích jeden z ptáčků zamumlal: "Knej... kuk...?"

Mrakoplaš se uvolnil, ale jen opatrně.

"...šme pjekn kuk...?"

Najednou ptáci umlkli.

Zaskřípala větev.

A spadl padmědvěd.

Byl blízkým příbuzným koaly, ale to celkem nic neznamená. Konečně, nejbližší příbuzný slona vypadá a je asi stejně velký jako obyčejný králík. Nejcharakterističtějším rysem padmedvědů byl jejich zadek, mocný a silně osrstěný, který měl způsobit co největší šok oběti a co nejmenší šok jeho majiteli. Prvotní náraz měl uvést oběť do stavu bezvědomí, aby se pak následně medvěd mohl pustit do žrádla. Byl to fantastický způsob zabíjení, protože co se ostatních fyzických darů týče, nebyli padmedvědi ani zdaleka vybaveni pro roli šelmy. Proto bylo velmi nešťastné pro onoho konkrétního medvěda, že se rozhodl této noci zaútočit, přesněji padnout na muže, jenž sice možná vypadal, jako když má na zádech napsáno "oběť", ale který měl každopádně na klobouku napsáno MÁK. Z toho samozřejmě vyplývalo, že tento klobouk, což je velmi významné, byl tuhý a špičatý.

Mrakoplaš se zvedl na nohy, a zatímco narážel do okolních stromů, oběma rukama lomcoval okrajem klobouku a pokoušel si jej stáhnout z hlavy. Nakonec se mu to podařilo. Chvilku zděšeně zíral na padmedvěda a jeho podivně bolestivý výraz, ale pak zvíře rychle setřásl do křoví. Kolem něj se ozývaly další nárazy, protože ostatní padmedvědi, zmatení nezvyklým vývojem situace, padali na zem a divoce se odráželi sem a tam.

Ve větvích stromů se probudily andulky a to jednoduché poselství, které mezitím mělo dost času dorazit do jejich malých hlaviček, teď zaštěbetalo: "Alto šme pěkne kuk, čo?" Mrakoplašovi proletěl kolem obličeje další medvěd, který se ve vzduchu zmateně otáčel.

Mrakoplaš se otočil, rozběhl se ke Snížkovi a dopadl obkročmo na koňský hřbet, nebo do míst, kde by byl koňský hřbet, kdyby byl kůň větší. Snížek poslušně vyrazil kupředu svým arytmickým poklusem a zamířil do tmy.

Mrakoplaš se podíval pod sebe, zaklel a rozeběhl se za koněm.

Držel se jako klíště hřívy a Snížek pádil jako nějaká malá lokomotiva. Nechával poskakující medvědy za sebou a nezpomalil, dokud neurazil velký kus po cestě, a teprve pak se zastavil na místě, kde i nejvyšší rostlina byla menší než on. Teprve tam si Mrakoplaš dovolil sklouznout ze sedla.

Jaká prokletá země!

Nocí se rozlehlo zašumění křídel a najednou byla okolní křoviska plná malých ptáčků.

"Alto šme pěkne kukčo?"

Mrakoplaš na ně zamával kloboukem a chvilku na ně křičel, jen aby si ulevil. Nepomohlo to. Andulky si myslely, že je to jakési představení uspořádané na jejich počest.

"Smis'tě, ajzlcíií!" štěbetaly.

Mrakoplaš se vzdal, několikrát zadupal na zem a uložil se k spánku.

Vzbudil se díky zvuku, který zněl jako hýkot osla, jehož někdo rozřezává napůl. Byl to téměř rytmický, nesmírně bolestivý jek, zmučený a osamělý, při němž Mrakoplašovi trnuly zuby.

Velmi opatrné zvedl hlavu nad chomáč křoví.

Ve větru se tam točil větrný mlýn a jeho lopatky, řízené velkou ploutví, se natáčely sem a tam podle toho, jak vítr měnil směr.

Mrakoplaš jich před sebou viděl víc, byly rozesety po kraji a mág si pomyslel: jestli je tady veškerá voda pod zemí, je to skvělý nápad...

Okolo nejbližšího mlýna se pásло stádo ovcí. Když k nim vykročil, neutíkaly, ale ostražitě ho pozorovaly. Brzo zjistil proč. Žlab pod pumpou byl prázdný. Lopatky mlýna se otáčely, se strojovou pravidelností vydávaly svůj tesklivý jek, ale z trubky nevytékala ani kapka vody.

Žíznivé ovce na něj upíraly pohledy.

"Ehm... no, na mě se nedívejte," zamumlal. "Já jsem mág. Od nás se nečeká, že se vyznáme v mechanice."

"To ne, ale čeká se od nás, že budeme dobří v magii," ozval se v jeho nitru obviňující hlásek.

"Dobrá, možná bych se mohl podívat, jestli někde není něco uvolněné, nebo tak," zabručel.

Pobízen vzdáleně obviňujícími vlněnými pohledy vylezl na vratkou věž a snažil se vypadat jako odborník. Nezdálo se, že by tam bylo něco v nepořádku, jen kovové sténání tam bylo hlasitější.

"Nevidím tady nic, co by -"

Někde dole ve věži konečně prasklo něco, co bylo namáháno nad únosnou mez. Věž se zatřásla a lopatky se volně roztočily. S nimi se roztočila i ulomená osa, která s každou otáčkou udeřila do žebroví věže.

Mrakoplaš napůl spadl a napůl se svezl zpět na zem.

"Jak se zdá, tak to byla technická závada," zamumlal. Do země u jeho nohou narazil kus litiny. "Asi by se na to měl podívat skutečný řemeslník. Kdybych se v tom hrabal dál, nemuseli by uznat nárok na záruční opravu -"

Praskavý zvuk shora ho přinutil urychlené vyhledat úkryt, což byla v tomto případě velmi překvapená ovce. Když všechen hluk utichl, lopatky mlýna se dotáčely v křovinách. Co se týče zbytku zařízení, pokud předtím uvnitř byly nějaké funkční mechanické části, teď už tam jistě nebyly.

Mrakoplaš si sundal klobouk, aby si otřel zpocené čelo, ale nebyl dost rychlý. Přes čelo mu přejel růžový jazyk, drsný jako smirkový papír.

"Au! No sakra! Vy asi máte fakticky pěknou žízeň, co...?" rychle si nasadil klobouk a pro jistotu si jej stáhl až na uši. "Ale abych se přiznal, sám už bych se docela napil..."

Nakonec, když odstrčil stranou několik ovcí, našel kus lopatky rozpadlého mlýna.

Když se s jistými těžkostmi prodral mezi kudrnatými těly, našel místo, kde byla zem o něco níže než okolní křoviska a kde rostlo několik stromů, jejichž listí bylo o něco zelenější než listí stromů ostatních.

"Ou! Nos akrr!" štěbetali ptáčci kolem.

Půl metru, šedesát centimetrů by mělo stačit, pomyslel si, když odhazoval stranou červenou zem. Je to skutečně úžasné, všechna ta voda pod zemí, když tady vůbec neprší. Celé tohle místo musí vlastně plout na vodě.

V metrové hloubce byla zem sotva vlhká. Povzdechl si a pokračoval v kopání.

Byl už v jámě skoro po ramena, než se mu mezi podrážkami sandálů objevil slabý pramínek vody. Ovce se začaly prát o vlhkou zem, kterou vyhazoval nahoru. Přímo před jeho očima se však pramínek ztratil v zemi.

"Hej, vrať se!"

"He, vrrase!" povykovali ptáčci v křoví.

"Držte zobáky!"

"Drršt obak! Alto šme pěkne kukčo?"

Vrhl se na zem svým provizorním rýčem v zoufalém pokusu nezůstat pozadu a dohonil prchající vodu po několika decimetrech. S čvachtáním pokračoval, až stál po kolena ve vodě, pak nabral plný klobouk bahnité tekutiny, vylezl z díry a dal se na útěk. Zatímco mu voda šplouchala na nohy, běžel a nalil ji do koryta.

Ovce se shlukly kolem a jedna přes druhou se snažily dostat k mokrému dnu.

Mrakoplašovi se podařilo přenést do koryta ještě dva klobouky, než voda znovu zmizela z dohledu.

Vytáhl žebřík z trosek zničeného mlýna, vhodil ho do díry v zemi a skočil za ním. Pustil se znovu do kopání a vlhká zem se z jámy jen řinula. Každý vlhký kousek, který dopadl na světlo, okamžité přilákal hejno hmyzu a malých ptáčků.

Podařilo se mu přepravit další tucet klobouků vody dřív, než byla jáma tak hluboká, že žebřík už nestačil. Mezitím se několika ovcím podařilo vlézt až do koryta a teď nebylo možno pro hlavy zahlédnout vodu. Zvuk, který při tom ovce vydávaly, by se snad dal popsat jako zvuk, který by vydávala obří slámka při průzkumu pěny největšího mléčného koktajlu na světě.

Mrakoplaš se nakonec podíval do jámy a přesně ve chvíli, kdy to udělal, zamrkala na něj poslední kapka vody a zmizela v zemi.

"Děsná země," zabručel.

Přešel pomalu na místo, kde trpělivě stál Snížek ve stínu řídkého křoví.

"A ty nemáš žízeň?" nadhodil.

Snížek zaržál a zatřásl hřívou.

"No dobrá, možná že v sobě máš kus velblouda. Kůň být rozhodně nemůžeš, to vím."

Snížek přešlápl stranou a dupl Mrakoplašovi na nárt nohy.

V poledne stopy označující cestu překřížily další otisky, které byly mnohem početnější. Otisky kopyt a kol dávaly tušit, že tady je doprava skutečně dost početná. Mrakoplaš dostal lepší náladu, a sledoval ji až na místo, kde se mohl ukrýt ve stínu řídkých stromů.

Pak tam rostly další keře a zem se zvedala do nízkého hřebene z rozpadajících se zvětralých červených kamenů. Když nic jiného, vane tady alespoň nějaký vítr, pomyslel si. Bohové, když teď žádám pár kapek vody, je to skutečně příliš mnoho? Nemůže tady přece nikdy nepršet! Všude někdy prší. Vždyť voda musí padat z oblohy, aby se mohla vsáknout pod zem, není to tak?

Najednou na cestě za sebou uslyšel dusot stovek kopyt.

Ze zatáčky vyběhla plným tryskem skupinka neosedlaných koní. Když proletěli kolem Mrakoplaše, stačil si všimnout toho v čele, kus před ostatními, koně s nejdokonalejšími liniemi, jaké kdy viděl, koně, který se pohyboval, jako když má se zemskou tíží dohodnuty vlastní zákony. Stádo se rozdělilo a obteklo Mrakoplaše, jako kdyby byl kámen uprostřed proudu. Vzápětí už byli koně jen zvukem, který zmizel v oblaku rudého prachu.

Snížkovi se rozšířily nozdry a podařilo se mu o něco zvýšit rychlost, takže otřesy zesílily.

"Ale ne?" řekl Mrakoplaš. "Nemáš šanci, kámo. Nemůžeš si hrát s velkejma klukama. Jen klídek."

Oblak prachu se sotva usadil, když se znovu ozvala kopyta, tentokrát okovaná, a ze zatáčky vyjela skupina jezdců. Procválali kolem, aniž si který z nich Mrakoplaše všiml. Poslední jezdec však zpomalil.

"Neviděls kolem běžet stádo koní, kámo?"

"Viděl, kámo. Jen klídek, klídek, klídek."

"Vedl je velkej hnědej kůň?"

"Jasně, kámo. Jen klídek."

"Starej Nezlidapes slíbil sto fufníků chlapovi, co toho koně chytí. Jenže tady už máme po ftákách, před náma je celý bludiště kaňonů."

"Jen klídek?"

"A na čem to jedeš ty, to je žehlicí prkno?"

"Hm, promiňte, ale -" začal Mrakoplaš, když se muž rozjel za ostatními, "ale je tohle správná cesta do Guma-?"

Po cestě se válela oblaka rudého prachu.

"Copak se to stalo s tím proslulým iksánským srdečným přátelstvím, he?" vykřikl Mrakoplaš do prázdného prostoru.

Když vjížděl mezi kopce a skaliska, slyšel výkřiky a práskání bičů, které k němu doléhaly z úbočí. V jedné chvíli vyběhli divocí koně na chvíli znovu na cestu, aniž si ho na svém útěku všímali, a tentokrát uhnul Snížek z cesty a sledoval stopu, kterou vyznačovalo především polámané křoví.

Mrakoplaš už se dávno odnaučil tahat za otěže, protože zjistil, že následkem je pouze to, že ho začnou bolet ruce. Jediný způsob, jak malého koníka zastavit ve chvíli, kdy nechtěl být zastaven, pravděpodobně spočíval v tom, že by jezdec musel sesednout, předběhnout supící zvíře a vykopat mu příkop přes cestu.

Znovu se za Mrakoplašem objevili jezdci a prohřměli kolem. Jejich koním odkapávala od tlam pěna.

"Promiňte, je tohle správná cesta do -?"

A byli pryč.

Dohonil je o deset minut později v hájku horských jasanů, kterým nejistě projížděli sem a tam, zatímco na ně jejich vůdce hlasitě křičel.

"Povídám, může mi někdo říct -" začal.

Pak zjistil, proč se zastavili. Došlo jim dopředu. Zem tady prudce padala hluboko dolů, na téměř kolmé skalní stěně bylo vidět jen několik koláčů mechu a pár zakrslých stromků.

Snížkovy nozdry se zahýbaly a kůň bez nejmenšího zaváhání pokračoval v cestě po stěně dolů.

Měl by sklouznout, to bylo Mrakoplašovi jasné. Přesněji řečeno, měl by se zřítit. Stěna byla skoro kolmá. Ani horské kozy by to tady nezkoušely, kdyby nebyly připoutány jedna k druhé. Kolem padalo kamení a několik menších dokonce dopadlo na Snížkův zátylek, ale kůň klusal dolů tímtéž líným tempem, jakým se pohyboval na rovině. Mrakoplaš došel k názoru, že jediné, co může, je pevně se chytit a řvát.

Na poloviční cestě dolů zahlédl divoké stádo pádící podél stěny kaňonu. Koně pak zahnuli za obrovský balvan a zmizeli mezi útesy.

Snížek dorazil na dno v dešti oblázků a na okamžik se zastavil.

Mrakoplaš sebral všechnu odvahu a otevřel jedno oko. Koníkovy nozdry znovu zavětřily a Snížek obrátil pohled dolů kaňonem. Několikrát nejistě hrábl nohou. Pak se podíval na závrať vzbuzující protější stěnu kaňonu, která byla jen několik metrů od nich.

"Ne, to ne!" zasténal Mrakoplaš. "Prosím... tudy ne..." Pokoušel se rozplést nohy, ale ty se sešly pod koňským břichem a zasekly se v kotnících.

Musí nějakým způsobem ovlivňovat přitažlivost, pomyslel si Mrakoplaš, když se Snížek pustil po stěně nahoru, jako kdyby to nebylo nic jiného než svislá podlaha. Korkové zátky, které měl Mrakoplaš pověšeny vpředu na klobouku, ho klepaly do nosu.

A před nimi.... nad nimi... byl převis...

"Ne, prosím, ne, tam nemůžeš..."

Zavřel oči. Cítil, jak se Snížek zastavil, a mág vydechl úlevou. Odvážil se pohledu dolů, a ta velká kopyta stála pevně na solidní, rovné skále.

Zátky už Mrakoplaše neklepaly do nosu. Nevisely mu však ani před obličejem.

Ve strašlivé a rychle rostoucí hrůze obrátil oči tím směrem, který pro něj byl vždycky nahoře.

I nad ním byla pevná skála. Jenže byla strašlivě daleko nahoře... nebo snad dole...? A špunty z klobouku mu visely nahoru. Nebo snad...?

Snížek stál na spodní ploše převisu a očividně obdivoval krásný rozhled. Znovu se mu rozechvěly nozdry a potřásl hřívou.

Teď spadne, pomyslel si Mrakoplaš. Teď už si musí každou chvíli uvědomit, že stojí vzhůru nohama, spadne a z takovéhle výšky se musí kůň rozplácnout na placku. A já budu pod ní.

Jak se zdálo, Snížek se rozhodl a vykročil kupředu, přes vypuklinu převisu.

Zátky spadly nazpět a udeřily Mrakoplaše do obličeje, ale ejhle! Všechny stromy zase začaly ukazovat těmi zelenými kousky nahoru, až na to, že to byly šedé kousky.

Mrakoplaš se podíval přes hlubinu na jezdce.

"Hezkej den!" prohlásil, a když Snížek zase klidně vykročil kupředu, zamával ve vzduchu kloboukem. "Myslím, že teď přijde na řadu šavle alá Technicolour!" dodal a pozvracel se.

"Hej, pane?" křikl na něj někdo z druhé strany.

"No?"

"To byla síla!"

"Bodejť. Jen klídek."

Jak se ukázalo, byl ten kus země jen úzkou ostruhou mezi kaňony. Všude kolem buď strměly, nebo se propadaly kolmé stěny. K Mrakoplašově úlevě se však kůň obrátil stranou a rozeběhl se podél okraje skaliska.

"Ne, ne, prosím...!"

Přes puklinu ve skále padl strom a vytvořil jakýsi přirozený most. Kmen byl slabý, ale Snížek na něj zatočil,

aniž zpomalil.

Oba konce stromu se začaly na okraji rokliny zmítat nahoru a dolů. Dolů se nesl déšť oblázků. Snížek přeskákal kmen jako malý míč a vyskočil na protější stranu přesně ve chvíli, kdy se strom naposledy zatřásl, svezl na jedné straně z okraje skály a zřítil se do hlubiny.

"Prosím ne..."

Tady nebyl útes, ale dlouhý příkrý svah, tvořený sutí a volnými balvany. Snížek se na něj vrhl skokem a nozdry se mu rozhýbaly, když se celé kamenité úbočí dalo do pohybu.

Mrakoplaš viděl, jak hluboko pod ním proběhlo po úzkém dně kaňonu stádo koní.

Kolem se kutálely balvany, ale kůň klidně dál postupoval dolů uprostřed své soukromé kamenné laviny. Jeden nebo dva velké kameny poskakovaly a duněly kupředu mnohem rychleji a dopadly na dno těsně za posledními zvířaty stáda.

Ochromený strachem a celý roztřesený se Mrakoplaš zadíval ke konci kaňonu. Ten byl slepý. Jeho konec byl tvořen dalším kolmým útesem...

Kámen se vršil na kámen a balvany začaly tvořit na dně kaňonu hrubou stěnu. Když dopadl poslední, doskočil na vrcholek kamenné zdi téměř elegantně Snížek.

Podíval na uvězněné stádo, které běhalo zmateně kolem stěn, a zatřásl nozdrami. Mrakoplaš si byl jist, že koně se neumějí pochechtávat, ale byl by přísahal, že Snížkovo mlčení vyzařuje významnou pochechtávavost. O deset minut později se objevili jezdci. To už bylo stádo téměř pokojné.

Podívali se na koně. Podívali se na Mrakoplaše, který se příšerně zasklebil a řekl: "Jen klídek."

Velmi pomalu nespadl ze Snížka. Jednoduše se naklonil stranou a s nohama stále propletenýma se svážel na bok, až jeho hlava jemně dosedla na zem.

"To byla po čertech úžasná jízda, kámo!"

"Mohl by mi někdo rozplést nohy, prosím? Mám pocit, že se mně musely nějak spéct, nebo co."

Dva z honáků slezli z koně a po jisté námaze se jim podařilo Mrakoplaše osvobodit.

Vůdce jezdců se na něj díval ze sedla. "Menuj svou cenu za toho malýho válečníka, kámo!" řekl Nezlidapes.

"Éé... tři... éé... fufníky?"

"Cože? Za takovýho šlachovitýho ďáblíka, jako je von? Ten má cenu alespoň dvě stovky!"

"Já víc než tři fufníky nemám...!"

"Si myslim, že ho muselo pár těch šutráků vzít pres bednu," řekl jeden z honáků, který Mrakoplaše zvedal.

"Já tím chci říct, že ho koupim od vás, pane," vysvětloval trpělivě Nezlidapes. "Něco vám řeknu - dvě stovky, pytel dlabance a ještě vás dovezem na cestu do... Kamže to chtěl, Clancy?"

"Do Gumagongu," zamumlal Mrakoplaš.

"Blbost, vy přece nechcete do Gumagongu," odmítl rázně Nezlidapes. "V Gumagongu není nic než hejno moralistů, abstinentů a puritánů."

"To je v pořádku, já mám papoušky rád," zabručel Mrakoplaš, který stále doufal, že ho oba muži, kteří ho zvedli, konečně pustí, aby se mohl postavit na zem. "Ehm... jak se iksánsky řekne ‚zblázit se strašlivým vyčerpáním a sesout se na bezvládnou hromádku'?"

"Nejni to ‚byl vypranej jak wombatí řiť'?"

"Ne, to ne, to se říká, dyž si uženeš lobogo, ne?" ozval se Clancy.

"Cože, di do kélu, ne! Chytit lobogo se říká, když... když seš... když máš... No jasně, je to, když... když ti nos... halt, ne, to je ‚dunět jak tympány'..."

"Cože? Dunět jak tympány je, když sis dal večer do trumpety a ráno máš dýni jak střep." Clancy chvilku vypadal nejistě, ale pak došel k rozhodnutí. "Jo, to je vono."

"Takhle datli, to je ‚mít v chlebárně jak v polepšovně', kámo."

"Promiňte, ale -" začal Mrakoplaš

"To teda ne, ‚mít v chlebárně jak v polepšovně' je ráno potom, co sis dal moc zrzavejch a kořku. Ale dyž máš uši jak mosazná konev na vodu po kávovým flámu, tomu se říká bejt ‚zdutej jak Morganovo vovce'."

"Bacha, to zas mluvíš vo tom, že je někdo ‚šťastnější než Morganovo vovce v čokoládovým chlívku' -"

"To myslíš ‚rychlej jak Morganovo mula, co sežrala Matiččinej ovocnej koláč' -"

"A jak rychlá byla ta mula? Přesně?" zajímal se Mrakoplaš.

Všechny pohledy se obrátily k němu. "Rychlejší než ouhoř mezi hadama, kámo!" odpověděl mu Clancy. "Copak nerozumíš normální řeči?"

"No jo," přikyvoval jeden z jezdců. "Možná že je skvělej jezdec, ale řek bych, že je hloupější než -"

"A teď už nikdo nic neříkejte!" zařval Mrakoplaš. "Už se cítím mnohem líp, jasný? Prostě se cítím v pořádku, v pořádku?" Upravil si potrhané roucho a narovnal klobouk. "Takže, kdybyste mi ukázali správou cestu do Gumagongu, a já už tudy, co budete naživu, nepůjdu. Snížka si můžete nechat. Může se ustájit někde u stropu."

"Tak to ne, pane," zavrtěl hlavou Nezlidapes. Sáhl do kapsy u košile, vytáhl odtamtud svitek bankovek, naslinil prst a dvacet jich odpočítal. "Vždycky platím svý dluhy. Nechcete nějakou chvíli zůstat s náma? Hodil by se nám další jezdec a cestovat sám tady nejni žádná slast. Je tady dost silničních patrol."

Mrakoplaš si přetřel rukou čelo. Teď, když se mu různé tělesné orgány konečně ustálily zhruba na svých původních místech, mohl se zase soustředit a vrátit se na poměrně nízkou hladinu obav.

"No, se mnou si nemusí dělat žádnou hlavu," zabručel. "Slibuju, že nebudu zapalovat ohně ani krmit zvířata. Hm, říkám slibuju - stejně se vlastně většinou zvířata pokoušej nakrmit mnou."

Nezlidapes pokrčil rameny.

"Tedy alespoň pokud už nenarazím na ty zatracené padmedvědy," dodal Mrakoplaš.
Muži se rozesmáli.
"Padmedvědy? Kdo vás zasek na ten hák?"
"Co tím myslíte?"
"Nic takovýho jako padmedvědi nejni! Někdo si z vás udělal prču, kámo!"
"Co? Ale oni se... oni padali," Mrakoplaš zamával rukama, "všude... kolem dokola... Měli velký zuby a..."
"Řek bych, že je bláznivější než Morganovo mula, kámo!" řekl Clancy.
Skupina utichla.
"A jak moc je to, bláznivej?" zajímal se Mrakoplaš.
Clancy se uvolnil v sedle a rozhlédl se nervózně po ostatních. "No, to je..."
"Oprav...?" navrhl Mrakoplaš.
"Oprav..." zamumlal Clancy, který se oněch dvou slabik zachytil, jako kdyby to byl záchranný pás.
"Hmm?"
"Oprav... du..."
"No, jen do toho!"
"Opravdu moc?" vypravil ze sebe Clancy.
"Skvělá práce! Vidíte? Je to docela jednoduché," přikyvoval Mrakoplaš. "Říkal někdo něco o jídle?"
Nezlidapes kývl na jednoho z mužů, který podal Mrakoplašovi pytel.
"Je tam pívo a něco zelenýho, to jako petržel, mrkev a takový věci, a páč seš fakticky frajer, tak tam je i piksla s jamem."
"Angreštovým?"
"Jo."
"Hrozně by mě zajímal ten váš klobouk," naklonil se Nezlidapes ze sedla. "Proč máte kolem dokola pověšený špunty?"
"Vodháněj mouchy," zněla lakonická odpověď.
"A fakt to funguje?"
"Blbost," vskočil do hovoru Clancy, "kdyby to fungovalo, byl by na to už někdo přišel."
"Jasně. Já," řekl Mrakoplaš. "Jen klídek."
"Já jen, že v tom vypadáš tak trochu jako sralbotka, kámo," pokračoval Clancy.
"No jo, dobrá," přikývl Mrakoplaš. "Takže kudy do Gumagongu?"
"Na konci kaňonu zahni doleva, kámo."
"A potom?"
"Potom se můžeš zeptat, až potkáš silniční patrolu."
"A oni mají na cestě nějakou chatu nebo stanici..."
"Oni... no, prostě si pamatuj, že tě najdou, kdyby ses náhodou ztratil,"
"Skutečně? Výborně, no předpokládám, že to je součástí jejich práce. Přeji vám hezký den."
"Dobrý den."
"Jen klídek."
Muži se za Mrakoplašem dívali, dokud jim nezmizel z dohledu.
"Nezdálo se, že by si dělal nějaký velký starosti, co?"
"Teda podle mě je jetej jak dráha."
"Clancy?"
"Šéfe?"
"Tohle sis vymyslel, žejo...?"
"Nó..."
"K sakru, samozřejmě, že jo."
Clancy vypadal chvilku rozpačitě, ale pak se vzepřel. "Dobrá, teda," prohlásil rozhořčeně. "A co to rčení, co ste vy použil včera, no? ‚Měl pilno jak jednorukej truhlář v Schmatraloo'?"
"A co má být?"
"Díval sem se do atlasu a žádný takový místo tam nejni, šéfe!"
"To teda, k sakru, je!"
"Ále nejni. A kromě toho, nikdo by nezaměstnal jednorukýho truhláře, no ne? Takže ten nikdy nebude mít napilno, no ne?"
"Poslyš, Clancy -"
"Ten by tam moh tak akorát jít na ryby."
"Clancy, od nás se tady čeká, že z divočiny vydobudem novej jazyk -"
"A navíc by potřeboval někoho, kdo by mu vázal háčky a navlíkal návnadu, jenže -"
"Clancy, mohl bys laskavě zavřít hubu a dojít pro ty koně?"
Trvalo to skoro dvacet minut, než muži odvalili stranou dostatečné množství balvanů a vzápětí přiběhl Clancy.
"Já tu malou mrchu nemůžu najít, šéfe. A to sme se dívali pod všechny koně."
"Kolem nás proběhnout nemohl!"
"Ale moh, šéfe. Viděl jste, jak lez po těch útesech. Ten už bude na kilometry daleko. Máme vyrazit za tím chlápkem?"
Nezlidapes se zamyslel a pak si odplivl. "Ne, dostali jsme toho hnědáka. Ten za ty prachy stojí." Pak se zadíval

dolů kaňonem.

"Nejni vám nic, šéfe?"

"Clancy, až se vrátíme na stanici, zajedeš do města, stavíš se v hotelu U venkovský idyly a koupíš všechny špunty, co tam maj, jasný?"

"Myslíte, že to bude fungovat, šéfe? Dyť byl máklej jak..." Pohled šéfových očí Clancyho zarazil. "Byl fakt hodně bláznivej," dopověděl.

"Bláznivej, to jo. Ale chytrej taky. Po ksichtě mu nelezla jediná moucha."

Za nimi, v bludišti skal a křovisek, na skalní stěně na konci kaňonu se měnila kresba malého koně v obrázek klokana a ten rychle vybledl.

Nejhorší na tom, když člověk ztratil nervy v přítomnosti Vzoromila Výsměška, bylo, že on si toho nikdy nevšiml.

Mágové, postaveni tváří v tvář nebezpečí, se okamžitě zastaví a začnou se mezi sebou dohadovat o tom, jaký druh nebezpečí to přesně je. Když pak po nějaké době dospějí ke stejnému názoru: nebezpečí se ukáže být buď oním druhem nebezpečí, kdy už nemáte příliš možností a volíte rychle, jinak zemřete, nebo se už dávno začalo nudit a odloudalo se pryč.

I nebezpečí má svou hrdost.

Když byl Rozšafín Ctibum malý chlapec, představoval si, že mágové jsou mocní polobohové, schopní pohybem prstu změnit svět, a když pak vyrostl, zjistil, že je to skupina únavných stařílů, kteří se starají především o zdraví svých nohou a tváří v tvář nebezpečí se pravděpodobně začnou dohadovat o původu fráze "tváří v tvář nebezpečí".

Nikdy ho nenapadlo, že evoluce postupuje tisícem různých cest. Na starých budovách bylo ještě dnes vidět hluboké jizvy, které ukazovaly, co by se mohlo stát, kdyby na světě žil ten druhý typ mágů.

První kroky ho zavedly, aniž si to uvědomoval, na cestu do hor, která se mírnými zatáčkami vinula vzhůru. Z podrostu po obou stranách ho pozorovali podivní tvorové. Někteří z nich vypadali jako...

Mágové myslí v knižních termínech a právě v této chvíli se jeden z nich vyplížil z polic Ctibumovy paměti. Dostal to, když byl hodně malý. A navíc, on to stále ještě někde má uložené a odložené v lepenkové krabici.

Byla to vlastně spíše kniha, sestávala z mnoha stránek dělených na třetiny a spojených místo hřbetu spirálou. Na každé třetině byl obrázek hlavy, trupu nebo ocasu nějakého zvířete, ptáka, ryby či brouka. Když jste se dost nudili, mohli jste si obracet stránky tak, že jste dostali, například, stvoření s hlavou koně, tělem brouka a ocasem ryby. Přebal knihy vám sliboval "hodiny veselé zábavy", i když vy jste se po prvních pěti minutách nedokázali ubránit myšlenkám na to, co to muselo být za člověka, když se takovým způsobem dovedl vesele bavit celé hodiny. Další, co vás napadlo, bylo, že možná kdybyste ho tiše a laskavě uškrtili teď, ušetřili byste oddělení masových vražd mnoho starostí v letech příštích. Malý Rozšafín si však s knihou skutečně užil celé hodiny veselé zábavy.

Většina těch tvor... věcí v podrostu vypadala jako obrázky ze vzpomenuté knihy. Byli tam ptáci se zobáky dlouhými jako jejich těla. Pavouci velcí jako ruka. Tu a tam se vzduch leskl jako voda. Když se jím Ctibum pokoušel projít, mírně mu vzdoroval, i když ho nakonec propustil, ale nezdálo se, že by měli ptáci a hmyz touhu ho následovat.

Všude byli brouci.

Cesta nakonec po několika nepříliš namáhavých úsecích dorazila na vrcholek hory. Bylo tam, těsně pod vrcholkem, malé údolí. Na jeho vzdálenějším konci se černal ve skalní stěně otvor, osvětlovaný zevnitř podivnou namodralou září.

Kolem Rozšafínova ucha probzučel velký brouk.

Otvor vedl do velké jeskyně naplněné modrou mlhou. Zdálo se, že se v mlze pohybují neurčité stíny. Rozléhaly se tam zvuky - pískání, slabé bzučení, jako když se zapíná a rozepíná zdrhovadlo, občas tupý náraz nebo kovové zazvonění. To vše jako by signalizovalo, že se v mlze pracuje.

Rozšafín rukou smetl brouka, který mu přistál na tváři, a upřel oči na stín přímo před sebou.

Byla to přední polovina slona.

Druhá polovina slona, balancující proti veškeré přirozenosti na nohou na zadním konci, stála o několik metrů dál. Mezi oběma půlkami slona byl... zbytek slona.

Rozšafín Ctibum si říkal, že když rozříznete slona napůl a vydlabete vnitřek, vznikne vám... jednoduše řečeno ošklivý nepořádek. Tady žádný velký nepořádek nebyl. Růžové a červené trubice byly úhledně rozloženy a srovnány na pracovním stole. Malé schůdky vedly k další složité spleti trubic a jiných mohutných orgánů. Všude byl cítit duch metodické práce v pokročilém stadiu. To nebyla hrůza ničení - slon roztrhaný výbušninou. Tohle byla velebnost vzniku - slon sestavovaný v konstrukční dílně.

Ze všech koutů jeskyně spirálovitě vystoupaly obláčky bílého světla, chvilku se otáčely uprostřed a změnily se v boha evoluce, který stál na schůdcích.

Při pohledu na Rozšafína nechápavě zamrkal. "Aha, to jsi ty," řekl nakonec. "Jedno z těch špičatých stvoření. Mohl byste mi říct, co se stane, když udělám tohle?"

Sáhl do ozvěnu vyvolávajících hlubin přední poloviny. Zapleskaly obrovské sloní uši.

"Plácá ušima," oznámil Ctibum.

Bůh se vynořil ze sloního břicha a rozzářil se. "Nevěřil byste, jak je těžké to trefit," řekl. "A vůbec... Co si o tom myslíte?"

Rozšafín polkl. "Je to... moc pěkné," vypravil ze sebe. Ustoupil o krok, do něčeho narazil, otočil se a hleděl přímo do rozšklebené tlamy obrovského žraloka. Ten byl zhruba ve stavu... Rozšafín se přinutil přemýšlet o tom jako o

biologickém lešení. Žralok na něj zakoulel okem. Za ním byla ve stavu rozestavěnosti mnohem větší velryba.

"Je, že," zaradoval se bůh.

Rozšafín se pokusil soustředit na slona. "I když -" začal opatrně,

"Copak?"

"Těmi koly jste si jistý?"

Zdálo se, že jeho poznámka boha zaujala. "Myslíte, že jsou příliš malá? Že se na step nehodí?

"Eh, pravděpodobně ne..."

"Je velmi těžké navrhnout organické kolo, víte," řekl bůh téměř omluvně. "Jsou to malá mistrovská dílka."

"A nemyslíte si, že nechat ho pohybovat se jen po nohou by bylo jednodušší?"

"Óh, to bychom se nikam nedostali, kdybych chtěl pořád jen kopírovat staré nápady a postupy," odpověděl bůh. "Moje heslo zní: ‚Odlište se jeden od druhého, množte se a vyplňte všechna důležitá místa.'"

"No jo, ale je podle vás ležení na boku v nějaké blátivé díře, zatímco se kola marně protáčejí, taky vyplňováním důležitých míst?"

Bůh se na něj podíval a pak přenesl zachmuřený pohled na zpola dostavěného slona.

"A co kdybych udělal ta kola vetší?" dodal s nadějí v hlase, který už veškerou naději ztratil.

"Myslím, že by to nepomohlo," zavrtěl Rozšafín hlavou.

"No ano, máte asi pravdu." Malý bůh pohnul rukama. "Tak já vám nevím. Pokouším se je diferencovat, ale někdy je to tak strašně těžké..."

Najednou se rozeběhl přeplněnou jeskyní k obrovským vratům na vzdálenějším konci a otevřel je dokořán.

"Promiňte, ale musel jsem si jednoho udělat," omlouval se. "Uklidňuje mě to, víte?"

Rozšafín popošel za ním. Jeskyně za dveřmi byla mnohem větší než ta první a dokonale osvětlená. Vzduch byl plný malých jiskřivých věcí, vznášely se jich tam celé miliony, jako pestrobarevné korálky na neviditelných nitkách.

"Brouci?" podivil se Rozšafín.

"Když se cítíte mizerně, není nic lepšího než pěkný brouk!" řekl bůh. Zastavil se u velkého kovového stolu a začal horečnatě otvírat zásuvky a vytahovat malé krabičky. "Můžete mi podat tu krabičku s tykadly? Je hned vedle vás, na té polici. Když máte depresi, není vážně nic lepšího než brouk. Někdy si myslím, že v tom je vlastně celé to tajemství, abyste věděl."

"Cože? Tajemství všeho?" užasl Rozšafín.

Bůh máchl rukou v mírně velkopanském gestu. "Všeho," přikývl vesele. "Stromy, keře, tráva, květiny... Nač myslíte, že to všechno je?"

"No, rozhodně jsem si nemyslel, že je to pro brouky," potřásl hlavou Rozšafín. "Co třeba, dejme tomu pro začátek, takový slon?"

Bůh už měl v ruce napůl hotového brouka. Byl zelený.

"Trus," odpověděl triumfálně.

Žádná hlava šroubovaná k tělu by neměla vydat zvuk jako zátka zaražená dlaní pevně do láhve, ale ta brouci v rukou božích to udělala.

"Cože?" znejistěl Ctibum. "Není to příliš mnoho práce a komplikací kvůli hromádce trusu?"

"Obávám se, že to je to, čemu se říká ekologie, abyste věděl," odpověděl bůh.

"Ne ne, počkejte, tak to přece jistě být nemůže?" bránil své ideály Ctibum. "A co potom vyšší životní formy?"

"Vyšší?" podivil se bůh. "To jako myslíte... třeba ptáci?"

"Ne, já myslím jako -" Rozšafín zaváhal. Zdálo se, že mágové boha až podivně nezajímali, možná proto, že ani vzdáleně nepřipomínali brouky, ale byl si vědom toho, že ho teď očekává jistá dávka teologických nepříjemností.

"Jako... třeba opi," řekl.

"Opice? Ano, ty jsou skutečně velmi zábavné a je jasné, že brouci musí mít nějakou zábavu, ale..." Bůh se na něj podíval a pak, jak se zdálo, božské nohy sestoupily z božského vedení. "Ale božíčku, nemyslíte si snad, že oni jsou oním cílem a důvodem všeho, že ne?"

"Já jsem spíše předpokládal, že -"

"Ale šmankote, důvod celé té věci je to, že to musí být celá ta věc. I když," smutně popotáhl, "kdyby se to dalo celé uskutečnit jen s brouky, nestěžoval bych si..."

"Ale přece jen... důvod celého vý... Tedy myslel jsem... Chtěl jsem... Víte, nebylo by to přece jen pěkné, kdyby výsledkem vaší práce byl nějaký tvor, který by přemýšlel o vesmíru?"

"To by mi tak, u božího ucha, ještě chybělo. Nestojím o to, aby mi někdo čuchal kolem!" prohlásil bůh nenaloženě. "Už tak je to celé ušité horkou jehlou a je to samá záplata, a to prosím bez nějakého chytrého šikulky, který by se pokoušel dozvědět ještě mnohem víc, to vás ujišťuju. Ne, to je jedna z mála věcí, které bohové pevniny pochopili správně. Inteligence je jako nohy, jak je jich příliš mnoho, okamžitě o některou z nich zakopnete. Pokud byste se zeptal mě, tak šestka je zhruba to správné číslo."

"Ale přeci, nakonec musí být jedno stvoření, které by mohlo -"

Bůh vypustil svůj poslední výtvor. Ten zavířil mezi nekonečnými řadami brouků a usadil se mezi dva, kteří byli na první pohled stejní, ale lišili se v podrobnostech.

"Překonat všechna ta ostatní a tak dále," řekl bůh. "No, to máte samozřejmě pravdu. Vidím, že máte celkem výkonný mozek - sakra."

Ve vzduchu se zablesklo a vedle boha se zjevil ptáček.

Byl nade vši pochybnost živý, ale visel ve vzduchu dokonale nehybný, jako by za letu zamrzl. Byl ozářen jemnou modrou září.

Bůh si povzdechl, sáhl do kapsy a vytáhl nejsložitější nástroj, jaký kdy Rozšafín viděl. Ty kousky, které z něj byly vidět, napovídaly, že tam bude ještě mnoho dalších, které vidět nejsou, což je pravděpodobně dobře.

"Každopádně," řekl bůh, odřízl ptákovi zobák a prázdné místo se jednoduše zaplnilo modrou září, "kdyby se mě někdo zeptal, co na tom všem považuju za nejtěžší, tak bych odpověděl, že bych chtěl najít způsob, jak si to všechno pořádně zorganizovat. Tenhle týden nedělám nic jiného než se starám o ty pitomé chechtáky."

"No ano, celá ta záležitost musí být dost drahá, že a-"

"Malé chechtáky rackům, velké chechtáky papouškům... Víte, není zdaleka zobák jako zobák. Zobáky na vytahování hmyzu z kůry, na louskání ořechů, na konzumaci ovoce," pokračoval bůh. "Předpokládám, že se budou taky trochu vyvíjet sami, víte? Nebudu kolem nich přece poskakovat věčně, že?" Mávl rukou ve vzduchu a vedle ní se objevilo něco jako vzorník zobáků. Vybral z nich jeden, který se Ctibumovi na první pohled zdál docela stejný jako ten původní, a použil svůj přístroj k tomu, aby zobák ptákovi připevnil. Na okamžik celého opeřence pokryla modrá záře a pták zmizel. Rozšafín měl dojem, že v posledním zlomku vteřiny se mu začala hýbat křídla.

A v té chvíli si uvědomil, že navzdory té očividné broukomanii, je toto místo, kde vždycky chtěl být - na záložce reklamní publikace inzerující nejmodernější technický pokrok.

Stal se mágem, protože si myslel, že mágové vědí, jak funguje vesmír, ale jak se ukázalo, byla Neviditelná univerzita v tomto směru více než staromódní.

Vezměte si například tu věc s ochočeným bleskem. Vždyť to přece bezchybné fungovalo. Nejenže pokladníkovi vstaly vlasy jako hřebíky, ale z prstů mu s praskotem vyskakovaly jiskry, a to on, Rozšafín, používal jen jednu kočku a dvě ebonitové tyče. Jeho naprosto logický plán použít několik tisíc koček přivázaných k obrovskému kolu, které se bude otáčet tak, aby se třely o stovky ebonitových tyčí, byl vetován na základě nesmyslné námitky, že by to bylo příliš hlučné. Jeho pečlivé vypracované schéma, jak rozdělit jeden thaum a tak získat nekonečné zásoby levné a čisté magie, bylo dosti záludně odsunuto stranou, protože se došlo k názoru, že by to mělo za následek ošklivý nepořádek. Nebylo nic platné, že dodal čísla, která dokazovala, že možnost, že by tento proces kompletně zničil svět, není větší než to, že vás při přechodu ulice srazí povoz, a nebylo jeho vinou, že to řekl těsně předtím, než došlo k hromadné srážce šesti povozů přesně před hlavní branou univerzity.

Tady byla možnost věnovat se něčemu, co dávalo smysl. Kromě toho už teď měl dojem, že je mu jasné, kde dělá bůh-stvořitel chyby.

"Promiňte," řekl, "ale nepotřebujete náhodou asistenta?"

"No, přiznám, že se mi celá ta věc tak trochu vymyká z rukou," řekl bůh, který byl co do umění neposlouchat názory ostatních rozhodně v kategorii starších mágů. "Skutečně se to dostává do stadia, kdy potřebuji -"

"Poslyšte, tohle je ale úžasné místo!"

Rozšafín obrátil oči k nebi. Jednu věc je třeba mágům přiznat. Když přijdou na místo, které je opravdu úžasné, řeknou vám to. Nahlas.

"Aha," řekl bůh, který se otočil ke vchodu do vedlejší jeskyně. "Tady je zbytek vašeho... roje, je to tak?"

"Raději půjdu a zarazím je," řekl Rozšafín, když se mágové rozběhli po jeskyni jako malí chlapci v hale s herními automaty, připraveni zmáčknout kterýkoliv knoflík pro případ, že někde zůstala předplacená hra. "Strkají a rozbíjejí věci a potom říkají: ‚A copak dělá tohle?'"

"Oni se neptají, co dělá to či ono předtím, než si s tím začnou hrát?"

"Ne, říkají, že nikdy nezjistíte, co která věc dělá, dokud to sami nevyzkoušíte," odpověděl Rozšafín zamračeně.

"Tak proč se ptají potom?"

"Prostě to tak dělají. A také musí kdeco ochutnat a potom říkají plnými ústy: ‚Zajímalo by mě, jestli je to jedovaté.' A víte, co je na tom nejhorší? Že to nikdy jedovaté není."

"Zvláštní. Smát se tváří v tvář nebezpečí není zrovna nejlepší strategie na přežití," řekl bůh.

"Oni se nesmějí," vysvětloval Rozšafín zachmuřeně. "Říkají věci jako: ‚Tomu vy říkáte nebezpečí? Ale to není ani stín toho nebezpečí, na jaké jsme byli zvyklí, když jsme byli mladí, co, starší pAsáku, řekněte? Pamatujete na to, jak starý Vokýnko McPlundra...'" Rozšafín pokrčil rameny.

"Když Vokýnko McPlundra udělal co...?" zajímal se bůh.

"Copak já vím? Někdy si myslím, že si ta jména vymýšlejí! Děkane, myslím, že tohle byste zkoušet neměl!"

Děkan se k němu obrátil od žraloka, jehož zuby právě se zájmem zkoumal.

"A proč ne, Ctibume?" podivil se. Žraloci čelisti se mu za zády s hlasitým cvaknutím zavřely.

Z arcikancléře, který si rozhodl prohlédnout slona, byly vidět jen nohy. Z nitra velryby se ozývaly tlumené zvuky. Zněly, jako kdyby lektor Zaniklých run říkal něco jako: "Hleďte, co se stane, když zakroutím tady tím kouskem... Tenhle červený kousek se zakývá a -"

"Nádherná prácička," prohlásil Výsměšek, který se vynořil ze sloních hlubin. "Skvělá kola. Jednotlivé části barvíte, než je začnete sestavovat, že?"

"To není stavebnice, pane," upozornil ho Ctibum, vzal mu z rukou ledvinu a zastrčil ji zpět dovnitř. "To je skutečný slon ve fázi pokročilé rozpracovanosti."

"Oh."

"Je tvořen, pane," dodával Ctibum, protože se zdálo, že Výsměšek tak docela nepochopil obsah jeho sdělení. "Což není zcela obvyklé."

"Aha. A jak se tedy obvykle vyrábějí?"

"Vyrábějí je ostatní sloni, pane."

"Aha, ano..."

"Vážně? Dělají to?" zeptal se bůh. "A jak? Ty jejich choboty jsou dost šikovné, to musím říci, ale rozhodně

nejsou zvlášť dobré na jemnou práci."

"Ehm, oni to nedělají tímhle způsobem, pane, víte? Oni totiž to..., jak bych... Je v tom... sex, víte...?" odpověděl Rozšafín Ctibum a cítil, jak se mu do tváří žene ruměnec.

"Sex?"

V tom okamžiku Rozšafína napadlo: ostrov Mono. No nazdar...

"Ehm... samečkové... é... a samičky..." pokusil se neohrabaně.

"To má být jako co?" naklonil se k němu zvědavě bůh. Mágové se zarazili.

"Pokračujte, pane Ctibume," pobízel arcikancléř. "Jeden vedle druhého jsme samé velké uši. Zvláště slon."

"Nuže..." Rozšafín věděl, že je červený jako holandská kráva. "Hm... a jak jste zatím přišel ke květinám a těm ostatním věcičkám?"

"Stvořil jsem si je," odpověděl bůh. "A od té chvíle je pozoruju a zjišťuju, jak fungují, a když se pak opotřebují, vytvořím vylepšenou verzi vycházející z výsledků prvního, druhého... a tak dále experimentu." Zamračil se. "I když mnoho rostlin se v posledních dnech chová velmi podivně. Jaký smysl mají ta semena; která začaly vytvářet? Snažím se jim to rozmluvit, ale nezdá se, že by mě poslouchaly."

"Já si myslím... ehm... Ony se pokoušejí vyvinout sex, pane," řekl Rozšafín. "Ehm... sex je..., totiž tak můžete..., tedy ony mohou..., taky živí tvorové... mohou udělat další... rostliny. Tvory."

"To myslíte jako..., že sloni dokážou vyrobit další slony?"

"Ano, pane."

"Ale nepovídejte! Skutečně?"

"Ó ano."

"A jak to dělají? Proměřování výkyvu uší, například, je časově opravdu velmi náročné. Používají nějaké speciální nástroje?"

Rozšafín si všiml, že arcikancléř upírá pohled přímo ke stropu, zatímco ostatní mágové si našli něco obzvláště zajímavého k prohlížení, což znamenalo, že se mohli jeden druhému vyhýbat pohledem.

"Hm, svým způsobem..." zabručel Ctibum. Viděl, jak se před ním otevírá ošidná a velmi choulostivá cesta, a rozhodl se, že se raději vzdá. "Ale já o tom prakticky nic nevím, takže -"

"A pravděpodobně taky speciální dílnu," dodal spíš pro sebe bůh. Z kapsy vytáhl silný zápisník a zpoza ucha tužku. "Nebude vám vadit, když si budu dělat poznámky?"

"Oni... é, totiž samičky..." pokoušel se Ctibum.

"Samičky," přikývl poslušně bůh a zapsal si to.

"Takže, ony... jeden z oblíbených způsobů... ona... tak jako... udělá toho příštího tvora... sama v sobě."

Bůh přestal psát. "Tak teď už vím, že je to nesmysl," řekl rozhodně. "Nemůžete přece udělat slona ve slonovi -"

"Víte..., ona je to taková... zmenšená verze..."

"Aha, ale tady znovu vidím zásadní chybu. Po několika takových výrobách skončíte se slonem velikosti králíka."

"Ehm, on se potom zvětší..."

"Skutečně? A jak?"

"Oni tak jako... řekněme... stavějí sami sebe... é... zevnitř..."

"A ten druhý, ten co není ta... samička? Co ten s tím má co společného? Copak, váš kolega je nemocný?"

Starší pAsák udeřil děkana několikrát silně do zad.

"Tho je v phořádku," zaskřehotal děkan, "...často mhám... thyhle... zááchvathy khašlé-éhm-éhm..."

Bůh si několik vteřin důležitě psal do zápisníku, ale pak se zarazil a začal zamyšleně ohryzávat konec tužky.

"A všechno to..., ta výroba..., tenhle sex..., to je provozováno nezkušenými pracovníky?" zeptal se.

"Hm, většinou..."

"Žádná výstupní kontrola, žádná kontrola kvality?"

"É... ne."

"A jak to dělá váš druh?" zeptal se bůh. Podíval se tázavě na Rozšafína Ctibuma.

"To... totiž... my... é..." Rozšafín se zadrhl.

"My se tomu vyhýbáme," odpověděl Výsměšek. "Ten váš kašel, děkane, je opravdu velmi ošklivý."

"Skutečně?" pozvedl bůh obočí. "To je velmi zajímavé. A co děláte místo toho? Dělíte se? To nádherně funguje u améb, ale například pro žirafy je to velmi těžká věc, to vím naprosto jistě."

"Cože? Ne, my se soustřeďujeme na vyšší cíle a myšlenky," odpovídal Výsměšek. "A dáváme si studené sprchy, chodíme si po ránu hezky zaběhat a takové ty věci."

"Ale to je zajímavé, to bych si měl raději poznamenat," řekl bůh a uhladil si roucho. "A jak ten proces probíhá, myslím přesně? Ty... samičky vás doprovázejí? A ty vyšší cíle..., jak vysoké - přesně? Tohle je velmi zajímavý koncept. Je k tomu zapotřebí zvláštních otvorů?"

"Cože? Prosím?" vyděsil se Rozšafín.

"No, myslím k tomu, aby jeden tvor vyrobil toho druhého, menšího? Myslel jsem si, že celá ta věc se semeny je jen taková legrácka, ale ano, teď vidím, že by to jednomu ušetřilo spoustu, skutečně spoustu práce. Samozřejmě, musela by se věnovat mimořádná pečlivost a dost času vývojovému stadiu, ale pak by to mohlo prakticky fungovat samo od sebe..." Boží ruka se po papíře jen míhala a on sám vzápětí pokračoval: "Vstupy a příkazy, ty budou životně důležité... hmm... a jak to funguje, řekněme, u stromů?"

"Na ty vám stačí Rozšafínův strýček se štětcem," zahuhlal starší pAsák.

"Pane!" ohradil se Rozšafín horlivě.

Bůh je obdařil inteligentně zmateným pohledem, jako člověk, který právě vyslechl vtip v naprosto neznámém jazyce a není si jistý, zda už se vypravěč dostal k pointě. Pak pokrčil rameny.

"Jediná věc, které dost dobře nerozumím," řekl pak, "je to, proč by měl kterýkoliv tvor trávit čas tím..." nahlédl do svých poznámek, "sexem, když by se zatím mohl bavit podle svého..., ale příteli... zdá se, že se váš spolupracovník tentokrát dusí... chudák."

"Děkane!" vykřikl Výsměšek.

"Nemohl jsem si nevšimnout," podotkl bůh, "že když se diskutuje o tom... sexu, rudnou vám tváře a nejistě přešlapujete z jedné nohy na druhou. Je to snad nějaký druh signálů?"

"Ehmm..."

"No a teď kdybyste mi mohli říci, jak to vlastně všechno funguje..."

Vzduch se naplnil rozpaky, hustými a růžovými. Kdyby byly tyto rozpaky kamenem, mohli byste z něj vytesat celá růžová města, skrytá a tajemná.

Výsměškovi se na tváři usadil mírně kamenný úsměv. "Omluvte nás," řekl. "Krátká porada sboru, pánové?"

Rozšafín pozoroval, jak mágové vytvořili úzký kroužek. Ze šepotu tu a tam vyletěla nějaká fráze, kterou se mu podařilo zachytit.

"...můj otec říkal, ale já tomu moc nevěřím... Nikdy nezvedl tu svou ošklivou hlavu... Mohl byste, děkane, laskavě mlčet? Nemůžeme přece, dost dobře... studenou sprchu, i když řeknu vám..."

Výsměšek se nakonec vrátil a nasadil na tvář znovu onen kamenný úsměv.

"Sex je... ehm... něco, o čem bychom hovořili," prohlásil.

"Moc," doplnil děkan.

"Aha," rozzářil se bůh. "Dobrá, praktická ukázka bude mnohem srozumitelnější. Chápu."

"Ehm.., no my jsme přece... neměli jsme v úmyslu..."

"Halóóó! Tady jste, pánové!"

Do jeskyně vplula paní Vidláková. Mágové jako na povel utichli, protože ve svých magických myslích cítili, že paní Vidláková v tomto okamžiku je něco jako elektrický výboj v bazénu života.

"Ale, tady máme dalšího," potěšil se bůh. Zaostřil. "Nebo je to snad nějaký odlišný druh?"

Rozšafín cítil, že by se hodilo něco říci. Paní Vidláková na něj vrhla Pohled.

"Paní Vidláková je... é... dáma."

"Aha, tak to si musím poznamenat," přikývl bůh. "A co dělají tyhle dámy?"

"Ony... totiž... patří ke stejnému druhu jako, hmm... my," odpovídal Rozšafín a cítil se při tom velmi trapně. "Hmm... ony... hmm..."

"Slabší pohlaví," doplnil jej Výsměšek.

"Promiňte, ale teď vám nerozumím," podíval se na něj bůh.

"Totiž... ona je..., víte... ehm, jaksi... ženského původu," vysvětloval Ctibum.

Bůh se potěšeně usmál. "Samička? Jak skvělé!"

"Promiňte," ozvala se paní Vidláková tak ostrým tónem, na jaký si v přítomnosti mágů troufla, "ale bel by z vás někdo tak laskavě a představel mně tohoto pána?"

"Oh, samozřejmě," přikyvoval horlivě Výsměšek. "Promiňte. Bože, tohle je paní Vidláková. Paní Vidláková, tohle je Bůh. Totiž bůh. Přesněji řečeno, bůh tohoto ostrova. No a..."

"Tož, v každém případku mňa těší," pokývla bohovi paní Vidláková. V knize paní Vidlákové byli bohové co do společenské úrovně velmi přijatelní, alespoň dokud měli lidské hlavy a byli oblečení. Stavěla je na stejnou úroveň jako Nejvyšší kněze a hrabata.

"Mám si kleknut?"

"Muááá," zasténal starší pAsák.

"Uctívání, ani uctívání v pokleku, není požadováno," zabručel bůh.

"Tím myslí, že ne," překládal Rozšafín Ctibum.

"Faň, tož jak je ctěná libosť," odpověděla paní Vidláková a natáhla ruku.

Bůh se jí chopil a několikrát jí zakýval palcem dopředu a dozadu.

"Velmi praktické," přikývl. "Protilehlý, jak vidím. Myslím, že to bych si měl poznamenat. Větvíte se častěji? Jste dvounožci od narození, nebo je to pozdější návyk? Á, vidím, že zvedáte obočí! To je nějaký signál? Všiml jsem si také, že vaše tělo je jinak tvarováno než tělo těch ostatních a taky že nemáte vousy. Mohu z toho odvozovat, že vaše moudrost je menší?"

Rozšafín viděl, že se paní Vidlákové zúžily oči a rozšířilo chřípí.

"Je tade snaď nejake trabl?" řekla. "Šla sem totkaj po vašich stopách k tej legračni loďěnce a totok byla jediná cesta, která hodtama vedla, tož -"

"My si tady povídáme o sexu," svěřil se jí bůh nadšeně. "Je to jistě velmi vzrušující, co myslíte?"

Mágové zadrželi dech. Zdálo se, že tahle otázka zažene problém děkanových prostěradel daleko do pozadí. "Tož totok néni věc, o kteréj bech si trófnula něco řéct," odpověděla paní Vidláková opatrně.

"Muááá," zaskřehotal neartikulovaně starší pAsák.

"Jak se zdá," prohlásil bůh poněkud dotčeně, "nikdo mi o tom nechce nic říci." Z prstů mu vyletěla jiskra a v zemi po ní zůstal malý kráter. Zdálo se však, že ho to vyděsilo stejně jako mágy.

"Ale božíčku, co si jen o mně pomyslíte?" řekl. "Obávám se, že je to jen taková přirozená reakce, stává se mi to, když jsem tak trochu... rozladěný, víte?"

Všechny oči se upřely na kráter. U Rozšafínových nohou tiše bublal roztavený kámen. Mladý mág se neodvažoval pohnout ani sandálem z obavy, aby náhodou neomdlel.

"Tohle bylo..., byl jste... jste... trochu rozladěný?" zeptal se pro jistotu Výsměšek.

"No, možná že to bylo... spíš mrzutý," přiznával bůh. "Já si nedokážu pomoci, je to takový bohům daný reflex. Víte, obávám se, že jako... druh nejsme příliš zvyklí na neposlušnost a odpor. Omlouvám se. Je mi to opravdu líto." Vysmrkal se a sedl si na napůl dohotoveného pandu. "Ach bože, už zas..." Malý blesk mu vyletěl tentokrát z palce a s hlasitým zahřměním zmizel. "Doufám jenom, že to zase nebude celé město Kvinta. Jistě víte, co se tam stalo..."

"Nikdy jsem neslyšel o nějakém městě Kvinta," zavrtěl hlavou Rozšafín.

"Aha, ano, myslím, že jste ani nemohli," odpověděl bůh. "V tom je vlastně celý ten vtip. Ono to ani nijak zvláštní město nebylo. Bylo postaveno většinou z bláta. No, říkám bláto, předtím to bylo bláto. Pak už to většinou byla keramika." Obrátil k nim zničenou tvář. "Míváte taky ty dny, kdy si nedokážete pomoci a štěkáte na kdekoho?"

Rozšafín Ctibum zachytil koutkem oka jakýsi pomalý pohyb. To se mágové, kteří okatě zdůrazňovali svou nehybnost, začali velmi pomalu a nenápadně šourat ke dveřím.

Mnohem větší blesk vyrazil jámu do podlahy nedaleko východu z jeskyně.

"Ach, šmankote, kam jsem to rozum dal," sténal bůh. "Je to všechno jen podvědomé!"

"Máte někdo zaklínadlo na ochranu před předčasným zpopelněním?"

"Děkane! Teď ne!"

"Omlouvám se, arcikancléři."

"Kdyby se byli jen neposmívali mým hořlavým kravám," posteskl si bůh a ve vousech mu probleskovaly modré jiskřičky. "Prosím, připouštím, že za horkých dnů a velmi výjimečných okolností by mohlo dojít k jejich samovznícení a následně k požáru celé vesnice, ale je to nějaká omluva pro všechen ten nevděk?"

Paní Vidláková vrhla na boha dlouhý chladný pohled. "A co přesně beste chtěl vědět?" řekla.

"He?" uklouzlo Výsměškovi.

"No, nechtěla bech sa nikeho dotknót, ale já sama nestojím o to, utěkat hodtáď s hořécó hlavó," vysvětlovala hospodyně.

Bůh zvedl hlavu. "Ten systém samečků a samiček se mi zdá skutečně velmi slibný," řekl a povzdechl si. "Jenže jak se zdá, nikdo mi nechce popsat žádné podrobnosti..."

"Ja tož toto," řekla paní Vidláková. Podívala se po mázích a pak vzala boha jemně za loket a zvedla ho na nohy. "Jestli mě na chvelko homlovíte, páni..."

Mágové dvojici pozorovali snad v ještě větším šoku než předtím otvory po kráterech a profesor Neurčitě mlhavých studií si nakonec stáhl klobouk přes oči.

"Já to nevydržím, nemůžu se na to dívat," prohlásil a okamžitě dodal: "Co dělají?"

"Ehm... zatím jenom hovoří..." odpověděl mu Rozšafín.

"Hovoří?"

"A ona... tak jako... mává rukama sem a tam."

"Muáááá!" řekl k tomu své starší pAsák.

"Rychle, dodejte mu někdo trochu kyslíku," utrousil Výsměšek přes rameno. "A ona... ona... teď se směje, vidíte?"

Hospodyně s bohem se ohlédli k mágům. Paní Vidláková energicky kývla hlavou, jako kdyby chtěla znovu potvrdit, že co řekla, je pravda, a oba se zasmáli.

"Tohle vypadalo skoro jako posměch," prohlásil děkan zachmuřeně.

"Nejsem si jistý, zda mohu s něčím takovým souhlasit," řekl povýšeně Výsměšek. "Bohové a smrtelné ženy, víte, co myslím. Kolik už jsme o tom slyšeli historek."

"Bohové se mění v býky," přitakal děkan.

"A v labutě," doplňoval profesor Neurčitě mlhavých studií.

"No," přikývl děkan. Na chvilku zaváhal. "Víte, tak o tom jsem vždycky hodně přemýšlel -"

"Co mu popisuje právě teď?"

"Myslím, že budu raději, když se to nedozvím, vážně!"

"No tak, podívejte, udělejte někdo něco pro staršího pAsáka, ano?" řekl Výsměšek. "Rozepněte mu límeček, nebo tak něco."

Slyšeli, jak bůh zvolal: "Co že to udělá?" Paní Vidláková se ohlédla směrem k mágům a zdálo se, že ještě ztlumila hlas.

"Poslyšte, setkal se někdo z vás s panem Vidlákem?" napadlo arcikancléře.

"Tedy... ne," zavrtěl hlavou děkan. "Co si pamatuju, tak ne. Předpokládám, že jsme si všichni mysleli, že je dávno po smrti."

"Ví snad někdo, na co zemřel?" pokračoval Výsměšek. "Pozor, utište se, už jsou..."

Když se bůh s paní Vidlákovou přiblížili, bůh jim přátelsky pokynul.

"Dobrá, tak to bychom měli vyřízeno," řekl a zamnul si ruce. "Nemohu se dočkat, až uvidím, jak to funguje v praxi. Víte, i kdybych tady seděl stovku let, nikdy by mě..., nikoho by přece vážně nemohlo napadnout..., rozumíte..." Začal se pochichtávat do jejich ztuhlých obličejů. "Ta část, kdy on... a když ona pak... vážně, divím se, že se někdo dokáže přestat smát alespoň na tak dlouho než..., ale je mi jasné, že by to mohlo fungovat, a musím říci, že to otvírá dveře některým velmi zajímavým možnostem..."

Paní Vidláková upřeně pozorovala strop. V jejím postoji a možná ve způsobu, kterým se pohybovalo její skutečně impozantní poprsí, bylo možno vytušit, že se brání smíchu. Bylo to dosti znepokojivé. Paní Vidláková se

většinou nesmála ničemu.

"Ah? Oh?" vypravil ze sebe Výsměšek a přesouval se k východu. "Skutečně? Skvělá práce. To znamená, že už nás nepotřebujete, viďte? Já jen, že na nás na pláži čeká loď..."

"No jistě, samozřejmě, nenechte se zdržovat," přikývl bůh a mávl ledabyle rukou. "Víte, čím víc o tom přemýšlím, tím je mi jasnější, že ten ‚sex' prakticky vyřeší všechny mé potíže."

"Máte štěstí. To každý říci nemůže," prohlásil zachmuřeně Výsměšek. "Přidáte se k... nám, paní Vidláková?"

"Jistě, arcikancléřo."

"Ehm... skvěle. Skvělá práce. Ehm. A vy, samozřejmě také, pane Ctibume..."

Bůh přešel k pracovnímu stolu a začal se přehrabovat v krabicích. Vzduch se znovu zaleskl. Rozšafín se podíval na velrybu. Byla skutečně živá..., i když ne přímo v tomto okamžiku. Pohledem přeletěl rozpracovaného slona a několik dalších lešení, která vypadala až tajemně organicky. Pod jejich pavučinou bylo vidět namodralou záři obestírající obrysy tvorů, jež nebylo možno určit. Jen v jednom měl Rozšafín dojem, že poznává polovinu krávy...

Opatrně si vytáhl z ucha zvědavého brouka. Celý problém spočíval v tom, že když teď odejde, bude si až do smrti říkat...

"Myslím, že tady raději zůstanu."

"Správný... hmm..." zabručel bůh polohlasně, aniž se otočil.

"Člověk," řekl Rozšafín.

"Správný člověk," řekl bůh.

"Jste si tím jistý?" užasl Výsměšek.

"Myslím, že jsem si ještě nikdy nevzal dovolenou," prohlásil Ctibum rozhodně. "Rád bych tímto požádal o volno, v němž bych se mohl věnovat soukromým výzkumům, pane."

"Ale člověče, vždyť jsme ztraceni v minulosti!"

"V tom případě se budu věnovat všeobecnému výzkumu," trval Ctibum na svém. "Tady se toho člověk může tolik naučit!"

"Myslíte?"

"Vždyť se stačí jen rozhlédnout, pane!"

"No, předpokládám, že jste se rozhodl, a že vás tedy od vašeho úmyslu neodvrátím," pokývl hlavou arcikancléř. "Budeme vám ovšem zatím muset odstavit plat."

"Myslím, že jsem ještě nikdy žádný plat nedostal, pane," odpověděl Rozšafín.

Děkan strčil do arcikancléře loktem a zašeptal mu něco do ucha.

"A taky potřebujeme vědět, jak se zachází s tou lodí," pokračoval Výsměšek.

"Prosím? Aha, no, to není nic těžkého," řekl bůh a zvedl hlavu od ponku. "Ta loď bude hledat místo s jinými biozeměpisnými charakteristikami, chápete? Je automatická. Nemělo by smysl, abyste se vraceli tam, odkud jste vypluli, že?" Zamával ve vzduchu hmyzí nohou. "Posměrně odsud právě vznikl nový světadíl. Loď pravděpodobně zamíří přímo tam, protože je to obrovská pevnina."

"Nová?" ujišťoval se Výsměšek.

"Jistě. Já se o takové věci osobně nezajímám, ale někdy sem bylo slyšet stavební hluk. A kromě toho to dělá strašlivý nepořádek."

"Ctibume, jste si jist, že tady chcete zůstat?" ujišťoval se děkan.

"Eh... ano..."

"Věřím, že pan Ctibum bude i tady šířit skvělé tradice naší univerzity!" zahlaholil Výsměšek.

Rozšafín, který věděl o tradicích univerzity téměř všechno, velmi opatrně přikývl. Srdce mu bušilo. Takhle na tom nebyl ani tehdy, když připravoval první program k ovládání Hexu.

Konečně našel své místo na světě. Budoucnost zavolala.

Než mágové sestoupili zpět k moři, začalo svítat.

"Celkem dobrý chlap, ten bůh," zabručel starší pAsák. "Víme, jací kolikrát jsou."

"To kafe, co uvařil, bylo prima," připouštěl profesor Neurčitě mlhavých studií.

"A jak rychle ten keř vypěstoval, stačilo, abychom mu vysvětlili, co je to káva," přitakával lektor Zaniklých run.

Pokračovali v cestě. Paní Vidláková šla o kousek napřed a tiše si pobrukovala nějakou melodii. Mágové si dávali pozor, aby udržovali uctivou vzdálenost. Cítili, že jakýmsi podivným způsobem paní Vidláková zvítězila, i když neměli ani v nejmenším tušení, o jakou hru šlo.

"Legrační věc, že se mladý Ctibum rozhodl zůstat," ozval se starší pAsák, který se zoufale pokoušel myslet na něco jiného než na kompozice v růžové.

"Zdálo se, že tomu byl bůh rád," uvažoval lektor Zaniklých run. "Říkal přece, že když použije sexu, bude muset prakticky všechno ostatní znovu přepracovat."

"Když jsem byl malý hoch, dělal jsem si z jílu hady," zasnil se kvestor se šťastným výrazem.

"Skvělá práce, kvestore."

"Nejtěžší na nich byly ty nožičky."

"Stejně se nedokážu ubránit myšlence, že jsme možná nějak... ovlivnili minulost, arcikancléři," řekl starší pAsák.

"To nevím jak," zavrtěl hlavou Výsměšek. "Konec konců, vždyť minulost se odehrála předtím, než jsme se sem dostali."

"Ano, ale když teď jsme tady, mohli jsme ji ovlivnit."

"Pak jsme ji museli ovlivnit už jednou předtím, jinak bychom tady nebyli."

A jak všichni cítili, tahle věta to všechno pěkně shrnovala. Je velmi snadné zmateně se zaplést do událostí cestování v čase, ale většina věcí se dá vyřešit, máte-li dostatečně velké sebevědomí.

"Je to velmi uspokojivé pomyšlení, že zástupce univerzity se bude účastnit na tvorbě zcela odlišného přístupu k navrhování nových životních forem," prohlásil profesor Neurčitě mlhavých studií.

"To rozhodně," souhlasil děkan. "Jen ať si někdo troufne tvrdit, že vzdělání není k ničemu!"

"No, to si vůbec nedovedu představit," zarazil se Výsměšek. "Kdo by si to dovolil?"

"Každopádně, kdyby se něco takového stalo, můžeme poukázat na Rozšafína Ctibuma a říci: podívejte se na něj, tvrdě studoval, řídil se pokyny svých profesorů a teď sedí na pravici boha."

"Poslyšte, a neztíží se tak tomu bohu -" začal lektor Zaniklých run, ale děkan ho předběhl.

"To znamená po pravé straně boha, Zaniklé runy," prohlásil. "Což z něj dělá, pokud se nemýlím, anděla. Technicky."

"To určitě ne. Má závratě a bojí se výšek. Každopádně je stvořen z masa a krve a já myslím, že andělé jsou z... ze světla, nebo z něčeho takového. Ale mohl by být svatý, to ano."

"To znamená, že by mohl dělat zázraky?"

"To si nejsem jistý. Když jsme odcházeli, hovořili právě o rekonstrukci paviáních samečků tak, aby byli přitažlivější."

Mágové se nad tím chvíli zamysleli.

"Tak to by podle mě zázrak byl," zabručel po chvíli Výsměšek.

"No, nemůžu říct, že to je zábava, kterou bych si vybral, kdybych měl volné odpoledne," prohlásil po nějaké chvíli starší pAsák zamyšleně.

"Podle boha to všechno spočívá v tom, jak docílit, aby všechny živé organismy chtěly..., aktivně se účastnily..., vyhledávaly..., byly rozhodnuty vytvořit novou generaci, přestože by jinak mohly trávit čas v mnohem... zajímavějších a výnosnějších činnostech. Jak se zdá, mnoho zvířat bude nutné od základu přebudovat."

"Od zadku do předku, haha!"

"Děkuji vám za váš příspěvek, děkane."

"No dobrá, ale jak to tedy doopravdy funguje?" řekl starší pAsák. "Samička paviána uvidí samečka paviána a řekne: ‚Ale božíčku, to je velmi pestré pozadí, není pochyb, takže co kdybychom se věnovali... nočním aktivitám?'"

"Musím přiznat, že jsem o těch věcech sám často přemýšlel," vmísil se do hovoru lektor Zaniklých run. "Vezměte si například žáby. Kdybych byl žabí dámou a hledal si manžela, rád bych znal třeba... hm... velikost nohou, schopnost ulovit hmyz -"

"Délku jazyka..." přerušil ho Výsměšek. "Děkane, byl byste tak laskav a vzal si něco na ten kašel?"

"To je ono," přitakal lektor Zaniklých run. "Jestli má slušný rybníček a tak. Rozhodně bych nezaložil svůj výběr na tom, zda dokáže nafouknout krk do velikosti břicha a dělat brekekeks, brekekeks."

"Myslím, že oni dělají krakakvak, krakakvak, lektore."

"Jste si tím jistý?"

"Co já vím, tak ano."

"A kdo tedy dělá brekekeks, brekekeks?"

"Copak já vím? Továrna na sušenky v nebezpečí?"

"Že by? Kdo by to řekl?"

"Vždycky jsem si myslel, že sex je dosti nechutná cesta, jak si zajistit pokračování druhu," prohlásil profesor Neurčitě mlhavých studií, když došli na pláž. "Jsem si jistý, že existuje něco mnohem zajímavějšího. Zdá se mi to... velmi staromódní. A také je to zbytečně energeticky náročné."

"No dobrá, obecně s vámi souhlasím, ale co byste tedy navrhl místo toho?" zeptal se Výsměšek.

"Bridž," odpověděl profesor Neurčitě mlhavých studií pevně.

"Bridž? Vážně?"

"To myslíte tu hru s kartami?" ujišťoval se děkan.

"No nevidím, proč ne. Ta hra bývá výjimečně vzrušující, společenská a nepotřebuje žádné zvláštní vybavení."

"Ale potřebuješ čtyři lidi," upozorňoval Výsměšek.

"Aha, to ano. Přemýšlel jsem o tom. Ano, je jasné, že tady by mohlo dojít k potížím. No dobrá. Co takhle... kroket? Tam dva lidi stačí. Musím říct, že jsem si osobně užil tichou partičku kroketu docela sám."

Výsměšek zpomalil, aby se zvětšila mezera mezi ním a profesorem Neurčitě mlhavých studií.

"Já jenom pořád nechápu, jak by se to dalo použít pro účely plození a rozmnožování," zabručel opatrně. "Odpočinek a uvolnění, ano, to vám zaručuju, ale rozmnožování ne! Rozumíte, nechápu, jak by to mohlo fungovat?"

"On je bůh," odfrkl si profesor Neurčitě mlhavých studií. "On by se měl postarat o všechny ty podrobnosti, ne?"

"Vy si vážně myslíte, že by byla žena ochotná strávit celý život s jedním mužským jen proto, že se umí pořádné ohánět palicí?" zabručel děkan.

"Když se nad tím zamyslíte, není to o nic absurdnější než to, že by s ním byla ochotná strávit celý život proto, že..." začal Výsměšek, ale pak se odmlčel. "Myslím, že bychom měli změnit téma rozhovoru."

"Hrál jsem s ním kroket minulý týden," sykl děkan Výsměškovi do ucha, když se profesor poněkud vzdálil. "Teď se nebudu cítit dobře, dokud si nedám pořádnou horkou koupel!"

"Hned jak se vrátíme, zamkneme mu hole," odpovídal šeptem Výsměšek.

"Má v pokoji desítky, stovky knih o kroketu, víte to? A v některých jsou dokonce barevné ilustrace!"
"Čeho?"
"Nejproslulejších kroketových úderů," odpověděl děkan. "Myslím, že bychom mu měli jeho pálku vzít."
"Já si myslím skoro totéž, děkane. Skoro totéž," přikývl Výsměšek.

Poměrně spokojený mág kdysi tábořil na břehu vodní díry ve stínu stromu, jejž byl absolutně neschopen určit. Tloukl zuřivě do plechovky piva a nadával, až se hory zelenaly. "Co za idiota naleje pivo do piksly?"

Když se mu nakonec do plechovky podařilo prorazit díru ostrým kamenem, vytrysklo pivo zpěněným gejzírem, ale mág pochytal ústy, kolik jen mohl.

Zdálo se, že kromě piva se věci celkem vylepšily. Prohlédl stromy a zjistil, že tam není jediný padmedvěd, a co víc, nebylo jediné stopy ani po Poškvarkovi!

Podařilo se mu prorazit další plechovku, tentokrát už mnohem opatrněji, a zamyšleně vysával její obsah.

Jaká země! Nic nebylo tím, čím se zdálo, dokonce i špačci mluvili, tedy pokoušeli se říci "Ale to šme pěknej kluk, čo?", a nikdy tady nepršelo. Všechna voda se tady ukrývala pod zemí, takže ji museli ven pumpovat větrnými mlýny.

Když opustil kraj kaňonů, narazil na další. Tenhle stále ještě produkoval pramínek vody, ale omezil se na občasnou kapku, sotva Mrakoplaš dorazil na dohled.

Proklatě! Měl si udělat alespoň malou zásobu vody, když tam byl.

Podíval se na potraviny v pytli. Byl tam bochník chleba velikosti a váhy dělové koule a nějaká zelenina. Když už nic, byla to alespoň zelenina, kterou poznával. Našel tam dokonce i jeden brambor.

Pozvedl brambor ke slunci, které zapadalo.

Mrakoplaš jedl v mnoha zemích Plochy a někdy se mu podařilo dokonce zkonzumovat celé jídlo, aniž se musel dát na útěk. A těm jídlům vždycky něco chybělo. Oh, lidé dokázali dělat pravé divy s kořením a černými olivami a s yamy a rýží a bůhvíčím, ale to, po čem Mrakoplaš opravdu toužil, byl obyčejný brambor.

Bývaly časy, kdy mohl mít talíř mačkaných brambor nebo smažených hranolků, kdykoliv se mu zachtělo. Stačilo mu sejít dolů do kuchyně a říci si o ně. Na Neviditelné univerzitě stačilo jen požádat a najíst dostal každý, to bylo třeba o univerzitě říci a nebylo důležité, že jste to říkali plnými ústy. A jakkoliv se to teď zdálo nepochopitelné, on to udělal málokdy.

Při jídle se kolem stolu podávaly mimo jiné i talíře... mísy plné brambor, a on si pravděpodobně tu a tam nějakou tu naběračku dal, ale někdy taky ne! Nechal... ten... talíř... projít... kolem... a nic! Dal si místo brambor rýži! Rýže je svým způsobem velmi výživná, ale pěstují ji v podstatě jen tam, kde by brambory vyplavaly na hladinu.

Vzpomínal na ty časy, občas, obvykle ve spánku, a budil se s výkřikem "Podejte mi brambory!" na rtech.

Někdy si připomínal roztopené máslo. To v těch špatných dnech.

Položil s obřadnou uctivostí brambor na zem a opatrně přešel ke zbytku zásob ve vaku. Byla tam nějaká cibule a několik mrkví. Plechovka... čaje, podle toho, jak to páchlo, a malá krabička soli.

Najednou ho jako blesk zasáhla inspirace, a to se silou a jasností, jaké mívají jen myšlenky, které na cestě projdou pivem.

Polévka! Výživná a jednoduchá! Prostě a jednoduše to všechno uvaříš! A můžeš k tomu samozřejmě použít jednu prázdnou pivní plechovku, uděláš oheň a nakrájíš zeleninu. Ten vlhký flek támhle signalizuje, že je tam voda...

Nejistým krokem se přesunul na vyhlédnuté místo, aby si ho prohlédl. Byla to kruhová prohlubeň v zemi, která vypadala, jako kdyby tam kdysi bývalo nějaké jezírko. Kolem stála tradiční skupina o něco zdravějších a zelenějších stromů, jaké jste na takových místech mohli najít pravidelně, ale po vodě tam nebylo ani stopy a on byl příliš unavený, než aby se mu chtělo kopat.

Pak ho rychlostí piva napadla další myšlenka. Pivo! Vždyť to je jenom voda, obyčejná voda, která má v sobě nějaké věci. No ne? A z těch věcí byla většina kvasinek, což je v praxi lék a každopádně potrava. Vždyť když se nad tím zamyslíte, není pivo nic jiného než tekutý chléb, to znamená, že bude lepší použít do polévky místo vody pivo! Pivní polévka! Několik mozkových buněk vyjádřilo liknavý nesouhlas, ale zbytek buněk je uchopil za límec a hrubým hlasem na ně zařval: "Lidi vařej kuře na víně, nebo ne?!"

Chvíli trvalo, než se mu podařilo odsekat vršek plechovky, ale nakonec už ji měl postavenou na ohni se zeleninou nadrobno nasekanou a plovoucí v pěně. I v tomto okamžiku na něj zaútočilo několik drobných pochybností, ale ty byly odstrčeny stranou lokty chuti zvláště ve chvíli, kdy se mu při vůni z plechovky začaly sbíhat sliny a on si otevřel ještě jedno pivo jako aperitiv.

Po nějaké chvíli začal do zeleniny šťouchat klacíkem. Byla pořád pěkně tvrdá, i když se větší část piva stačila vyvařit. Je tady ještě něco, co zapomněl udělat?

Sůl! No ano, to je ono! Někde četl, že když člověk nemá pár týdnů sůl, může naprosto zcvokatět. A proto on se teď cítí tak divně. Natáhl se pro krabičku a vhodil do plechovky špetku soli.

Sůl je přece medicinální a chemická záležitost. A je nějaká bylinka s podobným jménem dobrá na rány. Ano, a nebyli snad kdysi v minulosti vojáci placení v soli? Takže musí být dobrá! Přesouváte se celý týden zrychleným pochodem a při tom si před sebou budujete vlastní silnici, pak svedete bitvu s modře namalovanými domorodci v Útrapii, zrychleným pochodem se vrátíte domů a v pátek se objeví centurion s obrovským pytlem a prohlásí: "Skvělá práce, mládenci! Tady je nějaká sůl!"

Bylo úžasné, jak dokonale jeho mysl pracovala.

Znovu nahlédl do krabičky se solí, pokrčil rameny a obrátil ji do plechovky. Když o tom přemyslíte takhle, dojdete k tomu, že sůl musí být opravdu zázračná potravina. A on už neměl sůl celé týdny, a proto ho asi tak trochu

klamal zrak a necítil nohy.

Taky dopil pivo.

Lehl si na záda a hlavu si opřel o kámen. Držet se stranou nepříjemností a do ničeho se nezaplést, to je nejdůležitější věc. Podívej se na ty hvězdy támhle nahoře, které nemají vůbec nic na práci, jen si tam celý čas viset a svítit. Těm nikdy nikdo neříká, co mají dělat, prevíti jedni spokojení...!

Probudil se celý roztřesený. Něco příšerného se mu vplazilo do úst a příliš se mu neulevilo, ani když zjistil, že to byl jeho vlastní jazyk. Byla zima a obzor dával tušit, že úsvit je nedaleko.

Ozýval se také dojemný mlaskavý zvuk.

V noci do jeho tábora přišly nějaké ovce. Jedna z nich se pokoušela sevřít do tlamky prázdnou plechovku od piva. Když zpozorovala, že se probudil, nechala toho a ustoupila, ale ne příliš, a při tom na něj upírala pronikavý pohled domestikovaného zvířete, které připomíná svému domestikátorovi, že spolu uzavřeli jistou dohodu.

Hlavu měl jako střep.

Někde přece musí být nějaká voda! Pracně se zvedl na nohy a zamžoural k obzoru. Byly tam... větrné mlýny a další věci, ne? Vzpomněl si na polámaný mlýn ze včerejška. Dobrá, tady v okolí přece musí být nějaká voda, ať si říká kdo chce co chce. U všech bohů, že ale má žízeň!

Jeho mírně gumový pohled padl na místo onoho skvělého kuchařského pokusu, který podnikl předešlého večera. Chutná zeleninová polévka, jaká skvělá myšlenka. Přesně taková myšlenka, jaká se vám zdá skvělá kolem jedné hodiny ráno, když už máte toho pití za sebou více než příliš.

Otřásl se, protože si právě vzpomněl na jiné skvělé kuchařské nápady, které měl při podobných příležitostech. Špagety s vaječnou sedlinou, to byl jeden z nich. Dobře propečený hrášek byl další. A pak tenkrát, kdy došel k přesvědčení, že sní nějaké droždí, mouku a zaleje to vlažnou vodou, protože mu právě došel chléb, a konec konců, tak to přece žaludek nakonec vidí, jako kaši z kvasnic, mouky a vlahé vody, ne? Ta věc s vařením pozdě v noci spočívala v tom, že v té chvíli to dávalo dokonalý smysl. Vždycky se v tom dala najít nějaká logika. Až na to, že to nebyla ta logika, kterou člověk používal ve dne.

To ovšem neměnilo nic na skutečnosti, že musí něco sníst a jediné dostupné jídlo v celém širém okolí, které nemělo šest nohou, byla ona hnědá připečenina na dně pivní plechovky. Že by snědl ovci, to ho ani nenapadlo. Stejně by to nedokázal, když se na něj dívaly tak pateticky.

Dloubl do sedliny větvičkou. Přilnula na větvičku jako lepidlo.

"Pusť, mrcho!"

Hmota nakonec povolila. Mrakoplaš ji opatrně ochutnal. Je tady ještě naděje, že když smícháte kvasnicové pivo a zeleninu, dostanete...

Ne, dostali jste slanou pivní obludnost.

Zvláštní... Bylo to hrozné, ale jak se zdálo, Mrakoplaš se se svou chutí dokázal dohodnout.

Oh, bohové. Teď dostal opravdu žízeň.

Vzal plechovku a potácel se k nejbližším stromům. Tam se dá najít voda... Zjistíte, kde rostou nějaké stromy, a unavený neunavený kopete, dokud nenarazíte na vodu.

Trvalo mu půl hodiny, než sklepal prázdnou plechovku a s její pomocí vykopal jámu, ve které stál po pás. Cítil, že má vlhké podrážky.

Po další hodině stál v jámě po ramena a měl mokré kotníky.

Říkejte si, co chcete - třeba, že řídké hnědé bahno je skvělá věc. Je to ovšem tekutý ekvivalent trpasličího chleba. Když ochutnáte, nevěříte tomu, co vám říkají vaše chuťové papily, a proto ochutnáte znovu. To bahno je pravděpodobně plné výživných vitaminů a minerálů. Většina věcí, jejichž chuti jste nemohli uvěřit, jich plné byly...

Když pak zvedl hlavu, byl obklopen ovcemi, které ho mezi dlouhými toužebnými pohledy do mokré jámy opatrně pozorovaly.

"Já za to nemůžu," oznámil jim Mrakoplaš. "Nestarám se o to, co vykládá kdejaký klokan. Právě jsem sem dorazil. Já přece, u všech všudy, za to počasí nemůžu!"

Zíraly na něj dál. Nevydržel. Povolil. Každý by pravděpodobně povolil dříve než ovce. Na ovci totiž není skoro nic, co by povolit mohlo.

"No, k čertu, možná že bych mohl vyrobit nějaký provizorní kbelík a něco na čerpání," zavrčel. "Naštěstí na dnešek nemám domluvené žádné schůzky."

Kopal ještě dál v naději, že se dostane dost hluboko, než se voda ztratí, když zaslechl nějaké hvízdání.

Zvedl hlavu a mezi ovčíma nohama se rozhlédl kolem. Vyschlým dolíkem se plížil muž a tiše si pohvizdoval mezi zuby. Mrakoplaše si nevšiml, protože měl oči jen pro ovce, které se mačkaly v hustém houfu. Odhodil vak, co měl přes rameno, vytáhl z něj pytel, pomalu se přikradl k jedné ovci a skočil. Zvíře mělo sotva čas zabečet.

Když ji tulák cpal do pytle, ozval se hlas, který řekl: "Ona ale pravděpodobně někomu patří, víte?"

Muž se spěšně rozhlédl kolem. Hlas vycházel ze stáda ovcí.

"Myslím, že byste se mohl dostat do velkých nepříjemností, kdybyste tu ovci ukradl. Později byste toho litoval, to vím jistě. Určitě by ji někdo hledal. No tak, pusťte ji."

Muž se vyděšené rozhlížel kolem.

"Rozhodně byste si to měl rozmyslet," pokračoval hlas. "Je to tady hezká země, papoušci a já nevím co, a vy to chcete všechno pokazit tím, že ukradnete ovci, o kterou se někdo tak pečlivě, těžce a dlouho staral. Vsadím se, že byste nechtěl skončit v dějinách jako zloděj ovcí - oh."

Muž upustil pytel a dal se na velmi rychlý útěk.

"No, nemusíte při tom brát nohy na ramena tak rychle, chtěl jsem jen apelovat na vaše lepší já!" řekl

Mrakoplaš a vylezl pomalu z jámy.

Přiložil ruce k ústům. "Zapomněl jste si tady svoje tábornické potřeby!" vykřikl za oblakem prachu, který se pomalu rozplýval.

Pytel zabečel.

Mrakoplaš ho zvedl a hluk, který se mu ozval za zády, ho přinutil se ohlédnout. Nedaleko něj stál kůň a muž v jeho sedle Mrakoplaše pozoroval zlobným pohledem.

Za ním byli další tři muži, kteří měli na hlavách stejné helmice, přes ramena stejné kabátce a v obličejích stejný zakyslý výraz, hlásající velkým a dobře čitelným písmem "policajt". Všichni tři na něj mířili samostříly.

V Mrakoplašovi začal narůstat onen bezedný pocit, že se znovu zapletl do něčeho, co se ho vůbec netýká, a že bude pravděpodobně velmi těžké se z toho zase vyplést.

Pokusil se o úsměv.

"Zdravíčko!" zahlaholil. "Jen klídek, hmm? Musím říct, že vás, kluci policajtský, moc rád vidím, a na to můžete vzít jed!"

Rozšafín Ctibum si odkašlal.

"A kde byste chtěl, abych začal?" řekl. "Mohl bych třeba dokončit toho slona..."

"A jak se vyznáš ve slizu?"

Rozšafína sice nenapadlo, že stráví budoucnost jako slizový návrhář, ale každý musí někde začít.

"Ano, docela ano," odpověděl.

"Samozřejmě, na slizu není nic těžkého, ten se množí dělením," řekl bůh, když procházeli podél řad lesklých, životem naplněných krychlí, zatímco nad hlavou jim prolétali brouci. "Ten skutečně nemá žádnou budoucnost. Pro nižší formy života by to stačilo, ale pro složitější organismy je to poněkud nevhodné a pro koně dokonce životu nebezpečné. Ne ne, sex bude opravdu neobyčejně užitečný, Rozšafíne. Ten udrží všechno v chodu. A to nám poskytne čas, abychom mohli pracovat na velkém projektu."

Rozšafín si povzdechl. Ach... věděl, že musí existovat něco jako velký projekt. Ten velký projekt. Bůh přece jistě nedělal všechny tyhle věci a pokusy jen proto, aby usnadnil život hořlavým kravám.

"Mohl bych vám s tím pomoci?" zeptal se. "Jsem si jist, že bych vám byl užitečný."

"Vážně? Já si myslel, že by ti spíše vyhovovala zvířata a ptáci, prostě věci na vaší... vašem... no, tom..." bůh rozpačitě zamával rukama, "jednoduše to, co po tom chodíte. Kde žijete."

"No dobrá, ale to všechno je tak trochu omezené, že," řekl Rozšafín.

Bůh se rozzářil. Není nic krásnějšího než být v přítomnosti šťastného boha. Je to, jako kdybyste dopřáli svému mozku teplou koupel.

"Přesně!" přitakal. "Omezené! Celý svět je omezený! Každý tvor závislý na své džungli nebo horách a odkázaný na dva tři druhy potravy, vydaný na milost a nemilost celému vesmíru a ohrožený každou jen trochu větší změnou podnebí. Jak strašlivé plýtvání!"

"To je pravda!" souhlasil s ním Rozšafín. "Vy potřebujete tvora, který je důmyslný, pohotový a přizpůsobivý, mám pravdu?"

"Ohó, to bylo skvěle řečeno, Rozšafíne! Vidím, že jsi se objevil přesně v pravý čas!" Před nimi se otevřela obrovská vrata a oni prošli do veliké kruhové místnosti, v jejímž středu byla nízká stupňovitá pyramida. Na vrcholku byl další modře světélkující mrak, v němž tu tam zablikalo a zase zhaslo ostré světlo.

Před Rozšafínem Ctibumem se rozprostřela budoucnost. Oči mu tak zářily, že mu z brýlí začala stoupat pára, a kdyby byl chtěl, mohl propalovat otvory do slabého papíru. Výborně, co víc by si mohl přírodní filozof ještě přát? Měl své teorie a ty si teď mohl ověřit v praxi.

A tentokrát to bude všechno provedeno správně. K čertu s tím, jestli se tak budeme plést do budoucnosti! Od toho tady budoucnost přece je! Ano, byl proti tomu, to je pravda, ale to bylo..., když... když to chtěl dělat někdo jiný. Ale teď upoutal boží pozornost a bůh se mu rozhodl poskytnout sluchu a možná, že bude moci zapojit do procesu tvoření inteligence i trochu inteligence.

Pro začátek by se měl sestavit lidský mozek tak, aby se dlouhé plnovousy nespojovaly s moudrostí, kterou naopak budou obdařeni především ti mladí a hubení, přednostně ti, kdož jsou vybaveni brýlemi pro práci zblízka.

"A vy jste to už... dokončil?" zeptal se, když vystupovali po stupních.

"V širším smyslu ano," přikývl bůh. "Můj největší podnik. Řeknu ti upřímně, ve srovnání s tím vypadají sloni jako nicky. Zbývá však dohotovit množství podrobností, a pokud si myslíš, že by sis na to troufl..."

"Bude mi ctí," odpověděl Ctibum.

Modrá mlha už byla přímo před nimi. Podle množství jisker se uvnitř dělo něco velmi důležitého.

"Dáváte jim nějaké instrukce, než je vypouštíte?" zeptal se a dech se mu zrychlil.

"Jen pár základních," odpověděl bůh, když se modrá mlhovina rozplynula a odhalila středobod tvoření. "Zjistil jsem, že stačí velmi jednoduché pokyny. Tak třeba... ‚směřuj do temných míst' a podobně. No? Podívej! Není to dokonalé? To je přece kousek! Slunce vyhoří, oceány vyschnou, ale tenhle chlapík zůstane, vzpomeneš si na má... Hej? Rozšafíne?"

Děkan naslinil a pozvedl prst. "Máme vítr na pravoboku," prohlásil zasvěceně.

"A to je dobře, že?" ujišťoval se starší pAsák.

"Asi ano, mohlo by být. Doufejme, že nás to skutečně zažene k tomu světadílu, o kterém mluvil. Z ostrovů jsem nervózní."

Výsměškovi se konečně podařilo přesekat lodní stonek a hodil jej přes palubu.

Na vrcholku zeleného lodyhovitého stěžně se otevřel obrovský bílý trubkovitý květ a zachvěl se ve větru. Listovitá plachta se s tichým zavrzáním přesunula do jiné polohy.

"Řekl bych, že tohle je skutečný zázrak přírody," prohlásil děkan, "kdybychom se právě nesetkali s osobou, která to vytvořila. To dost kazí celkový dojem, nemyslíte?"

Zatímco mágové nebyli obecně dobrodružných povah, chápali, že životně důležitou součástí každého velkého podniku jsou odpovídající zásoby, a proto byla loď potopena až k čáře ponoru.

Děkan si vybral jeden z přírodních doutníků, zapálil si, udělal obličej a prohlásil: "Žádný zázrak, jsou ještě zčásti zelené."

"Budeme to prostě muset vydržet," zabručel Výsměšek. "Co to děláte, starší pAsáku?"

"Připravuju takový malý obložený podnos pro paní Vidlákovou. Pár vybraných kousků."

Mágové obrátili pohledy ke hrubému přístřeší, které zbudovali na přídi.

Ne že by si o ně přímo řekla. Bylo to prostě tak, že prohodila nějakou poznámku o tom, jak hrozně to slunci pálí, a najednou se mágové jeden druhému pletli pod nohy, vydali se na břeh kácet slabší kmeny, vláčeli je na palubu a splétali palmové listí. Pravděpodobně ještě nikdy nebylo vloženo tolik intelektuálního úsilí do vybudování jediného slunečního přístřešku, a to byl možná právě ten důvod, proč se celý přístřešek při pohybech lodi nebezpečně kymácel.

"Myslel jsem, že teď je řada na mně," prohlásil odměřeně děkan.

"Ne, děkane, vy jste jí nesl ovocný nápoj, pokud si vzpomínáte," odpověděl starší pAsák a krájel sýr-ořech na úhledné plátky.

"Ale vždyť to byla jen taková malá sklenička!" bránil svá práva děkan. "A vy připravujete celý podnos! Podívejte, dokonce jste tady do té kokosové skořápky naaranžoval květy!"

"Paní Vidláková má takové věci ráda," odpověděl starší pAsák chladně. "Říká ale, že je pořád ještě dost teplo, takže byste ji možná mohl ovívat palmovým listem, než jí oloupu tenhle hrozen."

"A znovu je na mně, abych poukázal na tu základní nespravedlnost," prohlásil děkan. "Obyčejné mávání listem je velmi zanedbatelná činnost ve srovnání s odstraňováním hroznových slupek, a shodou okolností, starší pAsáku, jsem služebně starší než vy."

"Skutečně, děkane? A jak jste na to přišel?"

"To není můj nápad, člověče, to je podchyceno ve fakultním rozpisu funkcí!"

"A kde že to, přesně?"

"To už je z vás druhý kvestor? No na Neviditelné univerzitě, samozřejmě!"

"A to je přesně kde?" pokračoval ve výslechu starší pAsák a pečlivě rovnal několik lilií do sestavy lahodící oku.

"Ale u všech bohů, člověče, to je..., to je..." děkan zamával rukou směrem k obzoru a hlas se mu vytratil, protože na něj dolehly jisté známé skutečnosti, co se času a prostoru týče.

"Tak já vás nechám, abyste si to promyslel, ano?" usmál se starší pAsák, vstal a uctivě pozvedl podnos.

"Já vám pomůžu!" vykřikl děkan a stavěl se rychle na nohy.

"Ale já vás ujišťuji, že to skoro nic neváží -"

"Ne ne, nemohu vás to nechat dělat všechno samotného!"

Zatímco oba jednou rukou svírali podnos, snažili se druhou rukou odstrčit svého soka. Postupovali k přístřešku a za nimi na palubě zůstávala stopa z rozlitého kokosového mléka a roztroušených okvětních plátků.

Výsměšek obrátil oči k nebi. Musí to být tím horkem, ujišťoval se. Otočil se k profesorovi Neurčitě mlhavých studií, který se právě pokoušel přivázat kusem liány krátké polínko na dlouhou tyč.

"Právě jsem si říkal, že se všichni tak trochu zbláznili, snad kromě mě a vás... Ostatně, co to děláte?"

"No, napadlo mě, jestli by si paní Vidláková nechtěla zahrát partičku kroketu," odpověděl profesor a spiklenecky nakrčil obočí.

Arcikancléř si povzdechl a pomalu vykročil po palubě. Knihovník se vrátil do podoby palubního lehátka, protože to byl vhodný model pro život na lodi, a kvestor na něm usnul.

Obrovský list se mírně pohnul. Výsměšek měl dojem, že obrovské bílé květy na vrcholku stěžně čenichají a větří.

Mágové už byli kus od břehu, ale viděli, jak po pobřežní pěšině dorazil sloupec prachu. Na břehu se zastavil a změnil se v malou tečku, která se vrhla do moře.

Plachta znovu zavrzala a tentokrát se ozvalo i tiché zapleskání, protože vítr sílil.

"Ahoj, vy tam!" zvolal Výsměšek.

Vzdálená postava se na okamžik zastavila, zamávala jednou rukou a pokračovala v plavání.

Výsměšek si nacpal dýmku a se zájmem pozoroval, jak Rozšafín Ctibum dohání loď.

"Skvěle zaplaváno, pokud to mohu posoudit," řekl.

"Povolení ke vstupu na palubu, pane?" volal Ctibum, který šlapal vodu.

"Samozřejmě."

Arcikancléř zapukal ze své dýmky, když mladší mág vylezl na palubu.

"Je možné, že to byl rekord na tuhle vzdálenost, pane Ctibume."

"Díky, pane," řekl Rozšafína, kterému se po palubě kolem nohou pomalu šířila mokrá kaluž.

"A dovolte, abych vám vyslovil pochvalu za to, že jste si stále zachoval případný oděv. Stále ještě máte svůj špičatý klobouk, což je sine qua non každého mága na veřejnosti."

"Díky, pane."

"Je to dobrý klobouk."

"Díky, pane."

"Říká se, že mág bez klobouku je jako nahý, pane Ctibume."

"Znám to rčení, pane."

"Bohužel, ve vašem případě, musím upozornit na to, že vy sice máte svůj klobouk, ale jinak jste, a to v pravém slova smyslu, neoblečen."

"Myslel jsem si, že by mě roucho zpomalovalo, pane."

"Ale i když je hezké znovu vás vidět, Ctibume, vidím vás dokonce raději, než bych byl za normálních okolností ochoten připustit. Nemohu bohužel jinak než se vás zeptat, jak je možné, že jste tady?"

"Pochopil jsem najednou, že by ode mne nebylo poctivé připravit univerzitu o mé služby pane."

"Ale? Náhlý záchvat nostalgie? Stesk po staré dobré alma mater, hmm?"

"Dalo by se to tak říci, pane."

Výsměškovy oči zamrkaly za oblakem kouře a nebylo to poprvé, kdy Rozšafín pocítil podezření, že ten muž je chytřejší, než se zdá. Nebylo by to nijak těžké.

Arcikancléř pokrčil rameny, vytáhl dýmku z úst a chvilku se šťoural uvnitř, aby odstranil nějaký pevně napečený uhlík.

"Starší pAsák tady má někde pověšené plavky," řekl. "Kdybych byl vámi, oblékl bych si je. Obávám se, že dotknout se za současné situace nějakým způsobem paní Vidlákové by vám vysloužilo oprátku. Jinak všechno v pořádku? Kdybyste si chtěl nebo potřeboval o něčem popovídat, mé dveře jsou vám vždycky otevřené."

"Děkuji vám, pane."

"Samozřejmě v této chvíli žádné dveře nemám."

"Díky pane, rozumím."

"Ale myslete si, že jsou prostě otevřené."

"Díky, pane."

Konec konců, pomyslel si Rozšafín, když se vděčné uklízel stranou, mágové NU jsou jen obyčejně blázniví. Dokonce ani kvestor není nepříčetný.

Ještě teď, když zavřel oči, viděl ten šťastně rozzářený výraz na tváři boha-stvořitele, když se ten šváb pohnul.

Mrakoplaš zatřásl mřížemi. "Nepůjdu před soud?" křičel.

Po nějaké chvíli se chodbou přiloudal vězeňský dozorce. "A k čemu by vám byl soud, panáčku?"

"Cože? Dobrá, říkejte mně třeba Jeník Hlupec, ale soud by mohl třeba dokázat, že jsem se tu pitomou ovci přece jen nepokoušel ukrást, ne?" ušklíbl se na něj Mrakoplaš. "Abyste věděl, já ji zachraňoval. Jen kdyby vaši lidé vystopovali toho zloděje, ten by vám to potvrdil."

Dozorce se opřel o stěnu a zastrčil si palce za opasek.

"No jo, panáčku, jenže ona je to taková legrační věc," prohlásil, "my jsme zkoušeli všechno možné, hledali jsme, vylepovali vyhlášky a zatykače a já nevím co ještě, ale - asi se budete smát - věřil byste tomu, že ten mizera neměl dost slušnosti, aby se přihlásil? To by si pak člověk nad lidskou povahou zoufal, co?"

"Takže co se mnou bude?"

Dozorce se poškrabal na nose. "Pověsej vás za krk až budete mrtvej, kámo. Zejtra ráno."

"A nemohli byste mě asi pověsit za krk jen na tak dlouho, než bych začal litovat svých činů, co?"

"Ne, kámo. Musíte bejt mrtvej."

"Dobří bohové, když už teda pomineme všechno ostatní, tak to byla jenom jedna jediná prašivá vovce!"

Dozorce se široce usmál. "Moc chlapů, kteří říkali to samý, už v minulosti skončilo na šibenici," prohlásil, "abych řek pravdu, vy ste první zloděj vovcí, kterýho tady máme po moc letech. Všichni naši velký hrdinové byli zloději vovcí. Budete mít na popravě obrovskou návštěvu."

"Béé!"

"A možná i velký stádo."

"To je něco jinýho," řekl Mrakoplaš.

"Proč mám v cele tu ovci?"

"Je to důkaz, kámo!"

Mrakoplaš se podíval na ovci. "Hm. Dobrá, jen klídek."

Vězeňský dozorce se odloudal. Mrakoplaš si sedl na kavalec.

No, měli bychom v tom hledat tu lepší stránku celé věci, ne? Tohle je přece civilizace. Neviděl z ní sice příliš mnoho, protože byl uvázaný na hřbet koně obličejem dolů, ale to, co viděl, bylo plné vozových kolejí, koňských stop a ošklivého zápachu, což civilizace často bývá. Ráno ho pověsí. Tahle budova byla první budova z kamene, kterou v téhle zemi viděl. Měli dokonce vězeňského dozorce. Ráno ho pověsí. Vysoko umístěným zamřížovaným oknem dovnitř pronikaly zvuky jedoucích vozů a lidí. Ráno ho pověsí.

Rozhlédl se po cele. Zdálo se, že kdokoliv ji stavěl, rozhodně zapomněl na nějaké užitečné padací dveře nebo tajné chodby.

Tajné chodby..., to bylo něco, na co si neměl raději ani vzpomenout.

Byl na mnohem horších místech, než bylo tohle. Mnohem, mnohem horších. A o to to teď bylo horší, protože všechny ty ošklivé, zlé a magické věci se najednou zdály mnohem méně děsivé než skutečnost, že je teď zavřen v nějaké kamenné krabici a že ho ráno nějací určitě skvělí lidé, které si mohl, kdyby je potkal někde v baru, skutečně zamilovat, vyvedou ven a ve velmi těsné kravatě ho postaví na velmi nejistou podlahu.

"Béé!"

"Drž tlamu!"

"Béé?"

"To ses nemohla vykoupat nebo navonět nebo něco? Je to tady s tebou takové... zemědělské."

Teď, když si jeho oči zvykly na šero, všiml si, že stěny, a zvláště ta malá zlověstná branka, jsou pokryty čárkami, které tam vyškrabali vězňové počítající zbývající dny. Ráno ho měli pověsit, takže tohle je jedna z těch věcí, které on nebude muset... Mlč, mlč!

Když se podíval zblízka, zjistil, že většina záznamů má po jedné čárce.

Lehl si na záda a zavřel oči. Samozřejmě že nakonec bude zachráněn, vždycky byl nakonec zachráněn. I když, napadlo ho, vždycky za cenu toho, že upadl do nebezpečí většího, než mohla obvykle ukrývat kterákoliv vězeňská cela.

No, byl už v celé řádce cel. Existovala jistá pravidla, jak se v takové situaci chovat. Důležité bylo být přímý. Vstal, zabušil na mříže a počkal, až se objevil dozorce.

"Co je, kámo?"

"Rád bych si jenom ujasnil několik věcí," řekl Mrakoplaš. "Myslím, že nemám času nazbyt, že?"

"No?"

"Existuje tady nějaká naděje, že usneš na židli přímo před touhle celou a před sebou na stole necháš ležet všechny klíče?"

Oba se podívali na prázdnou chodbu.

"To bych musel sehnat někoho, kdo by mi sem pomohl přinést stůl," prohlásil žalářník pochybovačně. "Nemyslím, že by se mohlo něco takového stát."

"Dobrá. V pořádku." Mrakoplaš se na okamžik zamyslel. "Dobrá... A co má večeře? Je možné, že by mi ji přinesla mladá dáma, která by nesla, a to je důležité, která by nesla podnos zakrytý ubrouskem?"

"Houby, tady vařím já."

"Dobrá."

"Moje specialita je chleba a voda."

"Dobrá, já si jen ověřuju některé věci."

"Poslyšte, pane, ta hnědá ulepená hmota, co donesli s vámi, to je skvělej chleba."

"Pokud vám chutná, je váš, zvu vás."

"Cítím, jak mi ty vitamíny a minerály, co v něm jsou, dělají strašné dobře."

"Jen klídek. Teď co... aha, ano. Prádlo. Jsou tady kolem nějaké velké koše na prádlo, které se pravidelně vysypávají do šachty, která vede do vnějšího světa?"

"Je mi líto, pane. Chodí ho sem vybírat jedna stará pradlena."

"Ale?" Mrakoplaš pookřál. "Takže pradlena. Velká paní, staromódní šaty, pravděpodobně nosí velký čepec, který jí zakrývá většinu tváře?"

"Ano, tak nějak to je."

"Dobrá, takže ji dovnitř pustí?"

"Je to moje matka, kámo," přikývl dozorce.

"Výborně, skvěle..."

Podívali se jeden na druhého.

"Myslím, že to by tak nějak bylo všechno," prohlásil Mrakoplaš. "Doufám, že vám nevadí, že jsem se ptal."

"Ale božíčku, jistěže ne! Jen klídek! Rád pomůžu. Už jste přemýšlel, jaká slova pronesete před popravou? Já jen, neurazte se, že o něco takového stojí jenom ti, co u nás píšou balady."

"Balady?"

"No, jasně. Zatím máme tři a vsadil bych se, že zejtra večer jich už bude aspoň deset."

Mrakoplaš obrátil oči v sloup. "A kolik jich má v refrénu tú-ra-la, tú-ra-lady?" zeptal se.

"Všechny."

"Ach jéje..."

"Jo, a nevadilo by vám, kdybyste si změnil jméno? Co? Protože všichni říkají, že na jméno Mrakoplaš se dělají špatně rýmy. ‚Poslyšte baladu, o bušmanovi jménem Mrakoplaš...' Slyšíte? Nemá to žádný zvuk."

"Tak to je mi líto. A nebylo by teda lepší mě pustit?"

"Ha, to nebyl špatný vtip. Jestli vám můžu poradit, tak až budete stát pod šibenicí, mluvte stručně," naklonil se žalářník k mříži. "Nejlepší poslední slova jsou krátká. Něco opravdu jednoduchýho zabírá nejlíp. A taky se nemá moc klít."

"Podívejte, vždyť já jenom ukrad ovci! A ani to jsem neudělal! Proč z toho všichni dělají takovou aféru?" bránil se Mrakoplaš zoufale.

"To je tady velmi častý zločin, tyhle krádeže ovcí," přikyvoval dozorce vesele. "Je to taková trochu symbolika. Malý člověk bojuje proti silám kruté vládnoucí třídy. Budete zvěčněn v písních a pověstech, zvláště jestli pronesete nějaká opravdu dobrá poslední slova, jak už jsem říkal." Žalářník si povytáhl opasek. "Abych vám přiznal pravdu, většina lidí dneska ty zatracený ovce nikdy neviděla, ale když slyší, že někdo ovci ukradl, cejtěj se jako skuteční správní Iksani. Dokonce i mně to dělá dobře, mít v cele jednou poctivýho lumpa namísto těch zatracenejch politiků!"

Mrakoplaš si sedl na kavalec s rukama v dlaních.

"Ano, ještě vám chci říct jednu věc: dobrý útěk je skoro stejně dobrý, jako když vás pověsí," dodával žalářník způsobem člověka, který se snaží pozvednout někoho jiného na duchu.

"No ne, fakt?" odpověděl Mrakoplaš.

"Ještě jste se mě nezeptal, zda ta malá mřížka v podlaze nevede do podzemních chodeb," upozornil žalářník.

Mrakoplaš vrhl mezi prsty pohled na podlahu. "A vede?"

"My žádné podzemí nemáme."

"Tak díky. Opravdu jste mi hodně pomohl."

Žalářník s tichým pohvizdováním odešel.

Mrakoplaš si lehl na kavalec a znovu zavřel oči.

"Béé!"

"Drž tlamu!"

"Promiňte, šéfe, ale..."

Mrakoplaš zasténal a posadil se. Tentokrát hlas přicházel od onoho vysoko postaveného zamřížovaného okénka.

"No, co je?"

"Ehm... pod jakým stromem jste to byl?"

Mrakoplaš se podíval k tomu malému modrému čtverci, kterému vězni říkají nebe. "Co je to za pitomou otázku?"

"To je do balady, víte? Hrozně by baladě pomohlo, kdyby to byl strom, co má tři slabiky..."

"Jak to mám vědět? Myslíte, že jsem měl čas na nějaké botanické výzkumy?"

"Dobrá, dobrá, v pořádku," uklidňoval ho spěšně neviditelný mluvčí. "Ale jistě by vám nevadilo, kdybyste mi řekl, co jste dělal těsně předtím, než jste ukradl tu ovci?"

"Já žádnou ovci neukradl!"

"Dobrá, dobrá, v pořádku... Takže co jste dělal těsně předtím, než jste ukradl tu ovci...?"

"Copak já vím? Nepamatuju si to."

"Nevařil jste si, náhodou, v ešusu?"

"Na to odmítám odpověď. Podle toho, jak vy, lidi, mluvíte, by to mohlo znamenat cokoliv!"

"To jako, že jste si vařil něco v plechovce."

"Aha. No, ano. Kupodivu, přesně to jsem dělal."

"Skvělé!"

Mrakoplaš měl dojem, že za mříží slyší škrabavý zvuk.

"Škoda, že jste na konci neumřel, ale oni vás pověsí, takže je všechno v pořádku. Na tuhle písničku mám překrásnou melodii, jednomu nejde a nejde z hlavy a musíte si ji pískat pořád dokola... No, toho se vy bát nemusíte, takže klídek..."

"Tak díky."

"Řekl bych, že byste se moh stát stejně známej jako Ned Plechová hlava, kámo."

"No ne," zabručel Mrakoplaš. Vrátil se ke kavalci a znovu si lehl.

"Jo. Vždycky ho zamkli do stejné cely, kde jste dneska vy. A on jim vždycky utekl. Nikdo neví jak, protože na dveřích je zatraceně dobrej zámek a žádný mříže nebyly ohnutý. On tvrdil, že se jim nikdy nepodaří postavit vězení, který by ho zadrželo."

"Byl hubený?"

"Nebyl."

"Tak měl klíč, nebo co?"

"Neměl. Ale já už musím jít, kámo. Jo, ještě mě napadlo. Nemyslíte si, že váš duch bude kvílet tam u toho bilabongu? U toho jezírka, co vás chytili?"

"Cože?"

"Bylo by to skvělé, kdyby ano. Byl by z toho skvělý poslední verš. Prvotřídní materiál."

"To nevím!"

"Nó-ó, tak já řeknu, že ano, co vy na to? Nikdo se tam nebude vracet, aby si to ověřil."

"No, hlavně když vám nepřekážím."

"Bingo. Ty písničky budou vytištěný včas, aby byly k mání na vaší popravě, o to nemějte strach."

"To tedy nemám."

Mrakoplaš si znovu lehl. Ned Plechová hlava. Jen taková srandička, to je jasné. Byl v tom jistý druh mučení, když mu někdo vyprávěl, že z cely, ve které je uvězněn, se někomu podařilo několikrát uprchnout.

Chtěli, aby pobíhal kolem, třásl mřížemi, hrabal v zemi a podobně, ale i z kavalce viděl, že mříže jsou zasazeny hluboko a pevně a zámek ve dveřích je větší než jeho hlava.

Právě se znovu pokládal na kavalec, když se objevil žalářník.

S ním šli dva muži. Mrakoplaš si byl jistý, že tady nežijí žádní trollové, protože tady na ně bylo příliš horko a na naplaveném dříví by pro ně stejně nebylo dost místa, ale tihle dva měli neomylný výraz mužů, jejichž zaměstnání s sebou nese různé věci, ale jejichž první otázka bývá "Jak se jmenuješ?" a při třetím opakování se to většinou dozvědí.

Žalářník měl na tváři široký úsměv a v rukou nesl podnos. "Nesu vám nějakou véču," hlásil.

"Nedostanete ze mě ani slovo, bez ohledu na to, kolik toho do mě nacpete," varoval je Mrakoplaš.

"Tohle vám bude chutnat," naléhal žalářník a položil podnos na zem a postrčil ho kupředu. Na podnose byla mísa zakrytá poklopem. "Uvařil jsem to zvlášť pro vás. Je to místní specialita, kámo."

"Měl jsem dojem, že jste za svoji specialitu prohlašoval chléb a vodu?"

"No jo..., ale tohle taky umím..."

Mrakoplaš zachmuřeně pozoroval, jak muž sundává z mísy poklop.

Jídlo vypadalo naprosto nevinně, ale to taková jídla vypadají často. Vypadalo vlastně jako...

"Hrášková polévka?" Mrakoplaš uchopil lžíci a prohrábl se mísou. "S močenými krupkami?"

"No."

"Krupky, než se vaří, musí se máčet..."

"No."

"Raději jsem si to ověřil."

"Jen klídek!"

Mrakoplaš se podíval na hrudkovitou zelenou hladinu. Je možné, že někdo vymyslel místní specialitu, která se dala jíst?

Pak se něco vynořilo z hlubin. Mrakoplaš se na okamžik domníval, že je to malý žralok. Zakývalo se to na hladině a pak se to znovu pomalu ponořilo do hlubin. Polévka se nad tím zavřela.

"Co bylo tohle?"

"Plavoucí bochánek s masem," vysvětloval mu hlídač ochotně. "Mleté maso zapečené v těstě a plovoucí v polévce. Zatraceně nejlepší večeře na Zeměploše, kámo."

"Aha, večeře," přikývl Mrakoplaš, když si uvědomil, co a jak. "Tohle je další z těch jídel, co se konzumují pozdě v noci, když už jsou všechny hospody zavřený, co? A jaký je v tom maso? Ne, počkejte, zapomeňte, že jsem se ptal, to byla ale pitomá otázka. Znám tyhle jídla. Když se zeptáte ‚a jaké je v tom maso', jste ještě příliš střízlivý. Už jste někdy zkoušel špagety s vanilkovým pudinkem?"

"Dalo by se to posypat mletým kokosem?"

"Asi jo."

"Tak dík, kámo. Každopádně to vyzkouším," přikyvoval žalářník. "Mám pro vás ještě nějaký další novinky."

"Pustíte mě?"

"Ale no tak, to byste si přece nepřál ani vy, takovej zkušenej zloděj a kriminálník. Ne, ale tuhle Greg a Vince se později vrátí a dají vám pouta."

Ustoupil stranou. Oba muži, podobní skalním stěnám, drželi v rukou kusy řetězu, několik okovů a malou, ale velmi těžce vyhlížející kouli.

Mrakoplaš si povzdechl. Některé dveře se zavírají potichu, jiné zapadnou s třeskutou ranou. "To je dobře, nebo špatně?" Na víc se nezmohl.

"Dobře, za to si vysloužíte v baladách další sloku, to je jasné," radoval se žalářník. "Od doby Neda Plechové hlavy ještě nikoho v poutech nevěšeli."

"Já myslel, že neexistovala cela, která by ho udržela," zaprotestoval Mrakoplaš.

"Víte, on se z nich vždycky dostal," vysvětloval žalářník, "ale nikdy daleko neutekl."

Mrakoplaš si pohledem změřil železnou kouli. "No nazdar..."

"Vince se ptá, kolik vážíte, protože musí přidat váhu řetězů k vaší váze, aby mu správně fungovalo propadlo," usmál se na něj žalářník.

"Proč na tom záleží," odpověděl Mrakoplaš pohřebním hlasem, "stejně umřu, ne?"

"Jo, to jo, ale když špatně nastaví váhu, skončíte s krkem metr dlouhým nebo, a to se zasmějete, vám hlava odletí jak špunt ze šampaňskýho."

"Výborně."

"Když popravovali Skřivánka Larryho, museli jsme pak prohledávat všechny okolní střechy."

"Úžasné. Takže všechny okolní střechy, jo? No, takové potíže se mnou mít nebudete. V době, kdy mám být pověšen, už budu úplně někde jinde."

"To jsme chtěli slyšet!" zasmál se žalářník a přátelsky ho poplácal po rameni. "Bojovník až do posledního dechu, co?"

Hora Vince znovu zaduněla.

"A Vince říká, že to bude považovat za velkou čest, když mu plivnete do obličeje, až vám bude natahovat oprátku," pokračoval žalářník. "Bylo by to něco, co by mohl vyprávět ještě vnoučatům..."

"Byli byste tak hodní a všichni vypadli!" vykřikl Mrakoplaš.

"Aha, vy potřebujete nějaký čas na to, abyste si naplánoval útěk," přikyvoval žalářník s pochopením. "Jen klídek. Už jdeme."

"Díky."

"Vrátíme se v pět ráno."

"Výborně," přikývl Mrakoplaš zachmuřeně.

"Máte nějaké přání, co se týče vaší snídaně?"

"Co takhle něco, co se připravuje opravdu hodně dlouho?" zajímal se Mrakoplaš.

"To je správný duch bojovníka!"

"Běžte pryč!"

"Jen klídek."

Muži odešli, ale žalářník se po chvilce vrátil, jako kdyby ho něco trápilo.

"Je tady něco, co byste měl o tom věšení vědět," řekl. "Mohlo by vám to prosvětlit celou noc."

"Ano?"

"V případě, že by se padací dveře třikrát zasekly, tady máme takovou pěknou lidskou tradici."

"Ano?"

"Zní to možná podivně, ale už se nám to jednou nebo dvakrát stalo, věřte nevěřte."

Ze zaschlých větví stromu naděje vyrazil malý zelený výhonek.

"A jakou tradici?"

"To abychom tomu muži, který tam nahoře stojí a více než třikrát... Prostě abychom mu dokázali, že máme srdce..., když ví, že každou vteřinu může..."

"Ano, ano -"

"- a ono jednou nic a -"

"Ano-"

"- a podle mě, nejhorší na tom všem musí být, že -"

"Ano, já vám rozumím! Takže... po třetí...?"

"Když se to nepodaří ani napotřetí, může ten muž odejít zpět do své cely a tam počkat, než tesař padací dveře spraví," dokončil žalářník. "Dáme mu dokonce i najíst, když to trvá příliš dlouho."

"A?"

"No, když pak tesař dveře pořádně vyzkouší, pak ho vyvedeme ven znovu a pověsíme ho." Všiml si Mrakoplašova výrazu. "Není potřeba tvářit se tak beznadějně. Je to lepší než stát venku celé to studené dopoledne, že? To by se vám nelíbilo."

Když odešel, Mrakoplaš si sedl a upřel pohled na stěnu.

"Béé!"

"Drž tlamu."

Takže už došlo na nejhorší. Zbývá jedna krátká noc a pak, jestli to budou opravdu zajišťovat tihle klauni, bude zítra po městečku bloudit spousta šťastných lidiček a zjišťovat, kam dopadla jeho hlava. A kde je potom nějaká spravedlnost!"

DOBRÝ DEN, KÁMO.

"Oh, to ne, prosím."

JEN MĚ NAPADLO, ŽE BYCH MĚL VSTOUPIT DO DUCHA VĚCI. VELMI DRUŽNÍ LIDÉ, ŽE? řekl Smrť. Seděl na kavalci vedle Mrakoplaše.

"Ty se prostě nemůžeš dočkat, co?" zavrčel nevrle Mrakoplaš.

JEN KLÍDEK.

"Tak takhle to tedy je. Předpokládalo se, že tuhle zemi zachráním. A já doopravdy umřu."

OH ANO. OBÁVÁM SE, ŽE JE TO JISTÉ.

"Nejvíc ze všeho mě na tom štve ta nesmyslnost. Jen si vzpomeň na všechny ty okamžiky, kdy jsem v minulosti málem zemřel. Draci na mě chrlili oheň, vzpomínáš? Požíraly mě odporné věci se spoustou chapadel. Dokonce se jednotlivé částice mého těla rozletěly na všechny strany."

MĚL JSI KAŽDOPÁDNĚ VELMI ZAJÍMAVÝ ŽIVOT.

"Je pravda, že než člověk zemře, proletí mu před očima celý jeho život?"

ANO.

"Příšerná představa," zasténal Mrakoplaš. "Oh, bohové. Za jednou jsem toho měl dost. A teď mám ještě příšernější představu. Co když mám umřít teď a tohle je právě ten můj život, který mi probíhá před očima?"

MYSLÍM, ŽE TOMU DOST DOBŘE NEROZUMÍŠ. LIDEM SKUTEČNĚ PROBĚHNE CELÝ JEJICH ŽIVOT PŘED OČIMA, NEŽ ZEMŘOU. TOMU PROCESU SE ŘÍKÁ "ŽIVOT". DAL BY SIS GARNÁTA?

Mrakoplaš se podíval na kbelík, který měl Smrť na kolenou.

"Ne, díky. Myslím, že ne. Dokážou být pěkně nebezpečný. A musím říct, že je to trochu silný kafe, když si sem přijdeš, žvaníš a nabízíš mi garnáty."

PROSÍM?

"Jenom proto, že mě mají zítra pověsit."

OPRAVDU? PAK BUDU NAPJATĚ ČEKAT NA TO, JAKÝM ZPŮSOBEM SE TI ZASE PODAŘÍ UNIKNOUT. JÁ MÁM TOTIŽ ZÍTRA RÁNO SCHŮZKU S JEDNÍM MUŽEM V... V... Smrťovy oční důlky modře zažhnuly, když vyslýchal svou paměť. AHA... ANO, UŽ VÍM... V BŘIŠE JEDNOHO KROKODÝLA. PŘINEJMENŠÍM NĚKOLIK SET KILOMETRŮ ODSUD.

"Cože? A proč seš tady?"

OH, MYSLEL JSEM SI, ŽE BYS TŘEBA RÁD VIDĚL PŘÁTELSKOU TVÁŘ. A TEĎ... MYSLÍM, ŽE BUDU MUSET JÍT. Smrť vstal. VE VŠECH SMĚRECH MOC PŘÍJEMNÉ A HEZKÉ MĚSTO. POKUS SE PROHLÉDNOUT SI ALESPOŇ OPERU, DOKUD JSI TADY.

"Počkej... Hele, tak počkej, řekl jsi mi, že umřu!"

TO KAŽDÝ. DŘÍV NEBO POZDĚJI.

Stěna se otevřela a za Smrtěm se zase zavřela, jako by tam nikdy nebyl, což byla z perspektivy jeho věčného života téměř pravda.

"Ale jak se... Já neumím procházet zdí -" začal Mrakoplaš.

Pak si znovu sedl na kavalec. Ovce se strachem krčila v koutě.

Mrakoplaš se podíval na nedotčený plovoucí masový piroh a opatrně do něj strčil. Piroh se pomalu potopil do husté zelenavé tekutiny.

Zamřížovaným okénkem dovnitř pronikaly hlasy města.

Po nějaké chvíli se piroh vynořil jako nějaký zapomenutý kontinent a kolem něj se pomalu šířily kruhy ke stěnám mísy.

Mrakoplaš si lehl na tenkou deku a upřel oči ke stropu. Někdo psal dokonce i tam.

Brej den. Kámo. Číhni na panty. Ned

Pomalu, jako kdyby ho zvedly nějaké neviditelné nitky, se Mrakoplaš obrátil a podíval se na dveře.

Závěsy byly masivní. Nebyly našroubovány do rámu dveří, aby je nějaký příliš inteligentní vězeň náhodou nevyšrouboval. Byly to dva obrovské železné háky, vbité přímo do kamenné stěny, a na ně nasedaly dvěma širokými válcovými kruhy na svém okraji dveře.

Přistoupil k nim a pečlivě prozkoumal zámek. Vybíhala z něj velmi silná západka, která zapadala hluboko do kovového obložení stěny. Bylo nesmyslná se domnívat, že by se dala otevřít násilím.

Pak si Mrakoplaš chvíli prohlížel železnou konstrukci dveří. Nakonec si otřel ruce do zbytků roucha a zatínaje zuby se pokusil zvednout dveře na straně závěsů. Ano, nahoře bylo místa dost a v zámku vůle...

Dveře bylo možno vyzvednout ze závěsů.

Pak stačilo opatrně zatáhnout a odšourat se i s dveřmi kousek sem a tak se dala vysunout západka ze zámku a celé dveře poponést do cely.

Člověk potom mohl klidně vyjít ven, zavěsit dveře stejným způsobem zpět a tiše se vytratit.

A přesně to, pomyslel si Mrakoplaš, když zevnitř dveře zasazoval zpět, by hloupý člověk udělal.

V takových okamžicích byla zbabělost skutečně exaktní vědou. Byly chvíle, které volaly po bezmyšlenkovité, hrůzou naplněné panice, ale na druhé straně i momenty, kdy bylo potřeba uplatnit vypočítavou, uvážlivou a promyšlenou paniku. Teď byl na bezpečném místě. Dobrá, připusťme, že to byla cela smrti, ale důležitá tím, že to bylo jediné místo v celé zemi, kde se mu v několika nejbližších hodinách nemohlo vůbec nic stát. Iksánci nevypadali jako lidé, kteří by se vyžívali v mučení vězňů, i když je možné, že se ho pokusí přimět, aby ještě snědl další místní stravu. Takže pro tuto chvíli měl čas. Čas naplánovat si věci dopředu, uvážit své další pohyby, použít svůj intelekt k řešení stávajícího problému.

Chvilku upíral oči na stěnu, pak vstal a chopil se dveří.

Výborně. Zdá se, že už čekal dost dlouho. Teď vyleze ven a bude prchat, jako kdyby mu za patami hořelo.

Zelená paluba dýňové lodi se v zájmu slušnosti rozdělila na mužskou a ženskou část. To znamená, že většina paluby byla okupována paní Vidlákovou, která značnou část času trávila opalováním za zástěnou. Její soukromí zajišťovali sami mágové, protože přinejmenším tři z nich by zabili kteréhokoliv z ostatních, kdyby se přiblížil více než na dva metry k palmové stěně.

Na palubě vládlo to, čemu Rozšafínova teta, která ho vychovala, říkala dusná atmosféra.

"Já si stejně myslím, že bych měl vylézt na stožár," protestoval Rozšafín Ctibum.

"Aha! Náš malý šmíráček, co?" zavrčel starší pAsák.

"Ne! Jenom si myslím, že by nebylo špatné zjistit, kam loď míří," protestoval Rozšafín. "Před námi, jak vidíte, jsou ošklivá černá mračna."

"Výborně, déšť by se nám opravdu hodil," odsekl mu profesor Neurčitě mlhavých studií.

"Pokud bude pršet, budu mít tu čest zhotovit paní Vidlákové vyhovující přístřešek," ozval se děkan.

Rozšafín přešel zpět na záď, kde seděl zachmuřený arcikancléř s rybářským prutem.

"Tedy vážně, člověk by si myslel, že paní Vidláková je jediná ženská na světě," zabručel.

"A víte, že je to docela dobře možné?" odpověděl mu Výsměšek.

Ctibumovy myšlenky se divoce rozeběhly a narazily na několik ošklivých hrbolů v jeho představivosti. "To snad ne, pane!"

"No, to zatím nevíme, Rozšafíne. Ale podívejme se na to z té lepší stránky. Mohli jsme se všichni utopit."

"Eh... pane? Všiml jste si obzoru?"

Věčná bouře byla jedenáct tisíc kilometrů dlouhá, ale jen necelé dva kilometry široká, obrovská roztočená vařící se masa rozzuřeného vzduchu, kroužící kolem Posledního světadílu jako liščí rodina kolem kurníku.

Mračna sahala nahoru až k okraji atmosféry - a teď už to byla prastará mračna, mračna, která se převalovala ve svém ztýraném okruhu celé roky a celou tu dobu si vytvářela silnější osobnost, nenávist, ale především napětí.

To nebyla bouře, to byla bitva. V té černé stěně mezi sebou bojovaly obyčejné bouře, dlouhé pouhých několik desítek kilometrů. Od jedné k druhé poletovaly klikaté vidlice blesků, z horních části bouře se řinul hustý déšť, který se ovšem stačil změnit v páru už kilometr nad zemí.

Vzduch světélkoval.

A hluboko dole vyčníval v oku bouře, obklopen deštěm tak hustým, že to potenciálně nebylo nic jiného než padající oceán, poslední světadíl.

Na stěně opuštěné cely smrti v Gumagongu, mezi obrázky vyškrabanými lžící nebo načrtnutými opálenými sirkami, mezi nápisy, které vypovídaly o posledních dnech k smrti odsouzených, se obrázek ovce změnil v obrázek klokana, a ten se pak na kamenné stěně ztratil docela.

"No?" řekl děkan. "Vypadá to, že přijde nějaký větřík."

Šedý pás vyplňoval nejbližší budoucnost jako dohodnutá návštěva u zubního lékaře.

"Obávám se, že by to mohlo být mnohem horší," zamračil se Rozšafín.

"Dobrá, tak zamiřme nějakým jiným směrem."

"Nemáme kormidlo, pane. A kromě toho nevíme, kde je jinde. Taky nám dochází voda."

"Neříká se, že taková velká pásma mračen signalizují, že se někde v jejich blízkosti nachází země?" napadlo děkana.

"No, tak to by musela být zatraceně velká zem. IksIksIksIks, co myslíte?"

"To doufám, pane." Nad hlavami mágů zapleskala plachta a vzápětí se nadula. "Vítr pomalu sílí, pane. Myslím, že bouře nasává vzduch směrem k sobě. A... je tady ještě něco, obávám se. Přál bych si, abych nezapomněl svůj thaumometr na pláži, protože si myslím, že v téhle oblasti je neobyčejně vysoká hladina volné magie."

"Jak tě to napadlo, chlapče?" zeptal se děkan.

"Víte, jak bych vám to řekl... Tak především, jak se zdá, jsou všichni tak trochu napjatí a nervózní a mágové mají sklon být v přítomnosti většího množství magie nesne... poněkud netýkaví," odpovídal Rozšafín. "Ale mé podezření nejdříve vzbudilo to, když si kvestor pořídil vlastní planety."

Byly dvě a obíhaly kvestorovu hlavu ve vzdálenosti několika centimetrů. A jak to často s magickými jevy bývá, byly virtuálně nereálné a prolétaly občas nejen jedna druhou, ale i hlavou svého stvořitele. Byly částečně průhledné.

"Oh, bohové, to je Šmrglákův syndrom," řekl Výsměšek. "Snaha mozku po zviditelnění. Takový signál je spolehlivější než kanárek v dolech."

Rozšafínovi se v hlavě rozeběhl jeden z drobných, roky zmechanizovaných myšlenkových postupů a začal krátké odpočívání.

"Vzpomínáte na starého ‚Rýšu' Ptáka?" zahlaholil profesor Neurčitě mlhavých studií. "Jak -"

"...nula, teď! Nevzpomínám! Tak do toho! Jen povídejte!" Rozšafín Ctibum slyšel sám sebe křičet - mnohem hlasitěji, než by byl udělal, i kdyby chtěl vyjádřit své myšlenky nahlas.

"Samozřejmě, že ano, pane Ctibume," nedal se vyrušit profesor z klidu. "Byl velmi citlivý na hustá magická pole, a když se jeho mozek poněkud uvolnil, například když si zdříml, objevovaly se mu občas kolem hlavy, hehehe... Objevovaly se mu kolem hlavy takové maličké... hahaha..."

"No samozřejmě," přikývl Rozšafín rychle. "Budeme si muset dávat pozor na neobvyklé chování."

"Mezi mágy?" nadhodil Výsměšek. "Pane Ctibume, víte dobře, že neobvyklé chování je pro mágy zcela přirozené."

"Tak chování, které není obvyklé!" vykřikl Rozšafín. "Třeba když někdo z vás bude mluvit dvě minuty tak, aby to mělo hlavu a patu! Nebo když se budete chovat jako normální civilizovaní lidé, a ne jako sobecká banda venkovských idiotů."

"Ctibume, myslím, že takový tón tady není na místě," upozornil ho Výsměšek.

"Ale já si to myslím!"

"Ale, no tak, Vzoromile, nebuďte na něj takový, všichni jsme pod velkým tlakem," ozval se děkan.

"Vidíte! To je ono!" zaječel Rozšafín a ukázal roztřeseným prstem na děkana. "Děkan přece nikdy není na nikoho milý! A teď mluvil až nenormálně normálně!"

Historikové poukazují na to, že války vznikají především v časech hojnosti. V dobách nedostatku a hladu se lidé jednoduše pokoušejí najít dost potravy, aby se nasytili. Když mají sotva dost, aby vyšli, mají sklony chovat se slušně. Avšak jakmile před nimi prostřete hostinu, nastal čas pohádat se o zasedací pořádek. A Neviditelná univerzita, jak si kdesi v pozadí svých myslí uvědomovali dokonce i mágové, existovala ne proto, aby vyvíjela další magii, ale aby ji novými tvůrčími postupy potlačovala. Svět už jednou zažil, co se stane, když se mágům do rukou dostane příliš velké množství magické síly. Stalo se to před dlouhou dobou a ještě dnes existovaly oblasti, do nichž nevstoupil nikdo, kdo chtěl světem dál chodit po nohou, které měl od narození.

Kdysi množné číslo podstatného jména "mág" znělo "válka".

Teď však byla jednou z nejdůležitějších úloh NU býti závažím na paži magie, působit, aby se pohybovala pomalu a důstojně, spíše jako kyvadlo velkých hodin, a ne jako roztočený řemdih. Místo aby na sebe mágové vrhali ohnivé koule z jedné opevněné věže na druhou, naučili se strefovat se do svých kolegů během schůzí fakultní rady a velmi je zaskočilo, že se při tom pobaví stejně skvěle a divoce jako dřív. Pojídali opulentní večeře a po skutečně dobrém jídle a dobrém doutníku má i ten nejzuřivější Pán temnot sklony natáhnout si nohy a pocítit ke světu jisté sympatie, zvláště když mu ten svět nabízí další koňak. A pomalu, pomaličku nasáli tu nejdůležitější magickou sílu, což je ta, která je nutí přestat používat všechny ty ostatní.

Potíž je v tom, že je snadné vystříhat se sladkostí, pokud ovšem nestojíte po kolena v medu a nesněží cukr.

"Zdá se, že je ve vzduchu opravdu jistá... chuť," připustil lektor Zaniklých run. Magie chutná a voní jako rozpálený cín.

"Okamžik," prohlásil Výsměšek. Zvedl ruku, vytáhl jednu z mnoha malých zásuvek ve svém klobouku a vyjmul z ní kostku nazelenalého skla.

"No prosím," řekl a podal ji Rozšafínovi.

Ctibum si vzal thaumometr a nahlédl do něj.

"Já ho nikdy nepoužíval," zabručel Výsměšek. "Mně vždycky stačilo naslinit si prst a zvednout ho nahoru."

"Ale on nefunguje!" ozval se po chvilce Rozšafín a poklepával na thaumometr prstem, zatímco výkyvy lodi pozvolna sílily. "Střelka...Au!"

Upustil kostku, která se ještě ve vzduchu roztavila.

"To není možné!" vypravil ze sebe užasle. "Vždyť tyhle věci jsou stavěné až na milión thaumů!"

Výsměšek si olízl prst a pozvedl ruku. Kolem prstu se mu okamžitě vytvořila světelná aureola v červené a

oktarínové barvě.

"Ano, to by tak odpovídalo," přikývl.

"Ale tolik magie pohromadě už přece nikde není!" vykřikl Rozšafín.

Lodi vál do zad sílící vítr a před její přídí se rozšiřovala černá stěna bouře, která byla každou minutou černější a výhružnější.

"Kolik magie je třeba na stvoření světadílu?" zeptal se Výsměšek.

Zvedli pohledy k temným mrakům. A pak ještě výš.

"Myslím, že je načase upevnit poklopy," prohlásil děkan.

"My žádné poklopy nemáme."

"Tak upevněte alespoň paní Vidlákovou. A kvestora a knihovníka ukliďte na nějaké bezpečné místo-"

Loď vplula do bouře.

Mrakoplaš seskočil do uličky a pomyslel si, že už byl v mnohem horších vězeních. Iksánci byli přátelští lidé, když nebyli opilí, nepokoušeli se vás zabít nebo oboje najednou. To, co Mrakoplaš hledal v dobrém vězení, byly stráže, které se, místo aby celou noc chodily po chodbách a kazily vězňům zasloužený spánek, sešly v jedné místnosti nad partičkou karet a daly si k tomu pár plechovek piva a odpočívaly. Bylo to takové mnohem... přátelštější. A kromě toho pak kolem nich člověk mnohem snáz prošel.

Otočil se - a za sebou spatřil klokana, obrovskou a osvětlenou siluetu proti nebi. Mrakoplaš se na okamžik vyděsil, ale pak si uvědomil, že to není nic jiného než reklamní tabule na střeše jedné budovy o něco dál a níže v údolí. Někdo ji osvětlil pomocí lamp a zrcadel.

Klokan měl na hlavě klobouk s vystřiženými otvory pro uši, vestu a byl to bezpochyby ten klokan. Žádný jiný klokan se nedokázal usmívat tak zlomyslně. V přední končetině držel plechovku piva.

Za zády se mu ozval hlas: "Vodkáď tě dřevo přineslo, kudrnáči?"

Byl to velmi známý hlas. Měl v sobě jistý stěžovací podtón. Byl to hlas, který se neustále rozhlížel koutky očí, aby mohl včas uhnout. Byl to hlas, jímž jste mohli otevřít láhev vína.

Mrakoplaš se otočil. A postava za ním, s výjimkou několika zanedbatelných drobností, mu byla stejně povědomá jako hlas.

"Ty přece nemůžeš být Kolík," zavrtěl hlavou Mrakoplaš.

"Proč ne?"

"Protože - jak ses sem dostal, no?"

"Cože? Přišel jsem Breberkovou ulicí," odpověděla postava. Muž měl široký klobouk, plandavé krátké kalhoty a obrovské boty, ale jinak byl dokonalým dvojníkem toho muže, který byl v Ankh-Morporku po zavírací hodině vždycky při ruce, aby vám prodal nějaký ze svých speciálních masových pirohů. Mrakoplaš měl vlastní teorii, že v každém městě je alespoň jeden takový Kolík.

Na krku měl zavěšen podnos. Na přední straně podnosu byl nápis "Kafé de Feet á la Kolík".

"Myslel jsem si, že vyrazím na místo popravy hned brzo po ránu, abych měl náskok," hlásil Kolík. "Pořádná poprava vždycky vyvolá mezi lidma apetit. Neměl bys zájem o nějakej suvenýr, kámo?"

Mrakoplaš upřel pohled ke konci uličky. Ulice byly plné spěchajích lidí. Kolem prošel párek strážných.

"Jako třeba co?" zeptal se s podezřením a ustoupil do stínu.

"Mám tištěný balady o notorickým zbojníkovi, který se dostanou na první příčky -"

"Ne, díky."

"Kousek provazu, na kterým ho pověsej? Pravej!"

Mrakoplaš se podíval na krátký kus silného provazu, který mu obchodník předložil. "Poslyšte, někdo by vám mohl říct, že to je obyčejný kus lodního lana, a ještě ke všemu umazaného od dehtu."

Kolík vrhl na provaz dlouhý zkoumavý pohled. "Možná že bych ho měl trochu rozplést na prameny, kámo," prohlásil.

"A myslím, že někteří lidé by mohli najít mezery v prohlášení, že prodáváte provaz z oběšence před jeho oběšením?"

Kolík zaváhal, ale jeho úsměv se nezměnil. Pak řekl. "Je to jenom provaz, ne? Dvoucentimetrový konopí, obvyklej materiál. Pravý. Pravděpodobné dokonce i vod toho samýho provazníka. Tak toho nech, každej si chceme vydělat, ne? Možná že to není ten samej kousek, kterej bude mít kolem krku, ale -"

"Tenhle je silný jen centimetr. Hele, tady vidím cenovku s nápisem Vrhotova společnost pro výrobu prádelních šňůr..."

"Vážně?"

Kolík se podruhé zadíval pátravým pohledem na své zboží. Tvářil se při tom, jako když ho vidí poprvé. Jenže tradice kolíkovského rodu by nedovolila, aby se cokoliv postavilo do cesty jeho obchodnímu duchu.

"No ale pořád je to provaz," odpověděl. "Pravý provaz, ne? Jen klídek. A co takhle nějaké pravé domorodé umění?"

Chvilku se přehraboval v obsahu svého přeplněného podnosu a nakonec v ruce pozvedl čtverec lepenky. Mrakoplaš na něj obdivně pohlédl.

Viděl něco podobného tam venku, když byl v rudé zemi, i když si nebyl jistý, že to bylo umění, kterému by Ankh-Morpork rozuměl. Bylo to něco, co se podobalo spíše mapě, historická kniha a hotelové menu dohromady. Tam doma si lidé vázali uzel na kapesníku, aby nezapomněli. Tady venku, v té horké zemi, nebyly žádné kapesníky, a proto si lidé vázali uzly na svých myšlenkách.

Málokdo se věnoval malování věnce uzenek.

"Se menuje Snění o párkách a pomfritech," komentoval Kolík.

"Myslím, že jsem něco takového viděl málokdy," přikyvoval Mrakoplaš. "A aby tam byla i sklenice s hořčicí... to už vůbec ne."

"No a co?" ušklíbl se Kolík. "Pořád je to domorodý umění. Pravej obraz hodující městský krysy, namalovaný domorodcem. Já nechci nic jinýho než slušnou šanci."

"Aha, tak mám najednou tak nějak dojem, že jsem to pochopil. Ten domorodec v tomhle případě, nebyl jste to náhodou vy?" zeptal se Mrakoplaš.

"Jasně. Pravej. Máte něco proti tomu?"

"Ale, no tak."

"No co? Narodil jsem se v Melasový ulici v Krevperee a můj táta jakbysmet. A můj dědeček. A jeho táta. Já nevylez z naplaveného dřeva jako spousta ostatních lidí, který znám." Malá hlodavčí tvář ztmavla krví. "Co sem připlouvaj..., připravujou vás o práci... Co takhle malýho mužíka, hm? Já chci jenom férovou šanci."

Mrakoplaš na okamžik uvažoval o tom, že se vzdá strážným.

"Člověk rád slyší, že někdo bojuje za práva původních obyvatel," zamumlal a znovu pohledem přeletěl uličku.

"Původních? Co ti vědí o každodenní práci? Houbeles, co se mě týče, klidně se můžou vrátit tam, vodkáď přišli," zamračil se Kolík. "Nechtěj pracovat."

"Tak to je pro tebe, jak vidím, vlastně výhoda," ušklíbl se Mrakoplaš. "Jinak by tě mohli připravit o zaměstnání, co?"

"Já to vidím tak, že já jsem mnohem víc domorodej než voni," odpověděl Féršance a ukázal na sebe rozhořčeným palcem. "Já si svý domorodectví zasloužil, to si piš!"

Mrakoplaš si povzdechl. Logika vás doveze jen do určitého místa, ale pak si musíte vystoupit a jít dál po svých. "Takže jenom fér šanci, jo?"

"Jo!"

"Dobrá... znáš někoho, kdo by se podle tebe nemusel vrátit tam, odkud přišel?"

Kolík Féršance tuto otázku hluboce zvážil. "Nó, tak samozřejmě já," odpověděl. "A můj kámo Duncan, protože Duncan je můj kámo. A taky paní Kolíková. A pár kluků z těch malejch bistříček kolem přístavu. Vlastně docela dost lidí."

"Dobrá, tak já vám něco řeknu," prohlásil Mrakoplaš. "Já se chci každopádně vrátit tam, odkud jsem přišel."

"No to je, pane, slovo!"

"Váš sociálně-politický rozbor na mě skutečně zapůsobil."

"Paráda!"

"A možná byste mi právě vy mohl ukázat jak? Třeba mi říct, kde je přístav?"

"No, to bych mohl," přiznal Kolík, viditelně zmítán rozporuplnými city. "Já jen, že tady bude za pár hodin ta popravička a já chtěl vohřát pirohy."

"No vidíte a já před chvilkou slyšel, že poprava byla zrušena," naklonil se k němu Mrakoplaš důvěrně. "Ten chlápek utekl."

"To není možné!"

"To tedy ano!" trval na svém Mrakoplaš. "Ani ve snu by mě nenapadlo dělat si z vás legraci."

"A řekl nějaká poslední slova?"

",Nashle', myslím,"

"To chcete říct, že nevybojoval poslední bitvu s policisty, při níž hrdinsky zahynul?"

"Nejspíše ne."

"A co je to potom za útěk?" ušklíbl se zklamaně Féršance. "To není správný! Nemusel jsem sem chodit, vzdal jsem se kvůli tomu pěknýho místa mezi domorodcema. Bez teplejch pirohů to není žádná pořádná poprava." Naklonil se k Mrakoplašovi, a než pokračoval, vrhl spiklenecký pohled na obě strany. "Řeknu vám jednu věc, s domorodcema se dělaj dobrý kšefty a ty jejich peníze jsou stejný jako prachy každýho jinýho, to vám řeknu já."

"No... to určitě. To je jasný. Jinak by to byly... jiný peníze, ne?" přikyvoval Mrakoplaš. "Takže, když už je váš kšeft ten tam, proč byste mi nemohl ukázat cestu do přístavu?"

Na Kolíkovi byla stále ještě vidět nerozhodnost. Mrakoplaš polkl. Stál tváří v tvář pavoukům, rozzuřeným mužům s oštěpy a medvědům, kteří na něj seskakovali ze stromů, ale teď mu tento světadíl postavil do cesty výzvu nejnebezpečnější.

"Tak já vám něco řeknu," prohlásil, "tak já... já si... od vás něco... koupím."

"Provaz?"

"Ne, provaz ne. Hm..., vím, že to může vypadat jako poněkud zvláštní otázka, ale co je v těch masových pirozích?"

"Maso."

"A jaké maso?"

"Aha, vy chcete jeden z těch pirohů pro gourmety, že?"

"Aha, už chápu. U těch říkáte, co v nich je?"

"Jo."

"A to předtím, nebo potom, co se do nich zákazník zakousne?"

"Chcete snad naznačit, že s mými pirohy není něco v pořádku?"

"No, řekněme spíš, že se velmi opatrně zabývám možností, že v pořádku jsou. Dobrá, risknu teda piroh á la

gourmet."

"To jste si vybral fakticky dobře." Kolík nabral piroh z onoho malého kousku podnosu, který byl vyhříván.

"No? Tak jaké je v něm maso... Kočka?"

"No dovolte? Skopový je lacinější než kočičí," odpověděl Kolík a vhodil piroh do misky.

"No, tak to je docela -" Mrakoplašova tvář se najednou lítostivě pokřivila. "Ale ne, co to děláte! Vždyť jste mi na ten piroh nalil hrachovou polívku! Proč tady lidi na všechno lijou hrachovou polívku?"

"Jen klídek, kámo. Pěkně vám to vyfiltruje žaludek," uklidňoval ho Kolík a odněkud vylovil větší láhev s rudým obsahem.

"A co je tohle?"

"To je cut de grass, kámo."

"Takže vy mi namočíte piroh do hrachový polívky a teď si ještě představujete, že ho budu jíst politej kečupem?"

"Pěkný barvičky, ne?" usmál se Féršance a podal Mrakoplašovi lžíci.

Mrakoplaš opatrně strčil do pirohu. Ten se odrazil od okraje misky.

Takže co... Jedl už párky v rohlíku Kolika Ať'sepicnu, i to legračně barevné staré vejce Ku-li-k'e- sana alias Spáchám čestné harakiri. A přežil, i když ta doba zahrnovala několik minut, kdy doufal, že umře. Jedl Lobsang Kohl-ikeův podezřelý kus-kus, pil příšerný čaj s máslem z jačího tuku, který mu podal Kolikrampa Nechť-nikdy-nejsem-osvícen, a přinutil se polknout i Koli Kolikssonův příšerný morgasbord. Pokoušel se nepřežvykovat ty kousky příšerného velrybího tuku, kterým ho uctil K'ilok Nechť-mě-nakopají-do-mé-vlastní-ledové-díry (při té vzpomínce se mu žaludek začal znovu bouřit - konec konců je jasné, že je něco jiného rozporcovat mrtvou velrybu, již moře vyplavilo na pláž, a něco jiného nechat ji na pláži ležet tak dlouho, dokud sama od sebe nevybuchne a nerozletí se na kousky o velikosti sousta.) A co se týče zeleného piva, které vyráběl a prodával Che-Goliqua Ať-polknu-otrávenou-šipku-z-vlastní-foukačky...

Všechny ty věci jedl a pil. Všude ve světě se dříve či později objevil člověk, který pocházel z jedné a téže původní formy, aby pak mohl nabídnout Mrakoplašovi nějakou nesmírně vzácnou místní delikatesu. A konec konců tohle byl jen obyčejný masový piroh. Jak mohl být špatný? Ne, moment, řekněte si to jinak... O kolik horší ještě mohl být? Polkl první sousto.

"Mlsek, co?" usmál se Féršance.

"Oh, bohové!" vypravil ze sebe Mrakoplaš.

"To nejsou jen takové obyčejné šťavnaté kousky," prohlásil Féršance, lehce rozladěn skutečností, že Mrakoplaš vytřeštěně zíral do prázdna. "Byly nasekány šampiónem v sekání šťavnatých kousků."

"U všech nebeských..." vypravil ze sebe Mrakoplaš.

"No tak, pane, tak špatný zase nejsou -"

"Vy jste určitě Kolík."

"Co mi to tady povídáte, pane?"

"Vy máčíte pirohy vršken do hrachové polévky a pak je poléváte omáčkou. Tak na to si fakticky musel někdo jednoho krásného dne sednout, nejspíš pozdě po půlnoci, a napadlo ho, že to je skvělá myšlenka. Tohle mi nikdo neuvěří." Mrakoplaš se díval na napůl potopený piroh. "Až to budu vyprávět doma, bude vedle toho pohádka o zemi obrovských chodících perníků se švestkami vypadat opravdu velmi krotce, to mi věřte... Není divu, že vy tady, lidičky, pijete tolik piva..."

Vykročil do okruhu světla, který vrhala na ulici lucerna, a vrtěl užasle hlavou. "Vy tady ty pirohy doopravdy jíte!" prohlásil truchlivě, zvedl pohled a zíral přímo do tváře žalářníka. Za žalářníkem stálo několik vojáků.

"To je on!"

Mrakoplaš vesele přikývl. "Zdravíčko!"

Dva tiché nárazy signalizovaly, kam na dláždění dopadly jeho podomácku vyrobené sandály.

Moře pěnilo a plivalo vodní tříšť a nad hladinou poletovaly ohnivé koule jako kapky vody po rozpáleném železném plátu.

Velikost vln byla na vlny nepřiměřená, zato byla zcela přiměřená horám. Rozšafín zvedl hlavu jen jednou, přesně ve chvíli, kdy se loď spouštěla dolů, do údolí mezi dvěma z nich. Strmostí stěn připomínal prostor mezi vlnami kaňon.

Hned vedle Rozšafína seděl na palubě děkan, držel se za nohu a sténal.

"Vy se v těch věcech vyznáte, Rozšafíne," bručel nevrle, když loď překonala nejnižší bod a začala prudký vzestup, při němž se všem propadal žaludek jako v rychlovýtahu. "Zemřeme?"

"Myslím, že... ne, děkane..."

"Škoda!"

Ve chvíli, kdy Mrakoplaš dorazil na roh ulice, slyšel za sebou hlas několika píšťalek, ale takovými věcmi se nikdy nenechal vyvést z míry.

Tohle bylo město! Ve městech to bylo všechno jednodušší. On byl městské stvoření. Bylo tady tolik míst, kde...

Píšťalky se teď ozvaly i před ním.

Ulice tady začínala být plná lidí a většina z nich mířila stejným směrem. Jenže Mrakoplaš běhal zástupy lidí rád. Jako pronásledovaný měl většinu výhod na své straně a mohl se prosmýknout nebo protlačit kolem nic netušících. Ti

se pak obraceli, rozhlíželi, otáčeli sem a tam a rozhodně nebyli v té nejlepší náladě pomáhat či ustupovat pronásledovatelům, natož je vítat s otevřenou náručí. Mrakoplaš dokázal probíhat zástupem jako koule po kulečníku a vždycky měl náskok.

Nejlepší bylo pustit se vždycky z kopce. Tam také většinou lidé budují přístav a doky, aby je měli co nejblíže k vodě.

Kličkoval ulicemi a najednou se ocitl na nábřeží. Bylo tam zakotveno několik lodí. Na černého pasažéra sice byly dost malé, ale...

Ze tmy se ozvaly běžící kroky!

Ti strážní byli skutečně dobří!

Ale takhle to přece být nemělo!

Neměli najít jeho stopu. Nečekalo se od nich, že budou myslet.

Běžel jediným možným směrem. Podél nábřeží. Byla tam budova. Tedy alespoň, to vypadalo... Musela to být budova. Nikdo nenechá otevřenou tak velkou krabici, z níž by vyčuhovaly papírové kapesníky.

Mrakoplaš byl přesvědčený, že dům by měl v zásadě vypadat jako krabice se špičatým víkem a měl by mít zhruba barvu místního bláta. Na druhé straně, jak kdysi poznamenal filozof Li-Tin O'Weevidle, není moudré pomlouvat výzdobu svého úkrytu.

Vyběhl po schodech a oběhl podivnou bílou budovu. Je to asi nějaký music hall. Podle zvuků, které se ozývaly zevnitř, opera. I když to bylo na operu legrační místo, člověk si těžko dokázal představit, jak dámy s rohatými přilbami na hlavě zpívají v domě, který vypadal, jako když právě začal vytahovat plachty. Neměl však čas o tom příliš přemýšlet; tady byly nějaké dveře, před nimiž stály plné popelnice, a tady byly dveře otevřené...

"Ty seš z agentury, kámo?"

Mrakoplaš zamžoural do oblaku páry.

"Doufám, že umíš pudingy, páč šéfík tluče hlavou do zdi," pokračovala postava, která se vynořila z bílé mlhy. Na hlavě měl muž vysokou bílou čepici.

"Jen klídek," odpověděl Mrakoplaš, v němž ožila naděje. "Aha, tohle je kuchyň že?"

"Si děláš prďofón?"

"Já jenom, že jsem si myslel, že je to nějaká opera nebo co -"

"Nejlepší podělaná vopera na světě, kámo. Tak poď, tudy..."

Nebyla to zvlášť velká kuchyň a jako mnoho z těch, které Mrakoplaš viděl, byla plná lidí tvrdě pracujících na zcela opačných úkolech.

"Šéfík se nahoře rozhodl udělat nóbl večeři pro primadónu," sděloval přes rameno kuchař, který se proplétal přeplněnou místností. "A Karlíček najednou s hrůzou zjistil, že mu na paty šlape puding."

"Aha, rozumím," přikývl Mrakoplaš na základě předpokladu, že mu dřív nebo později někdo k celé věci poskytne klíč.

"Boss řek: ‚Můžeš pro ni udělat pudink, Karlíčku.'"

"Jen tak?"

"Von řek: ‚Koukej se vytáhnout, Karlíčku, ať je to špica.'"

"Prostě klídek?"

"Von řek: ‚Velkej Nunco vymyslel pro tudle dámu Wendy Sackwille Jahodovej Sackwille a proslulej šéfkuchař Imposo vytvořil Jablečnej Glazier pro milostivou Margyreen Glaziérovou a tvůj vlastní otec, starej Karlíček, uctil tudlectu Janeen Ormulu Oranžovým Ormulu a dneska večer, dneska večer přišla tvoje obrovská šance, Karlíčku.'" Kuchař smutně potřásl hlavou, když dorazili ke stolu, kde seděl malý muž v bílém, který ukrýval obličej v dlaních a nekontrolovatelně vzlykal. Před ním stála pyramida prázdných plechovek od piva. "Chudák podělanej, vod tý doby do sebe leje pívo, tak sme si řekli, že bude lepší, dyž sem dostanem někoho zvenku. Já umím stejky a krevety."

"Takže vy chcete, abych vyrobil nějaký speciální puding? A pojmenoval ho po operetní pěvkyni?" vyslovil Mrakoplaš nahlas své myšlenky. "To je tady tradice, jo?"

"Jo, a bylo by dobře, kdybys nenechal Karlíčka padnout, kámo. Nejni to jeho vina."

"No, dobrý,.." Mrakoplaš si zopakoval, co věděl o pudingu. V podstatě je to jen ovoce a šlehačka a puding, ne? A nějaký ten piškot a sem tam něco. Nedokázal si představit, v čem by mohl být problém.

"Jen klídek," usmál se. "Myslím, že to zmáknu."

Kuchyň náhle utichla, protože všichni zaměstnaní kuchaři přerušili svou činnost a pozorovali ho.

"Tak nejdřív," začal Mrakoplaš, "jaké máme ovoce?"

"V tuhle noční dobu jsme nesehnali nic jiného než broskve."

"Jen klídek. A šlehačka, je?"

"Jo. Jasňačka."

"Prima, prima. Takže jediné, co ještě budu potřebovat, je jméno tý dámy, o které je řeč..."

Cítil, jak ticho kvete.

"Je to úžasná zpěvačka, to zas jo," řekl nakonec kuchař, jako by se omlouval.

"No dobře. A jmenuje se?" přikyvoval Mrakoplaš.

"Ehm... to je právě ten problém, chápeš, kámo?" odpověděl jiný kuchař.

"Proč?"

Ctibum otevřel oči. Moře bylo klidné, rozhodně klidnější, než bylo. Nahoře bylo dokonce tu a tam vidět modré kousky, i když hustá mračna křižovala oblohu sem a tam, jako by každé z nich vlastnilo osobní větrný pytel.

V ústech měl chuť, jako kdyby olízal cínovou lžíci.

Kolem něj se zatím podařilo několika mágům zvednout alespoň na kolena. Děkan se zamračil, sundal si klobouk a vytáhl z něj malého kraba.

"Je to dobrá loď," zabručel.

Zelený stěžeň ještě stál, i když zelená plachta vypadala poněkud potrhaně. Každopádně loď skvěle křižovala proti větru směrem ke -

- ke kontinentu. Ten vypadal jako rudá stěna zářící ve svitu blesků.

Výsměšek se nejistě postavil a ukázal tím směrem. "Už to není daleko!"

Děkan doslova vrčel. "Už mám dost té nesnesitelné spokojenosti," prohlásil. "Takže prostě mlč, ano?"

"Tak dost. Já jsem váš arcikancléř, děkane," odsekl Výsměšek.

"No tak si o tom popovídejme, ano?" nasupil se děkan a Rozšafín viděl, jak se mu v očích zlobně zablesklo.

"Teď je na to sotva čas, děkane!"

"Mohl byste mi říci, na základě čeho tady vydáváte příkazy? Čeho přesně vy jste vlastně arcikancléř? Neviditelná univerzita neexistuje! Řekněte mu to, starší pAsáku!"

"Nemusím, když se mi nebude chtít," ušklíbl se starší pAsák.

"Cože? Co to má znamenat?" rozkřikl se děkan.

"Myslím, že od vás nemusím přijímat žádné příkazy, děkane!"

Když o minutu později vylezl na palubu kvestor, loď už se houpala. Bylo těžké říci, kolik je tam frakcí, protože mág dokáže být frakcí sám o sobě, ale všeobecné tam byly dvě skupiny. Svazky mezi členy každé z nich byly zhruba tak stabilní jako vejce na houpačce.

Když o tom později Rozšafín Ctibum přemýšlel, udivilo ho, že zatím nikoho nenapadlo použít magii. Mágové strávili mnoho času v ovzduší, kdy kousavá poznámka natropila mnohem víc škody než kouzelný meč, a co se týče prosté zlomyslné radosti, dobře formulovaný vnitřní vzkaz napáchal větší zlo než ohnivá koule. Kromě toho, ani jeden z mágů neměl svou hůl a žádné zaklínadlo při ruce a za takových okolností je jednodušší někoho udeřit jen tak, i když v případě mágů to spíš znamená bezúčelně mávat rukama směrem k protivníkovi a současně se mu držet z dosahu.

Kvestorův neměnný úsměv poněkud pohasl.

"Měl jsem u závěrečných zkoušek o tři procenta lepší hodnocení než vy!"

"Ale? A jak to víte, děkane?"

"Podíval jsem se do vašich papírů, když jste byl jmenován arcikancléřem!"

"Cože, po čtyřiceti letech?"

"Zkoušky jsou zkoušky!"

"É..." začal kvestor.

"A u všech bohů, to je tedy malichernost! Přesně něco takového by člověk očekával od někoho, kdo používá na červený inkoust jiné pero!"

"No ano! Já alespoň netrávil veškerý čas pitím, sázkami a ponocováními."

"A to já zase ano! A užil jsem si světa a při tom všem jsem ještě měl u zkoušek skoro stejný počet bodů jako ty, a to navzdory prvotřídní kocovině, ty pukající bečko sádla!"

"Ahá? Ahá! Takže teď už došlo na osobní útoky, ano?"

"Samozřejmě, ty dvoužidloune! Jen si vyměňme pár osobních poznámek! My si mezi sebou vždycky říkali, že když jde člověk za vámi, hrozí mu nebezpečí, že dostane mořskou nemoc!"

"Mě jen napadlo, jestli právě v této chvíli..." začal kvestor.

Vzduch kolem mágů začal slyšitelně poprskávat. Mág ve špatné náladě přitahuje magii jako přezrálá hruška vosy.

"Nemyslíte si, že bych byl lepším arcikancléřem, kvestore, co?" řekl děkan.

Kvestor zamrkal vodnatelnýma očima. "Já... é... totiž vy dva... ehm... spoustu dobrých vlastností..., ale, hm... možná zrovna tentokrát, ehm, měli bychom myslet na společnou věc..."

Nějakou chvilku o tom uvažovali.

"Dobře řečeno," připustil nakonec děkan.

"Na tom každopádně něco je," přikývl Výsměšek.

"Protože, abych se vám přiznal, nikdy jsem neměl příliš v lásce lektora Zaniklých run..."

"Pořád se tak samolibě usmívá," souhlasil Výsměšek. "Není to skutečný člen týmu."

"Podívejme se, vážně?" Lektorovi Zaniklých run se na tváři objevil obzvláště nadutý úsměv. "No, konečně já jsem měl lepší známky než vy a jsem hubenější než děkan. I když hubenější než děkan je kdeco. Řekněte jim to, Ctibume!"

"Pro tebe pan Ctibum, sádlo!" Rozšafín slyšel ten hlas. Věděl, že je jeho. Cítil se jako hypnotizován. Mohl by přestat, kdykoliv by chtěl, ale háček byl v tom, že nechtěl.

"Mohl bych jen říci, že..." začal kvestor.

"Zavřete tu chlebárnu, kvestore!" zařval Výsměšek.

"Pardon, pardon, pardon..."

Výsměšek pohrozil děkanovi prstem. "Tak, a teď mě pozorně poslouchejete..."

Z ruky mu vyletěla karmínová jiskra, která proletěla kolem děkanova ucha a zanechala za sebou ve vzduchu kouřovou stopu. Narazila na stěžeň a s hlasitou ranou vybuchla.

Děkan se zhluboka nadechl, a když se děkan zhluboka nadechl, zůstalo v atmosféře mnohem méně vzduchu. Pak ho s řevem vypustil.

"Vy se na mě odvažujete vyslat magickou střelu?"

Výsměšek se užasle díval na své prsty. "Ale... já... já..."

Rozšafínovi se konečně podařilo procedit mezi zuby, které se mu samy od sebe svíraly, několik slov...

"Do agie nás oouzí!"

"Cože? Co to tady huhláš, člověče?" utrhl se na něj lektor Zaniklých run.

"Tak já ti tedy ukážu magii, ty pompézní šašku!" zaječel děkan a pozvedl obě ruce.

"To z nás mluví magie!" podařilo se zvolat Rozšafínovi a chopil se jedné děkanovy ruky. "Nechcete přece rozmetat arcikancléře na kousky, že ne?"

"Ale ano, to, k sakru, chci!"

"Račte prominóť. Nechcela bech sa vám do tyho plésť ale..."

"Copak se děje, paní Vidláková?"

"Vim, že totke probiráte univerzitné věce, ale mosíja při tem beť všechne te pokline? Podpalobé je celé popokane a dovnitř valí voda."

Rozšafín se podíval na palubu. Ošklivě jim skřípala pod nohama.

"Potápíme se..." řekl. "Vy pitomí staří -" zbytek slov ukousl. "Loď se bortí stejně rychle jako my. Podívejte se, už začala žloutnout!"

Zeleň z paluby mizela jako sluneční záře ze zatažené oblohy.

"Je to jeho vina!" vykřikoval děkan.

Rozšafín se rozeběhl k lodnímu zábradlí. Všude kolem se ozývalo praskání.

Důležité bylo se rozhodnout, zachovat klid a možná myslet na hezké věci jako modré nebe a koťátka. A raději ta, která se nebudou muset utopit.

"Poslyšte," řekl, "jestli okamžitě neutopíme své spory, utopí ony nás, chápete? Ta loď.., dozrává nebo co. A jsme ještě daleko od pevniny, chápete? A tady všude mohou být žraloci."

Podíval se dolů. Podíval se nahoru.

"Tam dole jsou žraloci!" vykřikl.

Loď se zakývala, když se k němu nahrnuli ostatní mágové.

"A vy vážně myslíte, že jsou to žraloci?" zapochyboval Výsměšek.

"Mohl to být taky tuňák," zabručel děkan. Za jejich zády se rozpadl zbytek plachty.

"Jak se dá spolehlivě rozpoznat rozdíl?" nakláněl se přes zábradlí starší pAsák.

"Cestou dolů jim můžete spočítat zuby," povzdechl si Rozšafín. Alespoň už nikdo kolem sebe nevrhal magické blesky. Mohli jste dostat mágy z Neviditelné univerzity, ale nikdy jste nemohli dostat univerzitu z mágů.

Když se paní Vidláková naklonila přes zábradlí, loď se naklonila ještě více.

"Co sa stane, dyž sletíme do vode?" zeptala se.

"Musíme vymyslet nějaký plán," prohlásil rezolutně Výsměšek. "Děkane, mohl byste sestavit pracovní skupinu, která by zvážila možnosti našeho přežití v neznámých, žraloky zamořených vodách?"

"Budeme museť plovat na břeh?" vyzvídala paní Vidláková. "Dež sem bela děcko, bela sem dobré plavec."

Výsměšek ji obdařil vřelým úsměvem. "Všechno má svůj čas, paní Vidláková," uklidňoval ji, "ale váš návrh beru na vědomí."

"No ještě chvilku a bude také jediný možný," upozornil ho Ctibum.

"A jaká přesně bude vaše úloha, arcikancléři," zavrčel děkan.

"Já určil vaše cíle," odpověděl mu Výsměšek. "Je na vás, abyste předložili nabídky řešení."

"V tom případě navrhuji, abychom opustili loď," řekl děkan.

"Proč?" podíval se na něj profesor Neurčitě mlhavých studií. "Pro žraloky?"

"To je druhotný problém," upozorňoval je děkan.

"No jistě," ozval se Rozšafín vztekle. "Vždyť můžeme ještě hlasovat, jestli se vyhneme žralokům."

Loď se náhle prudce zakývala. Starší pAsák zaujal hrdinskou pózu.

"Zachráním vás, paní Vidláková!" zvolal a zvedl ji do náručí. Přesněji řečeno, pokusil se o to. Jenže starší pAsák byl na mága velmi lehce stavěn a paní Vidláková byla žena postavy nepopiratelně junonské, a co víc, mágovo sevření bylo omezeno tím, že existovalo jen několik oblastí těla paní Vidlákové, kterých se odvážil dotknout. Udělal, co mohl, a některými z okrajových míst a podařilo se mu ji kousek pozvednout. Výsledkem toho všeho bylo, že se spojená váha mágova a váha paní Vidlákové soustředily do relativně malé plochy mágových chodidel, a ta prošla palubou jako ocelové tyče.

Loď, suchá jako troud a měkká jak houba, se pomalu rozpadla.

Voda byla výjimečně studená. Vzduch kolem mágů zápasících s mokrým živlem se naplnil vodní tříští. Kus vraku udeřil Rozšafína do hlavy a zatlačil jej pod vodu, do modrého světa, kde mu uši začaly dělat gloing-gloing.

Když se znovu probojoval na hladinu, změnil se ten zvuk v hádku. Mocná magie Neviditelné univerzity znovu triumfovala. I když budou šlapat vodu uprostřed kruhu žraloků, budou mágové považovat za nejbezprostřednější nebezpečí ostatní mágy.

"Na mě to nesvádějte! On přece... no, myslím, že spal!"

"Tak vy si myslíte?"

"Vypadal jako matrace. Červená!"

"Je to jediný knihovník, kterého máme! Jak můžete být tak bezmyšlenkovitý!" vykřikl Výsměšek. Zhluboka se nadechl a zmizel pod vodou.

"Opusťte moře!" hlaholil kvestor vesele.

Rozšafín se otřásl, před ním se z vody zvedlo něco velkého, černého a proudnicovitého. Pak se to s hlasitým plesknutím zřítilo v oblaku pěny zpět do vody.

Okolo mágů, zoufale se plácajících ve vodě, se začaly na hladinu vynořovat další tvary. Děkan na jeden z předmětů poklepal.

"Jsou to lodní semena.'" prohlásil Rozšafín. "Rychle si na ně vylezte!"

Byl si jistý, že se mu něco otřelo o nohu. Za takových situací v sobě lidé objevují nečekané schopnosti. Dokonce i děkan dokázal po krátkém roztočeném a zpěněném období, kdy muž a semeno bojovali o nadvládu, vylézt na palubu jednoho prkna.

Výsměšek se vynořil ve spršce pěny. "Je zle!" zabublal. "Potopil jsem se tak hluboko, jak to jen šlo. Není po něm ani stopy."

"Pokuste se vylézt na nějaké to semeno, arcikancléři!" volal starší pAsák.

Výsměšek zaplácal rukama proti žralokovi, který proplouval kolem. "Nezaútočí na vás, když děláte dost velký hluk a budete hodně šplouchat."

"A já myslel, že to jsou právě ty chvíle, kdy na vás naopak zaútočí," volal Rozšafín.

"Aha, to je zajímavý praktický experiment," prohlásil děkan a natáhl krk, aby lépe viděl.

Výsměšek se vytáhl najedno ze semen. "To je ale zmatek. Předpokládám, že bychom mohli vyplout směrem k pevnině," řekl. "Ehm..., kde je paní Vidláková, pánové?"

Všichni se rozhlédli.

"Och ne...!" zasténal starší pAsák. "Ona plave k pobřeží!"

Sledovali jeho pohled a viděli jen účes, který se trhaně, ale odhodlaně posouval k pobřeží stylem, který by Výsměšek nazval "prsa".

"No, tak to mi nepřipadá nijak zvlášť praktické," řekl děkan.

"A co žraloci?"

"Ti přece plují pod námi!" zavrčel starší pAsák, když se semena zakolébala.

Rozšafín sklopil oči. "Zdá se, že teď, když jsme vytáhli nohy z vody, odplouvají," řekl. "Míří k... taky k pobřeží."

"No, znala všechna rizika, když u nás nastoupila zaměstnání," zkonstatoval děkan.

"Cože?" ujišťoval se starší pAsák. "Tím máte na mysli, že když se někdo uchází o zaměstnání hospodyně na naší univerzitě, měl by vážně uvažovat o tom, že by ho mohli sežrat žraloci u pobřeží nějakého tajemného světadílu tisíce let před tím, než se narodil?"

"Pravda je, že u pohovoru se na moc věcí nevyptávala."

"Abyste věděli, tak se obáváme zcela zbytečně," řekl profesor Neurčitě mlhavých studií. "Žraloci své pověsti lidožroutů požívají velmi nezaslouženě. Neexistuje jediný autentický případ, kdy by žralok na někoho zaútočil, jen to, co lidé znají z doslechu. Jsou to chytrá a mírumilovná stvoření s bohatým rodinným životem a mají velmi daleko ke své ošklivé vizitce posla zkázy. Naopak je známo, že dokonce několikrát pomohli zatoulaným poutníkům. Jako lovci jsou, pochopitelně, velmi výkonní a dorostlý žralok dokáže dokonce strhnout i dospělého losa jediným... é... totiž..."

Rozhlédl se po okolních obličejích.

"Ehm... myslím, že jsem si je trochu popletl s vlky," zamumlal, "že ano?"

Mágové sborem přikývli.

"Žraloci jsou ti druzí, že?" pokračoval. "Ti zuřiví a nemilosrdní zabijáci moře, kteří se ani neunavují přežvykováním?"

Znovu přikývli.

"Ale tohle... Kam jen teď schovám svou tvář…?"

"Hlavně někam mimo dosah žraloků," poradil mu Výsměšek. "Tak pojďme, pánové! Je to naše hospodyně! Chcete si snad v budoucnosti stlát sami? Jsou na řadě ohnivé koule, řekl bych."

"Je už moc daleko."

Z moře nedaleko Výsměška vyletěl rudý předmět, protočil se vzduchem a vklouzl pod hladinu jako břitva procházející hedvábím.

"Co to bylo? Kdo z vás to udělal?"

Vodou, směrem ke skupině žralocích ploutví vyrazila po hladině kýlová vlna, podobná kouli mířící do středu sestavy kuželek. Voda se vzedmula v gejzíru.

"Bohové, podívejte, jak se to vrhlo na ty žraloky!"

"Je to obluda?"

"Ne, je to určité delfín..."

"S ryšavou srstí?"

"Přece to není-"

Kolem staršího pAsáka se prohnal vyděšený žralok. Za ním explodovala voda a změnila se v široký spokojený úsměv jediného delfína v historii světa, který měl kožnatou tvář a celé tělo porostlé rudooranžovou srstí.

"Kekeke?" řekl knihovník.

"Skvělá práce, starý brachu," volal na něj Výsměšek přes vodu. "Říkal jsem, že nás neopustíte!"

"Ne, pane, to jste přece neříkal, naopak, vy jste říkal, že si myslíte, že -" začal Rozšafín.

"A jak skvěle vybraná podoba!" pokračoval Výsměšek hlasitě. "A teď, nepodařilo by se vám sestrkat nás nějak dohromady a pak dotlačit ke břehu? Jsme tady stále ještě všichni, že? Kde je kvestor?"

Kvestor se změnil na malou tečku daleko vpravo. Bylo vidět, jak se zasněným výrazem pádluje rukama.

"No, však on se tam dostane," zabručel Výsměšek. "Tak pojďme, ať se dostaneme na suchou zem."

"To moře," ozval se nervózně starší pAsák, který zatímco byla semena se svým lidským nákladem, podobná přeplněným bárkám, postrkována k pobřeží, upíral pohled kupředu, "to moře... Nepřipadá vám, jako kdyby se nás pokoušelo obklíčit?"

"Každopádně je to velké moře," připouštěl lektor Zaniklých run. "Víte, já si myslím, že to není jen ten déšť, co dělá hluk. Mohl by to být taky příboj."

"Pár vln nám jistě neuškodí," odpověděl optimisticky Výsměšek. "Voda je alespoň měkká."

Rozšafín cítil, jak se semeno pod ním zvedlo a zase pokleslo, když minuli jednu z větších vln. Musel připustit, že na semeno je to zvláštní tvar. Samozřejmě, příroda věnovala semenům velkou péči a často je opatřila malými křídly a plachtičkami a nadlehčovacími komůrkami a dalším vybavením, které jim mělo poskytnout výhody proti ostatním semenům. Tahle byla, jak se zdálo, jen plochou verzí tvaru, který na sebe vzal knihovník, a ten byl určen k opravdu rychlému pohybu ve vodě.

"Eh..." řekl Rozšafín Ctibum jen tak všeobecně. Znamenalo to: zajímalo by mě, jestli někoho z nás něco takového kdy napadlo.

"Žádné kameny vpředu nevidím," hlásil děkan.

"Obklíčuje nás," trval si polohlasem na svém starší pAsák, jako kdyby se toho slova nemohl zbavit. "To je přece dokonale výstižné slovo, ne? Má takový těžký, smutný zvuk, nemyslíte?"

Rozšafína napadlo, že voda vlastně není tak docela měkká. On nikdy nebyl sportovní typ, ani jako chlapec ne, ale dobře si pamatuje, jak si s ostatními chlapci hrával, nebo spíše, jak ho brali do her typu Strč Chčibuma do kopřiv nebo Svažme Smrdutína a pojďme na svačinu. Vybavil si, jak se chodili koupat do starého pískového lomu a jak ho kamarádi shodili z nejvyššího místa do vody. Bolelo to.

Flotila po chvíli dohonila paní Vidlákovou, která se držela plovoucího kmene a šlapala vodu. Strom už měl své cestující - ptáky, ještěrky, a z jakéhosi podivného důvodu i malého velblouda, který se snažil uvelebit ve větvích.

Moře se vzdouvalo stále výš. Do šumotu deště se začínalo mísit hluboké nepravidelné dunění.

"Á, paní Vidláková," rozplýval se starší pAsák. "A jaký překrásný strom! Má dokonce i listí - podívejte!"

"Připluli jsme vás zachránit," hlaholil děkan bez ohledu na svědky.

"Myslím, že by bylo lepší, kdyby si paní Vidláková přesedla na jedno ze semen," napadlo Rozšafína. "Já si fakt myslím, že by to byl dobrý nápad. Myslím si, že by vlny u pobřeží mohly být... trochu velké..."

"Obklíčující," opakoval starší pAsák nevrle.

Vrhl pohled k pláži, a ta už před nimi nebyla.

Byla pod nimi. Na úpatí zeleného kopce. A zelený kopec byl z vody. A z nějakého nepochopitelného důvodu byl čím dál tím vyšší.

"Tak podívejte," zamračil se Mrakoplaš, "proč mi nemůžete říct její jméno? Vždyť ho jistě zná obrovské množství lidí. Chápete, co myslím? Musí být na plakátech a tak dále. Vždyť je to jen jméno, ne? Nevidím v tom problém!"

Kuchaři se chvíli dívali jeden po druhém. Pak si jeden z nich odkašlal. "Ona se... její jméno je...jednoduše... madam Nellie... Doprdel."

"Do prdele co?"

"Ona se jmenuje D'Oprdell."

Mrakoplašovy rty se chvilku bezhlase pohybovaly. "A prásk ho."

Kuchaři přisvědčili.

"Vypil už Karlíček všechno pivo, co jste měli?" řekl Mrakoplaš a sedl si.

"Možná, že bysme našli ještě nějakej banán, Rone," ozval se další kuchař.

Mrakoplašův pohled se rozostřil a rty se mu začaly tiše pohybovat. "Řekli jste to Karlíčkovi?" vypravil ze sebe nakonec.

"Jo. Těsně předtím, než se položil."

Zvenčí do kuchyně dolehl zvuk pádících kroků. Jeden z kuchařů vyhlédl z okna.

"To jsou jenom policajti. Asi zas honěj nějakýho chudáka kriminálníka..."

Mrakoplaš se o něco posunul, aby ho oknem nebylo vidět.

Ron zašoupal nohama. "Myslím, že kdybychom zašli k Línému Ahmedovi a přinutili ho otevřít obchod, mohli bychom u něj dostat nějaké -"

"Jahody?" vskočil mu do řeči Mrakoplaš. Kuchaři se zachvěli. Karlíček se nanovo rozvzlykal.

"Čekal na to celej život," vysvětloval kuchař. "Já tvrdím, že je to po čertech nefér. Vzpomínáte na to, jak odjížděla ta malá sopranistka, aby se provdala za toho honáka? Byl z toho špatnej celej tejden."

"No jo, Lisa Nebeská," přikývl Ron. "Měla sice při chůzi trochu větší středovou amplitudu, ale jinak byla opravdu velmi slibná."

"Fakt je, že k ní Karlíček upínal své naděje. Říkal, že s takovým jménem by zabrala i rebarbora."

Karlíček tiše zavyl.

"Myslím..." řekl Mrakoplaš pomalu a zamyšleně.

"No?"

"Myslím, že bych jedno řešení měl..."

"Vážně?" Dokonce i Karlíček pozvedl hlavu.

"No, víte, jak to je, nejslabší hráč vidí ze hry nejvíc... Zůstaňme u broskví, šlehačky, kousku zmrzliny, pokud ji

dokážete udělat, a možná nějaké té lžíce brandy... Takže se na to podívejme..."

"Kokosové vločky?" řekl Karlíček a zvedl hlavu.

"Proč ne?"

"A... co trochu rajské omáčky?"

"To raději ne."

"Myslím, že bychom sebou měli hodit, už jsou v polovině posledního dějství," upozorňoval je Ron.

"To bude v pořádku," uklidňoval ho Mrakoplaš. "Dobrá... broskve rozpulte. Naskládejte je do mísy s ostatními ingrediencemi, pak přidejte brandy a voilá!"

"To je nějaký cizí koření?" zeptal se Karlíček. "Myslím, že tady žádný vůlá nemáme,"

"Tak tam vrazte dvojitou brandy," rozhodl Mrakoplaš. "A je to."

"No jo, ale jak se to bude jmenovat?" vyslovil Ron myšlenku, která ležela v hlavě všech přítomných.

"K tomu dojdu," odpověděl Mrakoplaš. "Mísu, prosím, Karlíčku. Díky." Pozvedl vznešeným gestem nádobu. "Pánové..., dovolte, abych vám představil... Broskev Nellie."

Na sporáku bublala jakási pánev. Kromě tohoto tichého a vtíravého zvuku a vzdálených zvuků opery všechno utichlo.

"Tak co říkáte?" rozhlédl se Mrakoplaš spokojeně.

"Je to... jiné..." připustil Karlíček. "To musím přiznat."

"Ale není to nic výjimečného, co by vstoupilo do memoárů. Svět je plný různých Nellií."

"Na druhé straně, byli byste raději, aby si celý svět pamatoval tu druhou možnost?" nadhodil Mrakoplaš. "Chtěli byste, aby vás svět jakýmkoliv způsobem spojoval s Broskví ďOpr-"

Karlíček zavyl jako hladový vlk a propukl znovu v slzy.

"Když to říkáš takhle, tak to vůbec nezní špatně," přikývl Bon. "Broskev Nellie... ano."

"Mohli byste použít i banány," navrhoval Mrakoplaš.

Ron si tiše přeříkal jména. "Ne," zavrtěl hlavou. "Zůstaňme u broskví."

Mrakoplaš se oprášil. "Jsem rád, že jsem vám mohl pomoci," zahlaholil. "Řekněte mi, kolik odsud vede východů?"

"Dneska máme všichni pěkně rušnou noc," řekl Ron. "To slavnostní představení... Není to sice podle mého vkusu, ale přitahuje hodně diváků."

"Jo, a ta poprava, co bude ráno," přikyvoval Karlíček.

"Tak té nemám v úmyslu se zúčastnit," vskočil jim do řeči Mrakoplaš. "Takže kdybyste byli tak hodní a-"

"Já tedy doufám, že se mu podaří utéct -" zasnil se Karlíček.

"V tom jsme spolu zajedno," přikyvoval Mrakoplaš. Za dveřmi se ozvaly těžké kroky, které se před nimi zastavily. Slyšel vzdálené hlasy.

"Říkají, že přemohl několik policistů," oznamoval Ron.

"Tři," přerušil ho Mrakoplaš. "Byli jen tři, to jsem alespoň slyšel. Někdo mi to vyprávěl. Ne tucet. Tři."

"Ohó, klidně jich mohlo být víc než tři, mnohem víc než tři, na takového mazaného bušmena, jako je tenhle. Říkají mu Mrakoš."

"Slyšel jsem jednoho chlápka, co přijel z Diaroomblejingu, a ten vyprávěl, jak Mrakoš ostříhal stovku ovcí v pěti minutách!"

"Tomu nevěřím," zvolal Mrakoplaš.

"Říkají, že je to mág, ale to nemůže být pravda, protože nikdo nikdy neviděl mága, který by dělal nějakou užitečnou práci."

"No, to zase -"

"Dobrá, ale já vím, čím to je! Jeden chlápek, co maká v dole, říkal, že Mrakoš umí uvařit speciální hnědou kaši, která mu dodává nadlidskou sílu!"

"To byla jenom pivní polívka!" vykřikl Mrakoplaš. "Teda," doplňoval se rychle, "to jsem slyšel."

Ron na něj vrhl kosý pohled. "Ty taky trochu vypadáš jako mág," řekl.

Někdo rázně zabušil na dveře.

"Máš na sobě to roucho, jaký nosej," pokračoval Ron a nespouštěl z Mrakoplaše oči. "Běž otevřít, Side."

Mrakoplaš pomalu ustupoval a zašmátral rukou na desce stolu za sebou, která byla plná nožů a jiného kuchyňského nářadí, a jeho prsty se sevřely na dřevěné rukojeti.

Ano, nenáviděl představu zbraní. Vždycky vyvolaly větší násilí. Ale pravda je, že dělaly na lidi dojem.

Dveře se otevřely. Do kuchyně nahlédlo několik mužů, mezi nimi i žalářník.

"To je on!"

"Varuji vás? Jsem zoufalý muž!" zvolal Mrakoplaš a napřáhl ruku před sebe. Většina z kuchařů se vrhla do úkrytů.

"To je sběračka, kámo," upozornil Mrakoplaše laskavě jeden z policistů. "Ale každopádně to byla sakra odvaha! To se vám musí přiznat! Co myslíš, Karlíčku?"

"Co se mě týká, tak nikdo nesmí říci, že tak proslulý zločinec byl zahnán do kouta právě v mé kuchyni," prohlásil Karlíček. Pozvedl v jedné ruce sekáček a v druhé mísu s broskví Nellie. "Ty vyklouzni dveřmi, Mrakoši, a my si zatím promluvíme s těmi policajty."

"To nám vyhovuje," přikývl policista. "To totiž vůbec není vhodné místo na poslední velký boj. Dovedete si to představit? Boj na život a na smrt v kuchyni? Tak my teď budeme počítat do deseti, ano?"

Mrakoplaš měl znovu dojem, že mu někdo dal jiný scénář než všem ostatním.

"To jako chcete říct, že mě máte v pasti, ale že mě nezatknete?" zeptal se nedůvěřivě.

"No-ó, to by v baladě nevypadalo dobře, co myslíte?" řekl policista. "Na takovéhle věci je potřeba myslet." Pak se ve dveřích jakoby důvěrně naklonil. "Na ulici Grogy je stará pošta. Myslím, že pořádnej chlap by se v ní dokázal bránit dva, možná i tři dny docela v klídku. Pak byste mohl vyběhnout ven, my do vás nastřílíme plno šípů, vy pronesete nějaká skvělá poslední slova... Děti ve zdejších školách se o vás budou učit ještě po sto letech, to se vsadím. A podívejte se na sebe, no?" Postoupil kupředu, aniž věnoval pozornost smrtící naběračce, a strčil prstem do Mrakoplašova roucha. "Kolik šípů myslíte, že tohle zastaví, hm?"

"Vy jste se zbláznil!"

Karlíček zavrtěl hlavou. "Každý tady miluje bojovníky, pane. To je způsob Iksánců. Bojuj, to je způsob, jak získat jejich srdce."

"Slyšeli jsme, jak jste se vypořádal s tou silniční bandou. Po čertech dobrá práce! Chlap, kterej dokáže něco takovýho, přece nemůže bejt pověšenej, ten musí svést poslední velkou bitvu."

Mezitím se do kuchyně trousili ostatní pronásledovatelé a teď tam byli všichni. Dveře byly volné.

"A ukázal vám tady někdy někdo, co to je proslulý poslední velký běh?"

"Ne. Co to je?"

"Tak zdravíčko!"

Když zrychloval po ztemnělém nábřeží, slyšel za sebou výkřik.

"Jen do toho! Budeme počítat do deseti!"

V běhu se rozhlížel a uvědomil si, že velká světelná reklama nad pivovarem zřejmě zhasla. A pak měl najednou pocit, že těsně za ním něco poskakuje.

"Ne! Ty ne!"

"Nazdar!" řekl Poškvarek a dvěma skoky se dotáhl Mrakoplašovi k boku.

"Podívej, do jakého maléru jsi mě dostal!"

"Maléru? Měli tě pověsit! Teď si pod boží oblohou užíváš čerstvého a zdravého vzduchu."

"Ale chtějí do mě nastřílet plno šípů!"

"Že by? Šípům se dá uhnout. Tohle místo potřebuje hrdinu. Nepřekonatelného střihače ovcí, nebojácného válečníka, stopaře a bušmana, zloděje ovcí, jezdce... Teď to nestojí za nic, stačí ti být dobrý v nějaké pitomé hře s pálkou a míčem, kterou ještě zatím nikdo nevymyslel, možná postavit pár opravdu vysokých domů za vypůjčené peníze a jsi za vodou. Tak rychle tě zase nezabijou."

"To mě nijak neuklidňuje. A kromě toho, nic z těch věcí jsem neudělal - teda udělal, ale -"

"To jsou věci, o kterých si lidé myslí, že jsou důležité. Teď si například myslí, žes uprchl ze zamčené cely."

"Jediný, co jsem udělal, bylo, že -"

"Na tom nezáleží! Těch kriminálníků, co ti chce stisknout ruku... No, předpokládám, že se k té popravě nedostanou dřív než kolem poledne."

"Poslyš, ty přerostlá skákající kryso! Dostal jsem se do doků, jasný? Dokážu jim utéct. Dovedu se ukrývat. Vím, jak se uklidit, zvracet, dát se objevit, být hozen přes palubu, zůstat na hladině s pomocí starého sudu a nezemřít hladem díky planktonu cezenému přes mé fousy. Umím se vyhýbat zrádným korálovým útesům obklopujícím lagunu a přežít jen s džemy!"

"To je skutečně velmi výjimečný talent," přikývl klokan a přeskočil lodní lano. "Kolik iksánských lodí jsi viděl v Ankh-Morporku? Je to přece nejrušnější přístav světa, ne?"

Mrakoplaš zpomalil. "Teda abych -"

"To ty proudy, kámo. Vzdal se na víc než patnáct kiláků od zdejšího pobřeží a ani jeden kapitán ze sta nedokáže zabránit lodi, aby nespadla přes Okraj. Drží se velmi blízko pobřeží."

Mrakoplaš se zastavil. "To chceš říct, že celé tohle místo je něco jako vězení?"

"Jo. Ale Iksánci říkají, že je to sakra nejlepší místo na světě, zatraceně, takže není jediný důvod, proč by měli jezdit někam jinam."

Za zády jim zazněly výkřiky. Jak se zdálo, netrvalo tady strážníkům počítání do deseti zdaleka tak dlouho jako jinde na světě.

"Co teď budeš dělat?" zajímal se Mrakoplaš.

Klokan byl pryč.

Mrakoplaš se vrhl do boční ulice a zjistil, že má dokonale odříznutou cestu. Ulice byla od jedné strany ke druhé přehrazena. Vesele ozdobenými vozíky.

Mrakoplaš se zastavil. On byl vždycky spíše zastáncem běhu od než k. Klidně by mohl napsat knihu Jak běhat "od" pro každého. Občas mu však jakýsi podvědomý smysl našeptával, že je někdy velmi důležité i "k".

Tak především hodně lidí postávajících a bavících se kolem vozů bylo oblečeno v kůži.

Ve prospěch staré kůže se dá říci mnohé. Dlouho vydrží, je praktická a snese téměř všechno.

Lidé jako barbar Cohen je často považují za tak vytrvalé a neopotřebovatelné, že jim staré bederní roušky musí sundávat kovář. Lidé tady však nevypadali, jako kdyby právě tohle byly ty vlastnosti, které by hledali v butiku. Tihle jistě kladli otázky jako: A kolik to má v sobě těch nýtů? Jak moc se leskne? A má to otvory na hodně neobvyklých místech?

Jenže tak nebo tak, jedno ze základních pravidel přežití na jakékoliv cizí planetě je: hlavně nerozčilit nikoho v černé kůži. Mrakoplaš se kolem nich opatrně protahoval, na každého přátelsky kývl a zamával, kdykoliv se někdo podíval jeho směrem. Z nějakého důvodu tím v nich vzbuzoval nebývalý zájem.

Byly tam i skupinky dam a nebylo pochyb o tom, že jestliže byl IksIksIksIks světadílem, kde mohl stát muž s

hlavou hrdě vztyčenou, žena mohla také. I přesto byly některé z nich velmi hezké, bohužel většinou to byla ona trochu přehnaná krása a občasný knírek se také nezdál být zcela na místě. Mrakoplaš procestoval dost cizích krajů na to, aby věděl, že v některých maloměstských a venkovských podmínkách bývají vztahy poněkud rozvernější.

Bylo tady mnohem víc zdobných zlatých penízků, než je obvykle zvykem. A také mnohem více peří.

Pak mu to najednou s obrovskou úlevou došlo.

"Aha, tak to je karneval, že jo?" řekl nahlas. "To je ten Galah, o kterém všichni mluví."

"Prosím?" obrátila se k němu dáma v modře pruhovaných šatech, která právě vyměňovala kolo u velkého červeného vozu.

"To jsou karnevalové vozy, viďte?"řekl Mrakoplaš.

Žena zaťala zuby, zasunula nové kolo na místo, dorazila ho a pustila osu. Kára ze zazmítala na hrubém dláždění.

"Sakra, myslím, že jsem si na tom zlomila nehet," prohlásila. Podívala se na Mrakoplaše. "Jo, tohle je karneval. Ty hadry pamatujou lepší časy, že? Pěkný knírek, škoda toho plnovousu. Vypadal by dobře nabarvený na tmavo."

Mrakoplaš se rozhlédl zpět ulicí. Pohyb a hustota zástupu ho zatím ukrývaly před pohledem pronásledovatelů, ale to nevydrží dlouho.

"Ehm... Mohla byste mi pomoci, madam?" zeptal se. "Eh... Víte... Honí mě stráže."

"Ano, to oni dokážou, takhle unavovat."

"Došlo k nějakému nedorozumění kolem ovce."

"To se stává často, kámo." Prohlédla si Mrakoplaše od hlavy k patě. "Musím říct, že nevypadáte jako mládenec z venkova."

"Já? Slečno, já znervózním, když zahlídnu první stýblo trávy!"

Znovu si ho prohlédla. "Vy... asi tady nejste dlouho, že ne, pane...?"

"Mrakoplaš, madam."

"No dobrá, vyskočte si na vůz, pane Mrakoplaši. Jmenuju se Leticie." Napřáhla k němu poměrně rozlehlou dlaň. Potřásl jí, a když lezl na vůz, pokoušel si nenápadně vmasírovat do prstů trochu krve.

Purpurový vůz byl ozdoben šikmými pruhy růžové a modročervené a něčím, co vypadalo jako růže vyrobené z papíru. Krabice, pokryté plátnem, byly umístěny ve středu a vytvářely tak uprostřed jakési pódium.

"Co si o tom myslíte?" zeptala se Leticie. "Děvčata to dělala s velkým nadšením!"

Celé provedení bylo na Mrakoplašův vkus příliš ženské, ale byl vychován ke slušnosti. Svezl se nízko, aby byl co možná nejvíc z dohledu.

"Moc hezké," přikývl. "Opravdu moc veselé!"

"Jsem ráda, že to říkáte."

Někde vpředu začala hrát hudba. Začal všeobecný pohyb, jak se lidé stahovali do skupinek nebo se řadili k pochodu. Dvě ženy v dlouhých rukavicích, s šaty posetými zlatými penízky vylezly na červený vůz. Obě upřely pohled na Mrakoplaše.

"Co tady -" začala jedna z nich.

"Darleen, musíme si promluvit," ozvala se Leticie z kozlíku.

Mrakoplaš pozoroval, jak se seběhly do hloučku. Občas některá z nich zvedla hlavu a vrhla na něj zvláštní pohled, jako kdyby se ujišťovala, že tam ještě je.

Jsou to pěkná, mohutná děvčata, pomyslel si. Napadlo ho, kdepak asi kupují boty.

Mrakoplaš nebyl s dámami nijak interně obeznámen. Velkou část života strávil ve velkých rychlostech a většinu svého života prožil za zdmi NU, kde se ženy řadily zhruba do stejných kategorií jako tapety nebo hudební nástroje - svým způsobem zajímavá a bezpochyby malá, ale velmi důležitá část struktury civilizace, i když zdaleka ne - když jste se nad tím zamysleli - součást nezbytná.

Při těch příležitostech, kdy strávil nějaký čas v důvěrné společnosti ženy, se mu buď ona dotyčná pokoušela uříznout hlavu, nebo se ho snažila přinutit k akci, na niž by pravděpodobně potřebovala někoho jiného. Když přišlo na ženy, nebyl Mrakoplaš, abychom tak řekli, schopen jemnějšího doladění. Několik dávno zapomenutých instinktů mu říkalo, že něco není v pořádku, ale nedokázal přijít na to co.

Žena oslovená jako Darleen se na něho obrátila s energickým, snad až mírné útočným výrazem. Mrakoplaš uctivě smekl klobouk.

"Tak ty prej bereš čouda?" zeptala se.

"Já? To teda ne, slečno! Já už nekouřil, ani nepamatuju. Já se tady jenom schovám, než projedeme pár ulic, nic víc od vás nepotřebuju -"

"Víte, o co tady jde, že?"

"Jistě, slečno. Karneval." Mrakoplaš polkl. "Jen klídek. Každej se občas rád převlíká, ne?"

"To mi říkáte, že vážně věříte, že... já..., teda my... Proč tak zíráte na mý vlasy?"

"Ehm..., přemýšlel jsem jen o tom, jak je možné, že je máte tak jiskřivě lesklé. Nevystupujete někde?"

"Tak jedem, děvčata," zavolala Leticie. "Pamatujte... co nejhezčí úsměvy! Dej mu pokoj, Darleen, nevíš, co všechno má za sebou."

Třetí žena, ta, které druhé dvě říkaly Neiletta, ho zvědavě pozorovala a Mrakoplaš měl pocit, že na ní něco není v pořádku. Její vlasy nebyly ošklivé, ale ve srovnání s vlasy jejích dvou společnic tak vypadaly. Zdálo se, že nemá dost make-upu. Krátce a jednoduše řečeno, zdálo se, že sem nepatří.

Pak vpředu zahlédl jednoho z členů hlídky a rychle se spustil za postranici vozu. Jak zahýbali za roh, pozoroval škvírou mezi prkny čekající zástup.

Byl na celé řadě karnevalů, i když ne vždycky úmyslně nebo pro zábavu. Navštívil dokonce i Tučný oběd v Genově, který se všeobecně považuje za největší karneval na světě. Matně vzpomínal, že visel hlavou dolů pod jedním z alegorických vozů, aby unikl pronásledovatelům, ale právě teď si nedokázal vybavit, proč ho vlastně pronásledovali, a zastavit a ptát se na důvod nikdy nebylo příliš moudré. Přestože Mrakoplaš během života procestoval velkou část Plochy, většina jeho vzpomínek byla podobná téhle - pouhá rozmazaná čmouha. Ne snad proto, že by byl zapomnětlivý, ale díky rychlosti, jíž životem probíhal.

Tohle vypadalo jako obvyklé publikum. Skutečně dobrý karnevalový průvod mohl začít teprve po tom, co byly hospody a nálevny otevřeny alespoň několik hodin. Přispívalo to ke spontánnosti. Všude kolem se ozývaly pozdravné výkřiky, pískot, jekot a jódlování. Někde vpředu troubili lidé na trubky. Kolem Mrakoplašovy škvíry vířili tanečníci.

Sedl si a přetáhl si přes hlavu kus dykyty. Takovéhle podniky vždycky hlídku velmi zaměstnaly, se všemi těmi zloději a kapsáři. Musí jen počkat, až dojedou někam na skládku, kde podobné náklady končí, a tiše se vytratit.

Podíval se dolů.

Tyhle dámy měly jistě vřelý vztah k botám. Měly jich tady snad stovky.

Stovky bot, všechny srovnané a vyčuhující zpod hromady dámského oblečení.

Na chvilku se odvrátil a pak se znovu zadíval na boty. Měl dojem, že se některé z nich pohnuly...

Nedaleko hlavy se mu o bočnici vozu rozbila láhev. Kolem se snesla sprška skla. Nahoře Darleen vykřikla slovo, jaké by nikdy neočekával z úst dámy.

Mrakoplaš opatrně zvedl hlavu a další láhev se mu odrazila od klobouku.

"To si zas parta nějakejch grázlíků užívá," procedila Darleen zaťatými zuby. "Vždycky se najde nějakej vtipálek - to myslíš vážně?"

"Dáte nám hubičku, panáčku?" zeptal se mladík, který vyskočil na postranici vozu a vesele mával plechovkou od piva.

Mrakoplaš viděl v akci některé skutečně proslulé válečníky a rváče, ale ani jeden z nich mu nepředvedl takový úder jako teď Darleen. Oči se jí zúžily, pěst opsala snad celý kruh a zhruba na poloviční cestě zasáhla mužovu bradu. Když s Mrakoplašovi ztratil z očí, stále ještě stoupal.

"No, podívej se na to!" stěžovala si Darleen a strčila Mrakoplašovi před oči ruku. "Prasklá! Tyhle večerní rukavice stojej celej majlant, ten mizera!" Kolem ucha jí proletěla plechovka od piva. "Věřili byste tomu? Kdo to hodil? Kdo to byl? Ty? Já tě viděla, ty zahnojenče! Vrazím ti ruku do chřtánu a vytáhnu ji zpátky i s tvejma kalhotama!"

Zástup se rozeřval výkřiky obdivu i vzteku. Mrakoplaš zachytil pohledem helmy strážných, které se k nim naprosto cílevědomě přibližovaly.

"Ehm..." začal.

"Hej! To je on! To je bušman Mrakoš, proslulý desperát!"

"Já neukrad žádný křoví, byla to jen ovce!"

Mrakoplaše napadlo, kdo to tady vykřikuje takové věci, a uvědomil si, že je to on sám. A nebylo kudy utéct. A hledala ho hlídka. A skutečně nebylo úniku. O kousek dál v davu došlo k nějaké rvačce. Nikde na dohled nebyla žádná ulička, ta nejlepší přítelkyně uprchlíků. A členové hlídky se s nesmírnou námahou prodírali davem. A dav si užíval nejkrásnější chvíle svého života. A nad hlavami jim zářila obrovská reklama na pivo v podobě klokana.

Takže je to tady. Čas na Poslední velký boj.

"Cože?" prohlásil Mrakoplaš najednou nahlas. "Nikdy není čas na Poslední velký boj!"

Obrátil se k Leticii. "Já bych vám rád poděkoval za to, že jste se mi pokusily pomoct," řekl. "Bylo potěšení potkat jednou skutečné dámy."

Podívaly se jedna po druhé.

"Potěšení bylo na naší straně," odpověděla Leticie. "Taková změna, když se člověk setká se skutečným džentlasem, co, děvčata?"

Darleen skopla nohou v síťové punčoše na zem muže, který se pokoušel vylézt na vůz, a podpatkem ostrým jako dýka při tom dokázala ve vteřině to, k čemu, jak se říká, potřebuje brom v čaji několik týdnů.

"To je, sakra, fakt," přikývla.

Mrakoplaš seskočil z vozu, dopadl na něčí rameno, pak nakrátko došlápl na něčí hlavu. Šlo to. Pokud se pohyboval rychle, šlo to. Natáhlo se po něm několik rukou, proletělo mu kolem hlavy několik plechovek od piva, ale ozývalo se také hodně výkřiků jako: "Výborně, Mrakoš!" nebo "To je vono, drž se!"

A konečně se před ním objevila ulička. Seskočil z posledního ochotného ramene, změnil převod nohou z terénního na obyčejný a teprve pak zjistil, že to, co má před sebou, je doslova to, co se nazývá slepou uličkou. A co bylo horší, v uličce stála trojice strážných, kteří se tam ukryli, aby si v klidu zakouřili.

Vrhli na něj pohled vyrušených policistů, který je stejný po celém světě a který říká, že jako nevítaný narušitel jedné z oněch krátkých, těžce zasloužených chvilek volna, kdy si "udělali teplo pod nosem", musí být něčím vinen. Pak se ale tvář jejich seržanta najednou rozjasnila.

"To je on!"

Z hlavní ulice sem teď dolehl křik a jekot. To nevypadalo jako nějaké karnevalové veselí. Tam lidé křičeli skutečnou bolestí. Navíc se do uličky tlačil tak hustý dav, že z ní nebylo úniku.

"Můžu to všechno vysvětlit," začal Mrakoplaš, který si rostoucí hluk v ulici uvědomoval jen napůl. "No... skoro všechno. Něco určitě. Pár věcí. Tak podívejte, co se týče té ovce..."

Nad hlavou mu proletělo něco oslnivě zářícího a dopadlo to na dláždění mezi něj a strážné.

Vypadalo to nejspíše jako stůl ve večerních šatech a mělo to stovky malých nožiček.

Ty všechny byly obuty v botách s vysokými podpatky.

Mrakoplaš se schoulil do klubíčka, sevřel si rukama hlavu a pokoušel se zacpat si uši na tak dlouho, než ten strašlivý hluk utichne.

Na samém okraji moře příliv šuměl, pěnil a bublal na písku. Jak se drobné vlnky vracely zpět, obtékaly rozlomený kmen mohutného stromu.

Zatím živí pasažéři vyplaveného kmene čekali na vhodnou příležitost, aby opatrně sklouzli do písku a dostihli souš dřív, než je ohrozí další příbojová vlna.

Do písku bušil déšť a na své cestě do moře se hnal miniaturními kaňony promáčeného písku. A přes ně se zase hnali krabi jako splašené stádo nějakého starousedlíka, který se chystá vyznačit si pozemek na nekonečné panenské pláži.

Pohybovali se podél slané hranice tvořené řasami a mušličkami, přelézali jeden druhého ve snaze najít si kus místa, kde by krab mohl stát pyšně, s hlavou vztyčenou, začít nový život a pojídat opojný písek svobody.

Jen několik z nich letmo prozkoumalo šedý, šišatý klobouk zamotaný v chumáči mořských čas, ale pak většinou odeběhli k mnohem slibnější hromadě promočeného šatstva, která nabízela nepoměrně víc zajímavých otvorů a záhybů.

Jeden z nich se pokusil vlézt Rozšafínu Ctibumovi do nosu, ale byl vzápětí nekompromisně vychrápnut.

Rozšafín otevřel oko. Když pohnul hlavou, v uších plných vody mu zazvonilo.

Historie posledních několika minut byla velmi složitá. Vzpomínal si na to, jak prolétali tunelem zelené vody, pokud něco takového bylo vůbec možné, a během té doby nastaly okamžiky, kdy moře, vzduch a Rozšafín Ctibum byli velmi úzce spojeni. Teď se cítil jako někdo, koho s velkou přesností alespoň jednou udeřili do každé z jednotlivých částí těla těžkým kladivem.

"Táhni, laskavě!"

Rozšafín se posadil, vytáhl si dalšího kraba z ucha a uvědomil si, že ztratil brýle. Pravděpodobně se povalovaly někde na mořském dně a děsily humry. Tak teď to měl. Byl na cizím pobřeží a viděl všechno čistě a jasně, pokud mělo všechno vypadat jako barevné čmouhy.

"Jsem tentokrát mrtev?" Byl to děkanův hlas, který se ozýval z místa jen o kousek dál na pláži.

"Nejste stále ještě naživu, pane," odpověděl Rozšafín.

"A sakra. Jste si jist?"

Začaly se ozývat další steny, jak se ukazovalo, že i ostatní naplavené nečistoty jsou ve skutečnosti vyplavení mágové zamíchaní mezi mořské chaluhy.

"Jsme tady všichni?" ozval hlas Vzoromila Výsměška, který se právě pokoušel vstát.

"Jsem si jistý, že já ne!" zasténal děkan.

"Nevidím... paní Vidlákovou," ozval se po chvilce Výsměšek. "Ani kvestora..."

Rozšafín se posadil.

"Támhle je... Ach, božíčku... Vážně, támhle je kvestor..."

Daleko na moři se rodila další obrovská příbojová vlna. Zvedala se výš a výš. A kvestor stál na jejím vrcholu.

"Kvestore!" vykřikl Výsměšek.

Vzdálená postavička se postavila na svém hydrodynamickém semeni a zamávala.

"On stojí!" vrtěl hlavou Výsměšek. "Čekal by někdo, že na těch věcech bude stát? Nečekal, že? Tak proč na tom stojí? Jsem si jistý, že by tam stát neměl. NA TĚCH VĚCECH SE NEMÁ STÁT, KVESTÓÓÓR! Jak... něco takového... co to... To se přece nemá dít, že ne?"

Vlna se nahoře zavinula, ale zdálo se, že kvestor sjíždí po jejím čele, klouže po zeleném svahu jako člověk na jedné velké lyži.

Výsměšek se obrátil k ostatním mágům. "Něco takového by přece neměl dělat, že ne? On si po tom chodí sem a tam. To může? Ta vlna se stáčí na něj a on si jen tak sjíždí po té... oh, ne...!"

Zpěněný hřeben vlny se uzavřel nad ujíždějícím mágem.

"A je po všem," řekl Výsměšek.

"Ehm... spíš ne..." upozornil ho Rozšafín.

Kvestor se objevil o kousek dál na pláži, vyrazil z bortícího se válce jako šíp vystřelený z luku. Vlna za ním se rozpadla a udeřila do pobřeží, které jako kdyby ji právě osobně napadlo.

Semeno změnilo směr, přeplulo elegantně vlnky vracející se od pobřeží a se zaskřípěním zastavilo na písku.

Kvestor z něj svižně seskočil. "Hurrá," řekl. "Mám mokré nohy. Jaký krásný prales. Je čas na čaj."

Zvedl semeno ze země a zarazil je špičkou do písku. Pak se procházkovým krokem vydal po pláži.

"Jak to dělá?" zajímal se Výsměšek. "Tedy podle mě je ten chlap šílenější než moderní umění! Ale po čertech dobrý kvestor, to zas ano!"

"Možná, že když nemá dostatek duševní rovnováhy, není v něm nic, co by narušovalo jeho rovnováhu tělesnou?" nadhodil Rozšafín unaveně.

"Myslíte?"

"No, ne doopravdy, pane. Řekl jsem to spíš proto, aby řeč nestála." Rozšafín si pokusil vmasírovat do nohou trochu života a v duchu začal počítat.

"Je tady někde něco k jídlu?" ozval se profesor Neurčitě mlhavých studií.

"Čtyři," řekl Rozšafín.

"Prosím?"

"Cože? Och, to nic, já si jen v duchu trochu počítal, pane. Jsou tady v moři pravděpodobně ryby, humři a krevety, ale pobřeží mi připadá dost pusté."

A bylo. Narudlý písek se táhl našedlým mrholením až k modrým horám. Jediná zeleň nablízku byla děkanova tvář a pak výhonky, které vyrazily z kvestorova surfovacího semene. V dešti se rozvinuly listy a s tichým pukáním se otevřely malé květy.

"Výborně, alespoň budeme mít další loď," liboval si starší pAsák.

"O tom pochybuji, pane," odporoval Rozšafín. "Ten bůh nebyl právě expertem v množení věcí." A měl pravdu, vzdouvající se ovoce ani zdaleka nepřipomínalo nějakou loď.

"Víte, já si stejně myslím, že by nám hodně pomohlo, kdybychom to všechno brali jako velmi cennou příležitost," prohlásil optimisticky Výsměšek.

"To je pravda," přikyvoval děkan a sedl si. "Člověk vážně nemá v životě mnohokrát příležitost zemřít hladem na nějakém pustém světadíle tisíc let předtím, než se narodil. Měli bychom z toho vytěžit co nejvíc."

"Já tím chtěl říct, že když se postavíme živlům, vzbudí to v nás to nejlepší, co v sobě máme, a překová nás to v dravý a výkonný tým," prohlásil Výsměšek. Zdálo se, že jeho hledisko ostatní příliš nezaujalo.

"Jsem si jistý, že tady musí být něco k jídlu," zamumlal profesor Neurčitě mlhavých studií a bezcílně se rozhlížel. "Obvykle to tak bývá."

"Konec konců, muži, jako jsme my, nejsou povzneseni skoro nad nic," řekl Výsměšek.

"To je pravda," zasténal Rozšafín. "Oh, bohové, ano! To je skutečně pravda!"

"A když nic, tak alespoň umí každý mág rozdělat slušný oheň."

Rozšafínovi se oči rozevřely dokořán. Jediným pohybem vstal a skočil na Výsměška, ale to už arcikancléř vrhl malou ohnivou kouli na hromadu naplaveného dřeva. V okamžiku, kdy byla koule na polovině cesty k hraničce, dopadl mu Rozšafín na záda a oba se svalili do vlhkého písku. Pak svět udělal vhúúúmmm!

Když zvedli hlavy, byl na místě dřeva hluboký začernalý kráter.

"No, tak vám děkuju," ozval se děkan kousek za nimi. "Cítím se nádherně a jsem docela suchý, a co se týče mého obočí, nikdy jsem ho neměl zvlášť v lásce."

"Vysoké thaumické pole, pane," vydechl Rozšafín. "Říkal jsem to."

Výsměšek se zadíval na ruce. "Chtěl jsem si jednou tou... zapálit dýmku..." zamumlal. Pak odtáhl ruku co nejdále od těla. "Vždyť to bylo jen číslo deset!"

Děkan vstal a oprášil si popel a uhlíky z připáleného plnovousu.

"Nemohu uvěřit tomu, co jsem právě viděl," prohlásil a namířil prst na nedalekou skálu.

"Ne, pane! Já bych to na vašem místě -"

Větší část kamenného bloku vyletěla do vzduchu a dopadla o sto metrů dál. Zbytek se změnil v jezírko syčícího roztaveného kamene.

"Můžu si to taky zkusit?" hlásil se starší pAsák.

"Pane, já si vážně myslím -"

"Hohó, skvělá práce, starší pAsáku," přikyvoval děkan, když se další balvan rozpadl na kusy.

"Bohové, Ctibume, vy jste měl pravdu!" řekl Výsměšek. "Místní magické pole je obrovské!"

"Ano, pane, ale já si opravdu myslím, že bychom je neměli používat, pane!" zvyšoval Rozšafín hystericky hlas.

"Jsme přece mágové, mladíku! Mágové jsou tady přece proto, aby používali magii!"

Výsměšek zaváhal.

"Tohle je fosilní magie, pane!" mluvil Rozšafín čím dál tím rychleji. "Byla použita ke stvoření tohohle místa, pane! Mohli bychom tady napáchat nevýslovné škody, když nebudeme opatrní!"

"Dobrá, dobrá, nikdo zatím nic nedělejte," rozhlédl se Výsměšek. "A teď... o čem to vlastně mluvíte..., pane Ctibume?"

"Obávám se, že to místo není tak docela... Totiž, že není správně... Prostě není dodělané, pane. Pochopte, nejsou tady rostliny ani zvířata, že?"

"Nesmysl. Před chvilkou jsem zahlédl velblouda."

"Ano, pane, ale to byl ten, co připlul s námi. A na pláži jsou mořské řasy, chaluhy a krabi, ale to všechno tady bylo vyplaveno. Kde jsou stromy a keře a tráva?"

"Zajímavé," prohlásil Výsměšek. "To místo je holé jako dětská prdelka."

"Je pořád ještě ve výstavbě, pane. Bůh nám přece říkal, že se tady pořád ještě staví."

"To je vážně neuvěřitelné," zabručel Výsměšek. "Celý světadíl budovaný z ničeho?"

"Přesně tak, pane."

"Bůhvíkolik kvadrilionů magických thaumů tady proudí do světa."

"Už jste to pochopil, pane."

"Celé hory a útesy a pláže v místech, kde dříve nebylo nic, nebo něco takového!"

"Správně, pane."

"Tak trochu zázrak, dalo by se říci."

"Já bych to rozhodně řekl, pane."

"Nepředstavitelné množství magie tu koná své dílo."

"Úžasné, pane."

"Takže můžeme předpokládat, že když se jí trocha ztratí, nikdo ji nebude postrádat, hm?"

"Ne! Tak to není, pane! Jestliže ji použijeme, bylo by to jako... jako... šlapání na mravence, pane! Tohle není,

jako když najdete v almaře starou kouzelnou hůl a používáte magii, která v ní zůstala. Tohle je skutečná prvotní energie! Cokoliv, co uděláme, může mít skutečně nesmírné následky."

Děkan ho poklepal po rameni. "Dobrá. Takže, mladý Ctibume, jsme trosečníci na neznámém pobřeží. Co tedy navrhujete? Jsme tisíc let od domova. Možná že bychom měli sedět a čekat? Ten chlápek, Mrakoplaš, by se tady mohl během nějakého toho tisíciletí objevit?"

"Hm... děkane..." začal starší pAsák.

"Ano?"

"Stojíte tuhle za Ctibumem, nebo sedíte támhle na tom kameni?"

Děkan se podíval sám na sebe, sedícího opodál na kameni.

"Ale, kuš," zamumlal. "Zase časová nespojitost."

"Zase?" podivil se Rozšafín.

"Měli jsme ji už jednou v učebně 5b," přikyvoval starší pAsák. "Velmi zvláštní, člověk musel zakašlat, než vešel dovnitř, pro případ, že už tam byl. A vůbec, vy byste neměl být překvapen, mladíku. Dostatečné množství magie deformuje všechny fyzikální zá-"

Starší pAsák zmizel a zůstala po něm jen hromádka šatstva.

"Nějakou chvíli to trvá, než se to člověk naučí ovládat," vyprávěl zatím Výsměšek. "Vzpomínám si, jak-"

Jeho hlas přešel do fistulky. Rozšafín se obrátil a spatřil malou hromádku oblečení korunovanou špičatým kloboukem.

Neohrabaně zvedl klobouk. Vzhlížela k němu růžová tvářička pod záplavou blonďatých kudrlinek.

"Do hajzlu!" zaječel andílek. "Kolik je mně, pane?"

"Ehm... vypadáte tak na šest, pane," odpověděl Rozšafín. V zádech ho začalo píchat.

Zírala na něj nahoru malá ustaraná tvářička. "Chci moji mámu!" Malý nosík si pohrdlivě odfrkl. "Byl jsem to já, kdo to zrovna mluvil?"

"Hm,byl..."

"Když se dost soustředíte, můžete to překonat," mluvil arcikancléř tenkým hláskem. "Vrací to časové - chci bonbón! - vrací to časový, ne - chci bonbón teď, oh, jen počkej, až sám sebe dostanu domů, naflákám si tak - vrací to tělesné ho - kde je pan Patla? - vrací to tělesné hodiny - chci pana Patlůůů! - jen žádný strach, myslím, že už jsem to zvládl -"

Plačtivé výkřiky přinutily Rozšafína, aby se otočil. Na místě ostatních mágů teď byly další hromádky šatstva. Odtáhl stranou děkanův klobouk, když za sebou zaslechl hlasité poop naznačující, že se arcikancléři podařilo ovládnout čas a zmocnit se svých skutečných let.

"To je děkan, Ctibume?"

"Mohl by to být on, pane. Někteří z nich ale zmizeli, pane!"

Nezdálo se, že by to Výsměška nějak zvláště vyvedlo z míry. "Časový nerv se tak projevuje v mocném magickém poli," řekl. "Pravděpodobně se rozhodli, že když je to tisíce let před tím, než se narodili, že tady nejsou. Ale v okamžiku, kdy si všechno rozeberou a pochopí to, vrátí se."

Rozšafín Ctibum najednou cítil, že nemůže popadnout dech. "A... huíií... myslím, že tyhle jsou lektora Zaniklých run... huíií... samozřejmě... huíií ... všechny děti vypadají.... huíií... stejně."

Zpod klobouku staršího pAsáka se ozvalo další dětské zavrnění.

"Je to tady... huíií... jako v jeslích... huíií, pane," dýchal Rozšafín těžce. Když se pokoušel narovnat, v zádech mu hlasitě zapraskalo.

"Nebojte se, pravděpodobně se vrátí ve chvíli, kdy začnou mít hlad," uvažoval Výsměšek. "Obávám se, že problém bude s vámi, mladíku. Promiňte, chtěl jsem říci pane."

Rozšafín si zvedl ruku k očím. Viděl, jak mu pod vrásčitou kůží vystupují žíly. Byl vyhublý tak, že skoro viděl vlastní kosti.

Kolem něj se najednou začaly zvedat hromádky oblečení a braly na sebe původní tvar, jak se mágové vraceli a dohánělí svůj skutečný věk.

"Jak... starý... huíií... to... vypadám...?" zasípal. "Jako... huíií... někdo, kdo už by... huíií... neměl začínat číst tlustou... huíií... knihu...?"

"To byla pěkně dlouhá věta!" zahlaholil přátelsky Výsměšek a podepřel ho. "A jak se cítíte vy sám? Jako uvnitř?"

"Já... huíií... bych se měl... huíií... cítit jako čtyřiadvacetiletý... Ale cítím se jako.... huíií... čtyřiadvacetiletý... huíií..., který vysokou rychlostí... huíií... narazil na devadesátku..."

"Tak se té myšlenky držte. Váš časový nerv ví, jak jste starý."

Rozšafín se pokoušel soustředit, ale bylo to velmi těžké. Jedna jeho část si chtěla jít lehnout. Další část chtěla říci: "Pch, tomuhle vy říkáte časová porucha? Měli byste vidět ty časové poruchy, na které jsme byli zvyklí, když jsem byl mladý." Jisté části jeho těla mu vyhrožovaly tím, že jestli rychle nenajde toaletu, zařídí si to ony po svém.

"Vlasy vám zůstaly," dodával mu starší pAsák odvahu.

Rozšafín se slyšel říkat: "Vzpomínáte na starého Drsoně Trousila? Tak to byl mág, který... měl... skvělé vlasy..." Pokusil se vzpamatovat. "Je pořád ještě naživu, ne?" zasípal. "Byl tak starý jako já. Oh, ne... teď si vzpomínám na včerejšek, jako kdyby to bylo... huíií... před sedmdesáti lety!"

"Přes to se dostanete," řekl Výsměšek. "Musíte si to uvědomit naprosto přesně, nesmíte to přijímat, chápete? Důležité je nepropadnout panice."

"Já propadám panice," zasípal Rozšafín Ctibum. "Ale snažím se dělat to opravdu pomalu. Proč mám ten

strašlivý pocit, že... huíí... pořád... huíí... padám dopředu?"

"To je jen to, že si začínáte uvědomovat svou smrtelnost," odpovídal Výsměšek. "To se stává ve stáří skoro každému."

"A... huíí... teď mám dojem, že se mi paměť vrací..."

"Jak vás to napadlo?"

"Napadlo co? No tak... huíí... mluvte, člověče..."

Někde v hlavě, za očima, Rozšafínovi něco vybuchlo a zvedlo ho ze země. Na okamžik měl dojem, že spadl do ledové vody.

Cítil, jak mu do rukou proudí krev.

"Skvělá práce, hochu," poklepal mu Výsměšek na rameno. "Začínají vám znovu hnědnout vlasy."

"Au..." Rozšafín klesl na kolena. "Bylo to, jako když má člověk na sobě olověné šaty! To už bych nikdy v životě nechtěl zažít!"

"Pak bych na vašem místě vsadil na sebevraždu."

"Copak se mi to stane znovu?"

"Pravděpodobně ano. Přinejmenším jednou."

Rozšafín se zvedl na nohy a v očích měl odhodlaný pohled. "V tom případě musíme najít toho, kdo to tady má na starost, a požádat ho, aby nás okamžitě poslal domů," zavrčel.

"Třeba nás nebudou chtít poslouchat," uvažoval Výsměšek. "Některá božstva dokážou být velmi netýkavá."

Rozšafín zatřásl rukávy, aby si uvolnil ruce. Pro mága je to ekvivalent kontroly chodu předpažbí opakovací brokovnice.

"Pak na tom budeme trvat," usekl.

"Vážně, Ctibume? A co takhle ochrana magické ekologie?"

Rozšafín se k němu obrátil s pohledem, který by dokázal otevřít sejf. Výsměškovi bylo necelých sedmdesát a byl ve skvělé kondici i na mága, a ti byli zvyklí odžít si velkou část i z druhého století, pokud ovšem přežili prvních padesát let. Rozšafín nedokázal určit, jak starý byl, ale byl rozhodně přesvědčený, že slyšel, jak si někdo obtahuje kosu. Je něco jiného být na cestě a něco úplně jiného vidět cíl na obzoru.

"Ta se může jít nadrobit rybám," odsekl.

"Skvěle vymyšleno, pane Ctibume! Vidím, že z vás ještě uděláme mága! Aha, děkan je... oh..."

Děkanovy šaty se zvedly a naplnily, ale zdaleka ne na svou původní velikost a objem. Zvláště klobouk byl tak velký, že mu na hlavě držel jen díky uším, které byly červenější a mnohem odstálejší, než si je Rozšafín pamatoval.

Výsměšek klobouk nadzvedl.

"Vodprejskni, dědo," zamutoval děkan.

"Hm," broukl arcikancléř. "Odhadl bych ho tak na třináct. Což vysvětluje spoustu věcí. No, děkane, pomůžete nám s ostatními?"

"Proč bych to dělal?" Adolescentní děkan sepjal ruce a zapraskal klouby. "Jsem zase mladý a vy budete brzo mrtví! Já mám před sebou celý život!"

"Tak za prvé ho strávíte tady a za druhé, děkane, vy si myslíte, že to bude skvělá zábava, být děkanem v třináctiletém těle, co, ale během několika minut začnete všechno zapomínat, víte? Starý dobrý časový nerv vám nedovolí pamatovat si, jaké to bylo, když vám bylo čtrnáct, když vám ještě nebylo třináct, sledujete mě? Tohle všechno byste, děkane, věděl, kdybyste už nezačal zapomínat... Budete se to muset všechno učit znovu, budete muset projít celým studiem, děkane... a..."

Mozek má mnohem menší kontrolu nad tělem než tělo nad mozkem. A dospívání vůbec není dobré období. Stáří ostatně také ne, když už je o tom řeč, ale uhry alespoň zmizely, většina z problematických žláz se uklidnila a máte dovoleno zdřímnout si po obědě a mrkat na mladá děvčata. V každém případě, děkanovo tělo ještě nemělo se stářím žádné zkušenosti, zatímco strasti dospívání mělo velmi pevně vtištěny do morfické paměti. Rozhodlo se, že jeden takový zážitek byl až až.

Děkan se nadmul a Rozšafín si všiml, že se jeho hlava rozepjala přesně o tolik, aby dohonila uši.

Děkan si zamnul čistou, i když vousatou tvář. "No, ještě pět minut by nebylo k zahození," stěžoval si. "Co to mělo všechno znamenat?"

"Časová nestabilita," vysvětloval Výsměšek. "Už jste to zažili předtím, copak si nevzpomínáte? Na co jste mysleli?"

"Na sex."

"Oh, ano, jistě... Že mě to hned nenapadlo, vážně." Výsměšek se rozhlédl po pusté pláži. "Pan Ctibum si myslí, že bychom mohli -" začal. "Bohové! Jsou tady nějací lidé!"

Přicházela k nim mladá žena. Tedy spíše se k nim vlnila.

"Přísahám," prohlásil děkan. "Předpokládám, že to asi není Slakki, ani náhodou, že?"

"Já si myslel, že nosí sukénky z trávy..." prohlásil Výsměšek. "Co to má na sobě tahle?"

"Sarong, pane. Tak vypadá domorodá sukně."

"A mně se zdá, že v tom vypadá pěkně vesele, haha," rozzářil se děkan.

"Každopádně to přivádí člověka na myšlenku, že by si přál být o padesát let mladší," prohlásil profesor Neurčitě mlhavých studií.

"Mně by stačilo být mladší o pět minut," kasal se děkan. "A shodou okolností, všimli jste si, jaký jsem to nevědomky udělal žert? Ctibum řekl ‚domorodá sukně' a já -"

"Co to nese?" řekl Výsměšek.

"Ne, poslyšte, já mu nějak špatně rozuměl, a tak jsem -"

"Vypadá to jako... kokosový ořech..." řekl Rozšafín a zastínil si oči.

"No, hodně se mu to podobá," připustil starší pAsák.

"- protože já si myslel, že ve skutečnosti řekl, že ‚v tom vypadá smutně', chápete -"

"Určitě je to kokosový ořech," přikývl Výsměšek, "Ne že bych si nějak stěžoval, ale nejsou tyhle smyslné krasavice všeobecně tmavovlasé? Rudé vlasy mi nepřipadají právě typické."

"- takže já jsem řekl -"

"Předpokládám, že tady jsou kokosové ořechy?" zajímal se lektor Zaniklých run. "Ty přece plavou, že?"

"- a poslyšte, když Ctibum řekl ‚domorodá sukně', myslel jsem -"

"Zdá se mi nějaká povědomá," nakrčil Výsměšek obočí.

"Viděli jste ten ořech v Muzeu neobvyklých věd?" ozval se starší pAsák. "Říkají mu ‚coco-de-mer' a..." odkašlal si rozpačitě, "ha, má velmi kuriózní tvar, víte, neuhodli byste, koho mi připomíná..."

"To nemůže být paní Vidláková, že ne?" řekl najednou Rozšafín.

"No, abych řekl pravdu, musím připustit, že -"

"No, prostě jsem si myslel, že to bylo zábavné," vedl si děkan nevrle svou.

"Ona to je paní Vidláková."

"Tedy jednak ořech, ano, ale -"

Staršímu pAsákovi došlo, že se pohybuje ve zcela jiném světě než jeho kolegové. Otočil se, podíval, řekl "muáá" a tiše se sesul do písku.

"Mi to mrzé, hale nemám tošeni, co sa stalo totkaj pano knihovnikove," prohlásila paní Vidláková hlasem, který způsobil, že se starší pAsák zazmítal i ve svém momentálním ochrnutí.

Kokosový ořech otevřel oči. Vypadal, jako když právě spatřil něco opravdu příšerného, ale takový výraz mají malí orangutani normálně a kromě toho upíral pohled přímo na děkana.

"Eek!" řekl.

Výsměšek si odkašlal. "No, alespoň má tu správnou podobu," řekl. "A... ehm... vy, paní Vidláková? Jak se cítíte?"

"Muáá..." řekl starší pAsák.

"Moc faň, děkojo za hoptání," odpověděla paní Vidláková. "Ta zem se mně lóbé. Nevem, esle to bylo tem plováním, hale huž celé roke sem sa necétila tak príma. Jak sem sa hen tam na pláži rozhléžela, seděla tam toť ta maličká opičko."

"Rozšafíne, mohl byste laskavě hodit staršího pAsáka na chvilku do vody?" obrátil se Výsměšek k Ctibumovi. "Je tady všude mělko. A kdyby se kolem něj začala valit pára, tak si toho nevšímejte." Vzal paní Vidlákovou za volnou ruku.

"Nechci vám přidělávat starosti, drahá paní Vidláková," řekl, "ale obávám se, že brzo zažijete dost velký šok. Ze všeho nejdříve, a prosím, byl bych nerad, abyste mě špatné pochopila, by možná nebyl špatný nápad, kdybyste si uvolnila šaty." Polkl. "Trochu."

Kvestor také zažil různé věkové změny, když procházel mokrou, ale pustou zemí, ale pro muže, který dokázal být celé odpoledne vázou květin, to bylo jen drobné rozptýlení.

Pak ale jeho oči přitáhl oheň. Byly to hořící kousky naplaveného dřeva a plameny měly díky soli namodralé okraje.

Nedaleko ohně ležel pytel vyrobený z nějakých zvířecích koží.

Vlhká zem vedle kvestora se pohnula a z ní vyrazil strom, který rostl tak rychle, že mu z listů odkapávala voda jako déšť. To kvestora nepřekvapilo. Jeho už dokázalo překvapit jen máloco. Kromě toho, nikdy předtím neviděl rostoucí strom, a tak nevěděl, jak rychle růst má.

Kolem něj tak ze země vyrazilo stromů hned několik. Jeden vyrostl tak rychle, že mu to od chvíle, kdy se klíček objevil nad zemí, do okamžiku, než se změnil v napůl ztrouchnivělý kmen, trvalo jen několik vteřin.

A kvestor měl dojem, že tady musí žít ještě jiní lidé. Neviděl je, ani neslyšel, ale něco v jeho kostech je cítilo. Nicméně kvestor byl i tak celkem zvyklý na přítomnost lidí, které nikdo jiný neviděl a neslyšel, a strávil mnoho příjemných hodin v rozhovoru s historickými postavami, a někdy dokonce i s holou stěnou ve svém pokoji.

Záleželo na vašem úhlu pohledu, ale všeobecně vzato byl kvestor tou nejvhodnější nebo naopak nejnevhodnější osobou k setkání třetího druhu s bohy.

Spoza velkého balvanu vyšel starý muž a byl na poloviční cestě k ohni, než si všiml mága.

Stejně jako Mrakoplaš neměl ani kvestor v hlavě místo pro nějaký rasismus. Při pohledu na kůži barvy antracitu pocítil ve srovnání s mnoha jinými barvami, které viděl, něco jako úlevu, ale pravda je, že nikdy nespatřil někoho tak černého jako muže, jenž na něj teď upíral pohled.

Tedy, kvestor alespoň, předpokládal, že na něj zírá. Oči měl stařec zasazeny tak hluboko, že si člověk nemohl být jist.

Kvestor, který byl dobře vychován, řekl: "Hurá, je tam růžový keř?"

Starý muž na něj vrhl velmi udivený pohled. Přešel k suchému kmeni, ulomil větev a vstrčil ji do ohně. Pak si sedl a pozoroval ji, jako by postupné uhelnatění dřeva byla ta nejúžasnější věc na světě.

Kvestor si sedl na kámen a čekal. Jestliže v téhle hře šlo o trpělivost, pak ji jistě mohli hrát dva.

Starý muž po něm tu a tam vrhal krátké pohledy. Kvestor se na něj stále usmíval. Jednou nebo dvakrát na černého muže krátce zamával.

Nakonec byla hořící větev vytažena z ohně. Starý muž sebral druhou rukou ze země kožený vak a vydal se mezi kameny. Kvestor ho následoval.

Pod malou skálou tam byl převis a pod ním nevelká svislá stěna, chráněná před rozmary počasí. Byl to onen druh svůdné svislé stěny, který by byl v Ankh-Morporku už dávno tak silně pokryt plakáty, vyhláškami a graffiti, že kdybyste stěnu zbourali, zůstal by tenhle umělý přírůstek stát.

Někdo tam nakreslil strom. Byl to nejjednodušší obrázek stromu, jaký kvestor viděl od doby, kdy začal číst knihy, které se neskládaly jen z obrázků, ale jakýmsi podivným způsobem byl nesmírně výstižný. Byl jednoduchý, protože do něj jeho tvůrce zabalil něco nesmírně složitého. Bylo to, jako by se někdo rozhodl nakreslit strom a začal oním obyčejným zeleným obláčkem na hnědé hůlce a ten pak upravil a doplnil a vyčistil a vyčistil a doplnil a upravil znovu a pak se zabýval podrobnostmi celé té věci, které také říkají "strom", a ty znovu upravil, doplnil a vyčistil a narovnal, až mu zbyla jediná jednoduchá linka, která říkala STROM.

A když jste se na ten obrázek dívali teď, slyšeli jste vítr ve větvích.

Starý muž sáhl za sebe a vytáhl plochý kámen, na němž byla jakási bílá hmota. Pak nakreslil na kamennou stěnu další linku, vypadala tak trochu jako široce rozevřené "V", a vzniklou plochu pak potřel hnědým blátem. Když se z obrázku vyloupla křídla a ptáček se zatřepáním proletěl kvestorovi kolem hlavy, kvestor se rozesmál.

Znovu si uvědomil to podivné "cosi" ve vzduchu. Připomínalo mu to... ó ano... starého "Gumu" Husáka, tak se jmenoval, byl už dávno mrtev, ale kterého si mnoho jeho spolužáků pamatovalo jako vynálezce Grafického stroje.

Kvestor nastoupil na univerzitu v době, kdy nadějní mágové začínali svůj výcvik zhruba ve věku, kdy se naučili chodit, ale dříve, než začali strkat na hřišti do holčiček. Psaní mnohařádkových trestů bylo zcela běžné a kvestor, stejně jako mnoho ostatních chlapců, se snažil využít známou praxi, kdy na pravítko přivázal několik per a pak se pokoušel napsat tři řádky trestu najednou. Husák, velmi přemýšlivý hoch, však sestrojil z úlomků dřeva a per ze své matrace čtyř-, šestnácti-, a nakonec i dvaatřiceti řádkový psací stroj. Stroj se stal tak oblíbeným, že chlapci začali úmyslně porušovat některá nařízení, aby se ke stroji dostali. Platily se tři pence za hodinu a penny, když vám majitel dovolil pomáhat při jeho natáčení. Samozřejmě, připravit stroj k práci spotřebovalo mnohem více času, než kolik se jeho prací ušetřilo, ale takový je případ mnoha zařízení a můžeme to považovat za znamení Pokroku. Pokusy však předčasně a tragicky skončily ve chvíli, kdy někdo nečekaně otevřel dveře v tom nejnevhodnějším okamžiku a celá síla Husákova právě natočeného experimentálního 256linkového psacího stroje se vybila nesprávným směrem a prohodila svého tvůrce pozpátku oknem ve čtvrtém poschodí.

Až na to, že se vše odehrávalo bez výkřiků, za naprostého ticha, vyvolala v kvestorovi ruka, opakující neustále jeden a tentýž motiv, vzpomínku na Gumu Husáka. Měl stejný pocit, že se tady dělá něco malého, co způsobí, že se stane něco velkého.

Seděl a díval se. Později, kdykoliv byl ve stavu si na něco vzpomenout, myslel na tuhle chvíli jako na jeden z nejšťastnějších okamžiků svého života.

Když nakonec Mrakoplaš zvedl hlavu, otáčela se helma strážného pomalu na zemi.

K jeho úžasu muži sami tam stále ještě byli, i když leželi kolem v různých polohách lidí v bezvědomí, nebo alespoň, pokud měli trochu zdravého rozumu, v polohách lidí předstírajících bezvědomí. Zavazadlo mělo kočičí sklony ztrácet zájem o věci, které se nebránily, ani když jste je několikrát kopli do žeber.

Všude po zemi se také válely boty. Zavazadlo pajdalo kolem dokola v kruhu.

Mrakoplaš si povzdechl a vstal. "Vyzuj si ty boty. Nesluší ti," řekl.

Zavazadlo chvilku stálo a vzápětí zaduněl zbytek bot o stěnu.

"A co ty šaty? Copak by si ty hodné dámy myslely, kdyby viděly, jak se oblékáš?"

Zavazadlo ze sebe setřáslo zbytek cárů, které na něm ještě zůstávaly.

"A teď se otoč, ať se podívám na držadla. Ne, řekl jsem ‚otoč se'. Otoč se pořádně, ano? Aha, hned jsem si něco takového myslel... Povídám: otoč se! Ty náušnice..., tak ty ti tedy ani trochu nepomohly, abys vědělo." Naklonil se blíže. "A tohle... Je to ozdobný nýt? Ty sis nechalo propíchnout víko?"

Zavazadlo o několik kroků ustoupilo. Jeho chování zcela jasně naznačovalo, že se mohlo vzdát bot, šatů a dokonce i náušnic, ale boj o ozdobný nýt je odhodláno vést až do konce.

"Dobrá..., tak dobrá. A teď mi dej čisté spodní prádlo, z toho, co mám na sobě, by se daly udělat police na knihy."

Zavazadlo otevřelo víko.

"Výborně, a teď si - tohle je moje spodní prádlo? Mohli by se na mě lidé podívat, kdybych zemřel v něčem takovém? Ale asi ano, mám skoro dojem, že by to šlo. Je to moje prádlo. Má uvnitř vyšito mé jméno. Teď si ale nějak nedokážu vzpomenout, proč jsem to považoval za tak důležité."

Víko se zavřelo. Víko se otevřelo.

"Děkuju ti."

Bylo zbytečné přemýšlet o tom, jak to Zavazadlo dělá, natož o tom, jak je možné, že veškeré oblečení, které Zavazadlo dodává, je čerstvě vyžehleno.

Strážní stále zůstávali nápadně bezvědomí, ale Mrakoplaš se jednoduše ze zvyku přesunul za hromadu větších beden, aby se převlékl. Patřil k lidem, kteří by se šli převléci za strom, i kdyby ztroskotali na pustém ostrově a měli se převléci do čeho.

"Všimlo sis na téhle uličce něčeho divného?" ozval se přes horní bednu. "Nejsou tady okapy. Nejsou tady kanály. Nikdy tady neslyšeli o dešti. Předpokládám, že jsi Zavazadlo a ne nějaký klokan v přestrojení? Proč se ptám? Bohové, to je ale skvělý pocit! Výborně, tak teď pojďme -"

Zavazadlo otevřelo víko a z jeho nitra vyhlédla na Mrakoplaše tvář mladé ženy.

"A vy jste -? Aha, to je ten slepý muž."

"Prosím?"

"Promiňte, ale Darleen říkala, že musíte být slepý. No ona vlastně říkala, že musíte být zatraceně slepý. Pomohl byste mi ven?"

Mrakoplašovi konečně došlo, že mladá žena vylézající ze Zavazadla je Neiletta, třetí člen Leticiina týmu, ta, která se zdála ve srovnání s ostatními obyčejná a nevýrazná a rozhodně mnohem méně... hm, hlučná snad nebylo to pravé slovo... Byl ten správný výraz "rozpínavá"? Naplnila totiž prostor kolem sebe beze zbytku. Vezměte si Darleen, dámu, kterou naposled zahlédl, jak drží jednou rukou za límec muže, aby ho mohla druhou rukou udeřit do obličeje. Když vešla do místnosti, nebylo nikoho, kdo by si toho nevšiml. Neiletta byla taková... obyčejná. Otřela si prach z oblečení a povzdechla si.

"Bylo mi jasné, že dojde na další rvačku, tak jsem se pro jistotu schovala tuhle v Kufříku," vysvětlovala.

"Tak v Kufříku, jo?" nadhodil významně Mrakoplaš. Zavazadlo mělo naštěstí dost slušnosti a chvilku se stydělo.

"Tam, kde je Darleen, se dříve či později vždycky strhne nějaká rvačka," pokračovala Neiletta. "Nevěřili byste, jaké kousky dokáže s jehlovým podpatkem."

"Myslím, že jeden z nich jsem viděl," připustil Mrakoplaš. "A nepopisuj mi ty ostatní. Hm. Můžu ti nějak pomoci? Háček je v tom, že my, to jako já a tuhle Kufřík -" kopl do Zavazadla - "míříme co nejrychleji z města, že, Kufříku?"

"Oh, nekopej do něj, byl nám tolik užitečný," zastala se Zavazadla Neiletta.

"Opravdu?" zajímal se Mrakoplaš. Zavazadlo se pomalu otočilo, aby neviděl výraz kolem zámku.

"No jistě. Myslím, že horníci v Cangoolii by... byli na Leticii velmi zlí, kdyby do toho nešlápl Kufřík."

"Spíš nešlápl na ně, že?"

"Jak to víš?"

"Protože Za... Kufřík je můj. Jenom jsme se na nějakou dobu jeden druhému ztratili."

Neiletta se pokusila upravit si vlasy. "Ostatní to mají jednoduché," řekla, "těm stačí si jenom vyměnit paruku. Možná že je pivo dobrý šampón, ale když vám ho někdo hodí na hlavu v plechovce, tak rozhodně ne." Povzdechla si. "No, co se dá dělat. Asi se teď budu muset vrátit zpět domů."

"A kde bydlíš?"

"Je to takové malé město, jmenuje se Worralsvolyvalda a leží směrem na okraj." Znovu si povzdechla. "Takže zpět k životu v továrně na ohýbání banánů. To je celý ten šoubyznys."

Pak se rozplakala a bezradně si sedla na Zavazadlo.

Mrakoplaš nevěděl, jestli má přistoupit k uklidňování hlazením po hlavě a bručením něčeho jako třeba "ale no tak, to bude dobré". Jestli ale byla jako Darleen, tak by taky mohl přijít o ruku. Vypravil ze sebe něco, o čem doufal, že je to uklidňující a neagresivní zamumlání.

"Podívejte, já vím, že nezpívám nijak zvlášť a tančit neumím skoro vůbec, ale to Leticie a Darleen neumějí taky. Když Leticie zpívá ‚Zelené skráně', mohli byste tím krájet chleba. Ne že by na mě byly zlé," dodávala rychle, ohleduplná i ve svém smutku, "ale myslím, že musí existovat i jiný život než večer co večer čekat, čím vším po vás budou házet a kdy vás pak vyženou z města."

Mrakoplaš nabyl tolik sebedůvěry, že se odvážil zabručet "no tak, to zase bude v pořádku". Pohladit dívku si zatím netroufl.

"Dělala jsem to vážně jenom kvůli tomu, že Noelen už..." vzlykala Neiletta. "A já sem zhruba stejně velká a Leticia by nedokázala najít včas nikoho jiného a já potřebovala peníze a ona řekla, že to bude dobré, pokud si lidi nevšimnou, že mám tak malé ruce..."

"Noelen byla -"

"Můj bratr. Říkala jsem mu, že usilovat o první místo v soutěži surfařů je prima a plesové šaty jsou taky prima, ale obojí dohromady? To bych tedy neřekla. Víte, jak strašlivé odřeniny můžete získat, když vás moře poválí v korálech? A následující ráno měla Leticie zorganizované turné a mně se v té chvíli zdálo, že to není tak špatný nápad."

"Noelen..." zabručel Mrakoplaš. "To je dost neobvyklé jméno pro..."

"Darleen řekla, že bys tomu nerozuměl," Neiletta se zadívala nepřítomně do dálky. "Myslím, že můj bratr pracoval v banánové továrně patrně příliš dlouho," zauvažovala. "Kromě toho byl vždycky dost citlivý. Prostě a jednoduše jsem -"

"Ahá, já už vím! On je female impersonator," prohlásil Mrakoplaš. "Ty znám! To je stará tradice v pantomimě. Pár míčků, slámová paruka a několik poněkud choulostivých vtipů... Víte, když jsem byl studentem, vzpomínám si, jak na několika oslavách svátku Prasečí hlídky starý Prďa Kačer a Krajko Kalhotka předváděli číslo, při němž se oblekli do -"

Uvědomoval si, že na něm ulpěla jedním z oněch dlouhých, pátravých pohledů.

"Řekněte mi," začala po chvilce, "cestujete hodně?"

"To byste se divila," odpověděl Mrakoplaš.

"A setkáváte se s mnoha různými lidmi?"

"No, všeobecně s těmi nejhoršími, to musím připustit."

"Víte, někteří muži totiž..." Neiletta se zarazila. "Krajko Kalhotka? Tak se někdo jmenoval?"

"Ne tak docela. On se jmenoval Rajko Nohávek, takže je ti jasné, že každého, kdo to slyšel, napadlo skoro to samé -"

"Aha, a to je všechno?" řekla Neiletta. Vstala a vysmrkala se. "Řekla jsem ostatním, že od nich odejdu, jen co dorazíme do Galami, aby s tím počítali. Víš, být... představitelem ženské..., to není nic pro ženskou, a to já náhodou jsem. Doufala jsem, že je to jasné, ale napadlo mě, že v tvém případě je jistější na to upozornit. Můžeš nás odsud dostat, Kufříku?"

Zavazadlo přešlo na slepý konec uličky a chvilku kopalo do zdi. Zanedlouho tak vytvořilo slušný otvor. Na cestě zpět pak omráčilo strážného, který byl natolik neprozřetelný, že se pohnul.

"A říkej mu, prosím tě, Zavazadlo," ozval se Mrakoplaš, aby řeč nestála.

"Vážně? My jsme mu říkali Kufřík."

Otvor vedl do temného pokoje. Kolem stěn tam byly narovnány bedny pokryté pavučinami.

"Ale, to jsme ve starém pivovaru," rozhlížela se Neiletta. "Nebo vlastně v novém, abych řekla pravdu. Pojď, musíme najít dveře."

"Skvělý nápad," přikývl Mrakoplaš a opatrně pozoroval pavučiny. "Nový pivovar? Mně připadá dost starý..."

Neiletta zalomcovala dveřmi. "Zamčeno," řekla. "Pojďme, najdeme jiné. Podívej, musí to být nový pivovar, protože tenhle jsme postavili, aby nahradil ten starý na řece. Jenže nikdy nevyráběl. Pivo tady okamžitě zvětralo, zkyslo, nebo co. Všichni říkali, že tady straší. Každý to ví, ty ne? Tak jsme se vrátili ke starému pivovaru. Můj otec v tom přišel skoro o všechny peníze."

"Jak to?"

"Patřilo mu to tady. Musím říct, že mu z toho málem puklo srdce. Nakonec mi ho odkázal," zkoušela další dveře, "protože s Noelenem nikdy zvlášť nevycházel kvůli tomu jeho..., no však víte..., tedy vy vlastně nevíte..., ale prostě a jednoduše, obchodu se tady už vůbec nedařilo. A přitom Roo Beer bylo nejlepší pivo, které se vyrábělo."

"A nemůžete to prodat? Tohle místo, myslím."

"Tohle? Místo, kde každé pivo během pěti vteřin zvětrá? To si nikdo nevezme ani zadarmo."

Mrakoplaš se podíval na obrovské měděné varny. "Třeba je postaveno na nějakém starém posvátném místě, nebo pohřebišti," zabručel. "Takové věci se stávají, víš. U nás doma byla jedna rybí restaurace, co ji postavili na -"

Neiletta zalomcovala dalšími zamčenými dveřmi. "To si všichni mysleli," přikývla. "Ale otec se postupně dotazoval všech okolních kmenů a jejich šamani mu řekli, že ne. Řekli mu, že tady nikdy žádné svaté místo nebylo, naopak tvrdili, že to bylo místo velmi nesvaté. Jeden z náčelníků dokonce zašel do vězení a navštívil předsedu vlády a řekl mu: "Kámo, ta tvoje parta může vykopat všecko, co na tom místě je, a shodit přes vokraj světa, jen klídek!"

"A proč za ním musel jít do vězení?"

"My strčíme všechny naše politiky, hned poté co jsou zvoleni, do kriminálu. Vy ne?"

"Proč?"

"Ušetří to spoustu času." Znovu zatřásla vzdorující klikou. "K sakru! A okna jsou moc vysoko!"

Zem se zatřásla. Někde ve tmě zachřestil kov. Po zemi se začal v podivných obrazcích pohybovat prach.

"Ne, znovu ne!" zvolala Neiletta.

Teď už se nehýbal jen prach. Bylo vidět, jak se v něm trhavě pohybují malé tvary, proudily Mrakoplašovi kolem nohou a mizely pod zamčenými dveřmi.

"Pavouci opouštějí továrnu!" zvolala Neiletta.

"To je dobře, co se mě týče!" odpověděl Mrakoplaš.

Při dalším otřesu praskla jedna stěna.

"Tak zlé to ještě nikdy nebylo," vydechla Neiletta. "Najdi někde žebřík, zkusíme to oknem."

Nad nimi se od stěny oddělil žebřík a složil se do kovového hlavolamu na podlaze.

"Možná, že teď není nejlepší čas na otázky, ale ty náhodou nejsi klokan, že?"

Někde vysoko nad nimi začalo skřípět železo a zvuk bortícího se kovu čím dál tím víc sílil. Mrakoplaš zvedl pohled a uvědomil si, že skleněná střecha pivovaru se rozpadla na tisíce padajících kusů skla.

A ve středu padajícího skla se řítila skleněná figura rozesmátého klokana, v níž stále ještě některé žárovky svítily.

"Kufříku! Otevři se!" vykřikla Neiletta.

"Ne -" začal Mrakoplaš, ale ona ho chytila za ruku a táhla ho za sebou a před nimi se otevřelo víko...

Svět ztmavl.

Pod sebou cítil dřevo. Velmi opatrně na něho poklepal. A před sebou měl také dřevo. A dře...

"Promiň."

"Jsme uvnitř Zavazadla?"

"A proč ne? Takhle nás dostalo minulý týden z Cangoolie. Víš, já si myslím, že by to mohla být kouzelná truhla!"

"A víš něco o věcech, které v ní už byly?"

"Leticia si v ní schovávala láhev s džinem."

Mrakoplaš opatrně zašmátral nad hlavou.

Možná že Zavazadlo mělo více než jedno nitro. Takové podezření měl Mrakoplaš už dávno. Možná že fungovalo jako jedna z oněch skříněk, které používají iluzionisté. Vložíte do ní penny a malá zásuvka se zázračně otočí a penny je ta tam. Mrakoplaš jednu dostal na hraní, když byl ještě dítě, ale dal ji pryč. Přišel téměř o dva tolary, dřív než se rozzlobil a věcičku zahodil...

Prsty nahmátl něco, co mohlo být víkem bedny, a zatlačil vzhůru.

Pořád ještě byli v pivovaru. To byla svým způsobem úleva, když uvážíte, kde všude jste se mohli ocitnout v

okamžiku, kdy jste spadli do Zavazadla. Pořád ještě se ozýval ten strašlivý hlomoz, provázený skřípotem kovu a zvoněním skla, které ve velkém množstvím dopadají na podlahu.

Velký reklamní klokan stále ještě svítil.

V kouři, který z něj stoupal, bylo vidět špičaté klobouky.

Přesněji řečeno, proužky dýmu, které se klikatily a kroutily kolem některých míst ve vzduchu, se hodně podobaly třírozměrným siluetám skupiny mágů.

Mrakoplaš vylezl ze Zavazadla. "Oh ne, ne, ne, ne!" zamumlal. "Dostal jsem se sem teprve před několika měsíci. Já za nic nemůžu!"

"Vypadají jako duchové," ozvala se Neiletta. "Ty je znáš?"

"Neznám! Ale mají něco společného se zemětřesením! A pak tady hraje něco důležitého věc, které se říká Pramokro, ať už je to cokoliv."

"To je jen nějaká stará pověst, že? Každopádně, pane mágu, možná vaší pozornosti uniklo, že se celé tady to místo plní kouřem. Kudy jsme vlezli dovnitř?"

Mrakoplaš se zoufale rozhlížel. Všechno už zastírala oblaka kouře.

"Má tohle místo nějaké sklepy?"

"Jasně! Hrávali jsme si tam s Noelenem na maminku a na maminku, když jsme ještě byli malí. Hledejte poklopy na podlaze!"

A o tři minuty později povolil pod neodbytným bušením Zavazadla starý dřevěný poklop v uličce, a když se rozpadl, vyhrnulo se nahoru několik krys a hned za nimi Mrakoplaš s Neilettou.

Nikdo si jich nevšímal. Nad městem se zvedal sloup kouře. Hlídky a občané už vytvořili řetěz a skupina mužů s obrovským kůlem se pokoušela vyrazit hlavní bránu pivovaru.

"Takže jsme se z toho přece jen dostali," rozhlížel se Mrakoplaš. "Hochu, měli jsme kliku."

"Hej, co se to děje? Kam zmizela ta zatracená voda?"

Výkřik zazněl od muže, který pracoval u rukojeti pumpy na ulici. Pumpa totiž zasténala a rukojeť volně poklesla. Nějaký strážný chytil muže za rameno.

"Támhle na dvoře je další. A hoď sebou, kámo!"

Několik mužů zkusilo druhou pumpu. Ta ze sebe vydala několik nejistých dávivých zvuků, vyplivla pár kapek vody a trochu vlhké rzi a vzdala to.

Mrakoplaš polkl. "Myslím, že voda je pryč," vypravil ze sebe.

"Co myslíš tím ‚je pryč'?" otočila se k němu Neiletta. "Vždycky tady bylo dost vody. Pod zemí jí bylo celé moře!"

"Ano, ale... moc se neukazovala, že ne? Nikdy tady nepršelo."

"Už zase začín-" Neiletta se zarazila. "Ty víš něco, co já ne! Co je to? Vypadáš jako někdo, kdo se vytáčí, pane mágu."

Mrakoplaš zachmuřeně zíral na sloup kouře. Bylo v něm vidět vířící jiskry, které stoupaly s horkým vzduchem a pak pršely na město. Všechno je tady vyschlé na troud, pomyslel si. Nikdy tady neprší. Je to - okamžik,..

"Jak víš, že jsem mág?" řekl.

"Máš to napsáno na klobouku," odpověděla. "A špatně."

"A ty víš, co je to mág? To se ptám vážně, žádné srandičky."

"Každý ví, co je to mág. Máme univerzitu plnou těch zbytečných budižkničemů!"

"A můžeš mi ukázat, kde tu univerzitu máte?"

"Najdi si ji sám!" Pokusila se odkráčet zmateným davem. Rozběhl se za ní.

"Prosím tě, nechoď! Potřebuju někoho, jako jsi ty! Jako tlumočníka!"

"Co to žvaníš? Vždyť mluvíme stejnou řečí!"

"Vážně? Pahejly jsou tady u vás buď opravdu krátké kalhoty, nebo třetinkové láhve piva. Jak často si nově příchozí ty věci pletou?"

Neiletta se zasmála. "Většinou si je spletou jen jednou."

"Prostě mě zaveď na tu vaši univerzitu, ano?" trval na svém Mrakoplaš. "Myslím, že teď skutečně nadešel čas vybojovat poslední bitvu."

Kdesi nahoře se ozvalo krátké zaskřípění kovu a na ulici padla jedna lopatka větrníku.

"A vidím, že uděláme dobře, když si pospíšíme!" dodával, "jinak vám zbude na pití jenom pivo!"

Kvestor se znovu zasmál, když řada malých, uhlem nakreslených teček vystrčila nožičky, seřadila se, sestoupila po kameni a dala se na pochod pískem. Stromy za ním se ozývaly hlasitým křikem ptáků...

A pak, což bylo smutné, se v nich začaly ozývat i hlasy mágů.

V dálce slyšel hlasy, a i když mágové vždycky pochybují o podstatě vesmíru, obtěžují svými otázkami především jiné mágy a neunavují se tím, aby poslouchali, co jim kdo odpoví.

"V žádném případě neviděl stromy, když jsme sem přijeli."

"Možná jsme je neviděli jen proto, že pršelo, a starší pAsák je viděl, protože měl oči jen pro paní Vidlákovou. A vy se taky seberte, děkane, ano? Mám pocit, že už nám zase začínáte mládnout! Na koho si myslíte, že tím ještě uděláte dojem?"

"Myslím, že je to tím, že jsem přirozené mladý, arcikancléři!"

"To není nic, na co byste musel být pyšný! A buďte někdo tak laskav a postarejte se, aby se starší pAsák trochu - ale, podívejte, zdá se, že tady má někdo piknik..."

Zdálo se, že malíř je naprosto pohlcen svou prací a nevěnuje jim ani tu nejmenší pozornost.

"Jsem si jistý, že kvestor šel tímhle směrem -"

Malá složitá křivka vyplněná narudlým blátem, a najednou, jako kdyby tam byl vždycky, se na kameni objevil obraz tvora s tělem obrovského králíka, výrazem velblouda a ocasem, na který by mohl být pyšný každý ještěr. Mágové se vynořili za kamenem právě včas, aby viděli, jak se škrábe za uchem.

"Bohové, co je to?"

"Že by nějaká krysa?" zkusil to profesor Neurčitě mlhavých studií.

"Hej, podívejte, kvestor našel nějakého domorodce..." Děkan se odkýval k malíři, který teď mágy pozoroval s otevřenými ústy. "Dobrý den, dobrý muži! Jak se jmenuje tohle zvíře?"

Malíř sledoval ukazující prst. "Klokan?" řekl. Jeho hlas byl šepot na samé hranici slyšitelnosti, ale zem se při tom zvuku zatřásla.

"Klokan, ano?"

"Možná že se tak nejmenuje, pane," upozornil ho Rozšafín. "Nikdy jsem takové slovo neslyšel, třeba to v jejich řeči znamená ‚já nevím'.

"Nevidím důvod, proč by se tak jmenovat nemělo. Vypadá přesně jako chlápek, jakého na podobném místě najdete," mávl rukou děkan. "Hodně opálený. Nedostatek kalhot. Takový chlápek přece bude znát jmény obyvatele místního království divočiny, nemyslíte?"

"Právě to namaloval," upozorňoval kvestor.

"Ale, vážně? Skvělí umělci, někteří z těch chlapíků."

"Není to náhodou ten Mrakoplaš, co?" zajímal se Výsměšek, který se málokdy namáhal tím, aby si pamatoval tváře. "Vím, že tenhle je dost tmavý, ale pár měsíců na sluníčku udělá s člověkem pravé divy."

Ostatní mágové se stáhli do hloučku a ohlíželi se v očekávání toho, že spatří nějakou pohyblivou hranatost.

"Nemá klobouk," upozornil Rozšafín, a tím byla věc jasná.

Děkan si prohlížel kamennou stěnu. "Na naivní umění jsou to opravdu pěkné obrázky. Zajímavé linie."

Kvestor přikývl. Pokud viděl, tak byly ony obrázky jednoduše živé. Možná že byly vytvořeny jen barevnými hlinkami na kameni, ale byly živé stejně jako ten klokan, který právě odskákal pryč.

Starý muž zatím kreslil hada. Jednu klikatou linku.

"Pamatuju si, že jsem kdysi viděl několik paláců, které v džungli postavili Tezumánci," ozval se děkan, který ho pozorně sledoval. "Nepoužili na celém tom místě ani trochu malty a kameny na sebe pasují tak, že mezi ně nezastrčíte ani čepel nože! Hah! Ty kameny ale taky byly skoro jediná věc, do které Tezumánci nože nestrkali," dodával. "Zvláštní lidé, vážně. Fantastičtí, co se týče věcí, které uměli udělat s lidskými oběťmi a pak ještě s kakaem. Pořád si to nějak nedokážu v hlavě srovnat. Pobili padesát tisíc lidí a pak si lehli a odpočívali s hrnkem horkého kakaa. Promiňte, ale kdysi jsem to dost dobře uměl."

V tom okamžiku se poněkud vyděsil dokonce i Výsměšek, protože děkan vzal malíři z ruky ohořelé dřívko a jemně jím ťukl do kamene.

"Vidíte? Tečka jako oko," řekl děkan a podal tmavému starci hůlku zpět.

Malíř mu věnoval něco jako krátký úsměv. Přesněji řečeno ukázal zuby. Stejně jako mnoho jiných bytostí, které se pohybovaly v jiných astrálních rovinách, byli pro něj mágové záhadou. Byli to tvorové obdaření sebedůvěrou, která by za normálních okolností stačila pro bohatě rozvětvenou rodinu a jim pomáhala vyrovnat se téměř s čímkoliv. Podvědomě kolem sebe šířili jisté pole, hlásající, že oni tady samozřejmě být mají, ale nikdo že si s nimi nemá dělat starosti, uklízet a tak, každý že má jen klidně pokračovat ve své práci. Ty nejcitlivější osoby pak mívaly po jejich odchodu dojem, že mágové měli poznámkové bloky a tužky a zapisovali si známky.

Za děkanem se z kamene svezl had a odplazil se pryč.

"Někdo cítí něco divného?" ozval se lektor Zaniklých run. "Brní mi prsty. Použil někdo z vás teď nějakou magii?"

Děkan zvedl zuhelnatělý kousek dřeva. Když pak se skřípotem nakreslil na kamennou stěnu linku, poklesla malíři spodní čelist.

"Tak nevím, abyste se ho nedotkl," zauvažoval Rozšafín Ctibum nahlas.

"Nesmysl! Dobrý umělec je vždycky připraven se něco přiučit," odpověděl děkan. "Zajímavá věc, tihle lidé, jak se zdá, nikdy nepochopili princip perspektivy -"

Kvestor si pomyslel, nebo snad přijal myšlenku: to proto, že perspektiva je lež. Když vím, že jezírko je kulaté, proč bych ho měl kreslit jako ovál? Nakreslím ho kulaté, protože kulaté je pravdivé. Proč by vám měl můj štětec lhát jen proto, že mně lžou mé oči?

Znělo to jako dost rozzlobená myšlenka.

"Co to malujete, děkane?" zeptal se starší pAsák.

"Jako co to vypadá, no? Je to samozřejmě pták."

Hlas v kvestorově hlavě si myslel: ale pták přece musí létat, kde má křídla?

"Tenhle stojí na zemi. Křídla nejsou vidět," řekl děkan a pak se zatvářil udiveně, protože odpověděl na otázku, kterou nikdo nevyslovil. "Sakra! Víte, je to těžší, než se zdá, kreslit takhle na kámen..."

Já vždycky vidím křídla, pomyslel si hlas v kvestorově hlavě. Kvestor zašmátral v kapse po své lahvičce pilulek ze sušených žab. Jeho hlasy nikdy nebyly tak přesné.

"Je to dost plochý pták," poznamenal Výsměšek. "Poslyšte, děkane, zdá se, že tuhle náš přítel je z vás dost nešťastný. Pojďme a vymysleme raději nějaké skutečné dobré lodní zaklínadlo a..."

"Mně to spíš připadá jako lasička," ozval se starší pAsák. "Ten ocas máte špatně."

"To mi to dřívko sklouzlo."

"Kachna je tlustší než to, co jste namaloval," přidal se teď i profesor Neurčitě mlhavých studií. "Neměl byste se zkoušet předvádět, děkane. Kdy jste naposled viděl kachnu, která nebyla obložená hráškem?"

"Minulý týden, abyste věděl!"

"Ano, měli jsme křupavou kachničku. Se švestkovou omáčkou, teď si vzpomínám. Počkejte, půjčte mi to..."

"No! Teď jste tomu udělal tři nohy!"

"Já vás prosil o ten uhel! Vy jste mi s ním uhnul!"

"Podívejte se," zarazil je Výsměšek, "já jsem člověk, který ví o kachnách svoje, a to, co tady máte, je k smíchu. Půjčte mi to... Děkuji. Takhle tomu přiděláme zobák..."

"Namaloval jste ho na opačném konci a je moc velký."

"Vy si myslíte, že tohle je zobák?"

"Podívejte, všichni tři to máte nějaké popletené. Dejte mi ten klacík..."

"Poslyšte, ale kachna přece neštěká! Pch! Nemusíte na to tak tlačit, teď jste -"

Neviditelná univerzita byla postavena z kamene. Postavena z kamene tak, že bylo na některých místech opravdu těžko říci, kde končí kámen divoký a začíná kámen domestikovaný.

Je těžké si představit, z čeho jiného byste mohli univerzitu postavit. Kdyby si měl Mrakoplaš udělat seznam možných materiálů, jistě by na něm nebyl uvedl zrezavělé kovové pláty.

Jako reakce na jakousi pradávnou dědičnou paměť mágů byly tyhle kovové pláty kolem bran poměrně dovedně ohnuty a ukovány do tvaru kamenného oblouku. Nad ním byla do tenkého kovu vytepána slova: NULLUS ANXIETAS.

"Něco takového by mě tady nemělo překvapit, že ne?" uklidňoval sám sebe. "Takže jen klídek."

Brána, která byla také vyrobena z rezivého železa přitlučeného na kusy dřeva už několikrát použitými hřebíky, byla pevně zavřena.

"Zdá se, že podobný nápad mělo dost dalších lidí," řekla Neiletta.

"Musí tady být ještě jiná cesta," zabručel Mrakoplaš a vykročil podél kovové stěny. "Bude tady někde úzká ulička... aha, tady. A teď, zdi nejsou z kamene, takže tady nebudou uvolněné kameny, což znamená..." Začal ohmatávat plechové pláty a jeden z nich se pohnul. "Aha, jasně. Volný plát, který se dá odtáhnout stranou, aby se tam člověk dostal i po přednáškách."

"Jak jsi to věděl?"

"Je to přece univerzita, ne? Tak jdeme."

Za uvolněným plátem bylo křídou něco napsáno.

"Nulli Sheilae sanguineae," přečetl Mrakoplaš nahlas. "Ale tvoje jméno není Šejla, že ne? Takže je všechno v pořádku."

"Jestli to znamená, co si myslím, že to znamená, tak to znamená, že ženy dovnitř nesmějí," oznámila mu Neiletta. "Měl sis s sebou vzít Darleen."

"Prosím?"

"Zapomeň, že jsem něco řekla."

K Mrakoplašovu příjemnému překvapení byl za ohradou pěkně zastřižený, udržovaný trávník, ozářený světlem z velké nízké budovy. Všechny budovy byly nízké, ale měly široké střechy, takže tak trochu budily dojem, že tady někdo šlápl na skupinu čtyřhranných muchomůrek. Kdyby ještě byly natřeny, mohly se stát historickou událostí, pravděpodobně něčím mezi ohněm a vynálezem kola.

Měli tam i věž. Byla asi šest metrů vysoká.

"No, tomuhle já teda říkám univerzita nic moc," zabručel Mrakoplaš. Pak si dovolil jistou dávku jízlivosti. "Šest metrů vysoká? Kdybych měl pár piv a tůdle se postavil, klidně bych ji pře... přeplivnul. No dobrá -"

Vykročil ke dveřím, a světlo sílilo a dostalo oktarínový nádech, odstín oné osmé barvy, která se spojuje s magií. Dveře se rychle zavřely.

Zabušil na ně tak silně, že se roztřásly. "Přátelské pozdravy, bratři!" křičel. "Přináším vám - dobří boh-"

Svět se jednoduše změnil. V jednom okamžiku stál před rezavými dveřmi a vzápětí uprostřed kruhu půl tuctu mágů, kteří ho pozorovali.

Duševní rovnováha se mu naštěstí vrátila rychle.

"Takže za tenhle pokus - samé výborné," vypravil ze sebe. "V zemi, odkud přicházím, a můžete mi kvůli tomu říkat pan Nuda, prostě dveře otevřeme."

"Páni," řekl jeden z mágů, "ale že v tom už začínáme být dobří, co?"

A byli to opravdu mágové. O tom Mrakoplaš nepochyboval. Měli ty správné špičaté klobouky, i když jejich krempy byly širší než cokoliv, co Mrakoplaš viděl bez létajících podpěr. Roucha měli dlouhá jen do pasu a pod nimi na sobě měli krátké kalhoty, dlouhé šedé punčochy a velké kožené sandály. Většina z toho vůbec nebylo typické mágské oblečení, pokud tomu rozuměl, ale přesto to byli mágové. Měli přesně onen typický vzhled teplovzdušných balonů těsně před startem.

Muž, který skupině očividně velel, Mrakoplašovi kývl na pozdrav.

"Dobrý den, pane Nudo. Musím říci, že jste se sem dostal mnohem rychleji, než jsme čekali."

Mrakoplaš podvědomě cítil, že věta "Byl jsem jen venku za dveřmi" není přesně to pravé.

"Měl jsem cestou dobré průvodce," odpověděl.

"Nevypadá příliš démonicky," ozval se jeden z mágů. "Vzpomínáte si na toho, co jsme vyvolali naposled?

Šest očí a tři -"

"Ti opravdu dobří, děkane, se dokážou přeměnit podle potřeby."

"Pak tenhle musí být skutečný génius, arcikancléři."

"Tak vám pěkně děkuju," zabručel Mrakoplaš.

Arcikancléř na něj kývl. Byl, samozřejmě, postarší, jeho tvář vypadala, jako kdyby ji někdo ošklivě pomačkal, pak si to rozmyslel a zase ji uhladil, nejlépe na koleně, a pyšnil se krátkou šedou bradkou. Bylo na něm něco nesmírně povědomého, ale Mrakoplaš nedokázal říci proč.

"Přivolali jsme tě, Nudo," řekl ten muž, "protože chceme vědět, co se stalo s vodou."

"Je pryč, co?" přikývl vědoucně Mrakoplaš. "Hned jsem si to myslel."

"Nemůže být pryč," zavrtěl hlavou děkan. "Je to voda. Voda existuje vždycky, když se prokopete dost hluboko."

"Jenže kdybychom se teď prokopali hlouběji, utrpěl by některý ze slonů ošklivý šok," zabručel arcikancléř. "Proto jsme -"

Ozvalo se zadunění a vrata dopadla na zem. Mágové ustoupili. "Co je, u ďábla, tohle?" vypravil ze sebe jeden z nich.

"To nic, to je jen moje Zavazadlo," odpověděl Mrakoplaš. "Je vyrobeno z -"

"Ne ta bedna na nožičkách! Ale tohle... Není to ženská?"

"Jeho se neptejte, on takovým věcem příliš nerozumí," odpověděla Neiletta a ustoupila za Zavazadlo. "Je mi to líto, ale Kufřík už byl netrpělivý."

"Na univerzitu žádná ženská nesmí!" vykřikl děkan. "Ona by chtěla pít sherry!"

"Jen klídek," prohlásil arcikancléř a popuzeně zamával rukou. "Tak co se stalo s tou vodou, Nudo?"

"Myslím, že už jste ji všechnu spotřebovali," odpověděl Mrakoplaš.

"Jak bychom mohli získat nějakou další?"

"A proč se všichni ptají mě? Cožpak nemáte nějaká dešťová kouzla, nebo něco takového?"

"A zase to slovo," zašklebil se děkan. "Takže voda padající z nebe, co? Tomu uvěřím, teprve až to uvidím!"

"Pokusili jsme se udělat jeden z těch..., jak se jim to říká? Velké bílé pytle vody? Ty věci, o nichž někteří námořníci tvrdí, že je viděli na obloze?"

"Mračna."

"Správně. Jenže ta nahoře nedrží. Minulý týden jsme jeden mrak shodili z věže a on spadl na děkana."

"Nikdy jsem nevěřil těmhle starým historkám," vrtěl hlavou děkan. "A kromě toho bych se vsadil, že jste, vy mizerové, čekali, až půjdu kolem."

"Mraky nemusíte dělat, ty se dějí samy od sebe," vysvětloval Mrakoplaš. "Podívejte, já nevím, jak udělat déšť, ale myslel jsem si, že každý trochu slušný mág umí použít dešťová zaklínadla," dodával jako někdo, kdo neví, jak začít.

"Opravdu?" nadhodil arcikancléř s nebezpečnou lehkostí.

"Nic ve zlém," pospíšil si Mrakoplaš. "Jsem si jistý, že tohle je, když o tom tak uvažuju, moc dobrá univerzita. Očividně to není skutečná univerzita, ale za daných okolností je fakticky úžasně dobrá."

"Co je na ní špatného?" zamračil se arcikancléř.

"Víte..., vaše věž je tak trochu... malá, že? Tedy víte, jak to myslím, i ve srovnání s těmi budovami. Ne že by -"

"Myslím, že bychom měli panu Nudovi ukázat naši věž," prohlásil arcikancléř. "Zdá se, že nás nebere vážně."

"Já ji už viděl," bránil se Mrakoplaš.

"Shora?"

"Ne, shora samozřejmě ne, ale -"

"Na takové věcičky nemáme čas, arcikancléři," prohlásil jakýsi malý mág. "Vraťme tady toho hejhulu do pekla a najděme si nějakého lepšího."

"Prosím?" prohlásil Mrakoplaš. "Tím ‚peklo' myslíte takové to rudé horké místo?"

"Jistě!"

"Vážně? A jak vy, Iksánci, poznáte, že jste se tam dostali? Máte ještě teplejší pivo?"

"Už dost toho dohadování. Tenhle se objevil při rituálu přivolání velmi rychle, takže to musí být ten, kterého potřebujeme," prohlásil arcikancléř. "No tak, Nudo, jdeme na to. Je to vyřízeno za minutku."

Rozšafín zavrtěl hlavou a přešel k ohni. Paní Vidláková seděla ostýchavě na nedalekém kameni. Před ní se mačkal - tak blízko k ohni, jak to jen šlo - knihovník. Byl pořád ještě neobyčejně malý. Možná jeho časový nerv potřeboval delší čas na to, aby sám sebe unavil, pomyslel si Rozšafín.

"A co to páni dělajó?" zajímala se paní Vidláková. Musela zvýšit hlas, aby ji bylo přes hádku slyšet, ale paní Vidláková by se ptala "Máme snáď nějaké potíže?", i kdyby viděla, jak mágové vrhají na zahradě univerzity ohnivé koule po obludách z Podzemních rozměrů. Byla ráda, když jí někdo věci pořádně vysvětlil.

"Oni tam našli nějakého muže, který kreslí ty nejživější obrázky, jaké jsem kdy viděl," odpověděl jí Rozšafín. "Takže teď se ho snaží naučit Umění. Jako umělecká komise."

"Tož to honi se páni pokaždé najdó chvilko, haby sa zajímale totkaj ho hobyčéného člověko," přikyvovala dojatě paní Vidláková.

"Vždycky se musí do všeho plést," bručel Rozšafín. "Nevím, čím to je, ale mágové prostě nedokážou nic jen tak pozorovat. Zatím se hádají o to, jak vypadá kachna, a věřte mi, já si opravdu nemyslím, že má kachna čtyři nohy, ale oni se zatím dostali přesně k tomu. Vážně, paní Vidláková, chovají se jako koťata při draní peří... Co je zase tohle?"

Knihovník rozvázal kožený vak ležící vedle ohně a teď postupně ochutnával jeho obsah způsobem, jakým to dělají malí savci všude na světě.

Uchopil plochý, ohnutý kus dřeva, pomalovaný mnoha barevnými linkami - v barvách, které starý muž ani nepoužíval k malování, a Rozšafína napadlo, proč asi? Zkusil chuť, několikrát dřevem uhodil s výrazem plným naděje do země a pak ho odhodil. Potom vytáhl plochý dřevěný ovál uvázaný na kusu jakéhosi spleteného vlákna a pokusil se vlákno překousnout.

"Meslite, že by to mohlo byť totok jo-jo?" zeptala se paní Vidláková.

"My jsme tomu jako kluci říkali bučák," odpověděl jí Rozšafín. "Točí se tím nad hlavou a ono to vydává takový legrační hluboký zvuk." Zamával paží neurčitě ve vzduchu.

"Eeek?"

"Och, podivejte se, néni sladké? On sa pokóši opakovať to po vás!"

Knihovník se pokusil roztočit vlákno nad hlavou, obtočil si ho kolem obličeje a prkénko ho udeřilo zezadu do hlavy.

"Och, ten chodáček! Zeberte mo to, pane Ctibome, prosim!"

Rozšafín Ctibum odmotal malému pokusníkovi vlákno z tváře a knihovník vycenil několik drobných zoubků.

"Doufám, že už brzo vyroste," prohlásil Rozšafín. "Jinak budeme mít knihovnu plnou leporel o zajíčcích..."

Byla to opravdu velmi nízká věž. Základna byla z kamenných kvádrů, ale asi v polovině to stavitele přestalo bavit a vrátil se ke klasicky ověřeným plátům plechu přibitým na dřevěnou konstrukci. Od poloviny vedl nahoru jen nepříliš bytelný žebřík.

"Úžasné," povzdechl si Mrakoplaš.

"Výhled je shora mnohem lepší. Polezme."

Žebřík se třásl pod Mrakoplašovou vahou, dokud se nešťastný mág pracně nevytáhl na horní plošinu, kde si lehl na zem a těžce oddechoval. To musí být to pivo a to neustálé napětí, pomyslel si. Tohle by se mnou přece jeden takový krátký žebřík neměl udělat.

"To je vzdoušek, tady nahoře, co?" usmál se arcikancléř, přešel k zábradlí a pokynul rukou k městu.

"To tedy je," přikývl Mrakoplaš a dopotácel se ke zrezivělému zábradlí. "No tak, pochlubte se, určitě je odsud vidět až na ze- Aaaáá!"

Arcikancléř ho chytil a odvedl ke středu věže.

"To je - to přece není -" lapal Mrakoplaš po dechu.

"Chcete se vrátit zpět dolů?"

Mrakoplaš se podíval na mága a pomaličku se odšoural ke schodišti. Podíval se dolů, připravený okamžitě odvrátit pohled, a opatrně spočítal stupně v žebříku.

Pak se pomalu přesunul k okraji věže a riskoval pohled dolů.

Viděl hluboko dole maličký hořící pivovar. Celý Gumagong i s přístavem...

Mrakoplaš zvedl pohled.

Před ním se donekonečna otvírala rudá poušť a slabě světélkovala ve svitu měsíce.

"Jak je to vysoký?" vydralo se mu ze staženého hrdla.

"Myslíte tam venku? My se domníváme, že asi osm set metrů," odpověděl arcikancléř.

"A uvnitř?"

"Lezl jste to přece po žebříku. Dvě patra."

"Vy mi tady říkáte, že máte věž, která je shora vyšší než zdola?"

"Dobré, ne?" pokýval arcikancléř šťastně hlavou.

"To je... velmi důmyslné," přikývl Mrakoplaš.

"My jsme tady chytrá země -"

"Mrakoplaši!"

Hlas přicházel z věže. Mrakoplaš nahlédl do jejího nitra. Byl tam jeden z mágů.

"Co je?"

"Vy ne," utrhl se na něj mág. "Potřebuju arcikancléře!"

"Já jsem Mrakoplaš," řekl Mrakoplaš.

Arcikancléř ho poklepal po rameni. "A to je náhodička," řekl. "Já taky."

Rozšafín podal velmi opatrně bučák zpět malému knihovníkovi.

"Tu máš, vezmi si to," řekl. "Já ti vracím tohle a ty bys za to mohl vytáhnout své zuby z mé nohy."

Z míst za kamenem se ozval uvážlivý hlas: "Není potřeba se kvůli tomu hned prát, pánové. Budeme hlasovat: Všichni, kdo si myslí, že má kachna mezi prsty u nohou plovací blány, zvednou ruku..."

Knihovník destičkou znovu několikrát zatočil.

"Zdá se, že to není moc dobrý bučák," řekl Rozšafín. "Vždyť vůbec nebzučí. Vážně, jak dlouho se tam ještě budou hádat?"

...whum...

"Eek!"

...whum... whum... whUUMMMM...

Rozšafín zvedl hlavu, když pláň ozářilo žluté světlo.

Na nebi se otevřel kruh modré oblohy. Déšť pomalu ustával.

"Eek?"

Najednou Rozšafína Ctibuma napadla podivná myšlenka. Užasl. Kde se tady vlastně vzal ten malý tmavý muž, který si v holé pláni zcela nového světadílu kreslí obrázky...?

Pak nastala tma.

Starý muž se usmál, na tváři výraz, jenž neměl daleko k uspokojení, a odvrátil se od obrázku, který právě dokončil. Bylo na něm množství špičatých klobouků a propadl se přímo do kamene.

A muž byl šťastný jako nikdy a nakreslil všechny ty pavouky a několik vačic, než zjistil, co chybí.

A nikdy se nedozvěděl o velmi podivném a nešťastném tvoru s kachním zobákem, který kousek odsud tiše sklouzl do řeky.

"Musíme být každopádně alespoň vzdálení bratranci," prohlásil arcikancléř. "To není ani zdaleka, běžné jméno. Dej si ještě pivo."

"Kdysi jsem se díval do záznamů Neviditelné," odpověděl mu Mrakoplaš posmutněle. "Nikdy předtím tam žádný Mrakoplaš nebyl." Zvedl plechovku s pivem, obrátil si ji nad otevřenými ústy dnem vzhůru a dopil zbytky. "Nikdy předtím jsem ještě neměl příbuzného. Nikoho, kdo by dělal takové ty malé věcičky, které se od příbuzných čekají, jako... jako... že vám pošlou ke svátku Prasečí hlídky nějakou strašnou, doma pletenou vestu, nebo něco takového."

"A máš křestní jméno? Já se jmenuju Vilém."

"Dobrý jméno. Vilém Mrakoplaš. Já vůbec nevím, jestli jsem nějaký křestní jméno dostal."

"A jak na tebe obvykle lidé volají, kámo?"

"Víš, většinou křičej ‚Chyťte ho!'," odpověděl Mrakoplaš a zhluboka se napil piva. "Samozřejmě, to je jenom přezdívka. Když chtějí být formální, vykřikujou ‚Nenechte ho utéct!'."

Zašilhal na plechovku. "Todle je mnohem lepčí než to předtím," prohlásil. "Co to do něj dávaj? ‚Samet'? To je ale psinézní ingredience!"

"To si čteš jméno," odpověděl mu Vilém.

"Vážně? Hm. Jo, kde jsem to skončil?"

"Špičaté klobouky. Tekoucí voda. Mluvící klokani. Oživlé obrázky."

"Ano, to je ono," souhlasil děkan. "Jestliže takové věci vykládáš střízlivý, chtěli jsme zjistit, co budeš říkat, až vypiješ pár piv."

"Víš, až totiž vyjde slunce," vmísil se do řeči arcikancléř Vilém, "musím zajít do vězení, navštívit předsedu vlády a vysvětlit mu, co se stalo s vodou. Cokoliv, co by tě napadlo, abys nám pomohl, by bylo užitečné. Dejte mu další pikslu, děkane. Lidé už nám buší na brány. Až dojde pivo, lítáme v tom až po uši."

Mrakoplaš měl pocit, že se vznáší ve vlahé zlatavé mlze. Byl mezi mágy. To poznal každý podle toho, jak se neustále hašteřili. A pivo mu pomáhalo, takže mnohem snáz přemýšlel.

Jeden z mágů se mu nahnul přes rameno a položil před něj na stůl otevřenou knihu.

"Tohle je kopie nástěnné kresby z Loopingoolie," řekl. "Mnohokrát jsme přemýšleli o tom, co asi mají znamenat ty tečky nad těmi postavami..."

"To je déšť," řekl Mrakoplaš, když vrhl na obrázek letmý pohled.

"Už jsi se o tom zmínil předtím," přikývl Vilém. "Malé kapky vody létající vzduchem, je to tak?"

"Padající vzduchem," opravil ho Mrakoplaš.

"A to nebolí?"

"Jasně, že ne."

"Voda je těžká. Nemůžu říci, že by se mi myšlenka na velké bílé pytle plné vody, které nám poletují nad hlavami, nějak zvlášť zamlouvala."

Mrakoplaš nikdy nestudoval meteorologii, přestože byl celý život jejím konečným uživatelem a konzumentem.

Neurčitě zamával rukou. "Ty pytle... To nejsou pytle, ale mraky, jsou jako... pára," řekl a škytl. "Jo, to je vono. Nádherný načechraný parní obláčky."

"Ony jsou vařící?"

"Ne, ne. Nene. Sou studený, mračna. Někdy se snesou hodně nízko, někde se skoro můžou dotknout země."

Mágové se rozhlédli jeden po druhém.

"Víš, v poslední době děláme po čertech dobré pivo," prohlásil Vilém.

"Ty mraky mně připadají jako velmi nebezpečná věc," prohlásil děkan. "Nechceme přece, aby nám narážely do domů a do stromů a do kdoví čeho ještě, že?"

"Aha, ale! Ale. Sou měkký, jasný!? Jako kouř..."

"Ale vždyť jsi říkal, že nejsou horké!"

"Už jste někdy dejchli na studený zrcadlo?" řekl Mrakoplaš a šťastně se rozzářil.

"No to ne, ale vím v zásadě, o čem mluvíš."

"No, tak to jsou v zásadě ty! Mraky! Můžu dostat eště pívo? Je to úžasný, páč, že to na mě nemá žádnej efekt, bez ohledu na to, že toho kolik vypiju! Po... hámá mi to mzlet jasnějeji!"

Arcikancléř Mrakoplaš zabubnoval prsty na stůl. "Ty a ta věc..., ten déšť... Vy musíte být nějakým způsobem spojeni, ano? Došla nám voda a najednou se objevíš ty..."

Mrakoplaš si říhnul. "Musím vám taky něco to..., aby bylo jasný... co?" řekl. "Špičatý klobouky, všechny poletujou vzduchem.,."

"Kde jsi je naposled viděl?"

"V pivováááru..., kde je stáaárek, tam je... Viděl jsem je v pivováru bez píva. Co se vo něm říká, že tam straší, chichií! Strašej tam špičatý klobouky, haha!"

Vilém se na něj chvilku pátravě díval. "Správně," přikývl. Díval se na opuštěnou postavičku svého vzdáleného bratrance, který teď byl tak blízko. "Pojďme se tam podívat." Pohlédl na Mrakoplaše a zdálo se, že chvilku přemýšlí.

"A vezmem s sebou nějaké pivo," dodal.

Rozšafín Ctibum se pokusil přemýšlet, ale zdálo se, že se mu myšlenky pohybují jen velmi pomalu. Všechno bylo tmavé a on se nemohl pohnout, ale jaksi podvědomě cítil, že to není nijak špatné. Připadalo mu to jako jeden z oněch vzácných okamžiků v posteli, kdy se probudíte právě jen natolik, abyste si uvědomili, že stále ještě sladce spíte.

Je úžasné, jak v takových chvílích běží čas.

Zatím vznikl dlouhý řetěz lidí, kteří si podávali vodu k pivovaru až z přístavu. Navzdory výjimečně občerstvujícímu dubově kořeněnému chardonnay nepatřili Iksánci k lidem, kteří by nechali shořet pivovar. Nebylo podstatné, že v něm nebylo pivo. Tady byla v sázce zásada.

Mágové prošli zástupy za sborového mumlání a příležitostného posměšného výkřiku, kterého se odvážil někdo bezpečně ukrytý někde vzadu.

Z hlavního vchodu, který se očividně podařilo vyrazit, se řinula oblaka kouře a páry.

Arcikancléř Mrakoplaš vstoupil dovnitř a svého šťastně se usmívajícího vzdáleného příbuzného táhl za sebou.

Kouřící značka Roo Beer, teď zredukovaná na zkroucenou kovovou kostru, stále ještě ležela uprostřed podlahy.

"On na ni pořád mával a blábolil něco o špičatých kloboucích," odvážila se říci Neiletta.

"Udělejte zkoušku na magii, děkane," ozval se arcikancléř Mrakoplaš.

Děkan mávl rukou. Vyletělo několik jisker. "Tady nic není," prohlásil. "Řekl jsem, že -"

Na okamžik se ve vzduchu objevily obrysy špičatých klobouků, které vzápětí zmizely.

"Tohle není magie," ozval se jeden z mágů. "To jsou duchové."

"Každý ví, že tady straší. Říká se, že jsou to zlí duchové."

"Měli by se držet piva," naklonil se kupředu arcikancléř Mrakoplaš.

Neiletta ukázala na padací dveře. "Jenže ty nikam nevedou," upozorňovala. "Jsou tam jen padací dveře nahoru do uličky a nějaké skladiště, a to je tak všechno."

Mágové upřeli pohledy dolů.

Byla tam nekonečná temnota. Něco malého tam proběhlo poměrně rychle s použitím čehosi, co znělo jako čtyři malé drápkaté nožky. Ve vzduchu se vznášel pach velmi starého a velmi zvětralého piva.

"Jen klídek," prohlásil Mrakoplaš a pánovitě zamával plechovkou. "Já tam vlezu první, mám?"

Byla to přece legrace.

Ke stěně pod ním byl přišroubován zrezivělý žebřík. Pod jeho vahou tiše skřípěl, a když byl Mrakoplaš dva metry nad podlahou, povolil a shodil ho na kamenné dláždění. Mágové slyšeli, jak se dole pochechtává.

Pak obrátil tvář vzhůru a zavolal: "Nezná náhodou někdo z vás chlápka zvaného Kolík?"

"Cože? Myslíte starého Féršanci?" řekl Vilém.

"Jo. Ten teďka bude stát venku a prodával ty svý šmejdy lidem, žejo?"

"Asi ano."

"Mohl by za ním některej z vás skočit a donést mi jeden jeho masovej piroh v hráškový polívce s extra kečupem? Mám na něj fakt děsnou chuť."

Děkan se podíval na arcikancléře Mrakoplaše. "Kolik vypil těch piv?"

"Jen tři nebo čtyři plechovky. Musí na ně být alergický, chudák."

"A možná, že bych sněd i dva!" halekal Mrakoplaš zdola.

"Dva?"

"Jen klídek. Má někdo nějakou pochodeň? Je tady dole tma."

"Chceš pirohy alá gurmet, nebo obyčejné?" ptal se děkan.

"Ále, vobyčejný mi úplně stáčej. Žádný společenský křeče, jo?"

"Chudák," řekl Vilém a probral se hrstí drobných.

Dole ve sklepech bylo skutečně temno, ale padacími dveřmi tam přece jen padalo dost světla na to, aby Mrakoplaš v šeru objevil silné trubky.

Bylo jasné, že nějaký čas potom, co byl pivovar uzavřený, ale předtím, než se podařilo spolehlivě uzavřít a zamknout všechny vstupy, byly tyhle sklepy, jak už to s podobnými místy bývá, navštěvovány mladými lidmi, protože auto ještě nikdo nevynalezl a vlastní byt, kde žijí s rodiči, je jim trochu těsný.

Krátce řečeno, psali a kreslili po stěnách. Mrakoplaš dokázal rozeznat několik nápisů sdělujících veřejnosti, že například Řemdih Komíhal je drahouš. Nevěděl sice přesně, co to drahouš znamená, ale byl si jistý, že Ř. Komíhal nestojí o to, aby se mu tak říkalo. Bylo úžasné, jak slang vyzařoval svůj význam i v naprosto cizím jazyce.

Za zády se mu ozval náraz. Bylo to Zavazadlo, které dopadlo na kamennou podlahu.

"Můj starej kámo Kufřík," zahlaholil Mrakoplaš. "Jen klídek!"

Někdo dolů spustil nový žebřík a mágové, i když s jistými potížemi, se k němu připojili. Arcikancléř Mrakoplaš nesl svou hůl se světélkujícím koncem.

"Přišel jsi na něco?" ptal se.

"Jasně. Nikdy bych si nepotřás rukou s chlápkem, co se menuje Ř. Komíhal," odpověděl Mrakoplaš.

"No, děkan zase není tak špatný chlap, když ho člověk trochu pozná... Co se děje?"

Mrakoplaš ukázal na vzdálený konec místnosti.

Někdo tam na dveře nakreslil špičaté klobouky. Červenou barvou. Ve světle se leskly.

"Přísahám. Vypadá to jako krev," řekl Mrakoplaš.

Jeho bratranec přejel kresby prstem. "Je to okr," zabručel, "okrová hlinka..."

Dveře vedly do dalšího sklepa. Tam stálo několik prázdných sudů, několik napůl rozpadlých beden a jinak nic, jen zvětralá temnota.

Vzduch rozvířený jejich pohyby zvedal prach z podlahy a vytvářel řadu drobných obrácených vírů. Zase ty špičaté klobouky.

"Hmm, tady všude kolem jsou jen silné pevné stěny," uvažoval nahlas Vilém. "Měli bychom si raději zvolit, kterým směrem teď, kámo."

Mrakoplaš se napil, zavřel oči a namátkou ukázal prstem.

"Tudy!"

Zavazadlo vyrazilo kupředu a narazilo do stěny. Cihly se rozletěly na všechny strany a odhalily temný prostor.

Mrakoplaš prostrčil otvorem hlavu. Jediné, co tady stavitelé udělali, bylo, že postavili stěnu, kterou oddělili umělé podzemí od původní jeskyně a zdálo se, že od jeskyně dost velké.

Neiletta a mágové prolezli za ním.

"Jsem si jistá, že tohle místo tady nebylo, když se pivovar stavěl," žasla Neiletta

"Je to obrovské," řekl děkan. "Jak se to tady objevilo?"

"To voda," vysvětloval Mrakoplaš.

"Cože? Voda dělá takové velké díry v kameni?"

"Jo. A neptejte se mě proč! Co to bylo?"

"Co?"

"Neslyšeli jste nic?"

"Řekl jsi ‚Co to bylo?'."

Mrakoplaš si povzdechl. Studený vzduch působil, že pomalu střízlivěl.

"Jste skutečně mágové, žejo?" ujišťoval se. "Opravdičtí, přísahám na holej pupek mágové? Vy totiž máte klobouky, co sou víc vokraj než špička, univerzitu z plechu a maličkou věžičku, která, to musím říct, je shora mnohem vyšší než zdola, ale ste mágové, to jo, a teďka kdybyste byli tak laskaví a chvíli drželi ty svý zobáky!"

V nastalém tichu se ozvalo velmi slaboučké plink.

Mrakoplaš se zadíval do hloubi jeskyně. Světlo vycházející z holí temnotu jen zhoršovalo. Vrhalo stíny.

"Tyhle jeskyně přece musel někdo prozkoumat," řekl. Byla to spíš naděje než konstatování. Tady byla historie velmi tvárná věc.

"Nikdy jsem o nich neslyšel," zavrtěl hlavou děkan.

"Podívejte, další špičky," poukázal arcikancléř Vilém, když popošli o něco dál.

"To jsou jen stalaktity a stalagmity," odpověděl Mrakoplaš. "Nevím přesně jak to je, ale na něco kape voda a nechává hromádky něčeho. Trvá to tisíc let. Naprosto běžná věc."

"A to je ta samá voda, která létá vzduchem a vyhrabává obrovské podzemní jeskyně?"

"Ehm... no jo... To je přece jasný," přikyvoval Mrakoplaš.

"V tom případě buďme rádi, že máme jen ten druh na pití a praní."

"Měli," zabručel Mrakoplaš.

Za nimi se ozval zvuk spěchajících kroků a přiběhl mladší mág, který nesl tác přikrytý poklopem.

"Dostal jsem úplně poslední!" hlásil. "A je to piroh alá gurmet!"

Zvedl poklop. Mrakoplaš se podíval a polkl. "A kruciš..."

"Co se děje?"

"Nemáte ještě nějaký pívo? Myslím, že tak trochu ztrácím... soustředění..."

Přistoupil k němu jeho bratranec a utrhl víčko na plechovce sametu.

"Kočárníku, ty zatím to jídlo pěkně zakryj a snaž se, aby zůstalo teplé. Mrakoplaši, ty vypij tohle."

Všichni pozorovali, jak vyprazdňuje plechovku.

"Dobrá, kámo," přikývl arcikancléř. "A co takhle dát si skvělý masový piroh namočený v kořeněné hráškové polévce, politý kečupem?"

Pozoroval chvilku barevné proměny na Mrakoplašově tváři a pak přikývl.

"Budeš potřebovat ještě jednu plechovku," řekl pevně.

Všichni sledovali, jak Mrakoplaš vyprazdňuje druhou plechovku piva.

"Výborně," přikývl arcikancléř. "Tak, Mrakoplaši, co takhle skvělý Féršancův masový piroh v hráškové polévce s kečupem, hm?"

Mrakoplašovou tváří proběhl krátký tik, když jantarové požehnání odpojilo všechny jeho ochranné systémy.

"To zní... prima," odpověděl. "A byla by trocha kokosu na posypání?"

Mágové se uvolnili.

"Takže teď je to jasné," přikývl arcikancléř. "Musíme tě jen udržovat dost opilého, aby se ti Kolíkový pirohy zdály dostatečně jedlé, a přitom ne zas tak moc, aby ti z toho zůstalo doživotní porušení mozku."

Vilém se podíval nahoru ke stropu, kde tancovaly stíny mezi stalaktity, pokud to nebyly stalagmity.

"Tohle je přímo pod městem," řekl. "Jak je možné, že jsme o tom nikdy neslyšeli?"

"Dobrá otázka," prohlásil děkan. "Ti lidé, kteří budovali sklepy, na to museli narazit."

Mrakoplaš se pokoušel přemýšlet. "V té době to tady ještě nebylo."

"Říkal jsi, že ty stalag... věci rostou tisíc -"

"Minulej měsíc tady asi nebyly, ale teď jsou tady tisíc let," oznámil jim Mrakoplaš a škytl. "Je to jako ta vaše věž, z jedny strany vyšší."

"Cože?"

"Asi to funguje jenom tady," bručel Mrakoplaš. "Čím víc máte zeměpisu, tím míň máte historie, všimli jste si někdy? Víc prostoru, míň času. Vsadil bych se, že tomudle místu to netrvalo ani dvě vteřiny, aby tady bylo tisíc roků, jasný? Je zvenčí kratší. To musí každýmu bejt perfekně jasný."

"Nevím, jestli jsem vypil dost piva, abych tomuhle rozuměl," povzdechl si arcikancléř.

Něco ho strčilo zezadu do nohou. Podíval se dolů a uviděl Zavazadlo. Byl to jeden z jeho zlozvyků, přišourat se zezadu za lidi tak blízko, že když se ohlédli, měli dojem, že se něco kolem nich přenožilo.

"Ani tomuhle," dodal.

Mágové ztichli, když je Mrakoplaš vedl dál. On sám si nebyl tak docela jistý, kdo vede jeho. Ale hlavně klídek, ne?

Oproti běžným zvyklostem tma začala řídnout, i když bujení světélkujících hub a fosforeskujících krystalů v hlubokých jeskyních, kde pochodněmi nevybavený hrdina potřebuje vidět, patří k nejběžnějšímu znásilnění logiky děje potřebami vyprávění. V tomto případě světélkovaly kameny nikoli nějakým vnitřním světlem, ale proto, že na ně dopadalo sluneční světlo časného rána.

V lidské hlavě existuje ještě několik dalších podvědomých příkazů. Jeden z nich říká: čím větší prostor, tím slabší hlas a týká se přirozených sklonů mluvit velmi, velmi tiše, kdykoliv člověk vstoupí do nějakého obrovského uzavřeného prostoru, takže v této chvíli, když arcikancléř Mrakoplaš vstoupil do obrovské jeskyně, řekl: "Neuvěřitelné, to je ale výška!" téměř neslyšitelným šepotem.

Děkan ale velmi odvážně zvolal "kuku!", protože v každé skupině se alespoň jeden takový člověk najde.

Jeskyni i tady vyplňovaly stalaktity a uprostřed se tyčil obrovský stalaktit, který se málem spojoval se svým zrcadlovým protějškem, stalagmitem. Vzduch byl až k zadušení horký.

"Tohle není v pořádku -" začal Mrakoplaš.

Plink.

Nakonec objevili zdroj zvuku. Slaboučký pramének vody si razil cestu po boku stalaktitu, na jehož konci se vytvářely kapky, a ty padaly kousek dolů, na vrchol stalagmitu.

Stáli a pozorovali, jak se vytváří další kapka. Zůstala viset.

Jeden z mágů opatrně vylezl po suchém úbočí krápníku a pečlivě si kapku prohlédl.

"Nehýbá se," oznámil po chvíli. "Ten pramínek vysychá. Myslím... myslím, že se odpařuje..."

Arcikancléř se obrátil k Mrakoplašovi. "Dobrá, kámo. Šli jsme za tebou až sem, takže co teď?"

"Myslím, že by se mi hodilo další pí-"

"Už žádné nezbylo, kámo."

Mrakoplaš se zoufale rozhlédl jeskyní a pak upřel oči na obrovskou masu mléčně zabarveného vápence, kterou měl před sebou.

Byla každopádně špičatá. Byla také přímo uprostřed jeskyně. Měla v sobě jistou nevyhnutelnost.

Skutečně zvláštní, že něco takového vzniklo tady dole a zářilo to jako perla ve skořápkách ústřice. Zem se znovu zachvěla. Tam nahoře už budou lidé pomalu dostávat žízeň a budou proklínat větrné pumpy tak, jak to dokážou jen Iksané. Voda je pryč a to bylo moc špatné, a až dojde i pivo, lidé se doopravdy rozčílí...

Všichni mágové čekali, že něco udělá.

Dobrá, začněme tím kamenem. Copak ví o kamenech a jeskyních v téhle zemi?

V čase, jako byl tenhle, pocítil jakousi zvláštní svobodu. Ať udělá co udělá, stejně z toho bude malér jako mraky, takže to může klidně zkusit...

"Potřebuju nějakou barvu," řekl.

"Na co?"

"Na to, na co ji potřebuju," zavrčel Mrakoplaš.

"Máme přece mladého Solidu," ozval se děkan. "Ten koketuje s uměním a patlá ty svoje malůvky. "Skočíme k němu a vykopneme mu dveře."

"A doneste nějaký další pívo!" volal za nimi Mrakoplaš.

Neiletta poplácala Mrakoplaše po rameni. "Budeš dělat nějaká kouzla?" zeptala se.

"Nevím, jestli se to tady považuje za kouzla," odpověděl jí Mrakoplaš. "Radši se drž hezky zpátky, kdyby to náhodou nefungovalo."

"To znamená, že to bude nebezpečné?"

"Ne, ale možná, že se budu muset dát na útěk a nebudu mít čas dívat se, kudy běžím. Ale... ten kámen je teplý. Všimli jste si?"

Dotkla se krápníku. "Ano, vím, co myslíš..."

"Tak jsem si prostě myslel... Co když byl tady v zemi někdo, kdo tady být neměl? Co by se stalo?"

"Co by, hlídka by ho chytila, myslím."

"Ne, nemyslel jsem lidi. Co by udělala země? Myslím, že se potřebuju zase napít, pak mi to všechno dává lepší

smysl..."

"Dobrá, tak prosím, už jsme tady, nenašli jsme toho moc, ale máme nějaké vápno a trochu červené barvy a plechovku něčeho, co vypadá jako černá barva, nebo by to mohl taky být kreosot. A co se týče štětců, pár jich máme, ale nejsou nic moc."

Mrakoplaš vzal do ruky štětku, která vypadala, jako kdyby ji někdo používal k bílení velmi hrubé zdi a pak k čištění zubů nějakého hodně velkého zvířete, přednostně krokodýla.

Nikdy nebyl zvlášť dobrý v umění, což je ostatně vzdělání, které je těžko získat v mnoha vzdělávacích systémech. Základní umělecké dovednosti a alespoň základní znalost magické kaligrafie jsou součástí základního studia mágů, bohužel v Mrakoplašových prstech se křída a uhel lámaly. Mělo to pravděpodobně hodně co dělat s Mrakoplašovou nedůvěrou k tomu hodit věci na papír, když svou funkci plnily dobře na místě, kde byly.

Neiletta mu podala další plechovku piva. Mrakoplaš se zhluboka napil, pak namočil štětec do černé barvy a nakreslil na krápník několik obrácených "V", pod každé z nich kroužek a do kroužku tři tečky a pod ně přátelský obloučeк.

Znovu upil piva a uvědomil si, co dělá špatně. Nebylo nutné zachytit přesně skutečnost; to, co musel vystihnout, byl celkový dojem.

Udělal několik divokých tahů po kameni a tiše si při tom pobrukoval.

"Už jste někdo uhodl, co je to?" zeptal se přes rameno.

"Mně to připadá příliš moderní," zavrtěl hlavou děkan.

Jenže Mrakoplaš se teď dostal do tvůrčí nálady. Každý hlupák mohl nakreslit, co viděl na vlastní oči, až snad s výjimkou Mrakoplaše, ale celý ten kumšt byl v tom, nakreslit obrázek, který se pohybuje, který by dokonale vystihoval to... ten... tu...

Každopádně dokonale vystihovat. Museli jste se prostě pustit tím směrem, kterým se chtěla vydat barva.

"Víš," začala Neiletta, "ten způsob, jak na to padá světlo a tak.... Mohla by to být skupina mágů..."

Mrakoplaš napůl přivřel oči. Možná to bylo tím, jak se pohybovaly stíny, ale na druhé straně musel připustit, že odvedl opravdu dobrou práci. S plesknutím přidal další barvu.

"Vypadají, jako kdyby měli už už vystoupit z kamene," řekl někdo za ním, ale hlas byl podivně tlumený.

Měl pocit, že se řítí do nějaké hluboké jámy. Podobný pocit už zažil několikrát předtím, obvykle když skutečně padal do nějaké hluboké jámy. Stěny byly nezřetelné, jako kdyby kolem něj ubíhaly nesmírnou rychlostí. Země se zatřásla.

"Hýbeme se?" zeptal se.

"Zdálo by se skoro, že ano, co?" řekl arcikancléř Mrakoplaš. "Ale stojíme nehybně na místě."

"Nehejbem se, zatímco se rychle hejbem," zamumlal Mrakoplaš a zahihňal se. "Tak to je skvělej fór! Toužebně zašilhal po pivní plechovce. "Víte," prohlásil, "doma dokážu vypít sotva jedno dvě píva, ale tahle věcička se pije jako limonáda! Nemá někdo masovej piroh -"

Hlasitě jako hrom, který vám zaduní pod postelí, a tichounce, jako když se srazí nákyp, do sebe narazila minulost s budoucností.

Obsahovaly mnoho lidí.

"Co je to?"

"Děkane?"

"Ano?"

"Vy nejste děkan!"

"Jak se odvažujete říci něco takového? Co jste zač?"

"Ook!"

"Při svaté ovci, tady je opice!"

"Ne! Ne! To jsem neřekl já, to řekl on!"

"Arcikancléři?"

"Ano?"

"Ano?"

"Cože? Kolik vás tady je?"

Tma změnila barvu z černé na temně rudou s odstínem do fialová.

"Přestali byste laskavě všichni křičet a poslouchali mě?"

K Mrakoplašovu úžasu ho všichni uposlechli.

"Podívejte! Ty stěny se přibližují! To místo se pokouší neexistovat!"

A teď, když učinil své povinnosti vůči společnosti zadost, se Mrakoplaš otočil a dal se na útěk po třesoucí se podlaze.

Po několika vteřinách ho předběhlo Zavazadlo, což bylo vždy špatné znamení.

Slyšel za sebou hlasy. Mágové právě prodělávali těžké okamžiky při praktickém přijímání výrazu "jasné a okamžité nebezpečí". Oni mají totiž raději ty výrazy, o nichž mohou diskutovat. Jenže na rychle klesajícím stropu je něco, co pronikne do vnímání i těch nejzapálenějších diskutérů.

"Zachráním vás, paní Vidláková!"

"Nahoru do tunelu!"

"Jak rychle se asi ty stěny přibližují, co myslíte?"

"Mlč a zdrhej!"

Teď Mrakoplaše na útěku předeběhl velký klokan, bohatě pokrytý ryšavou srstí. Knihovníkův zmatený

morfismus, který ho na okamžik změnil v rudý stalaktit, jako v předmět nejvhodnější k přežití v jeskyních, nakonec přece jen nechal na palubu vystoupit skutečnost, jež ho informovala o tom, že být krápníkem ve chvíli, kdy se jeskyně rychle zmenšuje, není to pravé, a vzal na sebe podobu místního morfického pole, stavěného na rychlost.

Muž, Zavazadlo a klokan se prodrali úzkou šachtou do sklepa a skončili na jediné hromadě u protější stěny.

Za nimi znělo dunění a ze šachty velkou rychlostí vylétali mágové a ženy. Několik z nich přistálo na Mrakoplašovi. Za stěnou praskala a sténala skála a vylučovala různé podivné věci v procesu, jemuž Mrakoplaš v duchu říkal geologické zvracení.

Něco vyletělo ze šachty a udeřilo ho do ucha, ale to byl zanedbatelný problém ve srovnání s masovým pirohem, který přiletěl, zatímco za sebou trousil zelené hrášky a kapky rajské omáčky, a udeřil jej do úst.

Vzato kol a kolem, nebyl zas tak špatný.

Schopnost klást otázky typu "Kde to jsem a kdo je to ten ‚Já', co se mě vyptává?" je jedna z oněch věcí, které odlišují lidstvo, dejme tomu, od sépií.

Mágové z Neviditelné univerzity, protože byli pravděpodobně intelektuální smetánkou, ale bezesporu mozkovým jogurtem své generace, absolvovali toto stadium během několika minut. Mágové jsou v některých úvahách velmi zkušení. V jednom okamžiku se dohadujete o tvaru kachní hlavy a vzápětí vám nějací lidé vyprávějí, že jste byli tisíce let zakleti v kameni, protože čas se uvnitř pohybuje pomaleji. To ovšem není velký problém pro nikoho, kdo jednou našel cestu na toaletu na Neviditelné univerzitě.

Když tak seděli kolem stolu na GU, vyvstávaly před nimi mnohem důležitější otázky.

"Je tady něco k jídlu?" zajímal se Výsměšek.

"Vždyť je půlnoc, arcikancléři!"

"Chcete říci, že jsme minuli večeři?"

"Tisíce let večeří, arcikancléři."

"Opravdu? V tom případě je na čase začít to okamžitě dohánět, pane Ctibume. Musím říct, že to tady máte opravdu... útulné místečko, arcikancléři."

Výsměšek pronesl to slovo velmi opatrně, aby zdůraznil to malé "a" na začátku.

Arcikancléř Mrakoplaš přátelsky pokyvoval. "Díky."

"Pochopitelně na kolonii. Troufl bych si skoro říct, že jistě děláte, co je ve vašich silách."

"No, mnohokrát vám děkuji, Výsměšku. Rád vám později ukážu i naši věž."

"Zdá se, že je hodně nízká."

"Ano. Někteří lidé to říkají."

"Mrakoplaš, Mrakoplaš... To jméno mi vážně něco vzdáleně připomíná..." zamyslel se Výsměšek.

"My jsme sem přišli Mrakoplaše hledat, Arcikancléři," vysvětloval mu Rozšafín trpělivě.

"A to je on? Tak to se dost vylepšil. Jak vidím, udělal z něj čerstvý vzduch pořádného chlapa."

"Ne, pane, tohle není on. Náš je ten hubený s tím řídkým plnovousem a ve schlíplém klobouku, pane. Vzpomínáte? Ten, co sedí támhle."

Mrakoplaš ostýchavě zvedl ruku. "Ehm. Já," řekl.

Výsměšek si odfrkl. "No dobrá. S čím si to hrajete, člověče?"

Mrakoplaš pozvedl bučák. "To za vámi vypadlo z jeskyně," hlásil. "Co jste s tím dělali?"

"Ale, to je nějaká hračka, kterou našel knihovník," odpověděl mu Rozšafín.

"Takže je všechno v pořádku," řekl Výsměšek. "Poslyšte, to pivo je skvělé, co říkáte? Opravdu skvěle pitné. Ano, myslím že je toho dost, co bychom se mohli jeden od druhého navzájem naučit, arcikancléři. Vy od nás samozřejmě mnohem víc než my od vás. Možná bychom se mohli dohodnout na nějaké výměně studentů a tak dál?"

"Výborný nápad."

"Můžete mít šest mých studentů výměnou za jednu slušnou sekačku na trávu, ta naše mrcha už zase nefunguje."

"On Arci... arcikancléř," opravil se Ctibum, "se nám snaží naznačit, že náš návrat by mohl být také dost obtížný, pane," upozorňoval Rozšafín Ctibum. "Zdá se, že teď, když jsme tady, se měly věci změnit. Jenže se to nestalo."

"Váš Mrakoplaš si myslel, že když sem dostane vás, mládenci, tak začne pršet," doplňoval Vilém. "Jenže ono nezačalo."

...whúmm...

"No tak, Mrakoplaši, přestaňte si hrát s tou věcičkou, ano?" řekl Výsměšek. "No... Viléme, je to jasné, že? Jako mnohem zkušenější mágové než vy známe spoustu věcí o přivolávání deště. Nevidím v tom žádnou potíž."

...whúmm...

"Poslyšte, mládenče, co kdybyste si tu věcičku vzal ven?"

Knihovník seděl na vrcholu plechové věže a na hlavě měl list.

"To je zvláštní věcička, co?" ukázal mu Mrakoplaš bučák, kterým kýval na provázku v ruce. "Stačí, když jen tak pohnu rukou a začne se to točit dokola."

"...ook..."

Knihovník kýchl.

"...auk..."

"Ehm... teď je z vás nějaký velký pták..." zabručel Mrakoplaš. "Poslyšte, vám asi opravdu není zvlášť dobře,

co? No, jakmile jim jednou řeknu vaše jméno, tak..."

Knihovník změnil tvar a pohnul se jako blesk. Pak následoval krátký okamžik, v němž se mnoho událo.

"Aha," prohlásil Mrakoplaš naprosto klidně, když všechno skončilo. "Začněme s tím, co víme. Nevidím. Důvod, proč nevidím, spočívá v tom, že mi mé roucho visí přes oči. Z toho dedukuji, že visím hlavou dolů. Vy mě držíte za kotníky. Oprava - za jeden kotník, takže vy mě držíte hlavou dolů. Jsme na vrcholku věže. To znamená..."

Umlkl.

"Dobrá, začneme znovu," prohlásil. "Začněme tím, že já řeknu, že vaše jméno nikomu neprozradím."

Knihovník ho pustil.

Mrakoplaš padl několik centimetrů na dřevěnou podlahu vrcholku věže.

"Víte, že tohle od vás byl opravdu moc ošklivý trik?" řekl Mrakoplaš.

"Ook."

"Dobrá, už o tom nebudeme nikdy mluvit, co vy na to?"

Mrakoplaš se rozhlédl po nekonečném prázdném nebi. Mělo by pršet. Udělal přece všechno, co se od něj čekalo, ne? A stalo se jenom to, že tady teď posedávala větší část vysokoškolského sboru NU a všechno komentovala s odporně blahosklonnými úsměvy. A kdyby alespoň znali nějaké rituály a znali zaklínadla na přivolání deště. Aby něco takového fungovalo, potřebujete především, aby byl nějaký déšť v okolí, abyste měli s čím začít. Než začnete přivolávat déšť, je velmi prozíravé ujistit se o tom, že vaším směrem vítr žene dost hustá dešťová mračna.

A jestliže nepršelo, pak tady pořád ještě vládly ty strašlivé proudy, o kterých mluvili.

Nebyla to špatná zem. Ti lidé tady byli veličinami v kloboucích. Byli veličinami ve velkých kloboucích. Mohl by si něco našetřit, koupit si farmu někde kolem Nikdy-Nikdy a pozorovat ovce. Konec konců, ty se živí úplně samy a dělají další ovce. Jediné, co musíte udělat, je občas je ostříhat. A Zavazadlo by se pravděpodobně brzo začalo považovat za ovčáckého psa.

Až na to..., že tam není moc vody. Už žádné další ovce, žádné další farmy. Šíla a Krokodýl Krokodýl, ty milé dámy Darleen a Leticie, Nezlidapes a jeho koně, všichni ti lidé, kteří mu ukázali, jak se najíst, aniž by zvracel příliš často... Všichni pomalu vyschnou a vítr je rozevěje do všech stran...

A jeho taky.

DOBRÝ DEN.

"Ook?"

"Oh, ne..." zasténal Mrakoplaš.

V KRKU TROCHU VYSCHLO, CO?

"Hele, nečekal jsem, že-"

TO JE V POŘÁDKU, MÁM ZA CHVILKU SCHŮZKU DOLE VE MĚSTĚ. PRÁVĚ SE TAM PEROU O POSLEDNÍ PLECHOVKU PIVA. NICMÉNĚ MI DOVOL, ABYCH TĚ UJISTIL O TOM, ŽE TI NEUSTÁLE VĚNUJI SVOU OSOBNÍ POZORNOST.

"No, tak to ti teda pěkně děkuju. Až bude čas přestat žít, slibuju, že ty budeš první, na koho si vzpomenu."

Smrť začal blednout.

"To je od něj drzost, takhle se tady objevit! Ale my ještě nejsme mrtví!" vykřikl Mrakoplaš k hořícímu nebi. "Ještě je tady spousta věcí, které můžeme dělat! Kdybysme se dostali k Okraji, mohli bysme tam uvolnit nějaký velký ledovec, dotáhnout ho sem a z toho by byla spousta vody..., kdybysme se dostali na Okraj. Kde je naděje, tam je život, to vám říkám rovnou! Já už nějaký způsob najdu. Musí existovat nějaký způsob, jak přivolat déšť!"

Smrť byl pryč.

Mrakoplaš výhružně roztočil bučák. "A už se mi nevracej!"

Knihovník chytil Mrakoplaše za ruku a zavětřil.

Pak ten pach zachytil i Mrakoplaš.

Mrakoplaš mluvil velmi primitivním jazykem, v němž nebyl pro "ten pach, který je ve vzduchu po dešti" žádný jiný výraz než "ten pach, co je ve vzduchu po dešti". Každý, kdo by se pokoušel ten pach popsat, by tápal mezi slovy jako vlhkost, horko, pára a hned s druhým dechem rosa a odpařování.

Ať tak či tak, ve vzduchu byl přesně ten pach nebo snad vůně, jaká tam bývá po dešti. V téhle žhavé zemi se mihla vzduchem jako záblesk jiskřivého šperku.

Mrakoplaš znovu zatočil kusem dřeva. Dřevo vydalo hlas úměrný délce pohybu a ve vzduchu se znovu rozšířila ta vlhká vůně.

Vzal dřevo do ruky a otáčel s ním sem a tam. Byl to pořád dřevěný ovál. Nebyl na něm jediný obrázek, jediná značka.

Uchopil konec lanka a zatočil dřevem znovu několikrát pokusně nad hlavou.

"Všiml jste si, že když to udělá tohle -" začal.

Odmítlo to přestat. Nedokázal spustit ruku.

"Ehm... myslím, že ono to chce, abych s tím točil," řekl.

"Ook!"

"Myslíte, že mám?"

"Ook!"

"No tak dobře. Oohó -"

Knihovník se přikrčil.

Mrakoplaš točil. Dřevo už nedokázal rozeznat, protože lanko, na kterém bylo uvázáno, se s každým okruhem prodlužovalo. Kolem věže se pohybovala rozmazaná šmouha a s každou otáčkou se vzdalovala.

A zvuk, který vydávala, zněl jako stále vzdálenější basové bzučení.

Když se dřevo dostalo daleko nad město, vybuchlo v divokém zahřmění. Na konci lanka však stále něco vibrovalo jako hustý stříbrný mrak a za sebou nechávalo stopu stříbřitých kousků, které tvořily stále se rozšiřující spirálu.

Knihovník ležel tváří k zemi a hlavu si svíral rukama.

Kolem věže řval letící vzduch, který s sebou unášel prach, vítr, horko a andulky. Mrakoplašovi vlálo roucho kolem obličeje.

Přestat bylo nemyslitelné. Nebyl si jistý, že by to dokázal, pokud by to samo nechtělo.

Spirála, teď tenká jako kouřová stopa, se rozplývala v horké mlze.

(...a dál, nad rudou poušť a nad posedávající klokany, a když její chvost doletěl na pobřeží a narazil do bouřkové stěny, bojující proudy se mírumilovně spojily..., mraky se přestaly majestátně otáčet kolem posledního světadílu, vzkypěly ve zmatku a temných bouřkových frontách, obrátily směr pohybu a začaly padat dovnitř...)

Šňůra vyklouzla Mrakoplašovi z rukou a spálila mu prsty. Bučák odletěl tak daleko, že neviděl, kam dopadl.

Možná že to bylo zčásti i proto, že se točil dokola, ale nakonec přitažlivost překonala setrvačnost a Mrakoplaš padl tváří na dřevěnou podlahu vrcholku věže. "Mám pocit, že mi nohy chytly plamenem."

Mrtvé vedro viselo nad zemí jako mrak.

Clancy, honák, si velmi opatrně otřel pot z čela a vyždímal šátek do prázdné plechovky od marmelády. S tím, jak se věci vyvíjely, byl rád, že je to tak, jak to je. Pak, s plechovkou opatrně přitisknutou na prsa, slezl po žebříku větrné studny.

"Vrt je v pořádku, šéfe, jenomže tam není žádná zatracená voda."

Nezlidapes zavrtěl hlavou. "Podívej se na ty koně," zavrčel. "Podívej se na to, jak polehávaj, vidíš to? To je zlý. Je to v pasti, Clancy. Prošli jsme spolu dobrým i zlým, ale tohle je dvakrát horší než cokoliv předtím. To už jim můžem rovnou podříznout ty jejich ubohý krky, aby byli aspoň na maso -"

Poryv větru mu serval z hlavy klobouk a přehnal nad křovinami závan zvláštního pachu. Koně zvedli hlavy.

Oblohou se hnaly mraky, převalovaly se a kypěly, mačkaly se jeden přes druhý jako vlny na pláži a jejich středy byly tak černé, že přecházely do modra a čas od času jejich barvy zdůrazňovaly oslepující blesky.

"Co má být, k čertu, tohle?"

Koně se neohrabaně zvedali na nohy a potácivě se přesouvali k zrezavělému žlabu pod větrnou pumpou.

Pod vrstvou mračen, která se posouvala nad krajinou, se vzduch stříbřitě zaleskl.

Něco uhodilo Nezlidapese do hlavy.

Podíval se na zem. Do rudého prachu u jeho nohou něco dopadlo a s tichým flupp po sobě zanechalo malý kráter.

"To je voda, Clancy," řekl užasle. "Z toho zatraceného nebe padá ta zatracená voda!"

Zírali na sebe s otevřenými ústy, zatímco kolem nich udeřila bouře, ležící zvířata se začala hýbat a rudý prach se změnil v blátivou kaluž, která je třísnila až do pasu.

Tohle nebyla obyčejná průtrž mračen. Tohle bylo Pramokro!

Jak Clancy řekl později, druhá nejlepší zatracená věc, která je potkala, byla, že byli poblíž malého pahorku.

Nejlepší zatracená věc, která je potkala, byla, že díky všem těm korkovým špuntům, co měli na kloboucích, se jim podařilo ty klobouky později najít.

Rozhořela se vášnivá debata o tom, zda je vhodné vzhledem k nesmírnému suchu uspořádat tohoto roku v Diaroomblejingu regatu. Ale byla to prastará tradice. Přijíždělo kvůli ní do města mnoho lidí. Kromě toho o celém podniku organizátoři velmi zapáleně diskutovali celý předchozí večer v baru hotelu Pastevec a došli k závěru, že "jen klídek, všechno bude v pořádku".

Byly samozřejmě určeny třídy lodí tažených velbloudy, lodí optimisticky opatřených plachtami a - jako zlatý hřeb celých závodů - lodí poháněných zcela jednoduše tak, že z nich bylo vyříznuto dno, posádky, které do nich nastoupily, je zvedly rukama do výše boků a pak se s nimi daly na úprk, jako kdyby jim za patami hořelo. To vždycky vzbudilo mnoho smíchu.

Stalo se to právě v semifinále, když dva týmy pádily vzhůru korytem řeky, když si diváci všimli černého mraku, který se objevil nad vrcholkem Signálního kopce a převalil se přes něj jako přetékající povidla.

"Hoří buš!" zvolal někdo.

"To by byl ten kouř bílý," odporoval mu jiný. "Radši pojďme..."

Tak to tady s ohněm bylo vždycky. Když jste někde nějaký zahlédli, vydali se ho hasit všichni. Oheň se šířil jako... jako větrem hnaný požár.

Jenže právě ve chvíli, kdy se všichni odvrátili od závodících lodí, ozvaly se z říčního koryta výkřiky.

Obě posádky dorazily k ohybu koryta téměř rameno na rameni, nesly své lodi a rychlostí, která dávala tušit, že budou zlomeny všechny dosavadní rekordy. Přiběhly k propusti, srazily se v horečnatých pokusech vylézt po ní vzhůru co nejrychleji, a když se jim to podařilo, skončily náhle oba týmy v záplavě třísek a kleteb.

"Zastavte regatu!" zaječel jeden z kormidelníků. "Řeka... řeka..."

Teď už to viděli všichni. Zpoza ohybu řeky vyrazila - velmi pomalu, protože před sebou tlačila obrovskou změť křovisek, vozů, kamení a stromů - voda.

Hřměla kolem a pohyblivá přehrada na jejím čele klouzala nezadržitelně kupředu a dokonale čistila říční cestu. A za přehradou vyplňovala po věky prázdné koryto od břehu k břehu zpěněná voda.

Regata byla zrušena. Řeka plná vody celý podnik až zlomyslně zesměšnila.

Brány univerzity se rozletěly dokořán a rozzuřený dav pronikl dovnitř a začal bušit do stěn.
Za strašlivého hřmotu mágové horečnatě probírali knihy.
"No, poslyšte, nemáte něco jako Maxwellův impozantní separátor?" zeptal se Výsměšek.
"K čemu je to dobré?" zeptal se arcikancléř Mrakoplaš.
"Odděluje dvě látky, jako třeba... cukr a písek, například. Používá k tomu mámo-démony."
"Nano-démony," opravil ho Rozšafín Ctibum unaveně.
"Aha, něco jako Krasosíto Bonzo Čárlího? Jo, to my máme."
"Aha, paralelní evoluce. Výborně. Vyhrabejte to někde, člověče."
Arcikancléř kývl na jednoho z mágů a pak se mu na tváři objevil široký úsměv.
"Myslíte, že bychom to mohli použít na sůl?" řekl.
"Přesně! Jedno zaklínadlo, jeden kbelík mořské vody, a je po problémech..."
"Ehm," přerušil je Rozšafín Ctibum, "víte, ona to... není tak docela... pravda."
"No mně to zní dokonale!"
"Jenže je k tomu zapotřebí velká dávka magie, pane. A démoni potřebují zhruba čtrnáct dnů na půllitr, pane."
"Ale. Tak to je důležitá věc, pane Ctibume."
"Ano, pane."
"No, ale to, že to nebude fungovat, ještě neznamená, že to byl špatný nápad - byl bych rád, kdyby ti lidé přestali křičet!"
Křik venku náhle ustal.
"Možná vás zaslechli, pane," pozvedl Rozšafín obočí.
Pink, pink, pink.
"To házou něco na střechu?" zvedl hlavu arcikancléř Mrakoplaš.
"Ne, to asi jenom začalo pršet," odpověděl Výsměšek. "Dobrá, a teď... pokoušeli jste se už odpařit -"
Uvědomil si, že ho nikdo neposlouchá. Všichni zvedali obličeje vzhůru.
Teď se jednotlivá klepnutí slila v nepřetržité bušení a zvenčí se ozval divoký sbor jásavých výkřiků.
Mágové se jeden přes druhého protlačili dveřmi a nakonec si probojovali cestu ven. Ze střechy se lila voda podobná stěně vodopádu, vyhlodávala v trávníku hlubokou rýhu a prakticky blokovala dveře.
Arcikancléř Mrakoplaš se náhle zastavil a natáhl se k vodě jako člověk, který si není jistý, zda kamna nehoří a nejsou rozpálená.
"Z nebe?" řekl nejistě. Potom prošel vodní stěnou. Pak si sundal klobouk a nastavil ho vzhůru, aby do něj zachytil déšť.
Zástup naplnil univerzitní pozemky a rozlil se po okolních ulicích. Všechny tváře byly obráceny k nebi.
"A ty temné věci?" zvolal arcikancléř Mrakoplaš.
"To jsou ty mraky, pane."
"Jejich ale po čertech mnoho!"
A bylo. Hromadily se nad věží a v obrovské temné bouřkové frontě.
Několik lidí odvrátilo pohledy od oblohy na tak dlouho, aby si všimli mágů, a zaznělo několik oslavných výkřiků. A najednou se mágové stali středem pozornosti a vzápětí už je lidé vyzvedli na ramena a nosili kolem.
"Oni si myslí, že jsme to udělali my!" vykřikl arcikancléř Mrakoplaš, kterého lidé právě vyhodili do vzduchu.
"A kdo říká, že ne?" vykřikl mu v odpověď Výsměšek a spiklenecky na něj zamrkal.
"Ehm..." začal někdo.
Výsměšek se ani neotočil. "Mlčte, pane Ctibume," řekl.
"Už mlčím, pane."
"Slyšíte ten hrom?" volal Výsměšek, když se nad městem převalil hrom. "Měli bychom se jít raději schovat pod střechu..."
Mračna kolem věže se vzpínala jako voda za hrází údolní přehrady. Rozšafín později řekl, že problém mohl spočívat v tom, že věž GU byla velmi nízká a přitom výjimečně vysoká, takže se bouře pokoušela dostat, kolem ní, přes ni i skrze ni, a to všechno najednou.
Ze země se zdálo, že se mračna pomalu otevírají a vynechávají zářící, rozšiřující se komín naplněný namodralou září elektrických výbojů...
..., aby vzápětí zaútočila. Mohutný modravý blesk udeřil do věže ve všech výškách najednou, což je technicky nemožné. Vzduchem se se sykotem a bzukotem rozletěly kusy dřeva a zrezivělého kovu a snášely se k zemi v obvodu celého města.
Pak bylo slyšet jen silný sykot a svist deště.
Dav pomalu a opatrně vstal, ale ohňostroj už byl u konce.
"A tomuhle my u nás říkáme blesk," poznamenal Výsměšek.
Arcikancléř Mrakoplaš vstal a pokusil se oprášit si z roucha bláto. Rychle zjisil, proč to nejde. "Je pravda, že obvykle bývá poněkud menší," pokračoval Výsměšek.
"Oh. Dobrá."
V hromadě trosek, na místě, kde stávala věž, se něco pohnulo a jeden z velkých plechů se odsunul stranou. Pomalu a za vzájemné pomoci a po mnoha marných pokusech se z hromady vynořily dvě začernalé postavy. Jedna z nich měla pořád ještě klobouk, který hořel, i když plameny rychle dusil déšť.

Opíraly se jedna o druhou, potácely se ze strany na stranu a nějakou chvíli jim trvalo, než dorazily ke skupině mágů.

Jedna z nich řekla velmi tiše "Ook" a padla na záda.

Druhá se nevidoucíma očima zadívala na oba arcikancléře a zasalutovala. Z prstů jí vyletěla jiskra a přismahla jí ucho.

"Ehm, Mrakoplaš," řekla.

"Kde jste se ulejval, člověče, když my jsme tady před chvilkou dřeli jako šílení, no?" zamračil se Výsměšek.

Mrakoplaš se pomalu, velmi pomalu ohlédl. V bradě mu tu a tam probleskovaly drobné modravé jiskřičky.

"No, jak se zdá, tak všechno proběhlo k naprostému zdaru věci. Když tak uvážíme, co a jak..." prohlásil a upadl jak dlouhý tak široký do veliké louže.

Pršelo. A pršelo. Pak ještě nějakou dobu pršelo. Mraky se řadily nad pobřežím jako netrpělivá letadla, kterým dochází palivo nad letištěm, snažily se získat co nejvýhodnější pořadí a vypršet se. To byl prvořadý úkol dne - pršet.

Voda se řítila po kamenech a zaplňovala prastaré vyprahlé vodní jámy. Zvláštní druh malých krevetek, jejichž svět se celá tisíciletí skládal z jediné maličké vodní jámy pod velkým kamenem, voda vzala s sebou a odnesla do jezera, které se rozšiřovalo rychleji, než by muž dokázal utíkat. Nebylo jich víc než tisíc. Nazítří jich bylo mnohem víc. I kdyby byly ty krevetky schopné spočítat kolik, byly příliš zaměstnané, než aby se o takové hlouposti staraly.

V nových vodstvech, plných naplavenin a nezvyklé potravy, začalo několik ryb experimentovat s neslanou dietou. Mangovníky začaly svůj vítězný postup k dobytí nových břehů.

A pršelo a pršelo.

Pak pršelo o něco víc.

A potom prostě pršelo dál.

Bylo o několik dní později.

Loď se klidně pohupovala u přístaviště. Voda všude kolem byla rudá naplaveninami a tu a tam na ní plul nějaký list nebo větvička.

"Týden nebo dva k Nappenndrekfjordu a jsme prakticky doma," řekl Výsměšek.

"No, každopádně prakticky na tom správném světadílu," poopravil ho děkan.

"Moc zajímavé a dlouhé prázdniny," liboval si lektor Zaniklých run.

"Pravděpodobně ty nejdelší vůbec," upozorňoval Rozšafín Ctibum. "Líbí se paní Vidlákové kajuta?"

"Tak především, musím říci, že já se krásně vyspím dole v podpalubí," prohlásil loajálně starší pAsák.

"V druhém podpalubí," upozorňoval nevrle Rozšafín. "První je plné. Opálů, piva, ovcí, vlny a banánů."

"Kde je knihovník?" zeptal se Výsměšek.

"V podpalubí, pane."

"Aha, ano, bylo ode mě vlastně hloupé se ptát. No, musím říci, že je skvělé vidět ho zase v jeho původní formě."

"Myslím, že to mohl být ten blesk, pane. Je pravda, že je teď velmi živý."

A Mrakoplaš seděl na Zavazadle na nábřeží.

Tak nějak cítil, že by se mělo něco stát. Nejhorší čas vašeho života je vždycky, když se nic moc neděje, protože to znamená, že se vám v nejbližší chvíli přihodí něco ošklivého. Nikdo neví proč, ale jistě to má nějakou ošklivou příčinu.

Když se nic nestane, bude nejpozději do měsíce zpět na univerzitě a hurá! zpět do knihovny k rovnání knih. Jeden nudný den za druhým a mezitím nějaké to kratší období nudy. Už se nemohl dočkat. Každá minuta, která nebyla proplýtvaná, byla pro Mrakoplaše minuta... hm... proplýtvaná. Vzrušení? To ať se děje někomu jiného.

Pozoroval, jak kupci nakládají loď. Už teď měla dost velký ponor, protože bylo tolik iksánských věcí, které zbytek světa chtěl. Zpátky ovšem poplují nalehko, protože bylo těžké vymyslet jakoukoliv zatracenou věc, kterou by mohli, zatraceně, přivézt zpět a která by byla, zatraceně, lepší než cokoliv, co už na XXXX mají.

Na palubě bylo dokonce i několik cestujících, kteří se uvolili spatřit svět a většina z nich byla mladá.

"Hej, nejste vy jeden z těch cizozemskejch mágů?"

Mluvčí byl mladý muž nesoucí přes rameno obrovský vak, k němuž byl přivázán svitek dek. Zdálo se, že je neoficiálním vedoucím malé skupinky stejně přetížených mladých lidí, lidí s širokými dobrosrdečnými tvářemi a mírně ustaraným výrazem.

"Poznali jste to, ano?" řekl Mrakoplaš. "Hm... přáli jste si něco?"

"Myslíte si, že v tom místě... Nappenndreckfjordu... bychom dostali nějaký povoz?"

"Ano, myslím, že ano."

"Já jenom, že jsme si, tuhle Clive, Shirl, Gerleena a já řekli, že bychom tam nějaký koupili a vypravili se do toho -" rozhlédl se.

"Ankh-Morporku," řekla Shirl.

"No a pak, že bychom ho prodali a sehnali si na chvíli nějakou práci a tak trochu se... rozhlídli kolem. Co vy na to?"

Mrakoplaš se podíval na ostatní, kteří postávali na lodním můstku. Od vynálezu brouka hovnivála, ke kterému došlo prakticky nedaleko odsud, se pravděpodobně žádný jiný tvor nevláčel s takovou zátěží.

"Myslím, že by to šlo," přikývl.

"Jen klídek!"

"Ale... hmm..."

"Copak, kámo?"

"Nemohl by sis přestat pobrukovat tu písničku? Byla to jen vovce a já ji vlastně ani neukradl."

Někdo mu poklepal na rameno. Byla to Neiletta. Za ní stály Leticie a Darleen a usmívaly se. Bylo deset hodin ráno. Měly na sobě tmavé večerní šaty, zdobené spoustou lesklých flitrů.

"Posuň se," řekla a sedla si vedle něj. "Myslely jsme si..., prostě jsme ti přišly říct... díky a tak dál. Leticia a Darleen do toho jsou se mnou a otevřeme znovu pivovar."

Mrakoplaš se podíval na dámy.

"Po mně už naházeli tolik piva, že tomu musím rozumět," řekla Leticie. "I když si myslím, že by to pivo mělo mít nějakou přitažlivější barvu. Takhle je takové..." zamávala velkou rukou plnou prstenů, "...příliš... mužsky agresivní."

"Co takhle růžová?" navrhl Mrakoplaš. "A můžete do něj dávat třeba nakládanou cibulku na napichovátku, co vy na to?"

"Zatraceně dobrej nápad!" prohlásila Darleen a popleskala ho po zádech tak, že mu klobouk spadl na oči.

"Nechtěl bys tady zůstat?" zeptala se Neiletta. "Vypadáš jako někdo, kdo má skvělé nápady."

Mrakoplaš zvážil tuhle atraktivní nabídku, ale nakonec zavrtěl hlavou.

"Je to skvělá nabídka, ale myslím, že bych se měl držet toho, v čem jsem nejlepší," odpověděl.

"Ale každý říká, že v magii vůbec dobrý nejsi!" zvolala Neiletta.

"Ehm... no právě. Víš, nebýt dobrý v magii, to je to, v čem jsem nejlepší," odpověděl jí Mrakoplaš. "Ale stejně díky!"

"No, tak mi alespoň dovol, abych ti dala na rozloučenou veliký a dlouhý políbení," řekla Darleen a chytila ho za ramena. Mrakoplaš koutkem oka zachytil, jak Neiletta vztekle dupla nohou.

"Dobrá, dobrá!" zvolala Darleen, pustila Mrakoplaše a odskákala po jedné noze stranou. "Já ho přece nechtěl pokousat, slečinko."

Neiletta ďobla Mrakoplaše do tváře.

"No, zastav se, kdykoliv půjdeš kolem," řekla.

"To určitě udělám!" přikyvoval Mrakoplaš. "Budu hledat hospody s fialkovými slunečníky, ano?"

Neiletta mu zamávala, a když odcházely, Darleen na něj udělala komické gesto a při tom téměř narazila do skupiny mužů v bílém. Jeden z nich vykřikl: "Hej támhle je... Promiňte, dámy..."

"Ale no ne... Nazdar Rone, nazdar Karlíčku..." zvolal Mrakoplaš, když se k němu oba kuchaři rozeběhli.

"Sme slyšeli, že seš v jednom karé a bereš kramle!" hlaholil Ron. "Nebylo by to vod nás košerácký, nechat tě vzít hřbet a nevzít tě za pařát a neříct ti ani dovi, jak řek tudle Karlíček."

"Broskev Nellie docela uspěla," hlásil rozzářený Karlíček.

"To rád slyším! Je fajn vidět tě tak veselýho!"

"Všecko se to vylepšilo!" hlaholil Ron. "Šefík vzal novou sopranistku, a to bude jednička, jinak sežeru vyskákanýho kiwiho, protože víš, jak se... a ne, hele, Karlíčku řekni mu ty, jak se menuje!"

"Germaine Coquette - to je koketka," sděloval Karlíček. Kdyby se jeho úsměv ještě rozšířil, byl by mu upadl celý vršek hlavy.

"No tak to jsem za tebe opravdu moc šťastný," řekl Mrakoplaš. "Tak to bych ti doporučil, abys už teď začal šlehat šlehačku, slyšíš!"

Ron ho poklepal po rameni. "Hele, dycky by se nám pásnul do kuchyně další hákovač, stačí jenom říct, kámo."

"Víte, je to od vás moc hezký, a kdykoli v si z krabice vytáhnu novej papírovej kapesník, vzpomenu si, hoši, na vás v Opeře, ale -"

"Támhle je!"

Po nábřeží k lodi pádili žalářník a kapitán stráží. Žalářník na něj přátelsky mával.

"Ne, néé! Nemusíš utíkat!" křičel. "My ti přinášíme milost! Stůj, prosím!"

"Prosím?" nakročil Mrakoplaš pravou nohou, připravený vyrazit.

"Jasně!" Žalářník k němu doběhl, zastavil se a lapal po dechu. "Je podepsaná... od samotnýho... předsedy vlády," vyrážel ze sebe. "Řek..., že jsi dobrej chlap... a že tě nemáme... věšet..." Narovnal se. "Ale abys věděl, teď už bysme to stejně neudělali. Nejlepší zatracenej útěk, jakej jsme u nás zažili od doby, co pláchnul Ned Plechová hlava!"

Mrakoplaš se zadíval na úřední dopis psaný na linkovaném vězeňském papíře.

"Oh. Výborně," řekl slabým hlasem. "Alespoň jeden člověk, který si myslí, že jsem tu zatracenou ovci neukradl."

"Ale ne, každý ví, že jsi ji ukradl," vysvětloval mu žalářník šťastně, "ale po tom útěku... ohó! ...a po tom pronásledování, hm? Tudle Bluey tvrdí, že v životě neviděl člověka takhle utíkat, a to je fakt!" Kapitán žertem klepl Mrakoplaše pěstí do ramene. "Tentokrát jedna nula pro tebe, kámo!" usmíval se spokojeně. "Ale příště tě dostanem!"

Mrakoplaš se na milost nejistě zadíval. "To chcete říct, že tohle dostávám jenom proto, že jsem dobrý kumpán?"

"Jen klídek," odpověděl mu žalářník. "A támhle stojí fronta vovčaků, kteří tvrdí, že kdybys chtěl ukrást vovci některýmu z nich, tak že by to bylo terno, protože by pak jistě měli v tý baladě alespoň jednu sloku."

Mrakoplaš se vzdal. "Co vám k tomu mám říct?" prohlásil. "Máte jednu z nejlepších cel smrti, v jaký jsem kdy byl, a že jsem byl v několika celách smrti." Podíval se na obdivné výrazy v jejich obličejích a rozhodl se, že když na něj bylo štěstí tak laskavé, je čas něco světu vrátit. "Ehm... víte, považoval bych to za velkou laskavost, kdybyste tu celu už nikdy nedávali malovat."

"Jen klídek. No a tady, myslel jsem si, že bysme ti měli dát tohle," řekl žalářník a podal Mrakoplašovi malý

balíček v dárkovém papíře. "Teď už nám to k ničemu nebude, chápeš?"

Mrakoplaš balíček otevřel a uvnitř našel konopný provaz.

"Nenacházím slov," řekl. "To je od vás moc hezký. Já pro něj najdu spoustu upotřebení. A co je tohle... chlebíčky?"

"Pamatuješ si na tu hnědou ulepenou pomazánku, co jsi vyrobil? Tak mládenci to všichni vokoštovali a všechny to děsně vzalo, takže chtěli ještě, tak jsme se pokusili uvařit větší dávku," vyprávěl nadšeně žalářník. "Napadlo mě dokonce, jestli se tím nemám pustit do obchodování. Nevadilo by ti to, nebo jo?"

"Jen klídek. Užij si to!"

"Teda, kámo, ty jsi fakticky formát!"

Když odspěchali, objevil se ještě někdo.

"Slyšel jsem, že se vydáváte na zpáteční cestu," řekl Vilém Mrakoplaš. "Nechceš tady zůstat? Měl jsem takovou kratší řeč s vaším děkanem. Dal ti zatraceně dobrá doporučení."

"Vážně? To udělal? A co říkal?"

"Řekl, že jestli se mi podaří, abys pro mě udělal nějakou práci, tak to že budu mít nesmírné štěstí," odpověděl Vilém.

Mrakoplaš se rozhlédl po městě, které se lesklo deštěm.

"Moc hezká nabídka," přikývl. "Ale... hm, já nevím... všechno to slunce, moře, příboj a písek - to je pro mě příliš dobré. Ale stejně moc děkuju."

"Víš to jistě?"

"Určitě."

Vilém Mrakoplaš natáhl k Mrakoplašovi ruku. "Jen klídek," řekl. "Pošlu ti pohlednici ke dni Prasečí hlídky a nějaký ten kousek oblečení, který ti tak docela nebude; A teď bych se měl raději vrátit na univerzitu, protože celý sbor je na střeše a opravuje díry, kterými teče dovnitř..."

A to bylo všechno.

Mrakoplaš ještě chvilku seděl a pozoroval, jak nastupují poslední cestující, a naposled se rozhlédl po vodou nasáklém přístavu. Pak vstal.

"Tak pojď," řekl.

Zavazadlo ho následovalo po lodním můstku a odplouvali domů.

Pršelo.

Voda hučela a bublala v prastarých korytech potoků, přetékala a šířila kolem sebe celé krajkoví jezírek a stružek.

Následoval další déšť.

Nedaleko středu Posledního světadílu, kde se po úbočí obrovského rudého skaliska, rozpáleného staletým sluncem, řítil vodopád, z nějž se zvedala vodní pára, seděl ve větvích stromu malý chlapec. Spolu s ním tam dále seděli tři medvědi, několik vačic, bezpočet papoušků a velbloud.

S výjimkou skaliska byl svět jedno jediné moře.

A tím mořem se někdo brodil. Byl to starý muž, který nesl na zádech velký kožený pytel.

Zastavil se, po pás ve vířící vodě, a zvedl pohled k nebi.

Něco přicházelo.

Mračna se točila, proplétala a pak se v nich otevřela stříbřitá šachta až k modrému nebi a ozval se zvuk, jaký byste dostali, kdybyste vzali zadunění hromu a roztáhli ho hodně do tenka.

Pak se objevila tečka, která se zvětšovala.

Muž zvedl hubenou ruku a do ní mu nakonec se slyšitelným plesk dopadl dřevěný ovál na kusu lanka.

Přestalo pršet.

Posledních pár kapek vyťukalo kraťoučkou rytmickou melodii, která hlásila: "Teď, když víme, kde jste, budeme se vracet..."

Chlapec se zasmál.

Stařec se podíval nahoru, zahlédl ho a usmál se. Zastrčil si bučák za provázek, který měl kolem pasu, a zvedl bumerang pomalovaný barvami, z nichž některé chlapec nikdy v životě neviděl.

Stařec vyhodil bumerang několikrát nahoru a vždy jej šikovně zachytil a pak, když se koutkem oka ujistil, že ho jeho diváci pozorují, bumerag vrhl.

Ohnuté dřevo vyletělo k obloze a stoupalo, bylo dávno za bodem, v němž by cokoliv mělo začít padat zpět. A rostlo. Mračna se dělila a uvolňovala bumerangu cestu. A pak se zastavil, jako kdyby ho někdo přibil k obloze.

Jako ovce vyhnané na pastvu se mohou po rychlém pochodu začít klidně pást, zvolnila mračna svůj běh a pomalu klouzala po obloze. Tiché vody pozlatila zář odpoledního slunce. Bumerang visel na nebi a chlapec si pomyslel, že bude muset vymyslet nové slovo pro způsob, jakým barvy září.

Mezitím se zadíval dolů do vody a zkoušel si to slovo, jež ho naučil dědeček, který se ho naučil od svého dědečka, to slovo, které se předávalo tisíce let z generace na generaci, aby bylo po ruce ve chvíli, kdy ho bude zapotřebí.

Znamenalo to "vůně vzduchu po dešti".

A letmo si pomyslel, že na to slovo opravdu stálo za to si počkat

Copyright © 1998 by Terry and Lyn Pratchett

Translation © 1999 by Jan Kantůrek
Cover art copyright © 1998 by Josh Kirby
Published 1998 by Doubleday a division of Transworld Publishers, Ltd.
ISBN 80-7197-151-0